This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

A 874,127

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
ARTES SCIENTIA VERITAS
1817
LIBRARIES

A

SIAMESE-ENGLISH DICTIONARY.

พจนานุกรมไทย อังกฤษ

B. O. CARTWRIGHT, B. A.,

EXHIBITIONER OF KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE.

ASSISTANT MASTER SUAN KULAP ENGLISH SCHOOL, BANGKOK.

ALL RIGHTS RESERVED.

มี กรรมสิทธิ์ ตาม พระราชบัญญัติ

LUZAC & CO., LONDON.

Bangkok:

Printed at "The American Presby. Mission Press."

1907.

895.3
G33

Mun-Lang.
32
23493

PREFACE.

IN this volume, an attempt has been made to produce a handy SIAMESE ENGLISH DICTIONARY at a moderate price. Hitherto only two Siamese English Dictionaries have been published; namely the large work of Bishop Pallegoix, and the smaller one of Michell, the latter having now been out of print for a considerable time.

The present work differs from both of the above in the following particulars:—

A. The arrangement of the words.

In the monumental work of Bishop Pallegoix, the arrangement is a purely artificial one, depending on the pronunciation of the words according to French ideas, and hence is quite unsuitable for Siamese students. In the smaller work of Michell the arrangement is improved, but is still faulty according to the Siamese method as Michell has treated the Siamese vowels as being of equal rank with the consonants.

In the present work the natural Siamese order has been followed which will be explained later.

B. The scope and compass of the work.

While not possessing the wealth of detail of Pallegoix; the compass of the present work is considerably greater than that of Michell's.

C. Pronunciation equivalents in Roman characters have not been given for the following reasons :

(i.) That as the work is primarily intended for Siamese students ; pronunciation equivalents would have been superfluous,

(ii.) That it is quite impossible to give an accurate Romanization of Siamese that wonld be intelligible to Europeans of different nationalities.

There are of course several methods of Romaniziug Siamese in vogue, but they are all without exception deplorable makeshifts.

D. The parts of speech (in the English translation) have been indicated for the convenience of Siamese students in using the English words.

E. Derivations, in the majority of cases have not been given, for the reason that much doubt exists in the matter, especially in the cases of loan-words of Indian origin, as to whether a word has come directly from the Sanscrit or from the Pali, or whether the word originally Sanscrit, has been modified by transition through the Pali. The source of directly incorporated words of Chinese, Malay, or languages other than Pali and Sanscrit, has however been indicated. As the literature of Siam has been by no means worked out, the translation given in the case of some of the rarer words, may not always be quite appropriate to a given passage.

It is much to be regretted, first, that a few errata have crept in, which it is hoped will give rise to no confusion. The more important errors have been given on a separate page. Secondly, that a certain number of words under the first few letters were inadvertently omitted from the body of the work. These words will, however, be found as a supplement at the end of the book. Thirdly, that in a few places, slight irregularities of arrangement occur.

Those who have never undertaken the task of compiling a Dictionary of a little known tongue, can have but faint idea of the extent of the work involved, and of the difficulties of ascertaining the exact meanings of words, especially of those in less common use. The compiler is deeply conscious of the shortcomings of this work, but trusts that in a subsequent edition (should such be called for) that many of the present defects will be eliminated.

In conclusion the compiler begs to tender his best thanks to all those who have so kindly assisted in the production of this work, and without whose assistance, it could never have been carried out. Especially are his best thanks due to Dr. O. Frankfurter, Ph.D., for his great kindness in giving many valuable suggestions and emendation and to the great interest he has taken in the production of the work. To him and to Khru Ek Kham (ครู เอ็ก คำ) he is under great obligations for the correction of proofs and MSS respectively; to Nai Long (นาย ลอง) and Nai Bun

Yen, (นาย บุญ เยิ้น) for their help in making out the rough draft; to Nai Suk (นาย สุข) for the arrangement of the words, and lastly to Nai Thet, (นาย เทศ)Nai Sin, (นาย สิน) and others who assisted in transcribing the matter for the press.

B. O. CARTWRIGHT.

Bangkok :

December, 1907.

AUTHORITIES CONSULTED.

Bradley -	Siamese Dictionary.
Childers	Pali Dictionary.
Frankfurter	Elements of Siamese Grammar.
Michell	Siamese English Dictionary.
Nut (Nai)	Sap Khamen.
Pallegoix	Sripochana Pasathai, Siamese French English Dictionary.
Prasët (Luang)	Pochananukrom.
Sri Sararaks (Chau Mün)	Rachasap.

Also the following works published by the Education Department, Bangkok.

Sap Boran Pleng	Sap Thieb.
Boran Sap	Sap Bali Pleng.

ABBREVIATIONS USED. คำสั้น ๆ

n.	—	noun	นาม
adj.	=	adjective	คุณศัพท์
v.	=	verb	กิริยา
pro. p.	=	pronoun	สรรพนาม
adv.	=	adverb	กิริยาวิเศษ
con.	—	conjunction	สันธาน
prep.	=	preposition	บุรพบท
int.	=	interjection	อุทาน
d. p.	—	designatory particle	คำพูด ปลาย บาท สังขยา
Chin.	=	Chinese	ภาษา จีน
Camb.	—	Cambodian	ภาษา เขมน
Eng.	=	English	ภาษา อังกฤษ
Fr.	=	French	ภาษา ฝรั่งเศส
L.	=	Laos	คำ ลาว

|| indicates a word used in speaking of the King or Royalty คำราชาศัพท์.

(*Slang*) หมาย ความ ว่า คำ ไพร่ คำ ตลาด.

INTRODUCTION.

The Siamese language, the tongue spoken by the inhabitants of the central portion of the Indo-Chinese Peninsula, is by no means homogenous. In the main, its closest affinities are with Chinese; from which most probably the bulk of the root words are derived. To this foundation is added a large proportion of words of Indian origin derived or taken directly from the Pali and Sanscrit languages. It is to the spread of Buddhism from India, that the occurrence of these elements is most probably due.

Added to these two main elements of the language, are many words derived or taken directly from the languages of the surrounding peoples, with the exception of Burmese, of which there appears to be hardly any trace in Siamese with the exception of a few words of Peguan origin. There are as well, a certain number of words taken from various European languages, of which English has supplied the majority, but these words are traceable to commercial intercourse. The Siamese written characters were borrowed from Indian sources and were supposed to have been instituted in the reign of Rama Somdet, A D. 1281.

Apart from these various loan-words, the Siamese language is practically monosyllabic and possesses, no grammatical inflections of any kind. Such a language must of necessity be very limited in its vocabulary. and hence, new

elements must be introduced to extend the number of word symbols. This is done in Siamese in two ways. (1) A given syllable may possess various intonations; thus the syllable "Mai" may stand for "silk," "wood," "not" "new," according to its mode of intonation. (ii.) By the use of juxtapositional compounds. Thus the word meaning 'mother' may joined together with the word meaning 'water' to form a new word which means 'river,' i.e. mother of waters.

In this Dictionary the more important of these juxtapositional compounds are given under the word which stands first in the compound expression, but a few have been placed under the second word.

The Alphabet. The Siamese alphabet consists of 44 syllabic consonants. The vowels in Siamese are reckoned as being quite subsidiary to the consonants, as is the case in other alphabets derived from Indian sources. The forty four consonants fall into three distinct classes commonly known as High, Middle, and Low respectively. This classification of consonants is very important, as the intonation of a word is primarily dependent on the class of its initial consonant.

The High and the Low Consonants form a complementary series, and although many of the Low class consonants have no High class equivalents; still such Low class consonants can, by the addition of the High class aspirate, be made to function as High class consonants.

The Middle class consonants form a distinctive series, and the relationships of the various classes can be seen from the following table :

SIAMESE CONSONANTS.

	Equivalent Pronunciation.	*High Class.*	*Middle Class.*	*Low Class.*
Kh	aspirated	ข ฃ	—	ค ฅ ฆ
K	unaspirated	—	ก	—
Ch	aspirated	ฉ	—	ช ฌ
Ch	unaspirated	—	จ	—
P	aspirated	ผ	—	พ ภ
P	unaspirated	—	ป	—
T	aspirated	ถ ฐ	—	ท ธ ฑ ฒ
T	unaspirated	—	ต ฏ	—
	S	ส ศ ษ	—	ซ
	F	ฝ	—	ฟ
	H	ห	—	ฮ
	D	—	ด ฎ	—
	B	—	บ	—
	M	—	—	ม
	N	—	—	น ณ
	Ng	—	—	ง
	L	—	—	ล ฬ
	R	—	—	ร
	W	—	—	ว
	Y	—	—	ย ญ

It will be noticed that above table contains 43 characters only. The remaining character อ is peculiar, and differs in many respects from all the others. While reckoned as Middle class consonant, it in many cases has the functions of a vowel. Its most curious use is that of a silent support to the vowel marks thus the vowel า (equivalent to 'a' as in father) is written with a consonant thus คา kha, but if the open sound of 'a' is required, the silent consonant อ must be used thus อา 'a" as the vowel marks cannot stand by themselves.

Of the other consonants the following present special peculiarities.

ฃ This letter has become obsolete in modern Siamese writings. Many words are still found with this character in old books; examples ฃอง ฃวด where modern Siamese writes ของ ขวด.

ฅ This letter is used in one word only.

ศ ษ ฌ ณ ฒ ฑ ภ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฑ These characters never occur in pure Siamese words they are only found in words of Indian origin.

พ ว In many words of Pali origin these two letters are interchangeable, thus we get พิเศษ and วิเศษ two forms of the same word.

ย ว These two characters often act as semi-vowels and form many diphthongs when combined with certain of the vowels proper.

ทร These two letters coming together are *pronounced* as ซ (s).

ร ร ร doubled is equivalent to the vowel ะ

ห The High class aspirate is used in combination with certain of the Low class consonants viz. น ม ญ ย ว ง ล ร in order to give them the characteristic intonations of the High class consonants In such cases the character ห is silent, and merely functions as a tone accent.

In four words the character อ is used instead of ห viz. อยู่ อย่า อย่าง อยาก instead of หยู่ หย่า หย่าง หยาก.

ร after ส or จ is silent.

Initial Consonants. Siamese words usually have only one consonant initial, but ร (r) and ล (l) can follow any consonant equivalent to K. or P. and K. can also be followed by ว (w) the combination then being equivalent to Q.

In all other cases, where two consonants appear at the beginning of a word, they are pronounced separately as if the first consonant were followed by the short vowel ะ (a).

Final Consonants. In Siamese, there are only six consonantal sounds that can terminate a syllable viz. N. M. Ng. K. P. T.

Many syllables however especially in words of foreign origin are terminated by consonants equivalent to other than the above.

In these cases the sound of the final consonant is modified to one of the above six in accordance with the *following* table.

Final Consonants.	Pronounced as.	
นณลฬรญ	น	N.
บพภ	ป	P.
ดสศษจชฌซทธฒฑฎฏ	ต	T.
ขคฆ	ก	K.
ม	ม	M.
ง	ง	Ng.

When ย, ว, or อ stand at the end of a syllable they are semivowels used in the formation of diphthongs.

This principle of the final consonants is very important, as it is upon this that the arrangement of the words in this dictionary is based.

THE VOWELS AND DIPHTHONGS.

It is a matter of considerable difficulty to give any adequate idea of the pronunciation of the Siamese vowels and diphthongs.

Perhaps the best system yet devised is that published as an appendix to "A brief Grammatical Notice of the Siamese Language" by J. Taylor Jones.

(American Mission Press Bangkok 1842) and reprinted in the Journal of the Siam Society Vol. IV. part I. a shortened form of which is as follows.

VOWELS.

Siamese Character,	*Equivalent,*	*Examples.*
อ	o	as a in tall กอ ko
ะ ั	a	as in quota กะ ka กัน kan
า	a	as in father กา ka
ิ	i	as in pin กิ ki
ี	i	as in machine กี ki
ุ	u	as short u in French กุ ku
ู	u	as long u in French กู ku
ึ	u	as in full กึ ku
ื	u	as in rule กื ku
เ	e	as in they เก ke
เ ็	e	as in pen เก็ ke
แ	e	as ay in mayor แก ke
ไ ใ	ai	as in aisle ไก kai ใก kai
โ	o	as in note โก ko
เ า	au	as ou in loud เกา kau
ำ	am	as ัม กำ kam

For the diphthongs see page 19.

It should be noticed that when two consonants stand alone together a short 'o' sound to understood between them. This is known as the "inherent vowel" but it is not written. But if the second of the two consonants be ร, the sound of ก

is understood and the final ร is pronounced as น thus พร — พอน.

Note that ๆ — ร๎ ๆ — ร๎ ๆ — ล๎ ๆ — ล๎.

The Tones- In Siamese, most syllables can take five different intonations and the meanings of many of the words depend purely on the intonation.

These intonations may be called :

I. The Common Tone, in which the ordinary natural tone of the voice is employed.

II. The Rising Tone, in which the voice is gradually raised from a low pitch to a higher, during the utterance of the syllable, as in interrogation.

III. The Acute Tone, in which the voice is sharply raised as in exclamation·

IV. The Deep Tone, in which the voice is depressed below the pitch of the Common Tone.

V. The Dropped Tone. in which the voice is sharply dropped as at the end of a sentence.

Of these tones II. and IV. are longer than I., but III. and V. are shorter than I.

These tones are governed by fixed rules, and depend on.

A. The class of the Initial Consonant of the syllable.

B. Whether the vowel is long or short,

C. The Final Consonant of the syllable (if present). Four accents are used over the initial

consonants (or over the second consonant if. there are two initial consonants) to indicate the tone to be employed.

These accents are ่ Mai ek. ้ Mai To. ๊ Lekchet. ๋ Kakabat.

Other marks used in Siamese are :
ะ over a consonant shortens the syllable.
์ over a character renders it silent.
ๆ means repeat the syllable twice.

RULES OF THE TONES.

I. Syllables with long vowels or diphthongs final, or syllables with any vowel and having a final consonant sounded equivalent to N. M. or Ng. are intoned according to the following table.

ACCENTS.	CONSONANTS.		
	High	Middle.	Low.
None	Rising	Common.	Common
Mai ek ่	Deep	Deep	Dropped
Mai To ้	Dropped	Dropped	Acute
Lekchet ๊	—	Acute	—
Kakabat ๋	—	Rising	—

N.B.—Syllables having a Low class consonant initial preceded by ห (the High class aspirate) follow the rules for High class consonants,

II.—Syllables having short vowels or diphthongs final or syllables having final consonants sounded equivalent to K. P. T,

(*A*) If the initial consonant is either High or Middle class, the tone is Deep in all cases.

(*B*) If the initial consonant is of the Low class the tone is (1) Dropped with long vowels. (2) Acute with short vowels.

These syllables usually take no tone accents. There are a few however that do, but they follow the ordinary rules.

Those who wish to study the matter at greater length should refer to "AN ELEMENTARY HANDBOOK of the Siamese Language" by the same author.

METHOD OF ARRANGEMENT OF THE WORDS IN THE DICTIONARY.

The words are arranged (A) according to the Siamese order of the consonants which is as follows :—

Siamese Character.	Specific Name.	Equivalent to.	Class.	Page.
ก	Ko	K unaspirated	Mid.	1
ข	Kho Khong	Kh aspirated	High	72
ฃ	Kho Khet	Kh ,,	,,	96
ค	Kho Khit	Kh ,,	Low	97
ฅ	Kho Kantá	Kh ,,	,,	126
ฆ	Kho Rakáng	Kh ,,	,,	126
ง	Ngo	Ng	,,	127
จ	Cho Cha'rën	Ch unaspirated	Mid.	137
ฉ	Cho Chan	Ch aspirated	High	161
ช	Cho Chü	Ch ,,	Low	172
ซ	So	S	,,	193
ฌ	Cho Chán	Ch aspirated	,,	202
ญ	Yo Yát	Y	,,	203
ฎ	Do Cha'dá	D	Mid.	204
ฏ	*To Rokchat*	T unaspirated	,,	204

ฐ	To Santán	T aspirated	High	204
ฑ	To Praitún	T ,,	Low	205
ฒ	To Cha'rën	T ,,	,,	205
ณ	No Khún	N	,,	205
ด	Do Dek	D	Mid.	206
ต	To Trá	T unaspirated	,,	225
ถ	To Ta'win	T aspirated	High	260
ท	To Tán	T ,,	Low	270
ธ	To Të	T ,,	,,	297
น	No Nin	N	,,	300
บ	Bo	B	Mid.	326
ป	Po	P unaspirated	,,	349
ผ	Po Pí	P aspirated	High	381
ฝ	Fo Fon	F	,,	393
พ	Po Pin	P aspirated	Low	397
ฟ	Fo Fai	F	,,	434
ภ	Po Pan'yá	P aspirated	,,	439
ม	Mo	M	,,	446
ย	Yo Yon	Y	,,	478
ร	Ro Raksá	R	,,	502
ล	Lo Wilát	L	,,	536
ว	Wo	W	,,	569
ศ	*So Kho*	S	High	590

ซ	So Bo	S	,,	565
ส	So Lo	S	,,	595
ห	Ho	H	,,	655
ฬ	Lo Bálí	L	Low	670
อ	O	Vowels	Mid.	670
ฮ	Ho Chía'sun	H	Low	719

The words under each of the above letters are divided into eight sections according to the terminations of the initial syllable [*N.B.* the division into sections has not been marked in cases in which there are less than 100 words under a letter]

The first of these sections is marked §1. (Vowels Final) and contains words which either end in a vowel, or the first syllable of which ends in a vowel.

The next six sections §2-§7 contains the words having their first syllables terminated by consonants as follows:—

§2 K final *i.e.* primary syllables ending in กคขฆ

§3 Ng final *i.e.* primary syllables ending in ง

§4 T final *i.e.* primary syllables ending in ตดทถธจชสศ etc.

§5 N final *i.e.* primary syllables ending in นณลฬรญ

§6 P final *i.e.* primary syllables ending in บ พ ภ ป

§7 M final *i.e.* primary syllables ending in ม

The last section §8 contains the words containing a diphthong.

NOTES.

I. Words with ฆ to be found under ค

II. In many words of two syllables which have the first syllable sounding as if it had the vowel ะ this vowel ะ is not written. All such words will be found in the early part of §1 of their respective consonants *e.g.* แขยง pronounced kha'-yeng will be found in §1 not in §3.

Table to show order of arrangement of the words according to Sections andvowels.

SECTION 1.			SECTIONS 2-7			SECTION 8		
Vowels Final.			*Consonants final.*			*Diphthongs.*		
อ	กอ	ko	inherent vowel. กน		kon	เ-ย	เกย	kei
ะ	กะ	ka	ั กัน		kan	ะ-ย	กัย	kai
า	กา	ka	า กาน		kan	-าย	กาย	kai
ิ	กิ	ki	ิ กิน		kin	-าว	กาว	kau
ี	กี	ki	ี กีน		kin	ะ-ว	กิว	kiu
ุ	กุ	ku	ุ กุน		kun	ะ-ว	กิว	kiu
ู	กู	ku	ู กูน		kun	ะ-ย	กิย	kui
ฺ	ฺ	*ku*	ฺ ฺน		kun	ะ-ย	กิย	kui

ุ	กุ	ku
เ	เก	ke
แ	แก	ke
ไ	ไก	kai
ใ	ใก	kai
โ	โก	ko
เ-า	เกา	kau
ำ	กำ	kam

ุ	กุน	kun
เ	เกน	ken
แ	แกน	ken
โ	โกน	kon
-อ-	กอน	kon
-ว-	กวน	kuan
เ-ีย-	เกียน	kian
เ-ือ-	เกือน	kuan
เ-	เกน	ken

-ุย	กุย	kui
-ูย	กูย	kui
เ-ว	เกว	keu
แ-ว	แกว	keu
โ-ย	โกย	koi
-อย	กอย	koi
-วย	กวย	kue
เ-ียว	เกียว	kio
เ-ือย	เกือย	kue
เ-ีย	เกีย	kia
เ-ียะ	เกียะ	kia
เ-ือ	เกือ	kua
เ-ือะ	เกือะ	kua
เ-อ	เกอ	kë
เ-อะ	เกอะ	kë
-ัว	กัว	kua
-ัะ	กัะ	kua
เ-ะ	เกะ	ke
แ-ะ	แกะ	ke
โ-ะ	โกะ	ko
เ-าะ	เกาะ	ko

ERRATA. บอก แก้ คำ ผิด

PAGE	LINE	FOR	READ
1	15	built	build
66	19	woolen	woollen
75	17	v.	adj.
77	22	n.	v.
87	8	n.	v
147	24	to deunable to brathe	to be unable to breathe.
333	7	infanty	infantry.
338	9	q	v.
370	6	n.	v.
405	14	noon	moon.
641	23	mariage	marriage.
591	10	anutamy	anatomy.
27	16	กาพะ	กาพ
29	16	กิพร	กินร
36	2	เกาลด	เกาลัด
59	2	กุญภิกา	กุญจิกา
59	5.6	กุญฑ์ กญฑล	กุณฑ์, กุณฑล
115	16	ควาน	ควาญ
238	11	เตโข	เตโช

พจนานุกรม ไทย—อังกฤษ

A Siamese English Dictionary.

ก

แม่ กกา — § I. VOWELS FINAL.

ก — K. a middle class consonant unaspirated k.

ก็ — emphatic particle. It is sometimes used as a kind of conjunction.

กอ — n. (1) clump of trees or bushes. (2) collection crowd multitude dp. of a collection of stalks forming a bush.

เหล่า กอ — n. relations lineage.

ก่อ — v. (1) to begin to commence. (2) to build.

ก่อ ไฟ — to lay a fire, to blow up a fire.

ก่อ เหตุ — to pick a quarrel, to raise an argument

ก่อ สร้าง — to lay the foundation of a thing, to built.

ก๋อ — adj. vain, proud, boastful.

กะ — v. to determine, to mark, to hook on c. with, abbreviated form of กับ

กะ ที่ — to fix a place.

กะ วัน — to appoint a day.

กะ กัง (Malay) n. elder brother.

กะ เกณฑ์ v. to levy troops, to order, to command to do a thing, to enrol. n. corvée,

*กะ จิริด adj. minute, tiny, dwarf (of persons.)

กะ จุก adv. in crowds.

กะ จุด n. a kind of grass used for weaving into mats.

กะ เจียบ Mohn n. a species of long gummy fruit containing a great many seeds.

กะ จ้อย ร่อย adj. minute, small

กะ ฉุด v. to splash with mud or liquid, to gush out.

กะ ชะ Chinese n. a two handled basket for fish.

กะ ชุ n. a tall upright basket for cotton.

กะ เช้า n. a hanging flower basket.

กะ ชาก v. to drag off, to drag about, to draw forcibly away.

กะ ชาย n. a pungent root used for curry,

กะ แช่ n. a kind of fermented drink.

กะ แซ n. tribe of Burmese origin.

กะซอก กะแซก adj. narrow and having many outlets (of a lane or alley).

กะฐิน n. a set of priest's robes made in a single day. adj. arduous, difficult

ทอด กะฐิน	the annual ceremony of presenting robes to the priests.
กะแด่ว (ด้น)	adv. rolling from side to side.
กะตะเวที	n. self-improvement.
กะตุก	v. to jerk.
กะทะ	n. frying-pan.
กะทิ	n. cocoanut-milk.
กระทือ	n. a species of edible plant.
กะทก (เงื่อน)	v. to tie with a noose or slip knot.
กะทง	n. (1) seats or thwarts of a ferry-boat or sampan. (2) receptacle made of banana leaves (3) small baskets or rafts made of leaves or stems of the banana-tree.
ลอย กะทง	The ceremony of launching these illuminated rafts
กะทง ความ	legal premises gist of the matter, argument.
กะทง นา	boundary marks of a field.
กะหนก	n. carvings of wood or stone especially the ornamentations on the roofs of temples.
กะบิ	n. ruins, tumble-down buildings
กะบิละพัศ	n. Kapilavastu (a town in India) famous in the history ofBuddhism
กะปิ	n. a Siamese condiment made from prawns.
กะเปาะ	n. bezil of a ring.

กะโปรง	n. (1) a palm-leaf semi-cylindrical basket. (2) net work to protect fruit from insects while growing on the tree.
กะโปรง แหม่ม	skirt, dress.
กะบ้อ กะแบ้	adj. bruised, weak, half broken.
กะพ้อ	n. a species of tree.
กะพร่อง กะแพร่ง	adj. not enough, insufficient.
กะเพาะ ขี้	n. colon, large intestine
กระเพาะ เยี่ยว	n. bladder
กะยาคุ	n. a kind of sweet liquid or syrup made from young rice
กรกฎาคม	n· July.
กะรุณา	n, pity, mercy compassion.
กะไร	adj. why, what
กะรอก กระรอก	n. squirrel.
กะเรียญ (นก)	n. a sort of flamingo.
กะเหรี่ยง	n. Kareans, a tribe of people living on the western frontier of Siam.
กะละแม	n. a sweet black jelly.
กะละเม็ด	n. secret.
กะโล่	n. a flat round basket.

กะลา n. water dipper made of the shell of a cocoanut. cocoanut-shell.

กะลา ซอ n. the sound board or belly of the Siamese violin made of the shell of a cocoanut,

กลาปาวะสาน n. the end of the world. cessation of terrestial life.

กะลาสี n. sailor, mariner.

กะลำภอก n. a conical white headdress used on certain ceremonial occasions.

กะหลาปา n. (1) Batavia capital of Java. (2) a variety of ชมพู fruit.

กะไหล่ทอง เงิน v. to gild, to silver

กะสิกรรม n. tillage of the soil.

กะเสยณ } อายุ
กะเษยณ } n. the period of life during which slavery was legal.

กะเสียร สมุท n. ocean-currents.

กะเสาะ กะแสะ adj. rather unhealthy, not quite well

กะสือ n. in Siamese folk-lore women possessed who are said to devour the bowels of the sick ,vampires.

กะสือ ไฟ n. will o' the wisp.

กะแห (ปลา) n. a small red fish.

กะโห้ (ปลา) n. dolphin.

กะหึ่ม n. echo, sound of growling.

กะฬีวะราก n. corpse.

กะแอ ลูก n. buffalo calf. new born buffalo.

กระ	n. tortoise:shell, tortoise .
กระ or กะ	a common prefix, words beginning with กระ are often pronounced as if they began with กะ.
กระเงาะกระงอด	adj. mottled.
กระจะ	adj. bright correct clear.
†กระเจา (ปอ)	n. a kind of fibre used for making rowlocks or ropes
กระจก	n. mirror, pane of glass.
ส่อง กระจก	to look in the glass.
กระจัดกระจาย	v. to spread, to scatter.
กระจุก กระจิก	n. trifles trivialities, v. to annoy to worry.
กระจอก (นก)	n. sparrow.
กระจอกงอกง่อย	adj. lame.
กระจอกเทศ(นก)	n. ostrich.
กระจง	n. mouse-deer chevrotain gazelle.
กระจัง	n. carved work(2)decorated paper for coffins.(3)any thing which is in front
กระจ่าง	adj. limpid, bright shining.
กระเจิง	v. to proceed to wander.
กระจาด	n. basket.
กระโจน	v. to jump.
กระจับ	n. an aquatic plant, with an edible fruit

กระจับปี่ n. a stringed musical instrument, guitar.

กระจาบ (นก) n. rice bird.

กระจิบ n. a very small bird.

กระจุบ กระจิบ adv. by degrees, little by little in small quantities.

กระจุม กระจิ๋ม adj. small and nice looking, petite.

กระโจม n. tent, pavilion.

กระโจม ไฟ n. light-house.

กระโจม กระจาม adj. rude, ill-mannered ill-bred.

กระจาย } v. to scatter
กระจุย กระจาย } to spread.

กระจ้อย ร่อย adj. very sm all minute tiny.

กระแจะ n. sachet-powder.

*กระเจาะ ตา n. spots on the eyeball.

กระฉีก n. a sauce made of grated cocoanut and sugar eaten with glutinous rice

*กระฉุก n. ball of cotton or thread

กระฉอก v. to spill.

กระฉีด v. to be splashed with mud

กระเฉด n. a species of plant.

กระฉ่อน v. to rumour, to spread the news.

กระฉับ กระเฉง v. to do anything quickly.
adj. impolite, brusque rude.

กระชะ	n. basket.
กระชาก	v. to pull, to tug.
* กระชุก	n. one sixteenth of acoyan (measure)
กระโชก	v. to frighten, to startle. to pounce upon.
* กระชัง	v. (1) awning made of attap leaves. (2) bamboo basket for live fish.
กระแชง	n. attap leaves sewn together ready for thatching.
กระชด กระช้อย	adj. bashful coy (of young girls)
กระชั้น	adj. near, crowded together, massed.
กระชุ่น	v. to push gently and slowly.
กระชอน	n. sieve.
กระชับ	v. to absorb, to fasten, to bring near together. n. a kind of medicinal grass
กระชุ่ม กระชวย	adj. nice-looking, pretty.
* กระเชอ	n. (1) basket for oyster or fish (2) measure of 5 tanans.
* กระแชะ	v. to touch lightly, to go close to.
กระเซ็น	v. to splash up.
กระเซอะ กระเซิง	v. to wander aimlessly to stray.
กระซิบ กระซุบ กระซิบ	v. to whisper
กระฐิน	*see* กะฐิน
กระดอ	n. penis.

*กระดี่	v. to lever up.
ปลา กระดี่	n. a species of fish.
กระดี้ กระเดียม	adj. ticklish irritable.
กระได	n, ladder staircase.
กระเด้า	n. obscenity, lewdness. indecent actions.
กระดำ กระด่าง	adj. spotted mottled.
กระดก	v. to rise up (as of the end of a seesaw).
*กระดัก กระเดีย	adj. infirm, feeble, weak.
กระดาก	v. to give up an undertaking adj. abashed, ashamed
กระดิก	to palpitate.
กระดุก กระดิก	v. to move, to fidget
กระดูก กระดูก กระเดียว	n. bone.
กระด้ง	n. a flat basket.
กระดัง งา	n. a kind of tree with scented flowers
กระดัง ใบ	n. a species of plant.
*กระดาง ดาง	adj. vulgar, incorrigible, clownish.
กระด้าง	adj. hard, solid, obstinate.
กระดิ่ง	n, a small bell.
กระดึง	n. cow-bell.

กระดุ้ง กระดิ้ง adj. waddling, creeping.

กระโดง ปลา n. fish-spine.

กระโดง (เสา) n. mast of a ship.

ลำ กระโดง n. small ditches or canals in gardens often reckoned as boundaries.

กระดอง n. carapace of a crab or tortoise.

กระเดื่อง n. a pestle worked by the foot. adj. (1) famous. (2) ill-fitting

กระดาษ n. paper.

กระโดด v. to jump, to leap.

กระเดียด v. to carry as basket on the hip.

กระเดียด ข้าง จะ จืด adj. rather insipid.

กระเดิด v. to be high or raised up.

กระดาน n. plank, board.

กระดาน ชนวน n. slate.

กระดาน ดำ n. black board.

กระเด็น v. to leap up, to jump up(of things).

กระดอน กระดร v. to rebound to vibrate.

*กระดุบ กระดิบ v. to crawl, to creep

กระดุม n. stud, button.

รัง กระดุม n. button-hole.

กระดุมภี adj. not of noble race or family.

กระดอม (ลูก) n. a bitter fruit.

กระด้วมกระเด้ยม v. to crawl to walk slowly. adj. waddling like a duck

กระเดาะ v. to toss about, to throw into the air (especially a stick.)

กระเดาะ (ปลา) n. a species of fish.

กระแด n. a species of squirrel.

กระตก กระตาก adj. frightened or startled as by a sudden noise.

กระตัก n. goad.

กระติก n. a small jug.

กระตุก v. to jerk, to pull sharply.

กระตุก กระติก adj. swinging or oscillating.

กระโตก กระตาก *see* กระ ตก กระ ตาก

กระตัง มูตร n. urinary deposit.

กระตุ้ง กระติ้ง adv. swinging, pendant, especially of earrings.

กระเตง (อุ้ม) v. to carry a child on the hip.

กระโตง กระเตง v, to swing about, to oscillate.

กระเตื้อง v. to increase, to become better.

กระตุด *see* กะตุด

กระตุด เบ็ด n. a short string tied to a fish hook.

กระตอด กระแตก adj. grumbling.

กระตัญญู n. *gratitude.*

กระเต็น (นก) n. king fisher.

กระตุ้น v. (1) to exhort, to advise repeatedly (2) to push slightly.

กระต้วม กระเตี้ยม *see* กระตัวม กระ เตี้ยม.

กระต่าย n. (1) rabbit, (2) cocoanut scraper.

กระต่าย ป่า n. hare.

กระต้อยตีวิด(นก) n. a species of a small bird.

กระตั้ว (นก) n. macaw, parrot.

กระเตาะ กระแตะadj, waddling.

*กระถา v. to talk, to speak.

กระถาง n. flower-pot.

กระถด กระเถิบ v. move slightly while sitting.

กระถิน n. a plant with yellow flowers

กระโถน n. spittoon.

กระทอ n. articles woven of bamboo.

กระทา (นก) n. partridge, francolin.

กระทาชาย n. man. adj male.

กระทือ n. an edible root.

กระทู้ n. (1) heading, chapter, subject of a discussion. (2) a small post. (3) foundation or model of a four lined stanza in poetry.

กระเท่เร่(เอียง) adj. greatly inclined or sloping.

กระทำ v. (1) to do, to make.

กระแทก v. to dash against, to collide

†กระทอก v. to pump, to shake.

กระทง *see* กะทง

กระทิง (ปลา) n. an edible spotted fish

กระทิง (วัว) n. wild ox.

กระทุง (นก) n. pelican.

กระทุงเหว(ปลา) n. saw fish.

กระทุ้ง v. to beat, to drive in the piles for the foundations of a house.

กระทุ้ง เต้า v. to beat time for rowers.

กระทรวง n. Ministry, Government Office.

กระทรวงกลาโหม War Office.

,, เกษตราธิการ Ministry of Agriculture.

,, ต่าง ประเทศ Foreign Office.

,, ธรรมการ Ministry for Worship and Instruction

,, นครบาล Ministry of Local Government,

,, พระคลัง มหา สมบัติ Ministry of Finance.

,, มหาดไทย Ministry of the Interior

,, โยธาธิการ Ministry of Public Works.

,, ยุติธรรม *Ministry* of Justice.

กระทรวง วัง Ministry of the Household.

กระท้าน adj. deafening echoing (of sounds).

กระท่อน กระแท่น adj. torn, ragged, tattered.

กระท้อน n. a hard fruit. v. to rebound, tospring

กระทบ กระทั่ง v. to strike against, to collide.

กระทืบ v. to tread upon, to stamp the feet on the floor.

กระทุ่ม น้ำ v. to splash the water while swimming

กระท่อม v. hut, cottage, hovel.

กระท้อม กระแท้ม adj. not great, not important.

กระเทียม n. gariic.

กระเทย adj. hermaphrodite.

กระทาย n. a cylinderical basket
v. to winnow rice.

กระแทะ n. ox-cart

*กระเทาะ n. a kind of cylindrical basket.

กระนี้ adv. in this way, in this manner.

กระไน n. a species of small wild bird

กระหนี่ adj. miserly, avaricious, stingy

กระหน่ำ adv. repeatedly.

กระหนก *see* กะหนก

กระหนก ตก ใจ v. to tremble with fear.

กระหนัก adj. certain, sure.

กระหนุง กระหนิง v. to speak like a child.

กระนั้น adv in that way, in that manner.

กระหนาบ v. to compress, to squeeze.

กระเหนาะ

กระแหนะ v. not to speak with a correct accent (of foreigners)

กระหนอ กระแหน v. to wheedle, to flatter (of children)

กระบะ n. a wooden tray.

กระบี่ n. (1) sword, dress-sword. (2)monkey

กระบือ n. buffalo.

กระบุ้ กระบี้ adj. misshapen, collapsed.

*กระบ้ กระโบ้ adj. distorted, twisted

กระเบา n. a kind of tree, the seeds of which cause intoxication.

กระบก n. wild almond tree.

กระบาก n. a species of tree.

กระแบก n. a species of timber tree.

กระบอก n. tube,bamboo water pipe d.p. of tubes, pipes or guns.

กระบอก ฉีด n. syringe, squirt.

กระบอก ตะกา n. dice-box.

กระบัง. n.(1)hurdle for enclosing fish in a river (2) sword-guard or hilt.

กระบัง หน้า n. head-dress, filigree ornament.

กระบัง หอก n. guard of a spear.

กระบึ่ง กระบอน v. to speak angrily, to grumble.

กระบุง n. bamboo cylindrical basket.

กระเบ็ง v. (1) to swell up, (2)to call at the top of the voice.

กระเบ็ง มาน v. to tie the 'pahom' or upper garment behind the neck.

กระเบื้อง n. tile.

กระบอง n. club, cudgel.

กระบัด v. to swindle, to cheat, to defraud.

กระบิด v. (1) to tie, to fasten, to feign, (2) to twist up.

กระเบียด n. one quarter of a นิ้ว or inch.

กระเบียด } v. take notice of trifles.
กระเสียน }

กระบัน หมาก n. brass tube in which to pound betel-nut.

กระบาด n. a piece of banana stem cut square on which food is placed as an offering to genii or demons.

*กระบาน บ้าน n. lawn in front of a house.

†กระบาน หัว n. top of the skull.

กระบิด n. (1) collection, reason, (2) monkey.

กระบุ่ม กระบ่าม adj. rough, rude, ill-mannered.

กระบน n. a forest tree, bearing fruit like a pomegranate.

กระเบน (ปลา) n. ray, skate.

โคง กระเบน to roll up the tail of the panung.

กระบ่อน กระแบ่น adj. ragged, tattered (of cloth).

กระบวน n. (1) manner, series, custom, order. (2) coquetry.

กระบวน แห่ n. procession.

กระบาย n. a kind of open basket with four projecting corners.

กระแบะ n. a small piece, scrap, fragment.

กระบวย n. ladle made of the shell of a cocoanut.

กระเบื้อ (ครก) n. clay mortar.

กระบื้อ กระแบ้ adj. weak, feeble.

กระเป๋า n. bag, pocket.

กระปุก n. a small pot, jar, pitcher.

กระปุก หมึก n. inkstand.

กระโปก n. scrotum.

ลูก กระโปก n. testicles.

กระโปรง n. bamboo net-work with large meshes.

กระป๋อง n. tin, pail, canister.

กระปริบกระปรอย adj. (1) fine gentle (of rain) (2)small tiny.

กระผาก n. a measure one-eight of a ถัง or bucket.

กระผึก n. a measure of one quarter of a 'tanan' about ½ pint.

กระโผลก

กระเผลก adj. lame, limping,

กระผม pro. I, a respectful form used by inferiors to superiors.

กระพะ n. a small house or building built by the side of or behind a large house.

กระพี้ n. (1) soft wood. (2) sap.

กระพือ v. to flap, to shake (of wings)

กระเพรา n. an aromatic herb.

กระพก กระพร่อง v. to pick up.

กระพัก กระเพื่น v. to run away n. mountain slopes.

กระพราก n. a species of fish.

กระพลุก กระพล่าน adj. in a crowd, tumultuously, ill-mannered.

กระโพก n. hips.

กระเพิก v. (1) to root out (2) to lift up.

กระพง (ปลา) n. a common edible sea fish.

กระพัง n. a projecting piece of rock

กระพังโหม(ผัก) n. a species of plant used as a vegetable.

กระพั้ง n. small reservoir or tank for water dug in the ground.

กระพุ้ง n. cavity, hollow, side of the cheek.

กระพล่อง กระแพลง adj. (1) staggering, (2) insufficient.

กระพลอด กระพลาด adj. ill-mannered, rude, boorish.

กระเพิด v. to expel, to eject, to drive away to threaten.

กระพรุน or แมง กระพรุน } n. medusa, jelly fish.

กระพรวน n. a small bell.

กระพริบ v. to wink, to blink.

กระเพื่อม adj. in ripples (of the surface of water) bobbing motion of a floating object.

กระเพาะ n. stomach.

กระเพาะ เยี่ยว n. bladder.

กระเพ้อ กระพก adj. delirious, careless,

กระพั๊ก กระฟุ่ม v. to take care.

กระฟุ่ม v. to watch over, to guard, to protect

กระฟุ่ม กระฟาย adv. excessively.

กระภอก v. to tell the news, to spread the news.

กระภุ้ง adj. bulging, rounded, convex.

กระมัง adv. perhaps, perchance.

กระหมุดกระหมิด adj. not enough, insufficient, lacking a small part.

กระมุท n. a species of lotus (better กะมุท)

กระเหม็ด ไว้ n. to put by, to reserve for future use

กระเหม็ด

กระแหม่ adj. miserly, stingy, niggard.

กระมล n. heart.

กระหม่อม ฉัน pro. I to a prince.

ทูล กระหม่อม pro. he, they, you, referring or speaking to a prince.

กระมัว adj. dark. obscure, dirty

กระยา n. (1) materials, instruments, apparatus (2) knife for cutting grass.

กระยาจก n. beggar, mendicant.

กระยา วัน n. house, dwelling.

กระยา สนาน n. scented water for washing purposes

กระยา สาท n. a kind of cake offered to priests at the Sart festival.

กระยาหาร n. food.

กระย่อง กระแย่ง v. to stagger.

กระยิ้ม กระย่อง n. smiles of lovers.

กระไร adv. what. ?

กระไร กระเร adv. in disorder, nearly falling down

กระโหรก

กระเหรก n. trifles.

กระรัง n. shell-fish, mullusc.

กระรุ่ง กระริ่ง adj. ragged, untidy

กระหรัต (English) n. carat.

กระลิ or กาลี adj. dissolute, lewd v. to commit a wicked act.

กระลิง n. (1)a small green parrot, parrakeet (2) Madrassi.

กระลำพัก n. scented wood.

กระลำพร n. a species of river fish

กระลัมภร n. heavy punishment,

กระโหลก n. drinking vessel made of cocoanut shell.

หัว กระโหลก n. skull.

กระหล่ำปลี n. cabbage.

กระลน กระลาน adv. in haste, hurriedly,

กระล่อน v. to tell fibs.

กระหลิบ adv. quickly.

กระเดียว n. a variety of horse.

กระเด่อ กระด่า adj. terrified, frightened.

กระวี n. learned man, poet

กระวี ชาติ n. family of learned men or philosophers.

กระวี วงษ์ n. title of a royal priest

กระวี กระวาด adv. quickly. v. to urge, to hasten.

กระเว้า กระวอก adj. uneven.

กระวอก กระผวก adj. inconstant, elusive, flickering.

กระวน กระวาย adj. uneasy, distressed, disturbed.

กระวาน n. cardamon.

กระเวน v. (1) to hold up to public derision (2) to take care of.

กระหวัด v. to bind together, to encircle,

กระโวย กระวาย n. cries of pain or distress.

กระษัตริย์ n. king.

กระษัตรี n. queen.

กระเสียร n. milk.

กระเษียณ n. fragment, scrap.

กระเษม n. pleasure, freedom from foes.

กระสา (นก) n. heron.

กระแส adj, harmonious, sweet (of sounds n. command by a Prince.

เชือก กระแส n. measuring line.

น้ำ กระแส n. current of water.

หวาย กระแส n. measuring rod.

กระแสว่า v. to speak in a low voice.

กระสึก adj. silent, noiseless.

กระเสือก
กระเสือก กระสน } adj. wandering, foraging.

กระสง (ปลา) n. a species of fish.

กระสัง (ผัก) n. a plant used in salads.

กระแสง n. sound of musical instruments.

กระสืด v. to inhale.

กระสืด ยานัดถุ v. to take snuff.

กระสด (ปลา) n. a species of fish.

กระสัญ v. to think affectionately of a person

กระสัลย์ v. to regret a person's absence.

กระสาน adj. agreeable, pleasant. v. to rejoice

กระสิน v. to concentrate one's mind, not to [allow the mind to wander.

กระสินธุ n. current, stream of water.

กระสุน n. bow for shooting earthen balls.

กระสัน กระสาย n. relationship, kinship.

กระเดียน n. model, form, line, adj. well fitting

กระดับ กระส่าย n. anxiety, restlessness.

กระสาปน์ n. the sum of four ticals.

โรง กระสาปน์ n. the Royal Mint.

กระสอบ n. a sack, gunny bag.

กระสาย (น้ำ) n. liquid used for dissolving medicines

กระสาย (โรค) u. orchitis.

กระสวย n. shuttle of a loom.

กระเสียว n. trembling, emotion of the heart·

กระเสาะ กระแสะ adj. not very well, rather unhealthy.

เที่ยว กระเสาะ กระแสะ v. to wander, to roam about.

กระหาปะณะ n. a small coin [used by Hindoos.

กระหำ n. male organs of generation.

กระหัง n. fabulous male demons in Siamese folklore which gnaw the bowels of the sick.

กระหอง กระแหง v. to conceive hatred against a thing or a person.

กระหืด กระหอบ adj. out of breath.

กระหาว n. trouble, anxiety.

กระหึ่ม v. to growl, to threaten. n. sound of groaning.

กระเหิม adj. desirous of further gain or advantage.

กระหาย n. want, need, adj. thirsty.

กระหวย or

ระหวย adj. very weak.

กระฟาร adj. bright. shining.

กระอ้อ กระแอ้ adj. weak, faint, sickly.

กระอู้ กระอื้ n. sound of murmuring.

กระไอ
กระไอ กระแอม } v. (1) to call attention by coughing, (2) to pretend.

กระอัก v. to be sick, to vomit.

กระอ้อง กระแอ้ง adj. well built. well-knit (of persons)

กระออด กระแอด adj weak, sickly, v. to grumble.

กระอึด v. to sob.

กระอุบ กระอิบ v. to talk in a low voice.

กระอม n. water pot.

กระอ้อม กระแอ้ม v: to speak indistinctly to mumble.

กระเอว n. waist.

กระโฮก กระฮาก n growling of a furious animal.

กา n. (1) crow, (2) tea-pot, kettle.

กา หลัก น้ำ n. siphon.

กำ *adj. impudent.*

กล้า adj. bold, brave, daring, n. rice ready for transplanting.

ดาก กล้า v. to transplant.

กล้า หาญ adj. brave, courageous.

กากะนึก n. a very small amount of money (less than one fuang)

กากะบาท n. the name of the tone accent ๎

กาคะนา n. flock of crows.

กาณะ adj. blind.

กามะคุณ n. sensuality, sensual pleasures.

กามะตัณหา n. desire.

กามะภาพ n. (1) the world of pleasures (2) desire to be born in another world.

กามะราค *see* กามะคุณ

กามะวิตก n. grief, anguish.

กายะ or กายา
กายี or กาโย } n. body.

กายะกรรมี n. physical exercise, drill.

กายะสิทธิ์ n. magical power.

การณิเหตุ n. first beginnings of an affair.

การณี n. cause, result.

การะณัง n. business affair.

การะบูน n. camphor.

การะเวก (นก) n. a species of bird.

การศับท์ n. echo, sound, noise.

กาละ
กาละกิริยา } n. time tense (grammatical term)

นิจ กาละ adj. eternal, everlasting,

กาละกะตา n. Calcutta.

การะเกด
การะเกด } n. a reed or shrub, bearing strongly scented blossoms,

กาละบาตร์ n. thunder bolt.

กาละพฤกษ์ n. (1) a fabulous magic wishing-tree (2) a wooden tree-like arrangement on which money is hung to be given to the poor.

กาละยุค n. duration of health or disease.

กาละ วาที n. one who speaks of the present time

กาล วัณ n. finely powdered salt,

กาละหก n. twigs covered with birdlime for catching small birds.

กาฬะ adj. (1) black, (2) wicked.

กาฬะกิริยา n. wickedness.

กาฬปักษ์ n. waning of the moon.

กาฬะปังหา n. black coral.

กาฬโรค n. bubonic plague.

กามาพจร n. the name of the sixth heaven,

กาสาวพัต n. priest's yellow robe.

กามินี n. a woman desirous of marriage,

การิยะ v. to act, to do, n. action, adj. completed, finished.

กากี n. female crow (a term of abuse to women)

กาลี n. incest adj. perverse, wicked, dissolute, corrupt.

กาวี n. (1) sail of a boat (2) whetstone for priest's knives.

การุณิโก adj. full of pity, compassionate,

กาลุไภย n. ill-luck, misfortune.

กาเมสุ มิจฉาจาร n. adultery.

กาแฟ n. coffee.

กาโล n. time.

กาเหว่า (นก) n. a talking black bird.

การก v to do, (n.) Pali text book.

กาศัก n. a fabulous bird with loud sounding wings.

กาฝาก n. parasitic plants on trees,epiphytes

กายิก n. purchaser, buyer.

กามุก n. one who is desirous.

กาลัง adj. dead.

กาลหง n. a tree with small scented flowers bearing large fruits.

กาหลัง n. (1) a district in India (2) actor, (3) shroud.

กามัย adj. pertaining to sensual pleasures

กาลัด (Malay) n. (1) an artificial precious stone (2) a kind of flower.

กาเมศ n. sensuality, pleasure.

กานน n. jungle.

กาหล n. sound of trumpet, fanfare,
adj. (1) dry, (2) troubled.

การันต์ n. final, silent consonant of a word bearing the mark ์

การุณ n. pity, mercy,

กาษร n. buffalo.

กิตยาการ
กิฏาการ } n. reports, rumours.

กิตาหยัน n. Royal pages.

กิลาโส n. skin disease.

กิพร n. harpy.

กิรณ n. brightness, radiancy.

กิเลน n. a fabulous four footed scaly creature with a dragon's head.

กิเลศ n. impurity sensuality,

กิษา	adj. thin.
กิมิฉา	n. worm.
กิริยา	n. (1) action, manner conduct (2) verb, (grammatical term.)
กิริยา วิเศษ	n. adverb.
กรีฑา	n. tournament, athletic sports.
กรีธา	v. to raise an army.
กี่	adv. how many, how much, n. an instrument for weaving cloth,
กี้	adv. just now.
กรี	n. (1) rostrum of a prawn (2) trident
กลี่	n. (1) small box or case, (2) small ball
กุ	adj. bad, wicked, rowdy,
กรุ	n. hiding place,
กุกะ	n. hooligan, rough.
กรุ กระ	adj. rough.
กุละ ทุศก	v. to lose one's reputation.
กุฏาคาร	n. pinnacle, turret, building.
กุมารา	n. boy,
กุมารี	n. girl.
กุลา (ว่าว)	n. five-pointed kite.

กุฏิ	n. priest's cell or dwelling.
กุลี	n. (1) coolie, labourer (2) packet of twenty pieces of cloth or panungs
กุลียุด	n. tumult, sedition.
กุกุระ	adj. lazy, idle.
กกุธภัณฑ์	n. the five royal insignia.
กุเรา	n. a species of fish.
กุมุท	n. white lotus.
กุเศศย์	n. large lotus.
กุสุมา	n. flowers.
กุจฉา	n. blame.
*กุดัน	n. artificial trees or flowers.
กุลบุตร์	n. child.
กุศล	n. merit, virtue, luck, fortune
กุณป	n. corpse.
กุหลาบ	n. rose.
กุแหละ	n. wide flat-bottomed boat.
กู	pro. I, (contemptuously to inferiors)
กรู	adj. in crowds, in flocks.

กรู่	adj. at dawn, at daybreak.
กู้	v. (1) to lend money at interest (2 bale out a boat.
เก	adj. (1) twisted (2) lame.
เก็	adj. false.
เก๋	adj. finely dressed, gay, smart.
เกษา เกษี	n. hair,
เกพา เกลิง เกพิง	v. to mock, to jeer at.
เกวี	*see* กวี
เกเร	adj. worthless.
เกเร เกเส	adj. not very good.
เกษุม	n. flower.
เก้ กัง	adj. staggering.
เกตุ	n. flag, banner.
เกษ	n. head.
เกษตร์	n. agriculture.
เกกิน	n. peacock.
เกพาร	n. appointed time or limit.

เกยูร n. bracelet, chain.

เกษร or เกศร n. pollen of flowers.

แก (1) pronoun of the 3rd person he, she, they, (2) pronoun of the 2nd person.

แกแล n. a yellow wood used as a dyestuff.

แก่ adj. 1 old (of person) (2) ripe.

แก้ v. to mend, to repair, to alter, to correct, to untie.

แก้ ตัว v. to excuse oneself.

แก้ จน v. to get out of trouble.

แก้ ว่า v. to answer.

แก้ มือ v. to revenge, to take vengeance.

ไกย n. spring (of a clock or watch.)

ไกย ปืน n. trigger of a gun.

ไก่ n. fowl.

ไก่ ตัว เมีย n. hen,

ไก่ ตัว ผู้ n. cock,

ลูก ไก่ n. chicken,

ไก่ ป่า ไก่เถื่อน n. wild fowl, jungle fowl,

ไก่ ฟ้า n. pheasant,

ไก่ อู or ไก่ ชน n. game-cock,

ไก่ ด็อก n. speckled-fowl,
ไก่ เตี้ย ไก่ แจ้ n. bantam,
ไก่ งวง n turkey,
ไก่ ตอน n. capon.
ไกล adj. far, distant,
ไกรลาศ n. mythological mountain in eremonies,
ไกรษร (Sans. n. lion,
ใกล้ adj. near, close,
โกกะ n. wolf,
โกกานุท } n. red lotus,
โกกาสก }
โกปะ v. to be proud.
โก้ a. finely dressed,
คน โก้ n. dude, masher, dandy,
โก๋ (ขนม) n. a variety of Chinese cake,
โกลาหล n. great tumult or disturbance,
โกษา n. money, treasure,
โกกิลา n. black bird,
โกวิธะ n. genius,
โกลี n. the Jujube tree,

โกไล	n, prawn,
โกไสยพัตถ์	n. silk cloth or fabric,
โกโรโกโรค	adj. full of disease,
โกณก	n. corner, angle,
โกหก	adj. false, lying, mendacious.
พูด โก หก	v. to tell lies,
คน โก หก	n. liar,
โกมุท or โกเมท	n. white lotus,
โกมล	adj. soft,
โกศล	adj. versed in, proficient,
โกทัณฑ์	*see* เกาทัณฑ์
โกษี	n. angel,
โกเมร	n. a kind of precious stone of a red colour,
โกสุมภ์	n. a yellow flower, plant of the lotus family,
เกา	v. to scratch,
เกละ	v, to make smooth or level,
เกากฤดยี	v. to cause hatred,
เกาศลย์	n. cleverness, skill,
เก้า ก่าย	adv. not in order, untidy.
เกาทัณฑ์	n. bow, arrow.

เกาบิน	n. rosary.
เกาลด	n. chestnut.
เก่า	adj. old, ancient (of things),
เก้า	n. adj. nine.
เก้า สิบ	n. adj. ninety.
สิบ เก้า	n. adj, nineteen.
ที่ เก้า	n. adj. ninth.
ที่ เก้า สิบ	n. adj. ninetieth.
ที่ สิบ เก้า	n. adj. nineteenth.
เกล้า	v. to make a knot of hair.
โปรด เกล้า	v. to ask (to a prince) a form of address to princes.
เก้า อี้	n. chair.
เก้า อี้ นอน	n. sofa.
เก้า อี้ โยก	n. rocking chair.
เก้า อี้ หมุน	n. revolving chair.
เก้า อี้ เอน	n. easy-chair.
กำ	n. handful.
กำ มือ	v. to clench the fist, n. a measure of rice $\frac{1}{8}$ of a tanan.
กำม์	n. (1) moral merit (religious term) (2) work.

กร่ำ	v. to be exposed to,
ก่ำ (แดง)	adj. (1) blood red (2) clear, vivid, bright
กล่ำ	n. ⅛ of a fuang (weight)
ก้ำ เกิน	v. to molest, to intrude upon.
ก้ำ กึ่ง	n. equal chance of gain or loss.
กล้ำ	v. to hem, adj. pronounced together of consonants (grammatical term)
กล้ำ กลาย	v. to intrude.
กำมะนาท	v. to be excited.
กำปะนาท	adj. shaking, trembling.
กำมะถัน	n. sulphur.
กำมสิทธิ์ / กรรมสิทธิ์	n. monopoly, source of revenue, [copyright.
กำมะหยี่ (ผ้า)	n. velvet, plush.
กำผลา	n. halberd.
กำมา	n. a cubit (measured from the elbow to the knuckles)
กำพร้า	adj. orphaned.
หนัง กำพร้า	n. epidermis.
กำไร	n. profit, gain.
กำไล ตีน	n. anklet.
กำไล มือ	n. bracelet,. bangle.
กำเดา	*n. nasal* catarrh.

กำยำ	adj. formidable, large.
กำบัง	v. to cover, to veil, to take shelter
กำมังวิลิต	n. summer-house in a palace,
กำลัง	n. strength, the sign of the prese tense of continuous action. (gran matical term)
กำเม็ง	n. a species of plant.
กำแพง	n. brick wall,
กำแหง	adj. strong-hold.
กำสัด	v. to weep, to sob.
กำหนด	adj. appointed, arranged, definite,
กำจัด	v. to drive away, to expel.
กำดัด	adj. vigorous, young.
กำพืช	n. seedling plant.
กำมัมด	n. joy, pleasure, v. to be pleased,
กำหมัด	v. to strike with the fist.
กำราช	n. Cambodian.
กำพวด	n. (1) a species of sea fish, (2) brass reed for oboe.
กำเหนิด	n. race, birth, origin.
กำนน	n. tax on musical performances.
กำคัน	n. nape of the neck.

กำพล	n. a valuable kind of cloth.
กำนัน	n. village magistrate (having several ผู้ใหญ่บ้าน (elders) under him)
ของ กำนัน	n. present. gift.
นาง กำนัน	n. queen's attendants,maid-of-honour
กำปั่น (เรือ)	n. ship, launch.
กำปั่น เหล็ก	n. safe, strong box, coffer
กำปั้น	n. fist.
กำยาน	n. incense.
กำราญ	n. mat, rug.
กำจร	v. to be rumoured.
กำสรวญ	v. to rejoice.
กำกับ	v. to overlook, to superintend, assist, to adjust.
กำชับ	v. to direct, to arrange, to enjoin strictly, to fix firmly.
กำสาป	n. poisoned arrow.
กำหราบ	v. to put a stop to, to prevent, to threaten.
กำเริบ	v. to get worse (of a sick person)
กำจาย (งา)	n. elephant's tusk that has been broken
กำเปาะ / กะเปาะ	n. bezil of a ring.

แม่ กก § 2. K. FINAL.

กก	v to hold a child to the breast.
กก ไม้	n. tree stump.
ต้น กก	n. a reed, rush.
ก๊ก	n. crowd, multitude,
กัก	v. to prevent, to hinder, to detain, to shut up, to enclose.
กัก ขะละ	u. to speak roughly.
กั๊ก	n. cross-line.
สี่ กั๊ก	d. four cross roads.
กรัก	n. a kind of wood used for dyeing priest's robes, Jack-fruit tree,
กลัก	n. a small box for pins or tobacco.
กรัก ขี	n. a medicinal tree.
กวัก	v. to beckon.
นก กวัก	n. a species of small aquatic bird,
นาง กวัก	n. a figure of a woman beckoning, made of wax, wood, or metal, used by shop keepers to entice customers
กาก	n. refuse, lees, dregs, husks.
กาก ขยาก	n. dirt, filth.
หน้า กาก	n. mask.
อ้าย กาก	n. scoundrel.

กก ร่าง	n. rough copy.
กก กรุน	n. scouring sand.
กก ข้อย	n. bagasse.
กราก	adv. firmly, quickly.
กราก กรำ	adv. in a hard-working manner,
กลาก	n. herpes, ring-worm.
กิก or กริก	n. a clicking noise.
กิก	n. sound of laughing, sniggering,
กึก	n. sound of a collision (*onom*)
กึก กือ	adj. marvellous.
กึก กัก	n. sound of walking, footstep, (*onom*)
กึก ก้อง	n. sound of thunder, report of a gun (onom)
กุก	n. clucking, cackling (*onom*)
กุก กัก	*see* กึก กัก
กรุก	n. sound of walking on boards (*onom*)
กุก กรุ	n. puppy dog.
กูก	n. cooing of doves (*onom*)
เกกมะเหรก	adj. vain, proud, conceited.
แกก	n. noise made by young parrots(*onom*)
แกรก	n. sound of tearing cloth (*onom*)
โกก	n. a bent piece of wood used to harness a buffalo to a harrow,

โกก เกก	n. rogue,rascal,blackguard,scoundrel, villain.
โกรก	v. to saw asunder.
โกรก กราก	n. gimlet.
กอก	v. to suck air or blood by means of a bottle in which a partial vacuum has been caused, to cup.
มะกอก	n. wild olive.
บางกอก	n. Bangkok, (village of wild olives)
กรอก	v. to pour in, adj. lean, dry
ลูก กรอก	n. aborted foetus.
ไส้ กรอก	n. sausage.
เกียก กาย	v. to grope for, n. army division or corps,
เกรียก	v. to split up, n. the distance from the thumb to the fore-finger.
กลอก	v. (1) to gargle (2) to shake the head (3) to roll, (4) to burn.
กลอก หน้า	v. to make grievances,
เกือก	n. shoes, slippers.
เกลือก	v. to rub, to roll.
เกลือก ว่า	c. suppose, if perhaps.

แม่ กง

§ 3. Ng. Final.

กง	n. circumference of a wheel, v. to surround.
กรง	adj. straight, not bent, n. cage.
ลูก กรง	n. bars of a cage or a window.
กงษี	n. (1) things belonging to a company (2) trade-guild.
กงกฎ	n. shield.
กัง	n. monkey.
กัง กึง	n. sound of objects in collision.
กังขา	v. to suspect.
กังเกง	n. trousers.
กัง เกียง	adj. badly-fitting, loose,
กังสฎาร	n. bell for convoking the priests,
กังวล	n. important business, anxiety.
กังวาน	adj. melodious, sonorous, echoing.
กังหัน	n. weathercock whirligig, v. to revolve
กั้ง	n. collision, shock.
กรัง	adj. dry, crackling.
แห้ง กรัง	adj. stuck fast.
กตัง	n. an arrangement of bamboo to prevent a dog from biting.

กาง	v. to stretch out.
กาง หู	v. to prick up the ears.
กาง ใบ	v. to set sail, to unfurl (of sails)
กางเขน	n. cross.
ไม้ กางเขน	n. wooden cross-piece.
กางแขน	v. to spread out, or to extend the arms.
กาง ร่ม	v. to open an umbrella.
กราง	v. to rasp, to scrape.
ต้น กร่าง	n. a species of tree with a reddish fruit.
กลาง	adj. middle, central.
ท่าม กลาง	prep. amongst.
คน กลาง	n. arbitrator.
ศูญ กลาง	n. centre.
กลาง วัน	adv. in the day time.
กลาง คืน	adv. in the night time.
กลาง แจ้ง กลาง หาว	n. open place.
กลาง ถนน	adv. half way, the middle of a journey
ก้าง	n. fish bone.
ปลา ก้าง	n. a species of fish.

กวาง	n. stag, deer.
กว้าง	adj. wide, broad.
ใจ กว้าง	adj. liberal, generous.
กว้าง ขวาง	adj. spacious, wide.
กว้าง ยาว	n. length and breadth.
กิงกร	n. servant, attendant.
กิ่ง	n. branch, bough of a tree.
เรือ กิ่ง	n. state barge carved and gilded.
กริ่ง	n. sound of bells, jingling, tintinnabulation (*onom*)
กริ่ง ใจ	adj. doubting, dubious, v. to suspect,
กิ้ง ก่า	n. chameleon,
กิ่ง ศา ศบ	n. end of a tree branch,
กิ้ง คก or คาง คก	n. toad,
กิ่ง สาขา	n. sprig, small branch, twig, shoot,
กลิ้ง	v. to roll,
ลูก กลิ้ง	n. roller,
กลิ้ง กลด	n. parasol with three tiers,
กลิ่ง	n. sound of a small bell (*onom*)
กึ่ง กัง	n. noise, sound.
กรึ่ง	v. to nail.

กึ่ง or ครึ่ง	adj. half, middle.
กุง กุม	n. the circular part of the vowel ◌ุ (grammatical term)
กรุง	n. capital town, chief city.
กรุง เก่า	n. the old capital of Siam. The modern name for Ayuthia,
กรุงเทพฯ	n. Bangkok the modern capital of Siam.
กรุงศรี อยุทธยา	n. the old name, Ayuthia, theancient capital of Siam.
กรุง สยาม	n. the Kingdom of Siam.
กุ้ง	n. prawn, crayfish, lobster.
ก้าม กุ้ง	n. the claws or pincers of a lobster.
แก้ว กุ้ง	n. digestive or green gland of crustacea.
กรุ่ง กริ่ง	adj. flashy, showy.
เกึ่ง	v. to estimate, to choose (a position)
เกรง	v. to respect, to fear.
เกรง ใจ	adj. respectful,
ยำเกรง	v. to fear.
เก่ง	adj. bold, fearless, clever, skilful.
เก่ง (ของ)	adj. good, best.
เก่ง กาจ	adj. ferocious.
คน เก่ง	n. rogue, blackguard.

เก้ง (ฉี)	n. a small species of deer.
เก็ง	n. a piece of cloth let into a dress, patch.
เก๋ง	adj. covered, n. a small house in an open place.
รถ เก๋ง	n. box gharry, covered carriage.
แกง	n. curry, stew, v. to make curry.
แก่ง	n. rapids, waterfall.
แก่ง แย่ง	v. to disagree.
แกร่ง	adj. hard, firm.
*แก้ง	v. to wipe with a stick, adv. carelessly
แกล้ง	adv. on purpose, v. to pretend, to deceive.
แกล้ง ว่า	adv. without motive, v. (1) to say out of spite, (2) to pretend to say
แกว่ง	v. (1) to brandish (2) to oscillate, to swing.
โกง	v. to cheat, to swindle, adj. bent.
โกง ขี้ ฉ้อ	adj. deceitful.
หลัง โกง	adj. humpbacked.
โกง โก้	adj. bent back, recurved.
โกง กาง	n. (1) a kind of wood used for firewood
โกรง	n. hold (of a ship)

โก่ง	v. to bend.
โก่ง ราคา	v. to raise the price.
โก่ง กระสุน	v. to draw a bow.
*โก่ง ตุด	v. to stoop down.
โกรง เกรง	adj. nearly falling down, ruinous, to heavy.
โกร่ง	n. (1) apothecaries' mortar, (2) sword hilt.
โก้ง โค้ง	v. to stoop down.
กอง	n. crowd, multitude, pile, mass.
กอง ม้า	n. squadron of cavalry.
กอง เรือ	n. fleet, naval squadron.
กอง ตระเวร	n. police.
กอง น่า	n. vanguard (of an army)
กอง หนุน	n. supports (of an army)
กอง หลัง	n. rearguard (of an army)
เปน กอง	adv. abundantly.
กอง ทัพ	n. army.
นาย กอง / แม่ กอง	n. leader general.
กอง ซุ่ม	n. soldiers in ambush.
กรอง	v. to filter.

กรอง ทอง	v. to embroider with gold thread.
กรอง ปัก	v. to embroider.
กร่อง แกร่ง	adj. weak, feeble.
กลอง	n. drum.
กลอง เป็น รู	n. hole, orifice.
กล่อง	n. box, case, match-box.
กล่อง บุหรี่	n. cigar case.
ก้อง	n. echo.
ก้อง แก้ง	adj. boastful, vain, pretentious.
กร้อง แกร้ง	adj. weak, feeble.
กล้อง	n. tube, pipe.
กล้อง บุหรี่	n. cigar-holder, tobacco pipe.
กล้อง ส่อง	n. telescope, opera glass, binocular,
กลวง	adj. pierced, hollow.
เกี่ยง	v, to disagree, to forbid,
เกรียงไกร	adj. strong, skilful, powerful,
เกรี่ยง	n. Karens, tribe in western Siam.
เกลี่ยง	n. trowel.
เกลี้ยง	adj. smooth.
ส้ม เกลี้ยง	n. Siamese orange.

แม่ กด — § 4. T. FINAL.

กด — v. to compress, to tighten.

ปลา กด — n. a species of fish of a yellowish colour.

กด ขี่ — v. to oppress, to force.

กด เพลิง (นก) — n. a species of bird (*Mycteria asiatica*)

กด ไว้ — v. to resolve, to determine,

กฎ — v. to decree,

กฎ or กฎหมาย — n. laws, rules, decrees,

กรด (ลม) — n. cutting or keen wind,

กรด (น้ำ) — n. corrosive acid vitriol,

กลด — n. large umbrella for kings or priests

กัด — v. to bite,

ปลา กัด — n. fighting fish,

กัด ฟัน — v. to grind or to gnash the teeth,

กัรชด — n. eye-lotion,

กัดวา — v. to finish.

กลัด — v. to pin together, to fasten,

ไม้ กลัด — n. wooden pin,

เข็ม กลัด — n. pin, brooch,

กลัด หนอง — n. pus remaining under a cicatrix,

กลัด กลุ้ม	adj. sick at heart, disappointed,
กวัด	v. to wave, to swing,
กวัด แกว่ง กวัด ไกว	v. brandish, to swing,
กาด (ผัก)	n. lettuce, vegetables of various kinds
หัว ผัก กาด	n. turnip,
ผัก กาด หอม	n. lettuce,
กาจ	adj. fierce, ferocious,
การ์ด	n. (Eng.) visiting card, invitation card
ก๊าศ	n. (English) gas.
กราด	v. to drive in, (of a peg or nail)
กราด เกรี้ยว กรี้ว กราด	adj. angry enraged,
กลาก	v. to scatter,
กวาด	v. to sweep, to dust.
ไม้ กวาด	n. feather duster.
ยุง กวาด	n. broom, besom.
กิจ	n. actions, business,
กิจานุกิจ	n. business of all kinds,
กิจฎีกา	n. royal decrees,
กฤช	n. malay kriss, dagger,

กฤษ n. common idiom, vernacular,

กฤษณา n. scented wood,

กฤษฎางค์ n. action,

กฤษดาร v. to make,

กิตติคุณ n. praise,

กิตติศัพท์ n. rumour,

กีด v. to hinder, to obstruct, to be in the way, to impede,

กรีด น้ำ v. to splash,

กรีด กราด n. cries of terror,

กรีด กราย adj. proud, vain, lazy,

กุด adj. curtailed, shortened,
n, shortening or cramping of the tendons of the hand or foot.

กุฏฐี or กุดถัง n. (1) ulcerous disease of a severe nature (2) distemper of dogs

กุฏิ n. priest's cell or quarters,

กุด (ผัก) n. a kind of vegetable,

กรุด n. sound of scraping, (*onom*)

เกล็ด n. glass or crystal ornament,

เกด n. fruit, tree,

เกตุ n. standard, flag,

เกษ	n. head, hair,
เกษา เกษากัมต์	n. tonsure ceremony,
เกร็ด เกร่	v. to wander, to go about in an aimless fashion,
เกล็ด	v. to eat the best part, n. pellicle scale
เกลศ	*see* กิเลศ
โกฏิ	adj. ten millions,
โกฐ	n. a kind of medicine,
โกฐา คาร	n, go-down, warehouse, store-house
โกษ	n, funeral urn,
โกรธ	adj, angry,
กอด	v, to embrace, to caress,
กอดก่ายด้วยตีน	v. to trip up a person,
กรวด	n, (1) pebble (2) firework,
กรวด น้ำ	n, ceremonial sprinkling of water as an offering
กวด	v, (1) to polish (2) to twist,
กวด ขัน	adj, careful, skilful, strict.
เกียจ (ขี้)	adj. lazy, idle.
เกียด	n. flail,
เกียด กัน	*v. to retain* the best part.

เกียรติยศ เกียรติ์	n. dignity, honour, rank.
เกลียด	v. to detest, to hate,
หน้า เกลียด	adj. detestable, hateful.
เกิด	v. to be born, to arise, to be the cause of,
เกิด เข้า แพง	n. scarcity of food, famine.
เกิด ผล	v. to be prosperous,
เกิด ความ เกิด เหตุ	v. to cause trouble,
วัน เกิด	n. birthday,

แม่ กน — § 5. N. Final.

ก้น	n. rump,buttocks, bottom of an object
ก้น กบ	n. small of the back.
กล	n. art, artifice, trick.
กล มารยา	v. to plot, to conceive a stratagem.
คน เล่น กล	n. conjurer, prestidigitateur.
กล ซ้อน กล	n. stratagem upon stratagem, " diamond cut diamond "
กล ศึก	n. military tactics.
กล อุบาย	n. trick, device, sleight.

กลหก	n. impostor.
กรน	v. to snore.
กล่น	adj. plentiful, abundant.
กัญจุก	n. mark round the top knot, tonsure
กัญญา	n. beautiful damsel, belle.
กัญ (ราษี)	n. Virgo, a sign of the Zodiac.
กัณฑ์	d.p. of sermons.
เครื่อง กัณฑ์	n. gifts offered to priests.
กัณหัง กัณโห กัณห์	adj. black.
‖กัณฐา ‖กรรฐ์	n. neck, throat.
‖กรรณ์	n. ear.
กัน	prep. with together.
กัน แดด	v. to protect from the sun, to hinder to keep out.
ต่อ กัน	adv. successively, adjoining.
ด้วย กัน	adv. together with,
กรรณิกา	n. a species of flower used for dyeing cloth yellow.
กรรแสง	v. to weep.

กั๋น n. haft of a knife.

กลั่น v. to distil.

หม้อ กลั่น n. retort, alembic, cauldron.

กั้น v. to separate.

กั้น หยั่น n. two-edged sword.

กั้น ม่าน v. to hang a curtain.

กลั้น v. to retain, to keep back.

กลั้น ใจ v. to hold the breath.

กันชา n. Indian hemp, hashish, ganja. benj.

กัญญา (เรือ) n. state barge.

กันยายน n. September.

กัลป n. end of the world.

กัลปพฤกษ์ n. a tree on which small silver coins enclosed in limes are hung to be distributed as 'largesse' in ceremonies. (2) celestial tree.

กัลยาณี n. belle, beauty.

กัน ไพรี v. to defend.

กัน เตรา n. a tree, the wood of which is used for making masts, and medicine.

กัลยา adj. fine, virtuous, respected.

กัน ชิง n. leaves used to make an awning.

กัน เจียก n. ear-pieces attached to headdresses worn by actors.

กันดาร adj. needy, wretched, n. scarcity, famine.

กาญจน์ n. gold.

กาญ เปรียญ n. lecture hall, place for preaching.

กาน v. to cut branches, to lop, to prune, to split.

กานพลู n. clove.

กานดา n. lady, sister, virgin.

ก้าน n. midrib of a leaf.

การณ์ n. (1) apparatus (2) deeds.

การ n. work, business.

คิด การ v. to be at work.

การ ฉลอง n. festival, dedication.

ต้อง การ n. to want, to need.

การ วิวาหะ มงคล n. marriage, wedding.

เป็น การ n. it is successful

การ รบ n. warfare.

ราชการ n. work in a government office.

การ ศพ n. cremation, funeral.

ให้ การ v. to draw up a report, to give evidence.

ไม่ เข้า การ it is all nonsense.

การ บ่าว สาว n. marriage.

การ บุญ n. merit-making festival.

การ สยุมพร n. allowing a girl to chose her husband

กาล n. (1) time (2) destruction (3) tumour

กราน (เชิง) n. a flat earthenware stove.

กร้าน v. to disfigure, adj. unpolished.

กว้าน n. capstan, v. to search, to find.

กิน v. to eat.

กิน ใจ v. to suspect.

ทำ มา หา กิน v. to work for a living.

การ ทำ มา หา กิน n. industries.

กิน แหนง *see* กิน ใจ

กิน เมือง v. to govern.

กิน สินบล v. to receive bribes.

กิน ทิพ n. Barmicide feast.

กิน ดิบ v. to obtain money by false pretences

กลิ่น n. scent, smell, odour.

กลืน v. to swallow, to gulp down.

กุญ (ปี) n. the year of the Pig (twelfth year of the cycle) first year of the Chulasakaraj rea.

กุญแจ
กุญจิกา } n. lock.

ดูก กุญแจ n. key.

กุญชร n. elephant.

กุญฑ์ v. to burn.

กุญฑล n. earring.

กรุ่น adv, a little, somewhat.

เปน ควัน กรุ่น adj. smouldering.

กุญที่ n. jug.

กุล n. (1) funeral pyre (2) rank.

ตระกูล n. rank, honour caste.

เกณฑ์ v. to force to work, to register for work, n. corvée, forced labour, conscription.

เกน ๆ v. to make a loud noise.

ตะโกน ร้อง เกน ๆ v. to call loudly.

เก่น adj. (1) deep (2) far away, v. to call for more.

แกน adj. hard, unripe.

แกน จักร์ n. axle.

แก่น n. *pith,* heart-wood of a tree.

โกญ จนาท	n. trumpeting of elephants.
โกญจา	n. a species of bird, heron.
โกณ	n. corner, angle.
โกน	v. to shave.
วัน โกน	n. days on which the priests shave their heads
โกลน เรือ	v. to rough-hew a boat.
ก่อน	adv. before.
แต่ ก่อน	adv. at first, formerly.
อย่า เพ่อ ก่อน	wait a little.
ประเดี๋ยว ก่อน	adv. presently soon.
กร่อน	v. to be consumed gradually.
กลอน	n. (1) bolt, catch, hasp, (2) rafter, beam (3) verses, poetry.
บท กลอน	n. stanza, canto.
ลูก กลอน	n. bolt, nut.
กาพย์ กลอน	n. poetry.
เชิง กลอน	n. rafters.
กล่อน	v. to use a thing until it is worn out,
โรค กล่อน	n. swollen testicles, orchitis.
กล้อน	adj. naked, bare.
กวน	v. to stir, to mix, to meddle with.
รบ กวน	v. to disturb, to vex.

เกวียน	n. (1) waggon, cart, (2) coyan (a measure of rice) cart-load.
เกลื่อน กลาด	adj. dispersed, unrolled, scattered.
เกลื่อน กล่น	v. to scatter, to spread.
เกลื้อน	n. white spots on the skin, chiefly on the face.
เกรี่น	v. to call, to warn.

แม่ กบ

§ 6. P. FINAL.

กบ	n. (1) frog (2) carpenter's plane.
รี้ กบ	n. shavings.
กบ ทู	n. top of a house, roof tree.
ไส กบ	v. to plane, to smooth with a plane.
กปปะ	n. thought, consideration.
กรบ	n. harpoon.
กลบ	v. to cover, to bury, n. fish spear.
กับ	prep. with, together with, n. a trap or snare for animals.
กับ เข้า	n. food.
กับตัน	(English) n. captain.
กัปปะกะ	n. barber, hair dresser.
กัปปะรุกะ	n. a magic tree that can fulfil people's desires.
กัปปาสิกพัตร์	n. cotton cloth.

กัปปิยะการก	n. (1) one who does his duty, (2) temple-keeper, church-warden
กัพพะการ	n. poet.
กัพพะกรณ์	n. prosody, poesy.
กรับ	n. sticks for beating time used in theatrical performance.
กลับ	v. to return (intrans.) adv. back.
กลับ ใจ	v. to change one's mind.
กลับ กลอก	adj. changeable unreliable.
กลับ คืน	v. to give back, to restore, to return (trans.)
กลับ กลาย	v. to be changed.
กาป	n. envelope, shell, sheath.
กราบ	v. to prostrate oneself, n. bulwarks,
‖ กราบ ทูล	v. to tell, to inform (to princes)
กราบ ลา	v. to say good bye.
กราบ เรียน	v. to report, a title of address in letters to superiors
กาพย์	n. poetry verses.
กิบ บิด	n. red ant.
กริบ or กลิบ	v. to cut with scissors.
กริบ กรอบ / กรอบ แกรบ	n. sound of walking on dry leaves (*onom*)

กีบ	n. hoof.
กลีบ	n. (1) segment of a fruit such as an orange (2) petal of a flower.
กุบ	v. (1) to scrawl (2) to get worse n. a paper cap.
กุบปะติ	v. to become rough (of the sea)
กรุบ (ขนม)	n. a kind of cake.
กูบ	n. howdah.
หลัง กูบ	adj. vaulted.
รถ กูบ	n. carriage with a hood, victoria, phaeton.
เก็บ	v. (1) to collect together (2) to smooth (3) to take care of.
เก็บ ไว้	v. to keep, to put away.
แกลบ	n. husks of rice or other grain, chaff
โกบ	v. to lift with both hands, adj. proud
กอบ	v. to lift up with two hands.
กอบ การ	v. to work.
กอบ โกย	v. to take away as much as possible,
กรอบ	n. picture frame. adj. brittle, dry.
กรวบ	n. sound of walking on dry leaves (*onom*)
เกียบ	n. twittering or chirping of young birds,

ตะเกียบ	n. chinese chopsticks.
เกรียบ (เข้า)	n. a kind of flat cake.
ตะกั่ว เกรียบ	n. tin plate.
เกือบ	adv. almost, nearly.

แม่ กม § 7. M. FINAL.

กม พัด	n. foundation for a post.
กัม	v. to incline the head to stoop down
กรม	n. (1) Department of a Ministry. (2) a title of prince of high rank.
,, ทหาร เรือ	n. Naval Department.
,, พระ	n. title of a prince of tbe second rank
,, พระคลัง ข้าง ที่	n. Royal Privy Purse department.
,, มหาด เล็ก	n. Royal pages.
,, ป่า ไม้	n. Forest department.
,, นา	n. Provincial Officer.
,, พิพิธภัณฑ์	n. Royal Museum.
,, สุขาภิบาล	n. Sanitary department.
,, ใน	*see* กรม โขลน
,, ไปรสณีย์ โทรเลข	n. Post and Telegraph department.

กรม อัยการ n. Public Prosecutor's Office.
„ โยธา n. Public Works department.
„ เจ้า ท่า n. Harbour Master's Office.
„ ตำรวจ n. Royal Lictors,
„ ตำรวจภูธร n. Provincial Gendarmerie.
„ ศึกษา ธิการ n. Education department.
„ สังฆการี n. Ecclesiastical department.
„ กอง ตระเวร n. Police department.
„ กอง อำเภอ n. District Officer's department.
„ คลอง n. Irrigation department.
„ หลวง n. title of a prince of the third rank,
„ รถไฟ n. Royal Railway department.
„ ราชโลหกิจ n. Department of Mines and Geology
„ ราชเลขา n. Royal Scribes.
„ ยุทธโยธา n. Ordnance department.
„ ยุทธศึกษา n. Royal Military College.
„ แพทย์ทหาร บก n. Army Medical Service.
„ สรรพากร ใน n. Department of Inland Revenue.
„ สรรพากร นอก n. Provincial Revenue department

กรมสรรพยุทธ n. Royal Arsenal.
,, การ n. committee, board of directors.
,, หมื่น n. title of a prince of the fifth rank.
,, สมเด็จ n. title of a prince of the first or highest rank.
,, ขุน n. title of a prince of the fourth rank
,, แผนที่ n. Royal Survey department.
,, โขลน n. Female police in the Royal palace
กลม adj. round, circular, globular.
กลม กล่อม adj. palatable, savoury.
กลม เกลี้ยง adj. round, smooth.
กลม เกลียว adj. (1) twisted up, (2) peaceful.
กัมปนาท v. to fear, adj. dreadful.
กัมณีย์ / กัมมัญ n. senile decay.
กลั่ม n. a weight 1/5 of a fuang.
กัมพูฉัตร์ n. Royal parasol with seven tiers.
กัมพู n. (1) gold bracelet (2) shell, husk.
กัมพูช adj. Cambodian.
|| กัมพล n. woolen cloth.
กัมมนต์ n. work, business.
กรรม n. (1) actions (2) misfortune.

ถึงแก่กรรม v. to die.

กรรมการ n. committee.

กรรมฐาน n. one who meditates, introspection.

กรรมสิทธิ์ adj. subject to the jurisdiction of.
n. copyright, source of revenue.

กาม n. desire, concupiscence.

กามราค n. sensuality.

กามคุณ n. sensual pleasures.

กาม กวม (นก) n. a species of bird of a green colour with a red beak which eats fish.

ก้าม n. claws of a crab.

กราม ช้าง n. molar teeth, grinders, (of an elephant).

กล้าม n. pulp.

กล้าม เนื้อ muscle, flesh.

กิม n. gold.

กริม (ปลา) n. a small species of fish.

กุม v. to hold with the hand, to arrest.

กุมภ์ n. cauldron, pot, pitcher.

กุมภีล์ n. crocodile, alligator.

กุมภการ n. potter.

กุมภาพันธ์ n. February.

กุม ภัณฑ์ n. giant, ogre.

กุ่ม (ต้น) n. a species of tree.

กรุ่ม	adv. often, frequently, n. cooing of doves (*onom*) adj. smoky (of a fire)
กลุ่ม	n. packet of tobacco, bundle, crowd
กลุ้ม	v. (1) to darken, (2(to anger' adv. in crowds.
กลุ้ม คลั่ง	adj. annoyed by interruptions, troubled.
แกม	v. to mix, to mingle, to add to.
แก้ม	n. cheek.
แกล้ม	v. to insert, to repair.
กล้อม แกล้ม	v. to swallow without mastication, to gulp down.
กรอม	v. to be very sad.
กรอม ใจ	adj. sorrowful sad.
ก้อม	n. bottom.
กล่อม	v. to sing a lullaby.
กร้วม	n. sound of chewing (*onom*)
เกรียม	adj. parched, dry over-cooked.

แม่ เกย

§ 8. Diphthongs Final.

เกย	v. to run aground, n. footstool.
เกย ชลา / เกย มาศ	n. (1) Royal box, (2) an open place raised to a certain height for royalty to mount elephants or horses.
เกย ไชย	n. name of a district in the north of Siam.
กาย	n. body.

กราย adj. swinging the arms while walking

กรุย กราย adj. junty.

กลาย v. to be changed.

ปี กลาย adv. last year.

กล้าย (กล้วย) n. a species ot banana.

ก่าย v. to embrace, to put one thing upon another.

ก่าย กอง v. to heap up.

กาว n. glue, gum, mucilage.

กวาว (ต้น) n. a large tree bearing small red flowers used for dyeing.

กล่าว v. to speak, to report.

กล่าว กัน v. to proclaim the banns, n. civil [marriage.

กล่าว ถึง v. to speak of.

กล่าว โทษ v. to blame.

กล่าว มุสาวาท v. to tell a lie.

ก้าว v. to step, to pace.

แล่น ก้าว v. to tack a boat.

กล้าว v. to put up the hair (of women) n. chignon.

กริว n. turtle.

กิ่ว adj. wearing to a point n. ridge of land.

|| กริ้ว v. to get angry.

กรุย	v. to stake out, to mark out, n. fringe
กุ๋ย or กิ๋ว	v. to mock, to deride, to make fun of
แกว	n. a Laos tribe.
มัน แกว	n. a species of potatoe.
แกรว	v. to be unhappy.
แก้ว	n. glass, crystal, adj. beautiful, valuable.
นก แก้ว	n. parrot.
ถ้วย แก้ว	n. glass, tumbler.
โกย	v. to gather up.
โกรย	n. a species of fish.
ก้อย (นิ้ว)	n. little finger.
กลอย	a. amiable, n. wild potatoe.
กลอย ใจ	a. darling.
กร่อย	adj. brackish.
กวย	n. a tribe on the north of Siam.
กรวย	n. funnel, cone.
กล้วย	n. banana, plantain.
เกรียว	n. (1) screw (2) a loud sound.
เกรียว กราด	adj. very angry, tumultuous.
เกรียว กราว	n. alarm, disturbance.
เกลียว	n. strand of a rope.

เกลียว ตา	n. apoplexy.
เกรียว	v. to shout out with anger.
เกี่ยว	v. (1) to connect (2) to hang up (3) to reap.
เกี่ยว ร้อง	v. to have business with, to be related to, to have interest in.
เกี้ยว	n. gold ornament for a child's top-knot, n. sedan chair.
เกี้ยว พาด	v. to seduce, to flirt.
ผ้า เกี้ยว	n. flowered cloth, brocade.
เกลี่ย	v. to make even.
เกลี่ย ไกล่	v. to stop a quarrel, to make peace.
เกลือ	n. salt.
ดี เกลือ	n. Epsom salts, purgative salts.
เกื้อ	v. to assist, to help.
เกลย	n. friend.
เกรอะ	v. to strain, to filter.
เกื้อ	adj. (1) ashamed (2) deceived.
กลัว	v. to fear, to be afraid of.
กลั่ว	v. to mix with water.
เกะ กะ	adj. disorderly, untidy. rowdy.
แกะ	v. to chisel, to carve, n. sheep.
แกละ	n. tuft of hair.
เกาะ	n. island, v. tocatch,arrest, summons.

เกาะ หมาก n. Penang.

เกาะ ลังกา n. Ceylon.

เกราะ n. breast-plate, curirass armour, adj. brittle, dry.

เกลาะ n. a piece of bamboo used for making a noise by striking it.

แม่ ข ขา ข

VOWELS FINAL.

ข Kh. a high class consonant.

ขอ v. to ask, to beg, n. sickle hook (Int.) please.

ดู่ ขอ v. to ask in marriage.

เหลือ ขอ a. incorrigible.

ขอ โทษ v. to beg a person's pardon.

ขอ ทาน v. to ask alms.

ขอ รับ Int. sir, yes sir.

ขอ ง้าว n. elephant goad.

ข้อ n. joint, question, section.

ข้อ มือ n. wrist.

ข้อ ขัด ขวาง n. obstacle, hindrance, impediment.

ข้อ ตีน n. ankle.

ข้อ ลับ n. secret.

ข้อ ความ n. counts, charges.

ระกะ	n. bird.
ขณะ	adv. while, during, at the time when
ระยะ	n. sweepings, refuse.
ขนิษฐา or ขนิษฐ	n. younger brother or sister.
ขจี	a. (1) soft (2) greenish.
ขมี ขมัน	a. active, nimble, adroit.
ขจร	v. to be dispersed, to be spread.
ดอก ขจร	n. a pale yellow sweet flower.
ขยี้	v. to rub with the hands.
ขเน	n. to guess, to estimate.
เขม่า	n. soot, lamp-black.
เขย่า	v. to shake, continously especially of a bottle.
ระเม่า	v. to sprawl.
ขม้ำ	v. to eat greedily.
ขย่ำ	v. to crush,
ขนก	n. sculpture, decoration.
ขนก	n. eatables made of pork or fish and wrapped in banana leaf.
ขยัก	v. to reserve, to put by.
ขยัก ปาก	v. to speak discreetly.
ขนาด	n. a kind of grass grown in fields,
ขิก	a. nimble.

ขมุก ขมัว	n. twilight, dusk.
ขยุก	v. to move by fits and starts.
โขยก เขยก	v. to limp.
เขนก	v. to recline.
ระจอก	adj. lame, unhappy, unhealthy.
ขยอก	v. to swallow whole, to swallow with difficulty, to gulp down.
ขนง	n. eye lashes.
เขย่ง	adv. on tiptoe.
ขมัง	n. sportsman, clever hunter.
ขนาง	v. to doubt, to be ashamed.
ขนึ่ง	v. to remember, to recollect.
เขนง	n. (1) orchestra (2) metal box for gun powder.
เขมง	a. tightly stretched or twisted.
เขย่ง	v. to walk on tip toe.
แขยง	v, to be disgusted.
แขนง	n. shoots or twigs of plants.
โขมง	adv. in great degree, much.
ขมอง	n. crown of the head.
ขย่อง แขย่ง	a. limping.
ขนด	n. coil of a serpent, v .to surround.
ขยด	n. to approach in fear (see below ขยาด)

	n. rebellion, mutiny, civil war, sedition
	n. a plot of ground.
	v. to dispute, (2) dispute.
	v. to put by, to reserve.
ı	n. mode, model, rule, size.
น ขาด	a. excessive, out of reason.
ก	v. to be horrified.
	v. to decorate. adj. beautiful.
ด	n. bands of straw for tying up rice.
ı	n. savings. v. to save.
ด	n. phantom, ghost, apparition.
ด ซัง	n. corpse.
โมด	n. will o' the wisp.
ด	v. to tie up in a knot.
ı	n. cauldron.
	v. to retire, to abandon, to relinquish
	v. diligent, industrious, painstaking.
ı	a. parallel.
าน ยา	n. different kinds of medicine.
	n. turmeric.
	n. jack-fruit.

เขมร	a. Cambodian.
เขม่น	v. to quiver, to tremble.
เขม้น	v. to fix the eyes upon.
ขะแนน	n. mark.
ขนอน	v. market.
ด่าน ขนอน	n. custom house.
ขย้อน	v. (1) to feel sick, (2) movements of trees.
ขมวน	n. insects that eat dried fish.
ขนบ	n. manner, custom.
ขมบ	a. flexible, yielding.
ขมับ	n. side of the forehead, temple.
ขยับ	v. to approach or retire gradually, c. perhaps, probably
ขนาบ	v. (1) to fasten up on both sides, (2) to attack both ways.
ขยาบ	n. (1) roof, (2) covering of a boat.
ขมิบ	v. (1) to break wind gently, (2) to forcibly retain faeces or urine.
ขบิบ (ตา)	v. to wink.
ขมุย	a. flexible yielding.
ขยุบ	v. to move a little.
แขมบ	n. swelling of the belly.
ขนม	n. cake, sweet-meat. pudding.
ขนม ครก	n. a kind of cake.

ขนม ปัง	n. bread.
ขนม จีน	n. a common kind of gruel or broth made of vermicelli.
ขนม เปี๊ยะ	n. Chinese cakes.
ขยิ่ม	v. to be pleased, to rejoice.
ขยุม	adv. quickly, immediately.
ขยั่ม	v. to pick up a handful.
เขนย	n. pillow.
ขจาย	v. to spread out.
ขนาย	n. teeth of the female elephant.
ขยาย	v. to put apart, to enlarge.
เขม่อ (ท้อง)	v. to puff out the belly.
ขเยอ ขเย่อ	v. to take by force.
ชัก ขะเย่อ	n. tug of war.
โขมย	n. thief, burglar, v. to steal.
ขมัว	a. dark, dirty, not clean.
เขนะ	v. to show the way, to ask for presents.
เขยะ	v. to bruise, to push with elbow.
ขา	n. leg.
เจ้า ขา	int. Yes sir(from a woman to a superior
ขาคะไกร	n. jaws, handle of scissors.
ขาทะดิ	n. to chew, to bite.

ขา มา n. return journey.

ขา ลง n. descent.

ขา นาง n. a kind of tree.

ขวา n. right (hand)

ข้าง ขวา n. starboard, on the right hand side.

ขา บุญ n. merit maker.

ขา บาป n. sinner.

ข่า n. a plant used for making curry.

ข้า pro. I, (superior to inferior)

ข้าพเจ้า pro. I, (polite form) official style as a rule only used in writing.

ข้าพระพุทธเจ้า pro. I, (speaking to Kings.)

ข้า ศึก n. enemy.

ข้า หลวง n. Commissioner.

ข้าราชการ n. Government officials.

ขีณาสพ n. holy man, saint.

ขี้โรทก n. sea foam.

ขี่ v. to ride.

ขี่ คอ v. to ride pickaback.

ขี่ ม้า adv. on horse back.

ขี้ n. dregs, refuse. ordure, a. (1) odd, (2) addicthed to, (3) unequal.

ขี้ฉ้อ n. cheat, swindler.

จัจอ im. importunate.

จัตระหนี่ or
จัเหนียว a. miserly, stingy.

จัตะกั่ว n. oxide of lead, litharge.

จัตะกรัน n. charred wick or snuff of a wick.

จัตะกอน n. sediment.

จัระ n. milk.

จัก่า n. slave (abusive term)

จัปลา วาฬ n. amber.

จัหู n. earwax.

จัเมา n. drunkard.

จัเท่า n. ashes.

จัมูก n. mucus of the nose.

จัหึง a. jealous.

จัผึ้ง n. beeswax.

จัแมลง วัน n. freckles.

จัปด adv. falsely.

จัอวด n. boaster or braggart.

จัเกียจ a. idle, lazy.

จัเรื้อน a. leprous.

ขี้กบ	n. shaving of wood.
ขี้สนิม	n. rust.
ขี้ริ้ว	a. valueless, ragged.
ขื่อ	n. (1) fetters (2) joist.
ขื่อคา	n. fetters.
ขื่อจมูก	n. septum of the nose.
ขื่อคัด	n. piles for the foundation of a hous
ขู่	v. to intimidate, to threaten.
ขถู่	. a kind of tree used in medicine.
เขจร	v. to journey in the sky.
เขโฬ or เขฬา	a. saliva.
แข	n. Moon.
ไข	v. to unlock, to wind; n. suet.
ไขย	adv. beyond.
อายุไขย	n. old age.
อสงไขย	n. countless.
ไขโค or ไขเนื้อ	n. beef suet.
เทียนไข	n. candle.
ไข่	n. egg. v. to lay eggs.
ไข่มุก	n. pearl.
ไข่ขาง	n. eggs laid by flies in meat.

ไข่ ต้น n. inguinal glands.

ไข่ แดง n. yolk.

ไข่ ขาว n. white of egg, albumen.

ไขว่ or ไขว้ v. to cross, to complicate, to be confused.

ไขว้ ขา adj. cross legged.

ไขว้ เขว v. to do some thing incorrectly, to do a thing the wrong way.

ไขว่ คว้า v. to grasp at an object.

ไข้ n. fever.

ไข้ ทรพิษ n. small pox.

ไข้ ป่า n. malaria.

ไข้ ผี ดาษ n, small pox.

ไข้ หวัด n. cold, catarrh.

ไข้ จับ, ไข้ พิษม์ n. typhoid fever.

ไข้ บิด n. dysentery or gastric fever.

ไข้ ต้น n. dengue fever,

เขา pron. he, she, they 3rd person singular and plural n. (i) hill, (ii) horn

ชั่ง เขา v. do not take any notice of him.

นก เขา n. dove.

เขลา adj, stupid.

เข่า n, knee.

เข้า *n, rice.* v. to enter.

เข้า สาลี	n, wheat.
เข้า กล้า	n. young rice plant ready for transplanting.
เข้า ตู	n, cake made of pounded rice and sugar.
เข้า ใจ	v. to understand, to know.
เข้า เม่า	n, unripe rice parched and pounded,
เข้า เจ้า	n, ordinary rice,
เข้า หนัก	n, late rice,
เข้า ตาก	n. dry boiled rice.
เข้า แขก	n, rice pudding.
เข้า ตอก	n. parched paddy (pop corn)
เข้า เปลือก	n. paddy.
เข้า ตัง	n rice boiled to dryness in a large iron pan.
เข้า ฝ้าง	n.a kind of seed for feeding birds, millet
เข้า กล้อง	n. mixture of half paddy and half rice
เข้า ผัด	n. rice cake for Songkran festival.
เข้า รีด	v. to be converted, to enter into the customs of others.
เข้า มัธุปายาศ	n. wet sweet rice for priests of [others.
เข้า โภชน์	n. maize, corn.
เข้า ก้น	v. to unite together.
เข้า สาร	n. milled rice.
เข้า เกรียบ	*n.* a small flat cake.

ง่า adj. beautiful, graceful.

แม่ ขก § 2. K. FINAL.

ขั๊ n. sound of laughing.

ขาก v. to expectorate.

ขวาก n. caltrop, spikes.

ขิก n. laughter.

ขุก n. sound of coughing.

ขุก ขัก n. sound of rummaging.

ขลุก n. rattling of bottles adj. busy, hard at work.

เขก v. to strike with the knuckles downwards.

แขก n. (1) Properly an Asiatic of non Mongolian race e.g. Indians Malays etc. (2) stranger.

ห้อง รับ แขก n. reception room.

แขก เมือง n. foreign guests.

แขวก (นก) n. a kind of bird.

โขก v. to strike with the knuckles upwards

โขลก v. to pound in mortar.

โขลก เขลก n. blackguard.

แม่ ขง § 3. Ng. FINAL.

ขง จื๊ n. Confucius a Chinese philosopher

ขัง *v. to shut* up, to put in prison, to detai

ขลัง	v. to happen as expected especially of magic.
ขัง	adj. constricted (of a vein)
ข่าง (ลูก)	n. spinning top, peg-top.
ขวาง	adv. (1) cross wise, (2) opposition; v. to obstruct; prep. across.
ข้าง	n. part, side.
ขว้าง	n. to hurl, to throw.
ข้าง หน้า	adv. in front.
ข้าง ใต้	adv. underneath.
ข้าง ไหน	adv. in what direction.
ข้าง หลัง	adv. behind.
ข้าง ล่าง	adv. below.
ข้าง บน	adv. on the top, over, above.
ข้าง ต้น	n. beginning.
ข้าง ขึ้น	n. waxing of the moon.
ข้าง แรม	n. waning of the moon.
ข้าง ท้าย	n. stern.
ขิง	n. ginger.
น้ำ ขิง	n. ginger beer.
ขึง	v. to stretch.
ขึง ขัง	adj. proud, ostentatious.
ขึง ถูด (ว่าว)	v. to stretch the top string of a kite.

ริ้ง ฤุด (นอน)	v. to sleep with body stretched out and covered up.
ริ้ง	v. to be irritated.
ริ้ง เคียด	adj. angry, surly.
เรดง (ไม้)	n. a kind of of hard wood.
เร่ง	n. bamboo basket.
แรง	adj. hard, solid.
แรง ใจ	v. to make an effort.
ใจ แรง	adj. obstinate.
น้ำ แรง	n. ice.
แรง มือ	adj. (1)strong, vigorous, (2) generous
แรง แรง	adj. strong (physically)
แรวง	n. district.
เขตร์ แรวง	n. district boundaries.
แร่ง	v. to compete, to contend.
แร่ง ม้า	n. horse racing.
วิ่ง แร่ง	n. foot races. v. to run races.
แร้ง	n. tibia.
โรดง	n. herd, crowd, troop, mob.
เหม็น โรดง	n. putrid stench.
โร่ง (หอย)	n. snail.
โร้ง	adj. high, tall.

ของ	n. things, goods, articles, prep. of belonging to.
เจ้า ของ	n. owner, proprietor,.
เจ้า ของ บ้าน	n. landlord.
ของ ร้อน	n. suspected property.
ของ เล่น	n. toy, plaything.
ของ ใช้ สอย	n. furniture.
ข้อง	n. bulging basket for carrying fish v. to occur.
ข้อง ระคน	v. to be mixed up with bad company
ข้อง อ้อย	n. a kind of game played with sugarcane.
เขียง	n. chopping block.
สะใบ เขียง	adv. worn across the breast diagonally (of a sash)
เขื่อง	adj. rather large.

แม่ ขด

§ 4. T. FINAL.

ขด	v. to be rolled in spiral form, to coil.
ขัด	v. to rub, to polish, to revise, to obstruct, to hinder.
ขัด ใจ	adj. annoyed, angry.
ขัดสมาธิ	v. to sit cross legged.
ขัด รับ สั่ง	v. to disobey orders, (of the King or Princes)
ขัด คำ สั่ง	v. to disobey orders.
ขัด เบา	n. obstruction in the bladder or entrails, stricture.

ขัด หนัก n. constipation.

ขัตติยะ or

ขัตติเยศ n. king, ruler, (originally of the "warrior" caste)

ขัตติยะวงษ์ n. royal relation.

ขัด เคือง adj. angry.

ขัด สน v. to be in need of.

ขัด กัน v. to be separated from.

ขัด ลม n. to fall (of the wind)

ขาด v. to be torn out.

ขาด ใจ v. to die.

ขาด ไมตรี v. to break a treaty.

เปน อัน ขาด adv. absolutely.

ขลาด adj. timid, bashful.

ขาด แคลน adj. incomplete, insufficient.

ขาด ทุน v. to lose (of money)

ผ้า ขาด n. rags.

ขาด ตัว (ราคา) n. unalterable price, nett price.

ขวิด v. to butt (of horned animals)

ขีด v. to mark with lines, to underline, to strike a match

ขีด เขียน v. to write in straight lines.

ไม้ ขีด ไฟ n. matches.

ขุด	v. to dig.
ขูด	v. to scratch, to rake, to scrape.
หัว ขูด	int. shaven head, (abusive term for priests)
เข็ด	n. skein of thread, v. to be corrected
เข็ด ขยาด	v. to become afraid.
เข็ด ฟัน	v. to set the teeth on edge.
เข็ด ขาม	v. to obey through fear.
แก้ เข็ด	v. to revenge.
เขตร์	n. bounds, limits.
เขตร์ แดน	n. boundary.
อาณา เขตร์	n. area of a country.
โขด	n. ford, shallow water.
ขอด	a. exhausted.
ขวด	n. bottle.
ขวด โหล	n. glass jar.
เขียด	n. green frog.

แม่ ขน § 5. N. FINAL.

ขน	n. feather, fur.
ขน ตา	n. eye brows.
ขน ของ	v. to remove from one house to another.
ขน ขัน or ขน ลุก	adv. in a terrifying manner.

ขน แกะ	n. fleece, wool.
ขวน ขวาย	v. to investigate carefully, to hasten.
ข่วน	v. to scratch.
ข้น	adj. viscid, thick (of liquids)
ขัน	n. bowl, basin, adj. (1) queer, strange, funny, (2) excitable, aggressive. v. to crow (of cocks)
ขันธ์	n. senses, sensation,
เบ็ญจขันธ์	n. the five senses.
ขันธา	n. five senses of the body.
ขันติ	n. moderation.
ขันที	n. Chinese eunuchs.
ขรรค์	n. sword.
ขันธสีมา	*see* ขัณฑสีมา
ขวัญ	n. (1) top of the head (2) compensation (3) guardian spirit.
ทำ ขวัญ	v. to pay an indemnity.
ขวัญ หาย	v. to frighten.
ขวั้น	v. to cut up.
ขาน or ขาด	v. to answer n. tiger,
ปี ขาน	n. the year of the tiger.
ขาน ยาม	v. to call the hours.
ขาร	n. brackish water.

ขวาน	n. axe or hatchet.
ขึ้น	v. (1) to rise, to increase, to embark, to mount (2) to depend upon.
นก หัว ขวาน	n. wood pecker.
ขึ้น ใจ	v. to know by heart. adv. distinctly, plainly.
น้ำ ขึ้น	n. flood tide.
ขึ้น เรือน	v. to enter the house.
เมือง ขึ้น	n. dependant state, colony.
ขืน	v. to restrain. to disobey.
ขืน ใจ	v. to force oneself.
ขืน เรือ	v. to trim a boat.
ขื่น	adj. astringent
ขุน	n. (1) a title (2) the king (in chess) v. to feed.
ขุน นาง	n. grandees, titled persons. noblemen
ขุน ทอง (นก)	n. minah bird.
ตก ขุน	n. Royal judges.
ขุ่น	adj. (1) not clean, muddy, thick of liquids, (2) distressed.
เขน	n. (1)leathern shield (2)dancer, actor
เข็น	v. to pull ashore (of a boat), to drag on
เข็ญ	adj. unfortunate.
เขญ ใจ	adj. unfortunate, miserable.
เขี้ยว เขน	v. to oppress.

เข่น v. to split forcibly.

เข่น เขี้ยว v. to grind the teeth in anger.

แขน n. arm.

แขน ด้วน adj. having one arm.

แขวน v. to suspend, to hang.

แข้น v. to urge on, to incite.

แข้น ทำ v. to do unwillingly.

โขน n. a kind of Siamese dumb-show theatrical performance in which the players are men who wear masks

หัว โขน n. mask.

โขดน n. serving women in the palace.

โข้น (ต้น ไม้) v. to cut down a tree, to fall down.

ขอน n. log.

ข้อน about $\frac{3}{4}$ full.

ข้อน ขอด v. to speak evil of.

ข้อน ทรวง v. to strike the breast.

ข่วน v. to scratch.

เขียน v. to write, to draw.

เขียน รูปภาพ v. to paint.

เขื่อน n. quay, embankment.

นคร เขื่อน ขันธ์ n. Paklat (a town)

แม่ ขบ § 6 P. FINAL.

ขบ	v. to devour, to bite.
ขบ ฟัน	v. to grind the teeth.
ขบ เขี้ยว	v. to be stopped up (of the teeth) (2) to attack.
ขับ	v. (1) to repel, to drive (2) to sing.
ขับ ผี	v. to exorcise.
ขับ ขัน	adj. amusing.
ขับ รำ	n. singing and dancing.
ขดับ	adj. shining lustrous(of black objects)
ขวับ or ขวิบ	n. sound of beating.
ขาบ	n. bracelet.
ตะขาบ	n. centipede.
นก ตะขาบ	n. a kind of green bird.
ขิบ or ขิบปะ	adv. quickly.
ขิบสัทโท	v. to sneeze.
ขดิบ	v. to sew a piece of coloured cloth as an edging to another piece of cloth,hem,to cut off ragged edges
ขดุบ	n. small ball used for playing polo.
เขบ	v. to abbreviate.
เขบ	v. to throw away.
โขฬา	adj. shaking, trembling.

รอบ	n. margin, frame, border.
รอบ ตา	n. white of the eye.
รอบ ฟ้า	n. horizon.
รอบ ใจ	Int. thank you,
รอบ คุณ	v. to be thankful.
รวบ	n. year, period of a year.

แม่ ขม § 7 M. FINAL.

ขม	adj. bitter.
หอย ขม	n. a fresh water mollusc.
ข่ม	v. to vex, to oppress.
ข่มเหง	v. to attack.
ขาม	v. to fear.
ข้าม	v. to cross over; prep. over.
ข้าม ฟาก	v. to cross the river.
จุม	n. abyss.
ตุจุม	adj. small, delicate.
จุม นรก	n. hell.
เขม	n. needle.
เขม (ต้น)	n. a kind of tree.
ปลา เขม	n. *fighting* fish.

เขม กลัด	n. pin.
เขม ขัด	n. belt, girdle.
หัว เขม ขัด	n, buckle.
เขม เดิน เรือ	n. mariner's compass.
เข้ม แขง	adj. diligent, skilful, strong.
เข้ม	adj. strong, much, very.
เข้ม ขาบ	n. gold embroidered cloth.
เข้ม งวด	n. caramel, burnt sugar.
แขม (ต้น ไม้)	n. a species of reed.
โขม	n. linen.
โขม พัตร์	n. a kind of cloth made from the fibre of the lotus.
ขอม	n. Cambodia.
ข้อม	adj. bent, hunch-backed, stunted (of trees)

แม่ เขย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เขย (ลูก)	n. son-in-law,
พี่ เขย	n. elder brother-in-law.
ขาย	v. to sell.
การ ค้า ขาย	n, trade,
ค้า ขาย	v. to trade,
ขาย หน้า	adj. shameful, disgraceful,

ขาย หู	v. to pretend not to hear.
ขาย ผ้า เท้า	n. shame or reproach brought upon, a person.
ผู้ ขาย	n. vendor.
ขาย เหมา	n, wholesale.
ขาย ปลีก	v. to retail.
การ ซื้อ ขาย	n. commerce.
ข่าย	n. net.
ตา ข่าย	n. stake net.
ขาว	adj. white.
ตา ขาว	adj. timid.
ข่าว	n. news, intelligence.
ขุย	adj. dusty, n. skin disease.
ถูก ขุย	n. edible bamboo seeds.
ขลุ่ย	n. flute.
ข่อย	n. a tree whose bark is used for making paper. (*streblus aspera.*)
ขวย	n. shyness, bashfulness.
ขวย เขิน	v. to be ashamed.
เขียว	adj. green, greenish, blue.
ตา เขียว	adj. angry.
ฟัก เขียว	n. a kind of green cucumber.
เขี้ยว	n. eye teeth, canine teeth.

เขี้ยว เขน	v. to compel, to hard labour.
เขี่ย	v. to scatter.
เขี่ย ไต้	v. to make a torch burn brightly by striking it against something.
ขัว	n. bridge.
เขือ	n. a yellow fresh water fish with black spots. pro. you (poetical)
ขรัว	n. abbot or chief priest. mocking title for old persons.
ขรัว ยาย	n. king's mother-in-law.
ขั้ว	n. stalk. v. to dry over a fire.
หัว ขั้ว ของ โลก	n. Poles of the Earth.
แขวะ	v. (1) to pick a quarrel (2) to pierce a hole.

ข

ข	Kh. a high class consonant.

This letter has become obsolete in modern Siamese.

Words formerly spelled with ข are now spelled with ข.

ค

แม่ กอ กา § 1 VOWELS FINAL.

ค	Kh. a low class consonant.
คอ	n. neck, (sometimes spelled คอ)
คอย	adv. side by side.
ค่ะ	adv. yes.
เจ้า ค่ะ	adv. yes, (by women to superiors or equals.)
คะณะ	n. crowd, member.
คะหะ	adj. great.
คะหะบดี	n. the head of a household.
คชา	n. elephant.
คชาชาร	n. elephant for the king to ride.
คทา	n. club, cudgel, sceptre.
คทาธร	n. sceptre, staff,,cudgel.
คณิกา	n. prostitute, courtesan.
คณิตศาสตร์	n. mathematics.
คะติ	adj. rational, n. mode of thought.
คะดี	n. lawsuit.
คฤหะวาศ	v. to stay at home.
คฤหัสถ์ or คฤหัษฐ์	n. laymen.

คะเน	v. to guess, to conjecture, to experiment.
คะนอง	adj. arrogant, oppressive.
คะรบ คริบ	adj. nimble, active, busy.
คะเยอ	v. to itch.
คะเย่อ	v. to take by force.
ชัก คะเย่อ	n. tug-of war.
คแยะ	v. to pound in a mortar.
คา	v. to adhere.
คาพยุต	n. a distance of two thousand wahs.
คาถา	n. (1) spell, charm, exorcism (2) verse
คามา	n. house, village.
คารา	adj. unfinished, imperfect.
คารม	v. to bandy words, to speak roughly
คา ก่า or คา รา คาก่า	v. to leave unfinished.
คามวาสี	n. village.
คาวี	n. cow.
คาโว	n. ox.
คาหะ or คาชะ	v. to catch, to hold, to take hold of.
คา กรอง	n. hermit's dress.
หลังคา	n. roof.

ค่า n. price, value

ขี้ ค่า n. slave.

ค่า นา n. field-tax.

ค่า เช่า n. rent.

ค่า จ้าง n. wages.

ค่า คบ n. fork of a tree.

ค่า ธรรมเนียม n. fee, stamp-tax.

ค่า โดย สาน n. fare, passenger.

ค่า ตัว n. ransom.

มี ค่า adj. valuable.

คราว n. times.

คราว นั้น adv. at that time.

คร่า v. to pull.

คลา v. to go, to walk away.

คลา ไคล v. to walk about, to promenade.

ค้า v. to trade.

การ ค้า ขาย n. trade.

พ่อ ค้า n. merchant.

แม่ ค้า n. retailer or woman trader.

สิน ค้า n. merchandize.

สินค้า เข้า n. imports.

สินค้าออก n. exports.
คว้า v. to snatch.
คินีมาร n. giantess.
คิรินทร์ or คีรี n. mountain.
คลี n. ball.
ตีคลี v. to play polo or golf.
ผงคลี n. dude, masher.
คีว n. a kind of tree.
คีรี n. mountain.
คี adj. uneven, unequal.
เล่นคู่คี v. to play at odd and even.
คลี v. to open, to dilate, to spread out.
คือ that is to say, for example, namely viz.
ครือ adj. well fitting.
คุ v. (1) to burn, (2) to be angry.
คุดา n. sugar, tribe of people.
คุดิก่า n. kind of medicine for the eye.
ครุ n. pail, watering-pot, heavy syllables in prosody.
คู n. (1) ditch, trench, (2) cooing of doves [v. utter.
คูหา n. cavern, room.
คูขัน n. cooing of doves.

ครู	n. teacher.
พระครู	n. chief priest, or councillor.
คู่	n. pair.
คู่ชีวิตร์	n. true friend, helpmate, favourite child.
คู่ ขี้	n. odd and even.
ครู่	n. moment.
คู้	adj. bent, curved.
เคหะ or เคหา	n. house.
เค้	adj. sloping, v. to fall headlong, to tumble down.
เค้ เก้	adv. lying flat, sleeping flat.
แค (ต้น)	n. a leguminous tree, with edible red or white blossoms.
แคล คลอ	n. half crying.
แคว	n. (1) district, (2) tributary of a river
แค่	adv. as long as.
แค่ นั้น	adv. of such a size.
แคร่	n. litter, palanquin.
ใคร	p. who ?
ไคล	n. moss, mould.
ขี้ ไคล	n. dirt of the body.
ใคร่	v. to wish, to desire.
ใคร่ น้ำ	*n. willow.*

ใคร่ ครวญ v. to think, to reason.

ใคว่ adj. implicated, entangled.

ใค้ v. to scoop out, to pull out.

ใค้ เอา v. to seek the truth of a matter.

โค n. ox, cow.

โคตะมะ or โคตม n. the Buddha. Gotama.

โคบดี n. chief bull in a herd.

โครำ n. goat.

โคโรค n. a disease.

โคนก n. counter pane.

โคฆาฏ n. butcher.

โคมุตร์ n. (1) urine of cow (2) sign put at the end of a book

โคบาล n. cowherd.

โคเมน or โกเมน n. kind of precious stone.

โคจร v. to go about, to revolve round, to go round.

เครา n. whiskers, beard.

เคร่า v. to wait.

ไม้ เคร่า n. upper beams of a house, rafters.

เค้า n. order, series, style, appearence.

เค้า มูล n. (1) beginning, (2) reason, [adj. original.

เค้า แมว (นก) n. owl.

ปลา เค้า n. a large river fish without scales.

ขี้ เค้า adj. villainous.

เคล้า v. to mix, to mingle, to join together

คำ n. (1) word, (2) piece, (3) mouthful especially of betel nut.

คำ พยาน n. evidence. (legal term)

คำภีร์ or คัมภีร์ n. text book, scripture, holy book, a. deep, profound.

คำภีร์ พยากรณ์ n. fortune telling book.

คำ จำเลย n. defence, (legal term)

คำ บอก n. notice, preface.

คำ บอก เล่า n. affirmation.

คำ สั่ง n. an order.

คำนึง v. to think of, to meditate.

คำแหง adj. strong.

คำสัจ n. truth.

คำ โจทย์ n. accusation. (legal term)

คำรน adj. sobbing, v. to make a noise.

คำ ฉันท์ n. prosody.

คำ สอน n. doctrine, teaching.

คำนวณ v. to count, n. arithmetic.

คำรพ or เคารพ v. to respect, to fear, to worship.

คำนับ *n. salutation*, v. to salute.

คำ เปรียบ	n. parable, allegory.
คำรม	*see* ครม
คำ กล่าว	n. conversation.
คำราม	v. (1) to be angry, (2) to growl
คร่ำ (น้ำ)	n. (1) dirty water, (2) continual perpetual.
คลำ	v. to touch, to feel, to handle.
ค่ำ	n. night.
หัว ค่ำ	adv. at nightfall.
คร่ำ	v. to inlay with gold.
คร่ำ คร่า	adj. old-fashioned.
คร่ำ ครวญ	v. to sob.
คล่ำ	adj. dark.
คลุ่ม คล่ำ	adj. delirious.
คล่ำ เคล้น	v. to hem.
คว่ำ	v. to lie on one's face, adv. upside down.
ค้ำ	v. to prop up.
ค้ำ ชู	v. to support, (a person) to cherish.
ค้ำ จุน	v. *to* support with a prop.

แม่ กก

§ 2 K. FINAL.

กรก	n. mortar, for pounding things in.
กัก	n. sound of laughing.
กรก กระเบื้อ	n. clay mortar.
กัคณะ	n. sky.
กัคณาน	adj. celestial.
กรัก	adj. crowded, tightly packed together
กถัก	n. noise of walking in mud, a. abundant, v. to face.
กวัก	v. to cleanse, to extract.
กวัก ค้อน	v. to cast sidelong glances, to cast sheep's eyes.
กราก	v. to be broken off, to loosen.
กราก	adj. too large, too full, n. sound of [tearing cloth
กึก	n. tumult. violence.
กึก กัก	adj. aggressive, v. to recover.
กฤก กรึน or กรึก กรึน	adj. merry, noisy.
คุก	n. prison, jail.
คุก เข่า	v. to bend the knee, to kneel.
คุก คลาน	v. to walk on the knees.
คุก คาม	v. to frighten, to threaten.
คฤก	v. *to mix*, to knead.

คลุก คลี่ ดี โมง n. mutual liking between two persons, complicity in an evil deed, working together.

แควก n. sound of tearing cloth.

โคก n. eminence, rising ground.

ปลา โคก n. a small sea fish with scales.

โคก กระสุน n. a medicinal herb with thorny fruit

โคก กะออม n. a medicinal herb.

โคก มนาว n. a district near Ayuthia.

โคก คลี่ n. name of district in Muang Supan.

โครก ครอก n. snoring.

โคก ขาม n. name of a district.

คอก n. cattle pen, corral.

คอก หมู n. pig-sty.

คอก แกะ n. sheep-fold.

คอก วัว n. cow-shed.

ครอก n. brood, litter, v. to snore

ลี้ ครอก n. child of a slave.

คลอก v. to burn.

แม่ คง § 3. Ng. FINAL.

คง	adj. firm, permanent, durable, (Aux. verb) particle used with future tense to give emphasis.
คงกะพัน	adj. invulnerable.
คงจะ or คงได้	adj. certain.
คงคา	n. river Ganges, water.
คงที่ / คงอยู่	adj. unchangeable.
คังคก or คางโขก	n. toad.
ครังเครา	n. kind of plant.
คลัง	n. treasury, store.
คลังสรรพยุทธ์	n. arsenal.
คลังสินค้า	n. King's store room.
คั่ง	adj. packed, crowded, obstructing.
คั่งแค้น	adj. angry.
ครั่ง	n. lacquer, sealing wax.
คลั่ง	adj. insane.
คั้งคาว	n. bat (animal)
ครั้ง	n. time, period.
ครั้งหนึ่ง	adv. once upon a time.
คาง	n. *chin.*

คาง หมู n. bath chaps.

คาง เบือน (ปลา) n. a kind of river fish without scales

คาง ทูม n. goitre.

คาง คราว the favourable moment is past.

คราง v. to groan.

คลาง แคลง v. to doubt. n. a kind of cake.

ค่าง n. black monkey.

คร่าง adj. thin.

คว่าง v. to throw.

คว่าง ค้อน(งู) n. a small kind of poisonous jumping snakes.

ค้าง v. to stop at, to stay at, to prop up.

ค้าง คืน v. to pass the night, to lodge.

ค้าง แห้ง v. to run aground, (of a boat)

น้ำ ค้าง n. dew.

เงิน ค้าง n. unpaid debts.

คว้าง v. to whirl round.

คึ่ง โกรธ v. to be angry.

คลึง v. to roll,

คลึง เคล้น v. to massage.

คึ่งขึ้น or คึ่งเคียด adj. angry.

ครึ่ง adj. half.

กุง	v. to run ashore.
กุ่ง	adj. sinuous, n. concavity of the bend of a river.
กฉุ่ง	adj. nasty. (of smell)
เคร่ง	adj. (1) severe, (2) tight, distended.
แคร ง	n. long handled watering pot.
หอย แคร ง	n. a kind of oyster.
เคลือบ แคลง	adj. doubtful, uncertain.
แค่ง	n. tibia, shin-bone.
แคว้ง	v. to turn from side to side.
โคร ง	n. model.
ซี่ โคร ง	n. ribs of the body.
โคลง	adj. rolling, unsteady, n. poetry.
โคลง เคลง	*see* โคลง
โคร่ง	adj. great. (in stature)
โค้ง	v. to bend a bow adj. arched curved
โค้ง เค้ง	adv. in disorder.
ครอง	v. to govern, to rule.
ครอง ผ้า	v. to dress, (of priest
ผู้ ปก ครอง	n. guardian, administrator.
ปก ครอง	v. to rule, to administrate.
การ ปก ครอง	n. government.

คลอง n. (1) canal, (2) plank.

ค่อง n. fish basket.

ค่อง ขัด n. obstacle. (of a business)

ค่อง อ้อย n. a game played by guessing the middle point of a sugar-cane.

คล่อง adv. nimbly, easily, freely.

คล้อง v. to snare ,to catch with a slipknot, a. rhyming.

ควง n. (1) corkscrew, (2) tap, valve, (3) shadow of a tree v. to brandish, to twist.

ควง จาน v. to twirl a plate on the top of a stick

เคียง adv. close to, in front of, near.

เคือง v. to be offended.

|| เคือง พระไทย v. to be angry.

เคือง ตา n. dust in the eye.

เคือง ขุ่น n. anger.

เครื่อง n. apparatus, materials, utensils,

เครื่องกระยาบวช n. vegetarian.

เครื่อง มโหรี n. musical instruments.

เครื่อง หอ n. wedding presents given by the parents of the bride.

เครื่อง อาวุธ n. weapons.

เครื่อง มือ n. tools, implements.

เครื่อง บูชา n. sacrifice, offering.

เครื่องแกง n. spices, condiments.
เครื่องใน n. tripe.
เครื่องใช้ n. furniture.
เครื่องราง n. amulets, charms.
เครื่องแต่งตัว n. wearing apparel.
เครื่องยศ n. medals, orders, decorations.
เครื่องบน n. rafters of the roof.
เครื่องศรรพาวุธ n. weapons of all sorts.
เครื่องกิน n. betel nut box or tray.
เครื่องเขียน n. stationery.
เครื่องเงิน n. silver ware.
เครื่องกม n. cloisonné ware.
|| เครื่องเสวย n. royal food.
|| ทรงเครื่อง v. to dress.

แม่ คด § 4. T. FINAL.

คช n. elephant.
คชสีห์ n. a fabulous animal resembling a unicorn.
คชบาล n. elephant keeper.
คชสาร n. large elephant.
คด adj. crooked, v. to bend.
คดเข้า v. to take the boiling rice out of a pot

คัด	v. (1) to lever up, (2) to copy.
ครัด	a. (1) austere, (2) tight.
คัด ฉาก	v. to steer straight.
คัด ง้าง	v. to make a man alter his actions.
คัด ค้าน	v. to contradict.
คัด ค้าว (ดอก or ต้น)	n. a thorny shrub with sweet scented flowers.
คาด	v. (1) to gird up, (2) to conjecture, (3) to draw a line across.
คราด	n. harrow, rake v. to be separated, to mix, to harrow.
ผัก คราด	n. a vegetable.
คราข or คาข	v. to catch. to hold.
คลาศ	v. to miss, adj. inexact, incorrect.
คาดคะเณ	v. to estimate, guess.
คาด โทษ	v. to threaten with punishment for a future offence.
คาด เวร	v. to determine upon revenge.
คิชฌะ	n. vulture.
คิด	v. to think, to consider.
คิด ไม่ ออก	v. not to know what to do.
คิด ให้	v. to advise.
ลูก คิด	n. chinese abacus.

คิด ถึง	v. to think of an absent person or of some past experience.
คิด คด	v. to be dishonest, adj treacherous.
ครึ๊ด	n. sound made by forcing a post into a hole that just fits it.
คุด	adj. hooked, recurved, doubled up.
คุข	n. dry ordure, excrement.
คุดทะราด	n. a disease causing blotches on the skin.
ครุข	n. fabulous eagle, garuda, roc.
ครูด	v. to scratch hard, to scrape.
เคล็ด	n. (1) sprain, (2) hint.
โคตร	n. race, family,
คอด	adj. worn away in the middle.
คอ คอด	n. isthmus.
คลอด	v. to give birth to.
เคียด กัน	adj. mutually offended. v. to hate.

แม่ คน § 5 N. FINAL.

คน	n. person, man, (D. P.) of persons.
คน ไข้	n. patient.
คน ใช้	n. servant.
คน ทรง	n. inspired person.
คน ขัน คลก	n. clown.
ผาง คน	*n. some* person.

คน เกะ กะ n. hooligan.

คนทา (ต้น) n. a thorny tree whose root is used as a febrifuge.

คณฑี n. glass jug, goblet, tall-boy.

คน ธรรพ์ n. inferior angels.

ค่น a. thick, turbid, (of liquids)

ค้น v. to enquire about.

ค้น หูก n. spindle. v. to spin.

ค้น ค้าย v. to make full enquiries.

คัณฑะ n. (1) testicle. (2) egg.

คัณฑ์มาล n. (1) ulcer (2) scented flower.

คัน v. to itch, (D.P.) of vehicles and umbrellas, n. wand, stick, rod.

คัน ชอ n. violin bow.

คัน นา n. small mounds round a field.

คัน ไถ n. yoke.

คัน ทรง n. a medicinal tree.

คัน ชั่ง n. scales, balance.

คัน โพง n. lever for drawing up water.

คันธ์ n. sweet smell, perfume.

คันธรส n. perfumery.

ครรภ์ n. womb, belly.

ครรภ์ (มี) v. to be pregnant.

. loud, (2) near, v. to be drawn near.
smoke, vapour.

.. to separate, n. rungs of ladder.

adj. uneven, (of hair)

v. to shudder, to be afraid.

ราม adj. cowardly, not ambitious.

ราก v. to change (of temperature) in fevers or in the weather.

v. (1) to cut in pieces, (2) to twist together.

v. to squeeze out.

ครั้น adv. when, since.

คาน n. beam; shaft of carriage; prop; stick for carrying things on.

คาน เรือ to put a boat on rollers.

คลาน v. to crawl, to prostrate oneself.

ควาน n. mahout.

ค้าน v. (1) to reject, (2) to refuse to accept the evidence of a witness (3) to split.

คร้าน adj. idle, lazy, cowardly.

คว้าน v. to extract a kernel, to scoop out thoroughly.

ครั่น n. bird trap.

คืน	n. night, v. to restore, to give back,
กลาง คืน	adv. in the night time.
ครืน	n. (1) bird snare, (2) rumbling of thunder.
คลื่น	n. waves, billows.
คลื่น ไส้	v. to suffer nausea.
เมา คลื่น	adj. seasick.
ครื้น	adj. noisy.
คุณ	n. (1) gratitude, favour, kind feeling (2) a form of address.
คุณ ศัพท์	n. adjective.
พ่อ คุณ	n. benefactor.
เจ้า คุณ	n. (1) His Excellency. (2) a title of a head priest or of the King's wife
คุน	n. witchcraft, enchantment.
คุ้น	adj. familiar, v. to get accustomed to, to become familiar with.
คุ้น เคย	adj. intimate, friendly, acquainted.
คุน (ต้น)	n. an edible garden plant, (2) a medicinal tree.
คูณ	v. to multiply.
เคลื่น	v. to caress.
เคล้น	v. to squeeze.
แคน	n. Laos organ.
แคลน	v. to be in need of, adj. flexible, moveable
แค้น	v. to be sick at heart.

แค้น ใจ	adj. indignant.
แก้ แค้น	v. to revenge.
แคว้น	n. district.
โคน	n. root of a tree, (in chess) bishop
โคน ขา	n. the upper part of the thigh.
โคน ต้น ไม้	n. lower part of a tree trunk
โคลน	n. mud.
โค่น	v. to cut down.
คอน	v. to carry on the shoulder.
คอน นก	n. perch.
คอน เรือ	v, to paddle a boat.
คล่อน	v. to shake, to vacillate, to be loosened.
ค่อน	adj. more on one side than the other
ค่อน ขอด	v. to revile.
ค่อน ข้าง	adv. rather.
ค้อน	n. hammer. v. to cast side long glances
ไม้ ค้อน	n. mallet.
ค้อน คิง	v. to interfere, to cry for an equal share.
ค้อน กลอน	n. kind of medicinal plant.
ควร	aux. v. ought, ought to.
สม ควร	adj. suitable, befitting.

เคลื่อน	v. to roll, to move, to displace.

แม่ คบ — § 6. P. FINAL.

คบ	n. lantern, torch, v. to associate to accompany.
คบ ไม้	n. fork of a branch.
คบ เพลิง	n. torch.
ครบ	adj. entire, complete.
ครบ จำนวน	adv. full number, total amount.
คับ	adj. tight, close-fitting.
คับ ใจ	adj. distressed.
คับ คั่ง	adj. crowded.
คับ ขัน	v. to be pressed together.
คัพภินี	n. pregnancy.
คัพโภ	n. conception.
คัพโภทร	n. pregnancy.
คัพภร	n. cave.
คลับ	v. to see indistinctly, n. club, society
คลับ คล้าย / คลับ คลา	adv. doubtfully, uncertain.
คาบ	v. (1) to hold in the mouth, (2) to join together, repetitions (of spells)
คาบ ศิลา (ปืน)	n. flintlock gun.

คราบ n. cast off skin, slough.

คราบ น้ำ n. moss. (2) high water mark.

คีบ v. (1) to cut with scissors, (2) to pick up with pincers.

ครีบ n. fin, (of fish)

คืบ n. a span measure of about 10 inches v. to crawl like a worm.

คุบ คับ n. sound of a horse trotting.

แคบ adj. narrow.

ครอบ งำ v. to cover.

ครอบ จักรวาฬ n. kind of medicinal tree.

ครอบ ครอง v. to govern, to rule.

ครอบ ครัว n. family.

ควบ v. (1) to spur, (2) to twist up.

ควบ ห้อ v. to gallop.

ควบ คุม v. to superintend.

เคลือบ v. to varnish, to glaze.

เคลือง แคลง adv. doubtfully.

เคลิบ เคลิ้ม v. to make a mistake, a. unconscious

แม่ คม § 7 M. FINAL.

คม adj. sharp.

คม สัน adj. of good appearance.

คัมภีร์ n. sacred book.

คาม	n. village.
คราม	n. indigo, washing blue.
คราม ครัน	adj. abundantly.
สี คราม	adj. dark blue.
คล้ำ	v. to become dirty. a. not bright, dim
ความ	n. reason affairs ; lawsuit ; sign of abstract nouns.
ความ อาไลย	n. remembrance.
ความ วิวาท	n. quarrel, disturbance.
ความ ฮึ่ รู้	n. pretention.
ความ รู้	n. knowledge.
ความ โง่	n, stupidity.
ความ โอ่ อวด	n. boastfulness.
ความ เมา	n. inebriety.
ความ เศร้า หมอง	n. sorrow ; sin.
ความ ซ่า	n. secrecy.
ความ อำพราง	n. dissimulation.
ความ ทุกข์	n. misfortune, sorrow.
ความ ศุข	n. happiness.
ความ หึง หวง	n. jealousy.
ความ เที่ยง	n. steadiness ; straight forwardness.

ความ อด ตู n. shame.
ความ อาจ หาญ n. courage ; boldness.
ความ วุ่น วาย n. riot, disturbance.
ความ เขญ ใจ n. poverty ; indigence.
ความ ผิด n. mistake ; misconception, fault.
ความ เย็น ใจ n. happiness ; gladness.
ความ เอ็นดู n mercy.
ความ ร้อน ใจ n. trouble ; anxiety.
ความ เลื่อน ลอย n. impossibility ; delusion, nonsense
ความ เจริญ n. prosperity.
ความ ฉิบหาย n. disaster.
ความ เรียบ ร้อย n. good behaviour.
ความ อาย n. shame ; disgrace.
ความ เหลว ไหล n. impossibility ; delusion, nonsense
ความ เยาะ เย้ย n. mockery.
หมอ ความ n. attorney ; solicitor.
ได้ ความ v. to succeed,
ไม่ ได้ ความ adj. badly arranged; that which cannot be understood.
เบา ความ adj. imprudent.
ชำระ ความ v. to decide a case.
ลูก ความ n. litigant. (legal term)

เดิน ความ	v. to bribe the judge.
ถ้อย ความ	n. lawsuit. (legal term)
เนื้อ ความ	n. substance of an affair, summary.
คิมหันต์	n. hot season.
คีม	n. pincers ; forceps.
คึ้ม	adj. thick, shady (of trees)
คุม	v. (1) to hold, (2) to go with.
คุม ไว้	v. to exempt ; to protect from. v. to take care of.
ผู้ คุม	n. goaler : superintendent.
ควบ คุม	v. to be in charge of ; to superintend
คลุม	v. to cover.
คุ่ม	adj. vaulted.
นก คุ่ม	n. a species of bird.
หลัง คุ่ม	adj. round shouldered,
คลุ่ม	adj. contracted, narrow.
คุ่ม เท่า ทุก วันนี้	adv. nowadays.
คุ้ม เท่า	adv. until.
คลุ้ม	adj. shady; sheltered from the sun's rays.
เค็ม	adj. salted.
เค่ม	adv. very, adj. strong.
แคม	n. margin ; border ; edge.

โคม	n. lantern.
โคม ยี่ บุ๋น	n. paper lantern.
โคม พวด	n .altar lamp.
โคม ลอย	n. (1) fire balloon, (2) ballon d'essai.
โครม ๆ	n. sound of an object falling.
โครม ครึก	adj. noisy.
คร่อม	adj. superimposed.
ค่อม	adj. dwarf ; short.
คร่อม กัน	adv. one over another.
ไม้ คร่อม	n. yoke.
ค้อม	adj. bent.
ครอม	v. to put upon ; to be put over.
เคียม คัน	v. to prostrate oneself in adoration.
เคี่ยม	v. to contract small debts.
เคลิ้ม	adj. (1) wandering in mind, (2) dying, unconscious, half-asleep.

แม่ เคย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เคย	adj. accustomed to; intimate, adv. ever
เคย ตัว	v. to get bolder.
น้ำ เคย	n. pickled prawns, a kind of Siamese sauce.
คาย	adj. rough ; irritating, v. to spit out

คลาย	v. (1) to diminish, (2) to untwist.
คลาย ใจ	v. to give up on pleasure.
คลาย กลับ	v. to restore to its former condition
ควาย	n. buffalo.
ควาย ปละ	n. tame buffalo which has escaped, and become wild.
ควาย หม่อ	n. buffalo calf.
ควาย เถื่อน	n. wild buffalo.
ค่าย	n. camp.
ตั้ง ค่าย	v. to encamp.
คล้าย	adj. similiar : nearly alike.
คาว	n, smell of fish.
คราว	n. opportunity, time.
ข่าว คราว	n. news,
คิ้ว	n, eyebrows.
คุย	v. to chatter, to converse with.
คุยหะ	n. penis.
ครุย	n. fringe.
เสื้อ ครุย	n. a long over coat embroidered with gold worn by nobles on state occasions.
คุ้ย	v. (1) to disperse ; (2) to scratch up
แคล่ว	adv. easily

คล่อง แคล่ว	adv. easily ; nimbly, briskly.
แคล้ว	v. to avoid, to miss.
คอย	v. to wait ; to wait for.
ค่อย	adj. not loud adv. by degrees.
ค่อย ยัง ชั่ว	v. to recover a little from an illness, to get better.
คล้อย	adj. pendant ; v, to agree with.
เคียว	n. scythe
เคี้ยว	n. eye tooth.
เคี้ยว	v. to chew.
เคี้ยว เอื้อง	v. to chew the cud.
เครือ	n. (1) creepers (plants) (2) cable, adj. hoarse.
เครือ ญาติ	n. relation, kindred.
ตก เครือ	v. to blossom, (of banana tree.)
เสียง เครือ	n. rough voice.
เคอะ	n. simpleton.
เคอะ คะ	adj. clumsy ; unskilful.
ครัว	n. kitchen.
พ่อ ครัว	n, cook.
เท ครัว	v. to flee away.
คั่ว	v. to parch, n. stalk, petiole.
แคะ	v. to take out and eat the inside (of fruit)

แคระ or แคะ	n. dwarf, adj. stunted.
เคาะ	v. to knock.
พูด เคาะ กัน	v. to jest.
เคราะห์	n. luck; (either good or bad)

ค

ค	Kh. a low class consonant used only in the following word which however is often written with ค.
คอ	n. neck.
คอ ชา	n. connoisseur (of tea)
ผูก คอ ตาย	v. to hang oneself.

ฆ

ฆ	Kh. a low class consonant.
ฆ่า	v. to kill.
โฆษนา	v. to make a public demonstration towards a person either favourable or otherwise, to give notice.
ฆะราวาส	n. layman, laity.
ฆ้อง	n. a gong.
ฆาฏ	v. to kill.
เฆี่ยน	v. to beat: to flog.

ง

แม่ ง งา	§ 1. VOWELS FINAL
ง	Ng. a low class consonant.
งอ	adj. curved, bent, hooked v. to bend
งอ แง	adj. incapable, clumsy. awkward.
ง้อ	v. to humble oneself, to conciliate.
งา	n. (1) ivory, (2) sesame.
งา ไซ or งา ลอบ	n. rattan spikes to prevent fish getting out of the trap.
งา ดัน	n. eel trap.
งา แซง	n. an amulet in shape of (งา ไซ)
ง้า	v. to raise.
ง๋ (พูด)	v. to speak through the nose.
งู	n. snake, serpent.
งู ปลา	n. water snake. (*Homolopsis*)
งู เห่า	n. cobra. (*Naia*)
งู เห่า คลาน	n. rat snake. (*Zamenis*)
งู ปล้อง คำ ปล้อง ขาว	n. krait, adder. (*Bungarus*)
งู งวง ช้าง	n. water elephant snake, (*Acrochordus*)
งู คว่าง ค้อน	n. *jumping* snake.

งู กระต้าง n. water snake with tentacles on the snout. (*Herpeton*)

งู แสงพระอาทิตย์ n. snake. (*Xenopeltis unicolor*)

งู งอด n. a small poisonous snake. (*Lycodon*)

งู ดิน n. burrowing snake. (*Typhlops*)

งู ก้น ขบ n. snake with a red tail. (*Cylindrophis*)

งู เหลือม n. python or boa constrictor. (*P. reticulatus*)

งู ชาย ธง n. a small sea snake. (*Enhydrina*)

งู ลาย เสา n. a brown snake with red marking (*Tropidonotus*)

งู เขียว n. green snake, tree-viper (*Lachesis*)

หงู หงิ่ / งู่ งี่ n. buzzing or murmuring sound.

เง adj. bent, crooked.

เง้ ลง เต็ม แรง v. to strike as hard as possible.

แง n. a plant of the sesame family.

แหง v. to be ashamed.

แง่ n. corner, angle.

แง่ งอน adj. arrogant.

แง่ ทราย n. ancient war vessel.

ทั้ง แง่ ทั้ง งอน adv. deceitfully, in a wily manner.

โง adj. bent, sloping.

โง เง v. drowsy stupified.

โง่ or โง่ เง่า	adj. stupid, simple, ignorant.
เงา	n. reflection, shadow, lustre, intention
เหงา	adj. sad, stupified.
เง่า	n. root of a tree,
เง้า or หน้า เง้า	adj. angry, furious, scowling.
งำ	v. to gather, to shut up, adj. tightly closed up.
งำ เมือง	n. town magistrate.
หงำ	adv. much, very.
งำ	adv. without stopping, hastily.
งำ	adj. bent forwards, jutting out; oblique, slanting

แม่ งก § 2. K. FINAL.

งก	v. to be nervous, to be agitated. adj. (1) greedily (2) tottering.
งก งัน / งก เงิน	adj. frightened; trembling; v. to shake
หงก	n. shaking, tottering, walking like an old man.
งัก	v. to shiver.
หงิก	adj. having the edges bent back.
เงก	adj. very tired, very weary.
เหงก	v. to strike with the knuckles.
โงก or โงก เงก	adj. drowsy.

โหงก	n sound of a blow.
งอก	v. to grow, to bud, to sprout.
หงอก	adj. white, white-haired.
เงือก	n, mermaid.
เหงือก	n. gums.
เหงือก ปลา	n, gills (of a fish)

แม่ งง

§ 3. Ng. Final.

งง or งง งวย	v. to be astounded or stupified, to forget.
งัง	adj. immoveable, benumbed.
งั่ง	n. metal image.
หง่าง	n, sound of a bell. (*onom*)
ง้าง	v. to pull back, to lift up, to separate
งัด ง้าง	n. to lift with a lever.
ง้าง นก ปืน	v. to cock a gun.
พูด ง้าง	v. to contradict.
หงึง ๆ	n. sound of sobbing. (*onom*)
เหง่ง	n. tinkling of bells. (*onom*)
แง่ง	n. small pimple or root.
โหง่ง	n. sound of a bell or cymbal. (*onom*)

โงง โงง เงง	adv. too much, beyond measure.
โง้ง	adj. curved, arched, branching out.
ง่อง	adv. slowly, late.
หงอง แหงง	v. to quarrel, to squabble.
หง่อง ๆ	n. sound of a gong. (*onom*)
งวง	n. elephants' trunk.
ไก่ งวง	n. turkey.
งวง กล้วย	n. flower of a banana tree.
ง่วง	adj. sleepy. stupified, indifferent.
เงี่ยง	n. hook, barb, thorn, crook, spines
เงื่อง	adj. (1) gaping (2) slow, loitering.

แม่ งด § 4. T. FINAL.

งด	v. to delay, to interrupt, to stop.
งด งาม	adj. beautiful, fine, pretty.
งด โทษ	v. to pardon.
งัด	v. to force, to prise open, to raise with a lever.
หงิด	adj, sad.
หงุด หงิด or งุด งาด	adj. furious, very angry.

งวด	v. to evaporate, to be lessened, n. length of time (of a pension etc.)
งอด แงด	adj. angry.
หงอด ๆ	n. groaning (of a sick man)
เงือด	v. to stop, to delay,
เงือด เงือ	v. to raise as if to strike.

แม่ งน § 5 N. FINAL.

งัน	adj. silent, unableto speak, speechless
งก งัน	v. to shake, to be nervous, to tremble, adv. trembling.
งาน	n. (1) work. business, manual labour, (2) a measure of area ¼ of a ไร่ or acre.
งาน ปี	n. annual ceremony.
งาน บ่าว สาว	n. wedding, marriage.
นาย งาน	n steward, overseer.
ง่าน	adj. (1) addicted to, (2) angry.
งุ่น ง่าน	v. to be angry.
แหงน	v. to raise the head up.
แง่น	v. to ask humbly.
โงน	adj. crumbling, almost ruined, top-heavy.
งอน	adj. crooked, bent, cunning, knavish
งอน ไถ	n. handle of a plough.

งอนรถ n. shaft of a carriage, axle.

ง่อนแง่น adj. ruinous, loosened.

หงอน n. crest. plume, comb.

หงอนไก่(ต้น) n. a plant having flower like a cock's comb (*Celosia cristata.*)

ง่อน adj. uncertain, sick, staggering.

ง่วน adv. diligently, actively, cleverly, interested in; adj. palatable.

เงี่ยน v. to want, to be destitute. adj. adulterous.

เงื่อน n. knot, extremity,

ส้อนเงื่อน v. to conceal one's hand.

หัวเงื่อน n. end of a thread rolled into a ball·

เงิน n. money, silver.

เงินตรา n. coin of the realm.

เงินน้ำหก n. silver and copper alloyed.

เงินปลีก n. small change.

เงินตาย n. silver ingot.

เงินแดง n. counterfeit coin.

เงินทอง n. wealth, riches.

เงินเหรียญ n. silver dollar.

เงินลิ่ม n. ingot of silver.

กู้เงิน *v. to borrow* money.

น้ำ เงิน	adj. (1) dark blue (2) nitrate of silver
ต้น เงิน	n. capital.

แม่ งบ § 6 P. FINAL.

งบ	n. (1) round cake or tablet, (2) cooked fish or prawns.
งบ ประมาณ	n. estimate, balance sheet, budget.
งับ	v. to seize with the teeth; to shut.
งับ ประตู	v. to shut a door.
หงับ	adv. quickly, hastily.
งาบ	v. to yawn, to half open.
งีบ	v. to doze, to take a nap or "forty winks"
งุบ	v. to nod, to seize.
งุบ งับ	adj. nodding, drowsy.
งุบ งิบ (พูด)	v. to whisper.
หงุบ	v. to nod, to be sleepy.
แงบ	adj. exhausted.
งอบ	n. palm leaf hat.
เงียบ	adj, quiet, silent.

แม่ งม § 7. M. FINAL.

งม	adj. besotted.
งม งาย	n. weak or dim eyesight.

งั้ม	*see* ก้
งม เซอะ	adj. stupid, foolish.
งาม	adj. beautiful, handsome (of things)
ง่าม	n. fork, pitchfork.
สอง ง่าม	adj. ambiguous, forked.
พูด สอง ง่าม	v. to equivocate.
สาม ง่าม	n. trident,
หงิม	adj. soft mild, taciturn, quiet.
งึม	v. to murmur, to mutter to oneself, to complain.
งึม งำ	adv. in a low voice.
งุม	v. to mumble, to grumble.
งุ่ม ง่าม	n. boorish, uncouth.
งุ้ม	adj. rather bent.
แง้ม	n. recess, corner, angle; v. to half open
แง้ม ประตู	v. to half open a door.
งอม	adj. very old. over-ripe.
งอม แงม	n. senile behaviour.
หง่อม	adj. decrepit.
ง้อม	adj. humpbacked.
งวม	v. to cover, to hide.
เงื้อม	adj. *lofty*, elevated, overhanging.

อยู่ ใน เงื้อม มือ to be in the power of, to be in the grasp of

แม่ เงย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เงย	v. to look up.
งาย	adv. late in the morning.
เช้า งาย	n. dêjeuner.
หงาย	adj. upside down, on one's back.
เดือน หงาย	n. moonlight.
ง่าย	adj. easy.
มัก ง่าย	adj. heedless, reckless.
หง่าว	n. (1) a kite, (2) caterwauling.
ง้าว	n. a kind of spear.
งิ้ว	n. Chinese dramatic performance.
งิ้ว (ต้น)	n. a thorny species of cotton tree.
งุย	adj. giddy, foolish.
แหง่ว หง่าว	n. mewing of cats, caterwauling.
หงอย	adj. negligent, benumbed.
หง่อย	adv. slowly, late.
ง่อย	adj. paralysed.
ง่อย เปลี้ย	n. rheumatism, adj. rheumatic
งวย or งวย งง	v. to forget, to be stupified.

เงี้ยว n. Shans, a tribe on the north of Siam.

เมือง เงี้ยว n. Shan states.

เงี่ย adv. carelessly.

เงี่ย v. to consent, to listen.

เงี่ย หู v. to listen, to lend an ear.

เหงื่อ n. sweat perspiration.

เงื้อ or เงื้อ ง้า v. to raise as if to strike.

เงะ v. to dig out.

เงอะ งะ adv. silly, foolish, imbecile.

งัว or วัว n. cow, ox, bull.

เงาะ adv. curly, crisped. n. savage.

ลูก เงาะ n. rambutan.

เงาะ แงะ adv. in disorder.

จ

แม่ จ จา § 1 Vowels Final

จ Ch. a middle class consonant.

จอ n. the 11th year (Dog) of the cycle of twelve counting from the year the Rat.

จรเข้ n. crocodile.

จรดล or จรดี v. to go.

จอ จัน or จอ แจ n. *murmuring* of a crowd.

จรจัด v. to go.

จรดดับ adj dark, gloomy.

จรเทิน } n. bashfulness, shyness, agitation.
จรทก }

จรล่ำ v. to go previously.

จรลิ่ว v. to be wafted, to go a long way.

จอ หนัง n. screen or sheet for a Biograph performance.

จอ แจ adv. noisily.

จ่อ v. to touch, to join.

จ้อ v. babble, to chatter.

จ๋อ n. monkey, v. to sit, (Chinese)

จะ กละ or ตะ } adj. greedy, gluttonous.
กละ or จะกลาม }

ละโมบ จะ กละ adj. exceedingly greedy.

จะระไน *see* จชะไน or เจียรไน

จะระมะ n. kind of deer, gazelle.

จะระ, จะระยง v. to go to walk.

จะระเม็ด (ปลา) n. a flat small sea fish, dace, dab.

จะระเม็ด (ไข่) n, a kind of turtle's egg.

จะละหวั่น adv. precipitately, noisely.

จะรี v. to spread out.

จริยา n. behaviour.

จะเข้ n. a large three stringed musical instrument.

จะเร v, to behave. to travel, to inspect.

จะเรทัพ n. inspector-general of military forces

จะบัง n. gold or silver plate to hide the nakedness of small girls.

จมูก n. nose.

จะรง, ปืน จะรง n. old kind of cannon, ancient artillery

จรุง adj. joyous, content, happy, agreeable, odour.

จะนัด n. instrument used in weaving.

จรัส *see* จำรัส

จริต n. behaviour.

เสีย จริต v. to become mad.

จะ กวด n. a small black animal in the shape of crocodile. (*Varenus*)

จรัญ, จรัญญา n. road, path, way. behaviour.

จรุญ *see* จำรูญ

จะหมื่น n. a rank among the King's pages.

เจริญ v. prosper, adj. prosperous *see* จำรูญ

เจริญ ไวย v. to grow up, adj. full grown

จรัล v. to go.

จรวจ, จรวจ ไจร v. *to examine.*

จรวด	v. to soar (of a rocket) n. rocket.
จลาจล	*see* จุลาจล
จะเอิน	adj. shady.
จ๋ะ	adv. yes.
พูด จา	v. to talk, to converse.
จามรามาศ	n. crests of white hair gilded
จามวาสี	n. a hermit dressed in skins.
จาระไน	v. to cut precious stones or glass.
แก้ว จาระไน	n. cut glass.
จารี	v. to go, to do, to act.
จาฤก	v. to engrave, to write.
คำ จาฤก	n. inscriptions.
จามัง	n. chief, leader.
จารีต	n. custom, behaviour.
บุรพ จารีต	n. ancient custom.
จาบัลย์	v. to weep, to shed tears.
จ่า ยวด, จ่า ยง จ่า เรศ, จ่า รงค์, จ่า สรวิชิตร์	various titles among the King's pages
จ่า	n. second dignity amongst the King's pages,
กระจ่า	n. spoon made of cocoanut shell.

จ่ามร	n. a long fan used in ceremonies.
จ่า ฉุตร์	n. catalogue ot sacred books, canon.
จ้า	adj. a strong, vehement, bright (of [colours)
จ้า ละหวั่น	adv. precipitately, noisily.
จ๋า	int. calling attention or answer.
จีวร	n. yellow upper robe of priest.
กรอง จีวร	v. to put on (จีวร)
จีรัง	adj. durable long-lived.
จี่	v. to roast, to burn, to fry. (2) a species of insect.
จี้	v. to tickle, to irritate.
จี๋	adj. strong, intense, much.
จุ	v. to overload.
กิน จุ	v. to eat, to repletion.
จุลาจล	n. trouble, tumult, riot.
‖จุฬา or จุฑา	n. hair pin for the top knot.
จุฬามณี / จุฑามณี	n. diamond pin for the top knot.
จุไร	n. line of depilation round the top knot.
จุบัด จุบี้	n. ill treatment.
จุเรีด	n. a Javanese metal ornament for the forehead.
จุ (หมา)	n. small curly haired dog.

จุ่	v. to rush suddenly.
จุ่ถ่	adj. bad mannered, rough, v. to rush suddenly
จู้จี้	adj. peevish, hard to please.
อี จู้	n. eel trap.
เจเก	adj. silly, stupid, clumsy.
เจ๊	Chinese n. elder sister.
เจ๊สัว	Chinese n. rich man.
แจจัน	adj. crowded, dense.
แจ้	adj. small, low.
แจ๋	adj. bright, red, very red.
ใจ	n. the heart.
ใจ กระด้าง	adj. stony hearted.
ใจ ระกรรม	n. sorrowful, hard hearted.
ใจ ดี	adj. good natured.
ใจ ดุ ดัน	n. an evil heart.
ใจ ใหญ่	adj. generous, unselfish.
ใจ ดำ	adj. cruel, unkind.
ใจ ช้ำ	n. the heart which is full of sorrow.
ใจ กว้าง ขวาง	adj. generous, unselfish.
ใจ หนัก แน่น	adj. prudent, wise.
ใจ ทั้ง ซ่าน	adj. aimless, purposeless.

ใจ สูง	adj. magnanimous.
ใจ แรง	adj. brave, fearless.
ใจ ปอง	adj. desirous, importunate.
ใจ อิด โรย	adj. slow, sluggish.
ใจ ฉุน เฉียว	adj. hot tempered, quick to anger.
ใจ บุญ	adj. charitable.
ใจ เย็น	adj. indifferent, neutral.
ใจ ร้อน	adj. anxiety, anxious.
ใจ หาย	v. to be terrified to be beside oneself
ใจ บาป	adj. uncharitable.
ใจ ความ	n. substance of an affair.
ใจ ง่าย	adj. easy minded.
ใจ ถ่อย	adj. evil minded.
ใจ น้อย	adj. pettish, petulant.
ใจ เดียว	adj. single hearted.
ใจ ลอย	adj. absent minded.
ใจ เสีย	adj. horror stricken.
ใจ ชั่ว	adj. unkind.
โค้	v. to gorge, to guzzle.
เค่า	adj. sorrowful, sad, v. to perch (of birds)
นั่ง เค่า	v. to sit on the haunches.

เจ้า ประคุณ	int. goodness me! oh dear!
เจ้า พระยา	n. a high title of nobility (Chow Phya) (2) name of the river on which Bangkok is situated.
เจ้า ขา	Sir (used by woman) affirmative [answer.
เจ้า ชีวิตร์	n. King.
เจ้า เข้า	adj. inspired.
เจ้า หนี้	n. creditor.
เจ้า จำนำ	n. good customer of a shop.
เจ้า น้ำ เงิน	n. creditor, money-master.
เจ้า พนักงาน	n. manager or person in charge of any work.
เจ้า ของ	n. owner, proprietor.
เจ้า เมือง	n. governor,
เจ้า คุณ	p. your Excellency, title of address to Phya, title of a head priest or of the King's wife.
เจ้า กรม	n. director of a government Dept.
เจ้า กรรม	adj. unfortunate, unhappy.
เจ้า นาย	n. General term for princes from the rank of หม่อม เจ้า upwards.
เจ้า บ่าว	n. bride groom.
เจ้า สาว	n. bride.
ปู่ เจ้า	n. tutelary genius of a place.
จำ	v. to remember, to recollect.

จำ คุก	v. to imprison, to incarcerate.
จำ โซ่	v. to put in fetters.
จำ ใจ	adj. against one's will; unwillingly.
จำ งาย	n. day time, afternoon.
จ้ำ	v. (1) to do quickly, (2) to paddle.
จำรุ	adj. handsome beautiful (*Miobelia champaca.*)
จำปา	n. (1) yellow strong scented flower. (2) mechanism of a Chinese padlock
จำปี	n. white strong scented flower.
จำนำ	v. to pawn, to pledge, to furnish.
จำนำ กัณฐ์	to put ornaments on the neck.
โรง จำนำ	n. pawnshop.
คน รับ จำนำ	n. pawnbroker.
จำนง	v. to determine, to fix the mind.
จำแนก	v. to divide, to distribute.
จำ ราง ๆ	v. to remember vaguely.
จำแลง	v. to disguise
จำลอง	v. to copy, to make a duplicate fo a thing.
จำหลัก	v. to bore. to engrave.
จำวัด	v. to sleep, (of priests)
จำศีล	v. to keep commandments or precepts.
จำรุญ	adj. pretty. *see* จรูญ

จำเป็น	adj. necessary, v. to be necessary urgent.
จำเริญ or เจริญ	adj. prosperous. v. to grow.
จำเริญ ตา / เจริญ ตา	adj. admirable. v. to look nice, admirably.
จำ บ่ม	adj. ripened by artificial means (of fruit)
จำรัส	adj. clear bright.
จำเดิม	adv. from the beginning.
จำเพาะ	*see* ฉเพาะ
จำเนียร	adu. long ago, lately.
จำหน่าย	v. to sell, to distribute
จำเลย	n. defendant , v. to plead.

แม่ จก § 2. K. FINAL

จัก	v. (1) to split. (2) to determine, to dispose by testament aux. v. will.
รู้ จัก	v. to know.
จักร์	n. circle, wheel, machine, engine.
จักขุ or จักษุ	n. eye.
จักกะลาปา	n. universe,
จักกะจี้	v. to tickle.
จัก กระดี้ / จัก กระเดี้ยม	v. to be tickled, and laugh.

จักร์ นาฬิกา n. clockwork.

จักกะปาณี n. Vishnu, name of a Hindoo deity.

จักรา n. King , emperor.

จักราษี n. signs of the zodiac.

จักราวุธ n. magical weapon in the shape of a wheel.

จักรพงษ์ n. belonging to the royal family.

จักรพรรดิ์ n. emperor , king.

จักรพาฬ n. the world , the universe. *see* จักระภพ

จักรวรรดิ์ n. palace square, boundary see จักรพรรดิ์

จักรวาฬ n. solar system , universe:

จักรภพ n. world.

จาก n. attap, prep. from.

จาก กัน v. to be separated, from. adv. asunder

ออก จาก v. to go out from,

ออก จาก ที่ v. to retire , to abdicate.

พ้น จาก v. to escape from.

จักจะจั่น n. cicada.

จักแหล่น v. to be very near doing or suffering a thing. adv. almost, nearly.

จิก v. to pick, to peck.

ต้น จิก n. a kind of tree.

จุก n. colic, sheaf, cork, v. to cork, n. top *knot.* v. to de unable, to brathe

จุก จิก	n. details, v. to disturb, adj. peevish
จุกะผาม	n. hernia ; rupture.
เจ๊ก	n. Chinaman. Chinese.
เจกะโพธิ์	n. tree.
แจก	v. to distribute; to give up; to divide
โจก	n. chief.
หัว โจก	n. leader of a gang.
จ๊อก แจ๊ก	n. noise of loud talking (of children or birds)
จอก	n. (1) small drinking vessel made of brass or silver sometimes made of gold and other precious metals (2) duckweed

แม่ จง § 3 Ng. FINAL.

จง or จง ได้	aux. v. sign of the polite imperative, must, be so good as to.
จง ดี	adv. in peace, peaceably.
จง เร็ว	adv. quickly.
โดย จง ใจ	adv. willingly.
จง กน	n. (1) a kind of lotus, (2) magic circle
จง กราน	n. earthenware stove.
จง กรม	n. pilgrimage.
จง กรุ่ม	n. strolling musicians.
จัง	adj. straight, direct, true.

จัง หวะ n. stanza of poetry, limit.

จัง ก้า v. to point a gun, to take aim.

จังไร adj. execrable.

จัง งัง n. astonishment, adj. absent minded

จัง กุด n. stern, after part of a boat.

จังหรีดorจิ้งหรีด n. cricket (insect)

จัง หวัด n. district.

จัง ทัน n. rafters of the roof.

จัง หัน n. (1) food, (of priest) (2) a weather cock.

จาง adj. tasteless , dilute.

จาง วาง n. chamberlain.

จ้าง v. to hire.

ค่า จ้าง n. salary, wages. pay.

ลูก จ้าง n. labourer, employé.

รับ จ้าง v. to be hired,

ขนม จ้าง n. a kind of Chinese cake.

จริง or จริง จัง adj. true, adv. truly.

จิง โจ้ n. kangaroo.

จิง, ไม้ จิง n. a kind of wood, wood for piles.

จิ้ง ก่า n. chameleon.

จิ้ง จก n. *house lizard*.

จิ้งจอก (หมา) n. fox.

จิ้งเหลน n. grass lizard, skink.

จึง adv. then.

จูง v. to lead, to guide.

จูงเรือ v. to tow a boat.

เรือจูง n. tug boat.

แจง v. to prepare, to arrange.

แจ้ง v. to declare, to make manifest. adj. clear open, manifest.

แจ้งความ (1) Title of address, (in correspondence) (2) to give notice of.

จอง เวร v. to meditate, to revenge.

จองจำ or จำจอง v. to put in fetters, to imprison.

จอง v. to take possession of.

จับจอง v. to jump a claim.

จองหอง adj. proud, haughty, conceited.

ความจองหอง n. pride.

จองเปรียง n. illumination, coronation.

จ้อง v. to aim, to watch, to hold oneself ready.

จ้วงน้ำ v. to draw water.

จ้วงพาย v. to paddle.

จ้วงจาบ v. to curse.

เจิ่ง n. flood, inundation. v. flood.

แม่ จด

§ 4. T. FINAL.

จด จรด	v. to reach, to arrive, to rejoin. prep. to.
จด จดไว้	v. to note down ; to write.
จดสำมโนครัว	v. to take the census.
จดหมาย	n. a note, a letter, v. to send a letter
จรดพระนังคัล	n. ceremony of the first ploughing.
จัด	v. to prepare, to arrange, to put in order ; to make ready, adj. strong intense, violent, (especially of weather)
จัดกระบวน	v. to arrange the order of procession; to marshal.
จัตุ จัตวา	adj. four.
จัตุปัจจัย	n. four offerings to priests, namely food, clothing, shelter and medicine.
จัตุบาท	n. four-footed animal, quadruped.
จัตุบันสัช	four companies of people. priests, priestesses, men and women.
จัตุราริยสัจ	n. four noble truths birth, age sickness and death.
จัตุรัส	*adj square.*

จัตุโลกบาล — in Buddhist mythology, the four angels who guard the four quarters of the earth, North, East, South. West.

จัตุระภุช — a name of Vishnu, a Hindoo deity.

จัตุรงค์ — adj. having four parts.

จัตุสดมภ์ — n. four chief officials of the Kingdom the four supports of the State.

จัด แจง — v. to prepare, to arrange.

จัด สรร — v. to choose, to select.

จัด หา — v. to enquire, to search, to prepare for an expedition, to provide.

จัด จ้าน / จาด จ้าน — adj. impudent, shameless.

จิตตะ — v. to think, to understand.

จิ๊ด ๆ — n. noise of squeaking. (*onom*)

จิตร์, จิตตัง, จิตรา — n. soul, intelligence, life.

ดับ จิตร์ — v. to die.

จิตราภรณ์ — n. ornaments, dress.

จืด — adj. insipid, tasteless.

น้ำ จืด — n. fresh water.

จืด จาง — v. to become disgusted with.

จุด — *n. point*; dot, pimple v. to light.

จุด ดอก ไม้	v. to let off fireworks.
จุด หลัง	v. to squeeze the place bitten by a mosquito at the back.
จุติ	n. angel reborn in human shape.
เจ็ด	adj. seven.
ที่ เจ็ด	adj. seventh.
สิบ เจ็ด	adj, seventeen.
เจ็ด สิบ	adj. seventy.
เจต or เจตนา	v. to determine.
เจตนา	v. to desire ; to think.
เจตภูต	n. In Siamese folk-lore, a belief that four spirits reside in the thumbs and great toes of every person.
เจตมูล เพลิง	n. medicinal tree.
เจษฎา	n. elder brother. adj. greater.
เจตสิก	n. intelligence ; mental concept.
แจ๊ด	n. sound of crying (of the child or monkey) adv. very (of red colour)
โจทย์	n. plaintiff. v. to lay information.
โจทย์ เจ้า	v. to desert in time of need.
โจทย์ เลข	n. arithmetical problem.
โจษจด	v. to sing (of birds). adj. noisy.
โจษจร	v. to spread rumours or news.
จอด	v. (1) to reach to moor ; to anchor. *(2) to* die (*slang*).

ที่ จอด n. anchorage.

จวด (ปลา) n. kind of small fish.

เจียด v. to buy; to purchase. (of medicine).

เจียด กัน v. to divide amongst ; to share.

แม่ จน § 5 N. FINAL.

จน adj. poor; indigent; miserable, prep. until. v. to be defeated.

จัน adv. without stopping; often.

จัน นวล (กล้วย) n. kind of banana with short broad fruit.

จันทคาม n. inhabitant of a place near the frontier.

จรรโลง v. to sustain; to support. n. the chief of a company.

จันทบุรี n. a province in the south-east of Siam (Chantaboon)

จัน ขับ n. dried Chinese cakes.

จันทน์, ต้น จันทน์ or ไม้ จันทน์ } n. sandal wood.

ลูก จันทน์ n. nutmeg.

จันทร์ n. moon.

วัน จันทร์ n. Monday.

จันทรคาย n. eclipse of the moon.

// น้ำ จันฑ์ n. alcoholic liquor.

จัน ห้าว n. a trap for catching large animals fitted with a spear.

จรรยา n. behaviour.

จรรจา v. to converse.

จัณ ฑาล adj. of the worst kind.

ทำ จัณ ฑาล v. to injure.

จั่น n. a trap; blossom of cocoanut or betel nut tree, bracelet.

จาน n. plate, v. to write on palm leaves with a stylus, to mix.

จาน รอง n saucer.

เหล็ก จาน n. stylus.

จ้าน adj. obstinate; stubborn.

จินตนา v. to think.

จินตะกระวี n. professor; learned man.

จินดา n. crystal, precious stone.

จินตรา adj. prudent.

จีน แส n. doctor (Chinese)

จีน n. Chinese.

จีน บ้า บ๋า n. Chino-Malay half caste.

ลูก จีน n. Chinese-Siamese half caste.

เมือง จีน, ประเทศ จีน n. China.

จุน *v. to prop*; to support.

จุนทการ n. turner.

จุณ n. fine dust.

จุด adj. small, tiny.

จุลศักราช n. Siamese civil era.

จุนสี or จุณสี n. copper sulphate, bluestone.

จุลพน n.(1)a name given to a certain period in the life of Buddha,(2)small jungle

จุน เจิม v. to adorn ; to anoint.

เจน or เจน ใจ adj. accustomed, experienced. adv. thoroughly.

สิบ รู้ ไม่ เท่า เจน prov. practice is better than precept

เจรจา v. to converse. see จรรจา

โจน v. to jump upon,

โจร n. burglar ; robber.

โจรภัย n. dacoity.

โจรกรรม n. plunder ; robbery.

จอน or จอน หู n. earrings worn by actors.

จร or จรจรัล v. to go, to walk.

จอน จมูก n. nose ring.

จวน adv. nearly. n. home of governor or [noble.

จวน เจียน adv. very nearly.

รำจวน v. to desire.

เฉียน v. to cut up ; to peel, to cut evenly, [adv. nearly.

เฉียร adv. long ago.

เฉิน v. to slink off or away.

แม่ จบ § 6. P. FINAL.

จบ v. (1) to finish, to terminate. (2) to salute, to incline, (3) to die (*slang*)

จับ v. to catch, to seize, to take, to arrest, to suit, to please, (2) to roost (of bird) (3) to reflect rays.

จับ มือ ถือ แขน adj. incapable of proof, not proven.

จับ ยาม n. fortune telling, v. to divine (o a fortune teller)

จาบ n. ploughshare, adj. proud, arrogant

จาบ จ้วง adj. impudent.

จิบ v. to sip.

จีบ v. to roll up, to frill, to gather into folds.

จุ๊บ n. fire tubes of a boiler.

จุ๊บ แจง (หอย) n. common univalve seashell,

จุบ จิบ v. to take snacks.

จูบ v. to kiss.

เจ็บ adj. sick, ill, v. to be sick, to be ill

จอบ n. mattock, changkol.

เจียบ n. cry of young chicken.

แม่ จม § 7. M. FINAL

จม	v. to sink.
จม น้ำ	v. to drown.
จัมม์	n. skin, armour.
จัมมะการ	n, tanner.
จาม	v. to sneeze.
จิ้ม	v. to dip.
จิ้ม ลิ้ม	adj. small and pretty, petite mignonne.
ไม้ จิ้ม ฟัน	n. tooth pick.
จึม	v. to drive in, to strike in, to peg . to fix.
จุฬ or จุมพล	n. king, chief.
จุม พิตร์	v. to kiss.
จุ่ม or จุ้ม	v. to dip something into liquid.
แจ่ม	adj. serene, bright, adv. clearly, [distinctly.
โจม	v. to jump.
โจม ตี	v. to attack secretly.
จอม	adj. top, summit, chief, n. title of the King's wives.
จอม ปลวก	n. ant hill.
จอม สกล	n. great king.

จอมมารดา เจ้า จอม	title of the King's wives.
จ่อม (ปลา)	n. salted fish.
จ่อม ๆ	n. sound of people walking in water. (*onom*)
จ๋อม	n. sound of objects falling in water. (*onom*)
เจียม ตัว	v. to behave properly or modestly.
พรม เจียม	n. superior kind of carpet.
เจิม	v. to anoint.
เจิม ขวัญ	n. ceremonial thread given to children v. to tie the wrist in the tonsure ceremony.
เจิม เฉลิม	n. unction.

แม่ เจย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

จ่าย	v. to spend, to buy, to pay, see จำหน่าย
จาว	n. kernel.
จ้าว	n. genius, or spirit worshipped by Chinese.
จิ๊ว	n. Chinese liquor made from glutinous rice.
จิ๋ว ๆ	v. very small.
จุ๋ย ๆ จาย	adj. prodigal, wasteful.
จุ้ย	adj. frail slender.
เจว	n. oar, v. to row.

หู แจว	n. cord loop to hold the oar to the post
หลัก แจว	n. short post in the boat to which the oar is attached.
หมวก แจว	n. cross piece fixed to one end of the oar, to serve as a handle.
แจว ท้าย	n. stern oar, sweep, v. to steer with the oar,
แจ้ว	adj. sound of talking. adv. in a chattering way.
จ้อย จ้อย ร่อย	adj. tiny, little.
จ้อย (พูด)	adv. prattling, babbling.
เจียว	v. to fry.
จริง เจียว	adj, very true.
เจ้อย	adv. continually, easily, very.
เจียระบาท	n. gold embroidered waistcloth or scarf worn by noblemen on State occasions.
เจียรบับ	n. gold embroidered cloth.
เจือ	v. to mix.
เจอะ or เจอ	v. to meet.
จั่ว	v. to turn up a card in playing, n. gable of a house.
เจาะ	v. to bore a hole.

ฉ

แม่ ฉ ฉา — § 1. Vowels Final.

ฉ	Ch. a high class consonant.
ฉอ	adj. six.
ฉอเดาะ	*see* เฉะเลาะ
ฉอศก	a term used in popular Siamese chronology, sixth cycle.
ฉ้อ พรรณรังษี	v. aureole.
ฉ้อ ฉ้อ โกง ฉ้อ ฉน	v. to defraud, to carry away unjustly to cheat, to impose on.
ฉะ	v. to stab.
ฉะลอ or ชะลอ	v. to play a fish, to pull gradually.
ฉกามาพจร or ฉกามะเทพย์	v. inferior heavens in Buddhist mythology, the six inferior heavens the abode of guardian spirits of trees, mountains etc.
ฉะบา or ชะบา	n. tree with large red flowers. (*Hibiscus rosa sinensis*)
ฉะเนาะ or ชะเนาะ	n. tourniquet.
ฉล้า	adj. fool-hardy.
ฉะนี้	adv. so, in this, manner.
เหตุ ฉะนี้	*adv. for this* reason.

ฉวี	n. complexion. v. to clean.
ฉวี วรรณ์	v. complexion.
ฉลุ	v. to engrave, to carve.
ฉลู (ปี)	n. year of the ox, ox.
ไฉน	adv. what, how,
ไฉไล	adv. gaily, adj. well dressed.
ฉะโด or ชะโด (ปลา)	n. a kind of fresh fish resembling, (ปลา ช่อน)
เฉลา	adj. elegant, beautiful, carved.
ฉนาก (ปลา)	n. a saw fish.
ฉอ่ำ	adj. obscure dark.
ฉลัก	v. to bore, to engrave, to carve.
ฉลาก	n. lottery ticket.
จับ ฉลาก	v. to cast lots.
ฉะโงก	v. to look down.
ฉะโงก หน้า ต่าง	v. to look out of a window.
โฉลก	n. chance, fortune, time.
ฉะเชิงเทรา	n. district of Patriew.
ฉมวก	n. harpoon, fish spear.
ฉบัง	n. certain kind of poetry.
ฉมัง	adj. skilful. dexterous.

ฉลาง, ถลาง n. Puket or Junk Ceylon, an island on the west of the Malay Peninsula

ฉะแลง or ชะแลง n. crowbar, burglar's jemmy.

ฉลอง v. to celebrate, to dedicate, to feast.

|| ฉลอง พระองค์ n. dress, clothes.

|| ฉลอง พระบาท n. boots, shoes

|| ฉลอง พระเนตร์ n. spectacles.

|| ฉลอง พระหัตถ์ n. spoon, fork.

|| ฉลองพระโอษฐ n. spittoon.

ปลัด ทูล ฉลอง n. Vice Minister.

ฉลอง คุณ v. to show gratitude.

ฉลุง or ฉลุน v. to twist tightly.

เฉลียง or เฉียง n. verandah, gallery, balcony, direction adj. slanting bevelled.

ตัด เฉลียง v. to cut on the bias. to take a short cut, to make a bee-line for.

|| เฉวียง adj. left.

ฉลาด adj. clever, cunning, wise.

ฉะลุด n. climbing plant with scented flowers a kind of scented bark.

โฉนด n. title deeds.

งงน adj. doubtful, in suspense.

ฉกรรจ์ or ฉกาจ ฉกรรจ์ } adj. (1) of suitable age, (2) cruel, *serious*, ferocious.

ฉวัด เฉวียน v. to whirl round and round, to flutter, to flap.

ฉะฉาน adv. clear, well, correctly.

ฉะนั้น adv. in this manner, therefore.

เหตุ ฉะนั้น adv. on this account, for that reason

ฉงอ้น adj. steep, over hanging, jutting out.

ฉะอ้อน v. to implore, to wheedle, to flatter. adj. splendid, fine.

ฉะอ้อน ฉะแอ้น adj. slender, splendid.

ฉนวน n. landing place.

แฉลบ or ฉะแลบ v. to avoid, to evade, to slip aside

บิน แฉลบ v. to fly away obliquely.

ฉลาม (ปลา) n. shark.

ฉลาม หนู n. dog fish.

ฉบับ d.p. of documents and manuscripts. n. copy (of a book)

ฉงุ้ม adj. pointed, curved (like the beak of a parrot)

ฉะอุ่ม or ชะอุ่ม / ฉะอุ้ม or ชะอุ้ม } adj. well wooded (of a park) fresh, green.

ฉะเอม or ชะเอม n. liquorice.

แฉล้ม adj. beautiful to look at.

ฉลอม (เรือ) n. a sailing boat with steep bows.

เฉลิม n. festival of dedication.

|| เฉลิม พระชนม์

พรรษา n. king's birth day.

|| เฉลิม ศิริราช

สมบัติ n. accession day.

เฉงอม *see* ฉะอุ้ม

เฉลย v. to answer, to explain.

เฉลย ไข v. to speak, to answer.

ฉลาย or ฉลาย adj. cracked, broken, damaged.

ฉายา n. shadow.

ฉลวย or ฉลวย adj. slender, beautiful.

เฉลว n. plaited bamboo put on a boat to show that it is for sale. A small plaited bamboo put round the neck of a pot on a pot containing medicine used to drive away evil spirits.

เฉลี่ย v. to divide into equal parts.

ฉะเภาะ adv. only, sufficient for the sole purpose of.

ฉะเภาะ ตัว . for private use, on letters "private and confidential"

ฉะเง้อ v. to stretch the neck to see a thing.

ฉ่า v. cry of joy, sound of frying fish.

ฉี่ int. of contempt.

ฉี่ adj. sound of frying fish. (onom)

ฉุ or ฉฺ adv. swollen, puffed up.

ฉ adj. buzzing, humming. (*onom*)

ฉ่ ฉี่ n. fried fish, fish curry.

เฉ adj. oblique, adv. sideways.

เฉ โก adj. cheat, deceiver, rogue.

แฉ v. to examine, to show n. large Chinese cymbals.

โฉ เฉ adj. detestable, knavish, v. to swindle, to deceive.

โฉ่ v. to spread, to be scattered.

เฉา โฉด or เฉา adj. foolish, silly.

เฉา v. to turn yellow, to decay, to fade, (of plants)

อับ เฉา n. ballast.

เฉ่า adj. not quite honest.

ฉะม้าย or ชะม้าย v. to look side way, cast sidelong glances.

ฉ่ำ adj. damp, moist.

ฉ่ำ แฉะ adj. muddy, dirty.

พูด ฉ่ำ แฉะ v. to talk nonsense.

แม่ ฉก § 2. K. FINAL.

ฉก v. to steal. to carry away, to plunder

ฉาก n. screen, partition, scene, act (of a play)

ไม้ ฉาก n. set square.

เขียน ฉาก	v to paint a picture.
รูป ฉาก	v. picture.
มุม ฉาก	n. right angle.
ฉีก	v. to tear.
ฉุก ใจ	v. to be sick at heart.
ฉุก เฉิน	v. to be at one's wits end, to be hard pressed.
ฉุก ละหุก	n. pain, grief. v. to over work
เฉก	adj. fringed, carved, notched. con. if, for example, such as, as if.
แฉก	adj. notched serrated.
ตาลปัต แฉก	n. priest's fan with notched edge given as a diploma.

แม่ ฉง

§ 3. Ng. FINAL.

ฉาง	v. granary, barn.
ฉ่าง	n. sound of cymbals.
ฉิ่ง	n, small cymbals.
ฉิ้ง	v. to box, to kick, to beat.
เฉ่ง	v. to pay debts.
แฉ่ง	n. noise of cymbals, clanging of chains
แฉ้ง	v. to swear, to curse. [v. to smile.
โฉ่ง ฉ่าง	n. jangling of fetters, noise of breaking crockery.

เฉียง *see* เฉลียง

เฉียง ใต้ n. direction towards the South.

เฉียง เหนือ n. direction towards the North.

แม่ ฉด § 4 T. FINAL.

ฉัตร์ n. parasol with tiers.

ฉัตร์ เบ็ญจรงค์ n. parasol with five tiers of five colours

เสวตร์ ฉัตร์ n. white parasol with seven or more stages.

ฉัททันต์ n. incarnation of Buddha as a white elephant of enormous size with six tusks.

ฉาด n. sound of blows, adj. vivid(of colour)

ฉาด ฉาน adv. boldly, fluently.

ฉีด v. to inject, to squirt.

กระบอก ฉีด n. syringe.

ฉุด v. to pull, to drag.

ฉุด v. to spout, to gush.

ลง ฉุด adv. quickly.

เฉด int. shoo ! shoo ! (to a dog)

แฉด adj. vivid, (of colours)

โฉด adj. silly, foolish.

โฉด เขลา or
โฉด เฉา adj. silly, foolish.

ฉอด ๆ v. to speak in jest.

เฉียด v. to pass close to so as to touch.

เฉิด or เฉิด ฉัน
เฉิด ฉาย } adj. splendid, clean, magnificent, beautiful, gay.

แม่ ฉน § 5 N. FINAL.

ฉัน pro. I, (to equal, or inferior) v. to eat (of priests.)

ฉันทศาตร์ n. title of a work on medicine.

ฉันท์ n. (1) a kind of poetry. (2) pleasure, satisfaction.

ฉันทะ v. to depute the duties of a host.

ฉันทา adj. jealous, desirous.

ฉาน v. to be broken.

น่า ฉาน prep. in the presence of.

ตัด น่า ฉาน v. to pass before the king.

ฉิน v. to slander, to speak ill.

ฉุน adj. pungent, strong, v. to become angry.

ฉุน เฉียว adj. violent, vehement, passionate, [witless.

เฉียน n. betel nut box, or tray.

แม่ ฉบ § 6. P. FINAL.

ฉับ	adv. rapidly, quickly, suddenly.
ฉับไว	adj. agile, nimble.
ฉาบ	v. to seize one's prey, n. cymbals.
ฉาบปูน	v. to whitewash.
กล้วยฉาบ	n. banana covered with sugar.
ฉิบหาย	v. to be completely spoiled, to be [ruined.
ฉุบ	v. to piece, to prick.
โฉบฉวย	v. to seize quickly, to snatch away, (of birds ot prey)
ฉวบ	n. noise of striking.
เฉียบ	adj. pointed, piercing, wise, sagacious

แม่ ฉม § 7. M. FINAL.

ฉม	n. (1) perfumery, (2) shape.
ฉิม (พระ)	n. tubercle of Buddha's tooth.
ฉิมภาลี	n. (1) wild cotton tree, (2) abode of certain angel.
แฉ้มorแฉ้มช้อย	n. beautiful, handsome.
โฉมorโฉมฉาย	n. shape, form.
โฉมตรู โฉมเฉลา โฉมยง	adj. of fine shape, shapely, handsome

แม่ เกย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เฉย	adj. indifferent, careless, negligent quiet.
ฉาย	n. reflection, shape, form, v. to shine
ฉาย รูป	v. to photograph.
ฉาว	v. to be spread, to be rumoured.
ฉิว	adv. sweetly, gently, a little, rapidly v. to become angry.
หมุน ฉิว	v. to revolve rapidly.
ฉุย	adv. easily, neatly, quickly, v. to emit a faint odour.
ฉุย ฉาย	v. to dissipate.
ควัน ฉุย	n. puff of smoke.
ฉวย	v. to seize, to carry away.
ฉวย ว่า	c. if, perhaps.
ฉวย ฉาบ	v. to carry of by force.
เฉียว	adj. hasty, rapid, strong.
เฉียว ฉุน	*see* ฉุน เฉียว
เฉี่ยว	v. to seize rapidly.
เฉี่ยว ฉับ ,, ฉาบ ,, โฉบ	v. to seize its prey suddenly.
เฉี้ยว	v. to flow rapidly.

เฉื่อย	adj. (1) gentle, agreeable, (2) careless, torpid.
แฉะ	adj. damp, humid.
แฉะ แบะ	adj. lazy, awkward.
นั่ง แฉะ แบะ	adj. too lazy to get up when sitting down.
เฉาะ	v. to open, to split.
เฉาะ เฉาะ	adj. pretty, beautiful.

ช

แม่ ช ชา

§ 1 Vowels Final

ช	Ch. a low class consonant.
ช่อ	n. bunch, nosegay, cluster.
ช่อ ฟ้า	n. pointed ornaments on the roofs of temples.
ชะ	v. to smear with, to sprinkle, to level
ชะ ฉ่า	n. cries of joy, acclamation.
ชะง้า	adj. too high.
ชะนะ	v. to win, to gain, to excel.
ชะนะ แก่	v. to vanquish, to prevail.
วิ่ง ชะนะ	v. to outrun.
ชะนาธิปตัย	n. supreme authority.
ชะวลิต	adj. bright ; splendid.
ชะถอ	v. to preserve, to carry carefully.

ชะฎา	n. a tall pointed headdress or crown worn by actors.
ชะตา	n. destiny fortune, natal star.
ดวง ชะตา	n. horoscope.
ชะบา (ต้น)	n. scarlet hibiscus.
ชะนา	n. men, mankind.
ชนนี	n. mother.
ชะนาธิเบศ	n. King, ruler.
ชะรา	adj. old ; decrepit, broken down,
ชะรา ภาพ	adj. old.
ชลา	n. water.
ชลาธาร ชะโลธาร ชะโลทร	n. river, stream.
ชลาลัย	n. river, sea.
ชะนี	n. gibbon, monkey with long arms.
ชะอื้อ	adj. shady ; cloudy.
ชะวา	n. Java.
คน ชะวา	n. Javanese.
ชะพลู (ต้น)	n. wild betel.
ชะวาลา	n. a kind of lamp with three burners
ชะแง้	v. *to look* over other people's heads.

ชะโด n. a fresh water fish.

ชะโน n. men, mankind.

ชะงัก (ยืน) v. to stand still with surprise ; stock [still.

ชะนก n. father.

ชะนัก n. harpoon, spear.

ชะวาก n. valley.

ชะงอก / ชะโงก } adj. overhanging, lofty.

ชะนาง n. bamboo fish trap.

ชะเลง v. to compare, to contrast.

ชะแลง n. crowbar, spade, shovel, lever.

ชะโลง adj. even, evenly balanced.

ชะมด n. musk rat, civet cat.

ชะมด เชียง n. musk rat.

ชะฤดี adj. high, tall (ต้น) n. a scented plant, the bark of which has medicinal properties.

ชนิด n. species, kind, sort, variety.

ชะลาน v. to level, to make smooth.

ชะลาน (ฝน) n. rain falling outside the season, favourable for cleaning the thresh- [ing floor.

ชะฎิล n. hermit, ascetic.

ชะโอน (ปลา) n. a species of fish.

เหลาชะโอน(ต้น) n. a variety of betel nut palm.

ชะง่อน n. projecting : overhanging (of rocks)

ชะอ้อน v. to flatter. *see* ฉะอ้อน

ชะนวน(กระดาน) n. slate ; black board.

ชะนวน (ปืน) n. flash of a gun : fuse.

ชะมบ adj. dirty ; filthy.

ผี ชะมบ n. jungle devils of disgusting habits.

ชะงุ้ม *see* ชะง่อน

ชะเอม (ต้น) n. a medicinal tree, liquorice.

ชะอุ่ม or ชะอุ้ม *see* ฉะอุ่ม or ฉะอุ้ม

ชะโลม v. to drench ; to sprinkle water over a person or thing, to anoint.

ยา ชะโลม n. ointment or unguent.

ชะลอม n. bamboo basket for fruit.

เชลย n. booty, spoil.

เชลยศักดิ์ adj. private, unattached.

คน เชลย n. captives, prisoners of war.

ชะม้าย, ชะม้อย or ชะเมียง } v. to look sideways.

ชะรอย adv. perchance, perhaps.

ชะเง้อ *v. to stretch* the neck in order to see

ชา	n. (1) tea, (2) torpor, lethargy, insensibility to pain.
ใบ ชา	n. tea leaves.
ชายา	n. wife.
ชาตรี / ชากรี	adj. invulnerable, n. (1) strolling actors, (2) invulnerable person.
ชาเยศร์ or ชาเยนทร์	n. queen.
ช้า เจ้า หงษ์	n. lullaby.
ชีวงคต	v. to die (of the last king)
ชี	n. nun.
ผักชี	n. parsley,
ยาย ชี	n. aged nun.
ชี	n smell of burning wood.
ชี พ่อ พราหมณ์	n. a sect of strict Brahmins.
ชีวา	n. life.
ชีวาต	n. life soul.
ชีวิต or ชีวิตร์	n. life.
มี ชีวิต	adj. living, alive.
เจ้า ชีวิต	n. King.
ชีมุต	n. mist, rain.
ชี เปลือย	n. naked beggar.

ชี้ v. to point out ; to indicate.
นิ้ว ชี้ n. fore-finger.
ชี้ แจง v. to explain.
ชื่อ n. name.
ชื่อ ตั้ง n. title, nickname.
ชื่อ เสียง adj. famous, notable, notorious.
ผู้ มี ชื่อ n. the undersigned person.
เซ็น ชื่อ v. to sign, n. signature.
เสีย ชื่อ v. to lose one's reputation.
ชุดี v. to salute.
ชู v. to raise, to prop up.
ตราชู n. balance, scale.
ชู้ n. adultery, fornication.
ทำ ชู้ or เล่น ชู้ v. to commit adultery.
เจ้า ชู้ n. paramour.
ดอก ซ่อน ชู้ n. a kind of lily.
แช adj. negligent.
แช เชือน v. to delay.
แช แด แช แก่ v. to speak indirectly.
แช่ v. to soak, to saturate, to macerate
แช่ อิ่ม v, to *pickle*, to preserve.

ไช v. to bore, to pierce.

เหล็ก ไช n. awl, gimlet.

ไชย or ไชยชนะ n, victory.

ไชยเชษฐ n, conqueror.

ไชยะ or ไชโย v. to conquer, to vanquish.

ไชยทาน n. things offered to priests on certain days.

ไชยภูมิ n. field of victory.

ใช่ int. it is so, yes.

ไม่ ใช่ / มิ ใช่ no, not so.

ใช่ เหตุ without sufficient reason, having no excuse.

ใช้ v. to use, to treat, to send, to employ.

ใช้ หนี้ v to pay debts.

ใช้ ให้ v. to return, to restore.

ใช้ บาป / ใช้ โทษ v. to expiate.

ค่า ใช้ / คน ใช้ n. servant.

ไว้ ใช้ v. to keep for one's own use.

เครื่อง ใช้ n. utensils.

เครื่อง ใช้ สอย n. furniture.

เชาวน์ n. agility ; nimbleness.

เชาวนปฏิภาณ n. diplomacy, advantage,

เช่า v. to rent ; to hire.

ค่า เช่า n. rent.

ผู้ให้ เช่า n. landlord.

ผู้รับ เช่า n. tenant.

เช้า n. morning.

เช้า มืด n. early morning, before daybreak.

รุ่ง เช้า n. dawn, daybreak.

ชำ v. to graft, to raise from cuttings, n. cutting, slip (of a plant)

ชำระ v. to clean, to wash, to examine.

ชำระ ความ v. to give judgment.

ชำระ ตัว v. to exculpate oneself.

ชำ ฉา n. deal, white wood.

ชำ ฉา (ต้น) n. fir-tree, pine-tree.

ชำดา (ปลา) n. a kind of salt fish.

ชำเรา v. to commit rape, to violate.

ชำแรก *see* แซก

ชำเลือง v. to look askance, to look sideways.

ชำรุด v. to go to ruin, to be spoilt,. adj. spoilt, damaged, n. defect,blot

ชำนาญ *adj. skilful,* experienced.

ชำ งัด	adv. very, indeed, really.
ชำร่วย	v. to thank, to recompense, to reward.
ชำ	adj. pleasing, agreeable.
ชำ ใจ	adj. satisfied, pleased.
ช้ำ	adj. bruised, contused.
ช้ำ ชอก	n. tumour, ulcer.
ช้ำ เขียว	adj. black and blue (of bruises)

แม่ ชก § 2 K. FINAL.

ชก	v. to box, to fight with the fist.
ชัก	v. to draw : to pull, to hoist. n. convulsion, spasm.
ชักคะเย่อ	n. tug of war.
ชัก ผ้า ป่า	n. offerings of food or cloth, placed on trees for priests.
ชัก หน้า	v. to frown.
ชัก เว่า	v. to fly a kite.
ชัก นำ	v. to excite, to seduce.
ชัก ชวน / ชัก จูง	v. to invite, to urge, to lead astray
ชัก รูป	v. to take photographs.
ชัก สูบ	v. to blow the bellows.
ชุก	adj. abundant.

โชค	n. fortunate.
เชือก	n. rope, string. d.p. of tame elephants
เชือก หนัง	n. leather strap.
เชือก บาศ	n. snare for wild elephants made of [ropes.
เชือก น้ำ มัน	n. tarred rope.
พั้น เชือก	v. to twist rope.
คน พั้น เชือก	n. cordwainer.

แม่ ชง § 3 Ng. FINAL.

ชง	v. to infuse, to pour.
‖ ชงฆ์	n. knee, tibia.
ชัง	v. to hate, to loathe, to detest.
ชิง ชัง	v. to abhor.
ชั่ง	v. (1) to weigh, (2) to neglect, n. (80 ticals) catty.
ชั่ง เถิด	int. take no notice, never mind.
ตรา ชั่ง	n. balance, scale, steelyard.
ช่าง	n. workman, artisan.
ช่าง ก่อ	n. stonemason, bricklayer.
ช่าง ต่อ เรือ	n. shipwright.
ช่าง หล่อ	n. founder.
ช่าง ประดิษฐ	n. *inventor*, liar.

ช่าง ตัด n. embroiderer.
ช่าง ทา สี n. painter.
ช่าง ไฟ ฟ้า n. electrician.
ช่าง นาฬิกา n. watch-maker.
ช่าง ไม้ n. carpenter.
ช่าง ทำ หมวก n. hatter.
ช่าง ทำรองเท้า n. cobbler, shoemaker.
ช่าง ทำ รถ n. wheelwright, coach-builder.
ช่าง ทำ ฟัน n. dentist.
ช่าง ทำ แปลน n. draughtsman.
ช่าง ซัก ฟอก n. laundry man.
ช่าง เหล็ก n. blacksmith.
ช่าง กลึง n. turner.
ช่าง ทอง n. goldsmith.
ช่าง บัดดรี n. whitesmith, tinsmith.
ช่าง ตัด ผม n. barber, hairdresser.
ช่าง พูด n. chatterbox, orator, rhetorician. [adj. eloquent
ช่าง ปั้น n. potter.
ช่าง ปืน n. gunsmith.
ช่าง เขียน n. draughtsman, artist.
ช่าง เขียน รูป n. artist, painter.

ช่าง เย็บ หนังสือ n. book binder.
ช่าง เย็บ เสื้อ n. tailor.
ช่าง พิมพ์ n. printer.
ช่าง ซ่อม แซม
เครื่อง เหล็ก n. tinker.
ช่าง ถ่าย รูป n. photographer.
ช่าง แก้ว n. glass-blower.
ช่าง เจียระไน n. lapidary.
ช่าง แกะ or ช่าง
สลัก n. sculptor.
ช้าง n. elephant.
ช้าง ต่อ n. trained elephant or decoy.
ช้าง เผือก n. white elephant.
ช้าง สีดอ n. tuskless elephant.
ช้าง พัง n. cow-elephant.
ช้าง พลาย n. bull-elephant.
ลูก ช้าง n. baby elephant.
ช้าง น้ำ n. walrus.
เหล็กช้าง สาร n. nailpuller, wrench.
ชิง v. to seize by force, to take away, to snatch

ชิง ธง	n. flag to mark the winning post of a race. v. to win.
ชิง ช้า	n. swing.
ชิง ช้า ชาลี	n. creeping plants.
ถีบ ชิง ช้า	n. swing festival.
เสา ชิง ช้า	n. great swing where the swing festival is held.
ชิง หนอง	n. jews harp made of bamboo.
ชิง กัน	v. to dispute a thing.
ชิง ชัน	n. a large tree.
ชึง	adj. mutilated, crippled.
ชั้ง	adj, bent too much.
แช่ง	v, to curse, to swear, to vilify.
แช่ง ตัว	v. to curse oneself.
โชงฆา	n. leg.
โชงโค	n. a tree.
ช่อง	n. opening, passage, gap, chance.
ได้ ช่อง	v. to have a chance, to have an occasion.
ช่อง ปืน	n. embrasures.
ช้อง (ผม)	n. wig, chignon.
ช่วง	adj. bright, shining. n. blade of a leaf.
ช่วงไช	n. a children's game with a ball played in water.
ช่วง โชติ	n. brightness, shining.

เชื่อง	adj. tamed, gentle, domesticated.
เชิง	n. (1) foot, base, stand, (2) manner, artifice.
เชิง ตะกอน	n. funeral pyre.
เชิง โลง	n. watering pot.
เชิง กราน	n. portable earthen ware stove.
เชิง เทียน	n. candle-stick.
เชิง กลอน	n, wooden bolt.
เชิง เทิน	n. road or path on the city wall.
ทำ เชิง	v. to appear not to want a thing.
ถือ เชิง ชั้น	v. (1) to keep up appearances, to do things for the sake of appearance (2) not to give a definite answer to a question.

แม่ ชด § 4. T. FINAL.

ชด	adj. curved.
ชดช้อย	adj. neatly, skilfully, deftly.
ชัด	adv. correctly; clearly.
ชัฏ	adj. thick, dense. n. jungle.
ชัชวาล	n. shining, resplendent.
ชาด	n. vermillion.
ชาติ	n. race, tribe, nation.
มหา ชาติ	n. the great Birth, Jataka.

พฤกษา ชาติ n. flora.

ชิด adv. very near, n. small round cake made of flour eaten with sweet sauce

ชิด เชื้อ adj. friendly, in a friendly way.

มะยง ชิด n. a sour kind of plum.

ชิด or โชติ adj. bright, shining.

ชืด adj. tasteless.

ชุด n. (1) tinder (2) part (of an actor) scene (3) set, series, group.

ชุษณปักษ์ *see* ชุณห ปักษ์

เช็ด v. to wipe, to clean.

ผ้า เช็ด มือ n. napkin.

ผ้า เช็ด ตัว n. towel.

ผ้า เช็ด หน้า n. handkerchief.

ผ้า เช็ด ปาก n. small handkerchief for wiping the stains of the betel nut away from the mouth.

เช็ด เข้า v. to pour out the water in which rice has been boiled.

เชษฐา or

เชษฐภาดา n. elder brother.

เชษฐภคินี n. younger sister.

ชวด v. to loose (of a prize) aux. v. cannot.

ปี ชวด n. the year of the Rat.

เชือด v. to cut in pieces.

เชือด คอ ตาย v. to commit suicide by cutting one's throat.

เชิด v. to raise, to lift.

เสื้อ เชิ้ต n. (English) shirt.

เชิด หนัง v. to perform the Siamese shadow play.

แม่ ชน

§ 5 N. FINAL.

ชน v. to fight, n. people.

ชน ไก่ v. to hold a cock-fight.

ชนมายุ or ชนม์ n. age, life.

ชนนี n. mother.

ชนบท n. town, village.

ชล n. water.

ชลนา, ชลนัยน์ or ชลเนตร์ n. tear.

ชลธี, ชลธาร n. water, stream.

ชลมารค n. water way.

ชัน adj. steep, abrupt, n. resin, composition for caulking a boat. v. to raise up.

ชัณษา n. age.

ชัณสูตร์ v. to examine, to verify, to prove.

ชัณสูตร์ ตัว n. self examination.

ชั้น n. class, grade order, degree, [standard, storey.
ชั้น ใน n. interior.
ชั้น นอก n. exterior.
ชั้น ล่าง n. downstairs.
ชั้น บน n. upstairs,
เปน ชั้น n. in tiers, in stages.
ถือ เชิง ชั้น v. to keep up one's dignity.
ชาน n. refuse, residue (of things that have been chewed or crushed) (2) opening.
นอก ชาน n. balcony, verandah, without a roof, portico.
ชาญ adj. courageous, brave, intelligent.
ชิ้น n. (1) piece, morsel, fragment. (2) chance (*slang*)
ชื่น adj. joyful, happy.
ชื้น adj. damp, moist.
ชุน v. to mend, to darn.
ชุณหะ or ชุษณ n. whiteness, moonlight.
ชุณห บักษ์ n. time of waxing moon.
ชุลมุน adv. in a crowd, in a mob. v. to annoy.
เช่น adv. for example, such as.
เช่นนั้น adv. in that way.
เช่น นี้ adv. in this way.

เช่น หน้า มึง	v. to despise, int. you will not succeed, it is useless.
ซอน	v. to go sideways or obliquely.
ซ่อน (ปลา)	n. a common fresh-water fish.
ช้อน	n. spoon. v. to scoop out with aspoon
ช้อน แปด	v. to catch fish with the net.
ช้อนหอย(นก)	n. Ibis.
ชวน or ชัก ชวน	v. to invite a person, to accompany another, to persuade. to excite, to lead astray.
เชี่ยน	n. betel nut box.
เชือน	v. to be lazy, to neglect.
เชือน แช	v. to neglect, (of work)
เชิญ	v. to invite, to pray, n. invitation.
‖ เชิญ เครื่อง	v. to bring things belonging to the King especially food.

แม่ ซบ

§ 6. P. Final.

ชีพ	n. life.
ชีพตักษัย ชีวิตักษัย	v. to die.
สิ้น ชีพ	v. to die.
ซุบ	v. to inlay, to plate, to gild, to restore to the former shape.
ซุบ น้ำ	v. *to soak.*

ชุบ เหล็ก	v. to temper steel.
ชุบ เลี้ยง	v. to bring up.
ชอบ	v. to like, to be fond of.
ชอบ ใจ	v. to please. to satisfy
ชอบ กล	int. strange, remarkable.
ชอบ ธรรม	adj. just, straightforward, honest, [right.
ผิด ชอบ	n. good or bad whatever it may be.
เห็น ชอบ	v. to agree, to consent.

แม่ ชม

§ 7. M. Final

ชม	v. to praise, to admire, to enjoy.
ชมพูนุท	n. gold, alluvial gold.
ชมภู	adj. pink.
ชมภู ทวีป	n. India.
ชมภู่	n. a kind of fruit tree.
ชาม	n. basin, bowl.
ถ้วย ชาม	n. crockery.
ชาม เทพนม นรสิงห์	n. china bowl with figures of angels and lions in the act of adoration
ชิม	v. to taste.

ชุม	adj. abundant, plentiful.
ชุมนุม	n. assembly, meeting. v. to assemble, [to meet
ชุม เห็ด	n. a medicinal plant.
ชุม สาย	n. royal insignia.
ชุ่ม	adj. moist, wet, humid.
เชื่อม	adj. lazy, drowsy, indolent v. to boil with sugar, to fuse together.
เชื่อม เหล็ก	v. to solder,
น้ำ เชื่อม	n. syrup.
แช่ม แช่ม ช้อย	adj. joyous, pleasant, splendid.

แม่ เชีย

§ 8 DIPHTHONGS FINAL.

เชย	v. to enjoy, to rejoice.
เชย ภักดิ์	v, to kiss.
อบ เชย	n. cinnamon.
ชัย	*see* ไชย
ชาย	n. edge, shore, border. (2) men, male, adv. near. v. to blow gently.
ชัย บาน	n. liquid refreshment after the battle
ชาย กระเบน	n. tail of ผ้านุ่ง
ชาย ตา ดู	v. to cast sidelong glaces.

ชาย ชู้	n. adulterer.
ชาย พก	n. pocket formed by tying a panung in front.
ผู้ ชาย	n. man, male.
ชาว	n. people, inhabitants.
ชาว ประโมง	n. fisherman.
ชาว นา	n. farmer.
ชาว วัง	n. palace women.
ชาว เมือง	n. citizens.
ชาว บ้าน	n. neighbours.
ชาว บ้าน นอก	n. peasant (ชาว ชน บท)
ชาว สวน	n. market gardener.
ชิวหา	n. tongue.
โชย / ชวย	v. to blow gently, to scatter, to strew
โชย ชาย	adv. proudly, haughtily (of walking)
ช่วย	v. to help, to assist.
ช่วย ผู้ช่วย คน	v. to buy slaves.
ผู้ ช่วย	n. assistant.
เชี่ยว	v· to flow quickly.
เชี่ยว ชาญ	adj. clever, skilful.
เชื่อ	v. to believe, to trust.

เชื่อ ง่าย	adj. credulous.
เชื่อ ฟัง	v. to obey.
ความ เชื่อ	n. faith, belief.
เชื้อ	n. (1) yeast, ferment, (2) race, family, relation(3)active principle of a drug
เชื้อ สาย	n. posterity.
ชัว	int. shoo ! shoo ! (to fowls)
ชั่ว	n, time, duration, period. adj. bad, wicked, perverse.
ชั่ว โมง	n. duration of an hour.
ยัง ชั่ว	v. to recover from sickness, to be [better.
ชั้ว	n. chest of drawers.
เชอ	v. to maintain.

ซ

แม่ ซ ซา	§ 1 VOWELS FINAL.
ซ	S. a low class consonant.
ซอ	n. (1) violin, fiddle, (2) stump, pollard
มอ ซอ	adj dirty; rude, black.
ซ้อ	n· (1) warbling chattering, babling, (2) (Chinese) elder sister.
ซา	v. to lower. to appease, to slacken, to become scarce.

ซ่า n. (1) noise of rain or pouring water v· (2) to penetrate through, to spread.

ซิ inter. go on ! get on ! proceed ! sign of the imperative.

ซี่ n. (1) rib, lath, piece, d.p. of teeth.

ซี่โครง n. ribs.

ซี้ v.(1) (Chinese) to die. v.(2) (Siamese to jest, to joke.

ซื่อ adj. straight, direct, upright, honest [simple.

ซื่อ ตรง adj. upright, reliable

ซื่อ สัตย์ adj. true, faithful, honest.

ซื้อ v. to buy, to purchase.

ซื้อ เงิน สด v. to buy for spot cash.

ซื้อ ขาย v. to traffic, to trade.

ซื้อ เชื่อ v. to buy on credit.

เซ v. to stagger, to totter.

เซ ซาน / เซ ซวน } adv. not to hold one's body straight in walking.

โซ เซ adv. staggering like a drunken men.

เที่ยว โซ เซ v. to walk aimlessly, to loaf about.

แซ่ n. (1) whip, fly flapper, (2) clan. race [adj. noisy

แซ่ ปืน n. ramrod.

ไซ (ต้น ไม้) n. banyan tree.

ไซ้ to seek for food (of ducks)

ไซ้ ขน v. to preen the feathers (of birds)

โซ n. beggar, mendicant. adj. poor, [indigent.

อด โซ adj. hopeless.

โซ่ n. chains, fetters.

ลูก โซ่ n. link.

เซา adj. benumbed, drowsy, sleepy. v. to cease, to stop.

เซ่า n. trivet for the kitchen.

ไม้ เซ่า นกเขา n. perch for catching doves.

เซ้า ซี้ adj. (1) troublesome, peevish vexatious, (2) jokes, buffoonery.

ซำเราะ v. to be worn away by water, to be eroded.

ซ้ำ adv. again, often, v. to repeat.

ซ้ำ ซาก v. to repeat words over and over.

แม่ ซก

§ 2. K. FINAL

ซัก v. (1) to ask, (2) to wash, to inter- [rogate.

ซัก พยาน v. to cross-examine a witness.

ซัก ซ้อม v. to be ready, to prepare.

ซาก n. (1) iron wood, (2) dead body, corpse

ซิก ๆ n. sound of laughing or crying chuckling,

ซีก n. section, part, piece. half d.p. of *pieces* (of wood)

ซุก	v. to hide, to keep out of sight.
ซุก ซิก	adj. zigzag.
ซุก ซน	adj. naughty. restless.
แซก	v. so penetrate, to mix. to interfere. to insert
ซอก	n. cave, recess.
ซอก ภูเขา	n. mountain gorge.
ซอก แซก	adv. in all directions. v. to recollect, n. narrow lane or alley.

แม่ ซง

§ 3 Ng. FINAL.

ซัง	n. rice straw, husk of a jack fruit.
ซาง (ไม้)	(1) a kind of small bamboo the joints of which are a great distance apart. (2) a kind of disease; boils on the neck (of children) various kinds of boils.
ซาง ระโมย	n. a disease of small children.
ซึ่ง	pro. which, who, that.
ซึ้ง	adj. deep, distant.
ภุก ซึ้ง	adj. profound, secret, mysterious.
ซง	n. log.
สาย ซุง	n. upper strings of a kite nearest to it. adj. prodigal.
เซ็ง	adj. tasteless, vapid.
เซ็งแซ่	adj. noisy.

เซง	adv. side by side, in front.
เซ่ง	v. to pretend.
ซอง	n. envelope, case, receptacle.
ซอง มือ	n. the palm of the hand.
ซ่อง	n. hiding place. v. to appoint a rendezvous.
ซ่อง แซ่ง	adv. staggering, wobbling, to wander restlessly.
ซ่อง ดุม	v. to form a gang or a company.
ซ้อง	v. to make a noise, to raise a tumult
เซื่อง	adj. slow, clumsy.
เซิง	n. place covered with shrubs and bushes.

แม่ ซด

§ 4 T. FINAL.

ซด	v. to swallow, to sip ,to imbibe.
ซัด	v. to fling against, to throw, to declare, to denounce.
ซัด น้ำ	n. ceremonial sprinkling of water on the bride and bridegroom.
หอก ซัด	n. dart, javelin.
ซีด	adj. pale, turned white with fear.
ซุด	v. to subside, n. sinking, falling down
ซุด โซม	adj. ruined, destroyed, spoilt.
ซวด เซ	v. to stagger.

ซวด ทรง	n. form, shape.

แม่ ซน — § 5 N. Final.

ซน	adj. naughty, mischievous. v. to [push on.
ซ่น	n. heel, end.
ซ่น ปืน	n. butt of a gun, stock.
ซัน	adj. displaced, misplaced, dislocated
ซาน	adj. foolish, aimless. astray.
ซม ซาน	adj. awkward, clumsy, decrepit.
ซ่าน	v. to be spread, to penetrate.
ซ่าน เซน	v. to be routed (of an army)
ซ่าน เซน กระเด็น	v. to spatter.
แผ่ ซ่าน ไป	v. to be scattered, to spread out.
ซ้าน	adj. obstinate.
ซินแส	n. (Chinese) doctor.
ซุน	v. to be down (of the bows of a boat) to walk with the head forward.
เซ็น	v. to sign. [adj. top-heavy.
เจ้า เซ็น	Mahomedan festival.
ลาย เซ็น	n. signature.
เซ่น	v. to sacrifice to genii or demons.

ซ่อน	v. to hide, to put out of sight, to [conceal.
ซ่อน เงื่อน	adj. secret.
ซ้อน	v, to put one upon another, to pile up
ซ้อน ดอก	v. to have two wives or husbands. [(*slang*)
ซ้อน กลีบ	adj. double (of flowers.)
ซวน	adv. not straight, vacillating
เซียน	n. (Chinese) aged enchanter, enchanter.

แม่ ซบ § 6 P. FINAL.

ซบ	v. to let the head hang down.
ซบ เซา	adj heavy with sleep.
ซับ	v. to blot, to soak up, to absorb.
ซับ ซ้อน	v. to pile up, to heap up. adv. too [much.
กระดาด ซับ	n. blotting paper.
ซาบ or เซิบ	v. to penetrate, to be diffused, to absorb.
ซุบ ลง	v. to bow down, to sit down suddenly.
ซุบ ซิบ	v. to whisper.
ซูบ	adj. rather lean, thin. v. to pine away
เซบ	v. to penetrate. adj. palatable, delicious.

แม่ ซม § 7. M. FINAL.

ซม	adj. infirm.
ซม ซาน	adv. straying blindly. adj. old, decrepit
ซาม	adj. inferior, bad (*see* ทราม)
ซึม	adj. (1) half asleep, drowsy, (2) oozing out.
ซึม ซาบ	v. to penetrate through.
ซุ่ม	v. to put out of sight, to hide.
ซุ่ม ซ่อน	v. to hide, to set snares.
ซุ่ม ซ่าม	adj. rude, ill bred, rough.
ซุ้ม	adj. carved front, facade, arch.
โซม	adj. (1) sprinkled, covered, (2) rotten (of corpse) very ill.
ตา โซม	adj. blear eyed.
ชุด โซม	adj. ruined, destroyed.
ซอม	v. to prop something on both sides of a plank.
ซ่อม	n. fork, v. to repair or mend.
แซม ซ่อม แซม	v. to mend, to repair, to adorn.
ซ้อม	v. (1) to husk rice by pounding, (2) to exercise, to train, (3) to make ready, to prepare.
ซ้อม ค้าง	v. to repudiate a debt, to obtain money by false pretences, to pretend

ซ้อม หัด	v. to practice.
เซี่ยม	v. to sharpen, to make pointed.
เซี่ยมเขาความให้ชนกัน	v. to set persons by the ears, to foment a quarrel.
เซี้ยม	n. lattices, venetian blinds.

แม่ เขย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

ซ้าย	adj. left. larboard
ถนัด ซ้าย	adj. left handed.
ซาว	v. to wash.
ซิว (ปลา)	n. a small edible river fish
ซุย	adj. crumbling or friable.
ซุย (มีด)	n. clasp knife.
แข่ว	adj. immoveable, stiff, impassive.
ซอย	v. to chop up, to cut in pieces. to strike, or cut with quick strokes to do quickly.
ซวย	adj. (Chinese) bad, unlucky unfortunate.
เขียว	adv. looking unwell, sickly, pale faced
เขียว	n. or adj. quarter.
เซี้ยว	adj. (Chinese) mad.
เซ่อ	adj. stupid, foolish.

เซอะ	adj. muddy, dark, foolish, stupid.
เซอะ ซะ	adv. foolishly, aimlessly, thoughtlessly
เซอะ ซัง / เซอะ เซิง	adv. wandering about, without any aim.
แซะ	v. to cut, to pull, to turn, to take off
แซะ หน้า	v. to cut sods.
เซาะ	adv. water-worn, eroded.

ฌ

ฌ	Ch. a low class consonant, only used in words of Indian origin.
ฌานะ *or* ฌาน	n. thought, consideration, contemplation, meditation.
ฌาปะณะ	n. to burn.
ฌาปณะกิจ	n. cremation.
ฌาณะภิรติ	n. joy resulting from contemplation
ฌาณุมณฑล	n. shin.
ฌาวุก	n. tamarisk tree.
ฌาฎล	n. a kind of tree with white edible flowers.
ฌุก	n. (Cambodian) lotus.
ฌัลลิก	n. cricket (insect)
ฌาม	v. to stare, to burn, to polish.
เฌย	(Cambodian) bush, bough, branch.

ญ

ญ	Y. a low class consonant.
ญาดา	n. professor, learned men.
หญ้า	n. grass.
หญ้า ยอง ไฟ	n. soot.
ไญยธรรม	n. rules of conduct that ought to be known or observed.
ญี่	n. (Chinese) two.
เดือน ญี่	n. second lunar month.
ใหญ่	adj. big, large, great, senior.
หญิง	n. woman.
หญิง นคร โสเพณี	n. prostitute, harlot
หญิง แม่ หม้าย	n. widow.
หญิง แพศยา	n. prostitute, courtesan.
หญิง ลอม แลม	n. flirt, coquette.
หญิง สาว	n. virgin, maiden.
หญิง สาว พรหมจารี	n. young unmarried girl.
หญิง สาว ใช้	n. maid servant, waiting maid.
หญิง ชั่ว	n. prostitute, harlot.
ญัตติ์	n. professorship.
ญาติ์	n. relation, kindred

ญาติวงษ์ n. relation, kindred, kinsfolk.

ญาติโยม n. relation, (of priests)

ญาน or ญาณ / ญาษน์ n. supernatural power, miraculous knowledge.

ญวน or ญวณ n. Annamite.

เมือง ญวน n. Annam,

ฎ

ฎ D. a middle class consonant.

ฎีกา n. petition, decree, treasury pay bill, subscription list for collecting money for the building and repairing of a temple or any charitable object.

ฎงก์ n. stone mason's chisel.

ฏ

ฏ T. (unaspirated) a middle class consonant.

ฏังกิตะมัญโจ n. stone bedstead.

ฏังกิต n. chiselling or carving (of stone)

ฐ

ฐ T. (aspirated) a high class consonant

ฐะบัน n. foundation, establishment.

ฐาปนีย์ n. foundation, establishment.

ฐานา } n. title of honour given to priests by the king.
ฐานิย์ }

ฐานันดร n. order of rank or appointment.

ฐาน n. place, state, condition pedestal, stand.

ฐาปะนา v. to adorn, to repair.

ท

ท T. (aspirated) a low class consonant.

ทกะ n. vegetables.

ทาหะ n. heat.

ทาหก n. one who lights a fire, incendiary, v. to commit arson,

ฒ

ฒ T. (aspirated) a low class consonant.

เฒ่า adj. old, aged.

เฒ่า แก่ n. go-between (in marriages.)

ฒักกะ adj. bad, useless, wicked.

ณ

ณ N. a low class consonant.

ณะ *prep.* at. on.

ณวัน	adv. on the day.
เณร	n. novice, inferior grade of Buddhist monk who observes only the five precepts.
ณรงค์	n. war.
ณฏฐ	n. professor.

ด

แม่ ด ดา § 1 VOWELS FINAL

ดะ	v. to turn up the ground, to state, to do roughly.
ดรพ	n. tree.
ดนัย	n. children.
ดรุณ	adj. young (of boys)
ดรุณี	adj. young (of girls)
ดะรงค์	n. wave, billow.
ดะรถ	n. (1) cake made of rice, (2) people of olden time.
ดะมัน	n. one of the Buddhist hells
ดา	adj. many v. to come in a body.
ดาดาษ	adj. full, crowded, all in a line v. to come in a body.
ดาดาษ	adj. abundant, full, scattered everywhere.
ดาปะ	adj. great, heat.

ดารณี n. boat.

ดารา n. stars.

ดาราภรณ์ n. firmament.

ดารากร n. constellation.

ดาบศ n. hermit. wearing skins and living on fruits.

ดาบศนี n. female hermit.

ด่า v. to swear, to curse, to revile.

ดิลก n. (1) rising above others, head, top, consecrated king. (2) powder or paint for the face.

ดิเรก adj. magnificent, splendid.

ดี adj. good, adv. well, (2) gall.

ดี ใจ adj. joyful, glad, happy

ดี กัน v. to agree.

ดี ขึ้น v. to improve, to get better.

ดี เกลือ n. epsom salt, purgative salt.

คุ้ม ดี คุ้ม ร้าย adj. periodical, mania.

ดี นาคราช n. a scaly creeping plant.

ดียา or ดี หิน n. black veins in marble or other stone.

ดีปลี n. a creeping plant with medicinal [seeds.

ดี บุก n. tin-stone. tin-ore.

ดี ฉัน *pro. I,*

ดื้อ	adj. blunt, stupid, headstrong.
ดื้อ ดึง, ดื้อ ด้าน, ดื้อ รั้น	adj. block-headed. fatuous.
ดุ, ดุร้าย ดุ ดัน	adj. fierce. savage, cruel, furious, wild, v. to be harsh, to be cruel, to be severe.
ดุริยางค์ ดุริยางค์ ดตตรี	n. musical instrument, concert.
ดุสิต	n. (1) a certain heaven, (2) joy, joyful.
ดู	v. to look at, to see.
ดูด	n. cotton.
ดูดย์	adj. equal.
ดูดิยา	n. flying fox.
ดู ดู	int. of anger.
ดู แล	v. to look after, to take care of.
ดู ถูก ดู หมิ่น	v. to disdain, to despise.
ดู แคลน	v. to despise.
ดู การ	v. to manage, to superintend.
ดู ฤกษ์	v. to find the auspicious day, to augur
ดู เยี่ยง อย่าง	v to imitate, to follow an example.

คิด ดู	v. to reflect, to consider.
เต	adj. full, abundant, v. to violate, to rape (*slang.*)
เตชะ, เตโช เตช, เตชา	n. power, int. would that.
เตรฉาน or เตรัจฉาน	n. creature, animal, brute beast.
อ้าย สัตว์ เตรฉาน	A term of abuse implying that the person so addressed is worse than an animal.
เตรถี	adj. of a different religion, infidel.
เตชานุภาพ	adj. powerful.
เต่	adj. vertical, straight, perpendicular
แต่	adj. (1) motionless, (2) sign of dative to (of a king or princes)
แตยัน	n. syncope with convulsions.
แต ดัน	n. convulsion.
ได้	auxiliary verb, (1) sign of preterite tense, (2) can. v. to get, to gain, to succeed.
ได้ การ	v. to succeed.
ได้ ความ	v. to make sense.

ใด pro. who, what, whoever, whatever whichever.

สิ่งใด, อันใด pro. anything, something.

โต่ or โต่เต่ adv. straight, vertical,

เดา v. to guess, to estimate, to conjecture, to imagine, to arrive at

เต่า v. to go, to walk.

ดำ adj. black.

ดำทมิฬ n. blackguard.

ดำนา / ดำเข้า v. to transplant rice.

ดำริห์ v. to think, to consider.

ดำรุ adj. fine, handsome.

ดำไร n. (Cambodian) elephant.

ดำรัส v. to speak, to talk, to converse.

ดำรง adj. honest, straight-forward, upright, v. to support, to establish, to make straight.

ดำหนิ or ดำเนียน n. defect, v. to blame, to scold.

ดำน้ำ v. to dive.

ดำขำ n. beautiful black complexion.

ดำแดง adj. dark brown.

ดำปลอด adj. pure black, quite black.

ดำหิง	adj. delicious, agreeable.
ดำเลิง	adj. (1)bright, shining(2)famous,noble
ดำกด	v. to build, to settle.
ดำนาณ	n. (1) armour n. (2) Nirvana
ดำนาน	n. story, tale.
ดำบรรพ์	adj. antique, ancient.
ดำนิล or ดำขลับ	adj. glossy black.
ดำเนิน	v. to walk, togo, to journey, to march.
ดำฤษณา	n. wish, desire.
ใจ ดำ	adj. cruel.
ดำ	adj. deep, low.
ด้า	n. handle.

แม่ ดก § 2. K. FINAL.

ดก	adj. abundant, plentiful, productive
ดัก	v. to catch, to trap, to snare.
ดักษณี	n. knife, large-knife, billhook.
ดักษก	n. carpenter.
ดัก ขวาก	v. to lay caltrops, to set a man trap.
ดัก ตาน	v. to be condemned to hard work or (of prisoners) to penal servitude
ดาก	n. prolapsus ani, a disease of the rectum.

ดาก ตะบัน	n. piece of wood in the end of a tube used for crushing betel nut.
ดาก ครก	n. a piece of wood used to stop up a hole in a mortar.
ดิก or ดุก ดิก	v. to vibrate, to move quickly, to palpitate, to throb.
ดึก	adv. late at night.
ดึก ดำบรรพ์	adj. former, ancient, antique.
ดึก ดื่น	adv. very late at night.
ดุก (ปลา)	u. an edible black fish without scales
เด็ก	n. child adj. childish, young.
เด็ก ผู้หญิง	n. girl.
เด็ก ผู้ชาย	n. boy.
เด็ก อ่อน	n. infant.
แดก	v. to eat greedily, to speak sarcastically, to stuff full, to cram. n. stomach ache, colic,
แดก (ปลา)	n. salt fish.
แดก ห่า	v. to cram, to gorge.
แดก ให้ / แดก ดัน	v. to speak sarcastically or ironically
โดก เดก	n. swinging, oscillating.

ดอก adv. certainly. n. flower, blossom. d.p. of flowers fireworks, keys and joss sticks. (2) term of abuse [to women..

ดอก กระมัง adv. perhaps.

ดอก ทอง n. prostitute, harlot. term of abuse.

ดอก ไม้ n. flower.

ดอก ไม้ ไฟ n. firework.

ดอก ไม้ พุ่ม n. paper flowers offered to the priests at the beginning of Buddhist lent

ดอก ไม้ เงิน ทอง n. gold and silver trees from vassal states as tribute.

ดอก เบี้ย n. interest usury.

ฉุก ดอก n. bolt of cross bow.

แม่ ดง

§ 3. Ng. Final.

ดง n. forest, jungle, adj. many, much.

ดง (เข้า) v. to heat boiled rice by itself in a pot over the fire.

ดัง adj. loud.

ดัง นี้ adv. in this way.

ดัง นั้น adv. in that way.

ดัง or ดั่ง adv. such as.

ดั้ง n. (1) shield, (2) vertical support of *the tie* beam of the roof (3) tipcat

ด่าง	n. alkali, adj. spotted with white,
ดิง	n. tinkling of bells.
ดิ่ง	adv. deeply, adj. straight.
ลูก ดิ่ง	n. sounding line.
ดึง	v. to pull tight.
ดึงษ์ or ดึงส์	adj. thirty.
ดึง ดื้อ or ดึง ดัน	adj. stubborn, obstinate.
ดุง	adj, high, n. support.
ดุ้ง or เดิ้ง	v. to rise up, adj. bent curved raised in the middle, inclined.
ดุ้ง ดิ้ง	adj. careless, slovenly, slattern.
แดง	adj. red.
แดง ก่ำ	adj. crimson.
แดง เรื่อ	adj. reddish.
โด่ง	adj. high, lofty.
จมูก โด่ง	n. Roman nose, aquiline nose,
ดอง	v. to preserve, to pickle.
ยา ดอง	n. alcoholic tincture of various medicaments supposed to have the property of purifying the blood.
เกี่ยว ดอง	n. relations, (by marriage.)
ดวง	d. p. (1) of star, lights, seals. (2) circle, dirty, spot of dirt.

ดวง ใจ n. heart.

ด้วง n. a worm.

ด้วง (ขนม) n. a pudding made of vermicelli and grated cocoanut.

เดียง v. to beat. (2) to know.

เดียงสา knowledge of bodily wants, instinct.

ไม่ รู้ เดียงสา absolutely ignorant (of infants)

แม่ ดด § 4 T. FINAL.

|| ดัชนี n. fore-finger.

ดัด v. to bend to its formal shape, to bend

ดัด กร or ดัด มือ v. to bend the elbows inward, to bend the fingers back over the palm of the hands. These two accomplishments are considered to be marks of beauty and elegance among Siamese women.

ดัษกร n. enemy.

ดาด or ดาษ v. to cover, to carpet.

ดาด ผ้า v. to put up a temporary marque of cloth stretched on bamboo poles

ดาด ฟ้า n. deck of a ship.

ดาด ปูน v. to white wash.

ดาษ adj. full, abundant. v. to spread out

ดาษดา *see* ดาดาษ

ดิหฐ์ n. landing place.

ดิฐ n. permanent.

ดีด v. (1) to fillip, to flip, (2) to bend the end of a stick, backward and to let it go, (3) to lift with a lever, (4) to kick (of animals) (5) to play stringed instruments, to thrum.

ดีด ลูก คิด v. to reckon with an abacus,

ดีด ดิ้น adj. coquettish.

ดุจ or ดุจ ดัง adv. in this way, inthat way. e.g. viz.

ดุษณี or ดุษฎี adj. calm quiet silent.

ดษดี n. pleasure.

ดุส n. property, riches.

ดูด v. to suck.

เดช n. (1) power, (2) fire.

เด็ด v. to gather, to pinch, to pick, to tear

เด็ด ขาด adj. absolute, independant, having authority.

แดด n. sun, sunlight.

โดด v. to jump, to spring.

ลูก โดด n. bullet.

ดอด v. to walk quietly, to look stealthily, to pry, to peep, to spy out.

ดวด n. a game with shells. v. to drain a full bumper, to leave no heeltaps.

เดียจ ฉันท์ adj. jealous.

เดือด v. to boil, to rage, to be angry.

เดือด ร้อน v. to be in trouble.

ความ เดือด ร้อน n. worry, annoyance.

แม่ ตน § 5 N. FINAL.

ตนตร์ n. thread, string, limb.

ตถ ใจ v. to inspire.

ตล n. floor, part, flat surface, prep. to v. to reach, to arrive. ตน prep. to

ตนตรี n. concert, musical instruments.

ตัน v. (1) to hem, (2) to doubt, prep. to

ตัน v. to ramble, to walk out of the path, to push.

ไข่ ตัน n. groin, inguinal gland of man.

ไข่ ตัน(สัตว์) kidney (of animals).

ตัน v. to go without knowing the way.

ตาน n. lower earth, hard earth.

ตาณ n. (1) armour, (2) Nirvana.

ตาร adj. large, tall, powerful.

ตาล n. bolt of a door, handle or hasp of *a bolt,* palate, v. to become.

เปน ดาด	n. gastric, tumour.
ด่าน	n. octroi or inland revenue station.
ด้าน	adj. (1) obstinate, stubborn (2) side·
หน้า ด้าน ด้าน หน้า	adj. shameless, impudent.
ด้าน หน้า	n. separate post or place.
ดิน	n. earth, land, soil, ground.
ดิน แดน	n. frontier.
ดิน สอ	n. chalk, calcareous earth.
ดิน สอ ดำ	n. pencil.
ดิน ขาว or ดิน สอ พอง	n, chalk or soft chalk.
ดิน สอ หิน	n. slate-pencil.
ดิน หู	n. priming,
ดิน ถนัน	n. orpiment, yellow sulphide of arsenic.
ดิน ประสิว	n. nitre, potassium nitrate.
ดิน ดอก ไม้	n. composition for fireworks.
ดิน มาศ	n. sulphur.
ดิน ปืน	n. gun powder.
ดิน เลน	n. mud.
ดิน ปุ๋ย	n. guano, fertiliser.

ดิน เหนียว n. clay.

ดิน ฝ้าย v. to disentangle, to unravel, (of cotton).

ดิ้น v. to kick about, to wriggle,

ดื่น or ดื่น ดาษ adj. abundant, plenty, many.

ดุน n. weight of twenty catties. v. to push.

ดุ้น d.p. of pieces of firewood.

ดุล n. balance, scales.

ดุลย์ adj. equal, similar. comparative.

เดน n. refuse, remnant.

เด่น v. to see clearly, to appear clearly, to rise up.

แดน n. limit, boundary, frontier.

แดน ต่อ แดน adj. neighbouring.

แด่น n. having white blaze on the forehead.

โดน v. to collide, to hit against.

ดอน n. high land.

ด่อน adj. white, albino.

ดุ่ม ๆ ดอน ๆ adj. undulating.

ด่วน adv. *hasty*, hurry.

การ ด่วน	n. urgent. important.
ด้วน	adv. amputated, cut off, curtailed.
เดียร	n. bank, coast.
เดียรถ์	n. landing stage.
เดือน	n. (1) month, (2) moon.
เดือน แหว่ง	n. first quarter of the moon.
เดือน ขาด	n. month of twenty-nine days.
เดือน มืด	n. period of the month, when the moon is not visible
เดือน ขึ้น	n. waxing of the moon.
เดือน เพ็ญ	n. full moon.
เดือน แรม	n. waxing of the moon.
เดือน หงาย	n. moon light.
เดิน	v. to walk, to travel, to crawl (of snail).
เดิน (เรือ)	v. to sail, to steam, to navigate.
เดิน ข่าว (ผู้)	n. messenger.
เดิน สาร	v. to travel (by boat) without paying the fare.
เดิน ส่วน	v. to walk in opposite direction.
คน เดิน หนังสือ	n. messenger.

แม่ กบ

§ 6. P. FINAL.

ดับ	v. to extinguish, to put out.
ดับเชิญ	v. to put an end to, to bring to a head
ดับ ความ	v. to patch up a quarrel.
ดับ จิตร์ / ดับ ใจ	v. to die.
ดับ ความ ชรา / ดับ ชาติ	v. to die, n. oblivion, eternal silence
ดับ แค้น	v. to become pacified.
ดัป	n. (1) diligence, (2) thing which causes trouble, sadness.
ดัพ	n. occasion, time.
ดาบ or ดาพ	n. sword.
ดิบ	adj. unripe, not cooked.
ดิบ ดี	adj. well-arranged, suitable, in good order.
ดุบ ๆ	v. to beat, to throb, especially of the pulse.

แม่ กม

§ 7. M. FINAL

ดม	v. to smell, to sniff, to inhale.
ดาม	v. to mend, to splice.
ด้าม	n. handle, haft.

ดื่ม	v. to drink, to swallow.
ดุม	n. button.
ดุม เกวียน	n. axletree of a wheel.
รัง ดุม	n. button hole.
ดุ่ม ๆ	v. to walk with downcast eyes.
ด้อม	v. to explore, to spy, to lie in ambush, to walk stealthily, to walk circumspectly.
ด้วม เดี้ยม	v. to waddle.
เดิม	adv. first, beginning, before, formerly
เดิม ที	adv. in the beginning.
แต่ เดิม	adv. at first, formerly.

แม่ เดย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

ดาย	v. to mow, to cut.
เดียว ดาย	adj. lone, lonely.
เสีย ดาย	v. to regret.
ด้าย	n. cotton thread, cord, string.
ด้าย เข็ด	n. hank or skein of thread.
ด้าย หลอด	n. reel of cotton.
ด้าย กลุ่ม	n. ball of twine.
ดาว	n. star.
ดาว พระเคราะห์	n. Planet.

ดาว ธรณี n. constellation of Orion.

ดาว จรเข้ n. Cassiopeia.

ดาว ประจำ เมือง n. Evening star.

ดาว พระอังคาร n. the planet Mars.

ดาว พระพุธ n. the planet Mercury.

ดาวพระพฤหัสบดี n. the planet Jupiter.

ดาว พระศุกร์ n. the planet Venus.

ดาว พระเสาร์ n. the planet Saturn.

ดาว พระเกตุ *see* ราหู

ดาว กาลพฤกษ์ n. Morning star (Venus)

ดาว หมา n. Canis Major.

ดาว ไถ n. the Great Bear, Ursa Major.

ดาว ลุก ไก่ n. the Pleiades,

ดาว ช่าง n. The Southern Cross.

ดาว หาง n. comet.

ดาวดึงษ์ n. abode of Indra.

ดาวเรือง n. a small plant with small flowers.

ดาวบศ n. hermit.

ด้าว n. kingdom, frontier.

โดย adv. near, along, beside, according to
prep. by, with.

โดย จง adv. according to one's wishes.

โดย สาน v. to travel in a vehicle or boat belonging to somebody else.

ค่า โดย สาน n. fare.

คน โดย สาน n. passengers.

ด้อย adj. stooping down, sloping forw ards

ด้วย adv. with, by [(w

ด้วย เหตุ adv. on account of.

ด้วย กัน adv. together.

เดียว adj. alone, one.

เดี่ยว adj. alone, one, single.

เดี๋ยว adj. soon, presently.

เดี๋ยว นี้ adv. now.

เดือย n. wedge, mortise, peg or wooden nail, v. dovetail.

เดือย ไก่ n. spurs of a cock.

เดียรฉาน *see* เดรฉาน

เดียรถี *see* เดรถี

เตี้ย adj. low, short, small.

ตั้ว เตี้ย v. to waddle.

แตะ adv. without cause, without reason.

เตาะ adj. cracked, v. to toss.

ต

แม่ ต ตา — § 1 VOWELS FINAL.

ต	T. unaspirated, a middle class consonant.
ตอ	n. stump of a tree.
ตอแย, ต่อแย	v. to disturb.
ตอแหล	v. to tell lies.
ต่อสติปัญญา	v. to make plans for the future.
ต่อ	v. to join together, to continue, to build, n. hornet.
ต่อนก	v. to decoy (bird or animal.)
ต่อกระดูก	v. to set a broken bone.
ต่อสู้	v. to struggle, to attack, to resist.
ต่อหน้า	adj. evident prep. before (of place.) adv. publicly.
ต่อราคา	v. to bargain, to beat down the price.
ต่อมือ	v. to fight against.
ต่อไป	adv. in the future.
ต่อแย้ง, ต่อยุทธ์	v. to fight against.
ต่อต้าน	v. to guard the frontier.
ต่อแดน	n. neighbouring countries.
ต่อะต้ม	n. a game, dominoes.
ต้อ	n. disease of the eye.
ต้อแต้	adv. *slowly*, in a shuffling manner.

ตะกอ	adj. adolescent.
ตะกร้อ	n. (1) a small rattan ball used in Siamese foot ball, (2) instrument for picking mangoes off the trees.
ตะกละ ตะกลาม	adj. greedy.
ตะจะ กรรมฐาน	n. solitary meditation.
ตะบะ , ตระบะ	adj. great, mighty.
ตะถาคต	n. name of the Buddha.
ตะกร้า	n. bamboo basket with big meshes for washing fish.
ตะค้า (หวาย)	n. a species of rattan used for the fasces of the lictors.
ตะลี ตะลาน	adv. iu a hurry, in haste
ตะติยะ , ตติยะ	adj. third.
ตะกี้	adv. just now.
ตะกุ ตะกะ	adj. uneven.
ตะหนุ (เต่า)	n. a large turtle.
ตรุณี	n. young girl, damsel.
ตะกู	n. a kind of plant with whorled leaves.
ตะปู	n. nail.
ตะปู เล็ก	n. tin tack.
ตะปู ควง	n. screw.
ตะปู หัวเห็ด	n. large headed galvanised nail for fixing zinc to wood.
ตะเฆ่	n. trolley.
ตะไคร่	*n.* moss, mould.

ตะไคร้ n. vegetable used for putting in curry.

ตะไกร n. scissors, shears.

ตะไกร ตัด หญ้า n. gardener's shears or clippers.

เหยี่ยว ตะไกร n. hawk.

ตะไล n. (1) a kind of cake boiled in a cup, (2) catherine wheel.

ตะไบ n. file.

ตะโก n. a fruit tree.

ตะโค n. skin.

ตะโก้ n. a kind of cake made of maze flour and sugar.

ตะเง้า ตะงอด v. to grumble.

ตะเภา n. Chinese junk.

ลม ตะเภา n. the south wind.

ตะงก ตะเงิน v. to be speechless with terror.

ตะหลก n. clown, buffoon.

ตวัก n. curry ladle made of cocoanut shell.

อ้าย ตวัก int. Thou silly fool !

ตะคาก , ตะโพก n. hip bone. ilium.

ตะกุก ตะกัก n. sound of walking on clogs. adj. halting, stumbling.

ตะแบก n. a kind of timber tree with purple flowers.

ตะโหงก n. large outspreading branches of *trees.*

ตะคอก , ตวาด	v. to speak angrily, to speak sharply.
ตะหงอก	n. hump of ox or buffalo.
ตะเกียก ตะกาย	v. to climb with the hands, to catch hold of with the hands, to attempt.
ตะกาง	n. harpoon for catching crocodiles, meat hook.
ตลิ่ง	n. bank, coast.
ตะบึง	adv. incessantly, continuously.
ตะบัง	*see* จบัง
ตะบัง เรือ	n. iron plate with ring in boat swing as an attachment for the chain of an anchor.
ตะลึง	n. (1) greatly astonished astounded (2) absent minded. (3) speechless,
ตะลุง (เสา)	n. stakes to which elephants are tethered.
ตะลุง (หนัง)	n. small card board figures used in a variety of dramatic performance, jumping jack.
ตะแคง	v. to incline, to lean on one side. adv. unevenly, on one side.
ตะแลงแกง	n. a place of execution.
ตะแกรง	n. (1) closely woven bamboo tray used to dry betelnut (2) cow-catcher of a locomotive or tramcar
เตเลง	n. Peguan.
ตะโขง	n. big crocodile.
ตะโพง	v. to bale out a boat.
ตะกอง	n. a thorny tree with astringent fruit.

ตะพอง n. bone of the head of tbe elephant.

ตะเกียง n. lamp, lantern.

ตะเกียง กระสือ n. dark lantern.

ตะเกียง ตา วัว n. bull's eye lantern.

ตะเกียง ถาน n. Hitchcock lamp.

ตะเกียง ลม n. lamp with a reflector.

ตะพด n. (1) whip for buffaloes, (2) small bamboo walking stick.

ตะกาก n. nerve.

ตลาด n. market.

คำ ตลาด n; vulgarism, popular use of word.

ปาก ตลาด n. common report, gossip·

ทอด ตลาด(ขาย)v. to sell by auction.

ตวาด v. to threaten, menace.

ตงิด adv. little, in a small way.

ตงุด ตงิด adj. easily roused to anger.

ตะกรุด n. amulet, mascot.

ตลุดตุด adj. curtailed, mutilated.

ตะกูด n. rudder.

ตเวีจ n. talisman to protect the house, adj. useless,

ตะโหนด n. a sugar palm tree. see โตนด

ตะกวด *n. a kind* of lizard.

ตะลอด	prep. through.
ตะเพิด	v. to drive away, to shout at.
เตลิด เปิด เปิง	v. to run away and not come back.
ตะจน (นก)	n. wood-pecker.
ตะกรน	adj. small (especially of fruits).
ตะลน	adj. fidgetty, restless.
ตะกรัน	n. rust, sediment, gummy residue from กำยาน
ตะคัน	n. earthenware apparatus for making perfumes.
ตะบัน	n. brass tube for crushing betel nut adv. quickly, continuously, v to bore, to poke.
ตวัน or ตระวัน	n. Sun.
ตวัน ตก	n, the west.
ตวัน ออก	n. the east.
ตวัน ส่าย	n. afternoon, adv. late.
ตวัน ยอ แสง	n. sunset.
ตะพาน	n. bridge (see also สะพาน)
ตะง่าน	v. envious, emulous.
ตระหง่าน	adj. lofty (especially of buildings.)
ตะบัน ไฟ	n. an antique apparatus for producing fire by friction.
ตะพั้น	n. spasm (in infants).

ตะขิณวัด v. to be rolled up spirally.

ตะพุ่น n. gang of prisoners who cut grass for the elephants.

ตะยุ่น adj. flabby soft.

ตะเวน v. (1) to make a public example of a person, (2) to stroll about.

ตะโกน v. to call loudly, to shout.

ตะโพน n. tom-tom,

ตะกอน n. sediment.

ตะเคียน n. a large timber-tree the wood of which is used for building boats.

ตะเพียน (ปลา) n. (1) a large flat fish with brilliant colours, (2) a toy fish made of palm leaf hung up by the cradles of small children.

ตะขบ n. a tree with small red edible fruit of a sweet flavour

ตะขาบ (รัก) v. to scare birds etc. from fruit trees by means of a bamboo instrument which makes a loud noise, n. centipede.

ตลบ v. (1) to roll up a curtain, (2) to double (like a rabbit) (3) to sur-sound, to cut off, (an army) (4) to put small objects together after drying them, and then to cover them with a mat.

ตลบ ตะแลง v. to obtain goods by false pretences, to tell lies.

คน ตลบ ตะแลง *n. liar*, swindler.

ตะกรับ (หญ้า) n. noxious weed.

ตลับ n. small box (of metal or wood.) d. p. of boxes of wax.

ตะพาบ น้ำ n. large soft turtle, (*trionyx.*)

ตะกุบ ตะกับ v. to totter, to walk clumsily like a turtle, to shuffle along.

ตะเกียบ n. (Chinese) chop-stick.

เสา ตะเกียบ n. lateral supporting posts.

ตะเข็บ n.(1) double seam (in sewing) (2) shrimp.

ตะครุบ v. (1) to scramble for (of persons) (2) to pounce upon (of animals)

ตะกรุม ตะกราม v. to eat greedily, to gobble.

ตะกรุม (นก) n. a species of fish eating bird.

ตะลุมพุก n. mallet.

ตะลุมบอน v. to fight at close quarters, to fight hand to hand.

ตะคุ่ม v. to see indistinctly.

ตะลุ่ม n. a wooden dish or stand inlaid with mother-of-pearl.

ตะล่อม v. to heap up earth round a tree.

ตะกาย v. to climb or to catch hold of with the hands.

ตะพาย v. to carry a thing slung on the back

ตะพาย แพร n. scarf or sash worn diagonally across the breast (vulg for สะพาย)

ตะพาย ควาย n. leading string passed through the nose of a buffalo.

สาย ตะพาย	n. ribbon of an order.
ตะคิว	n. convulsions, cramp.
ตะลุย	v. to make a frontal attack, adv. straight on, without stopping
ตะเคียว	n. woven covering for the begging bowl of a priest.
ตะกุย	v. to scratch with the claws.
ตะงอย	n. tip, point, extremity.
ตะบอย	v. to grumble continually, adj. slowly
ตะมอย	n. whitlow.
ตะกั่ว	n. lead, pewter.
ตะกั่ว เกรียบ	n. tin foil.
ตะกั่ว นม	n. ingot of lead.
ตะราง เหล็ก	n. gridiron.
ตะเกะกะตะ	adj. untidy, disorderly.
ตะราง	n. dungeon, prison.
ตระกอง	v. to embrace.
ตระลาการ	n. judge.
ตระหนี่	adj. selfish, stingy, miserly.
คน ตระหนี่	n. miser.
ความ ตระหนี่	n. avarice, selfishness.
ตระหนัก	adv. clearly, plainly.
ตระบอก	n. *petal*

ตระศัก	adj. beautiful, pretty.
ตระบัด	adv. in a moment, instantly.
ตระการ	adj. curious, quaint, strange-looking. bizarre.
ตระกูล	n. family, caste.
ตระเวน	v. to lie in wait for, to spy, to wash.
ตระเวน คนโทษ	to march criminals off to prison,
กอง ตระเวน	n.squad of police.
ตระกวน	n. a kind of vegetable.
ตระเตรียม	v. to prepare, to arrange, to be ready
ตา	n. (1) eye, (2) grand father, title of address to old men.
ตา ต้อ	n. cataract.
ตาปะขาว	n. temple servant.
ตาละบัด	n. priest's fan for concealing the face·
ตา หล่า	n.Mahommedanpriest,Imam,muezzin
ตา ปลา	n. corns, bunions.
ตาบี่, ตาชาติ	adj. eternal.
ตาลี ตาลาน	adv. in a hurry, hastily.
ตา ชรัว	title of address to a very old man.
ตา แก่	title of address to old men.
ตา เหล่	adj. squinting, cross-eyed.
ตา ไข่	n. meshes of a net.

ตา ไว ตา คม	adj. sharp-eyed, bright eyed.
ตา ไม้	n. knots in wood.
ตา น้ำ	n. source, water-spring.
ตา กาก	word of abuse to old men.
ตา หมากรุก	n. squares of a chess-board, checquers, squares.
ตา เหลือก	adj. big eyed, having prominent eyes
ตา ชั่ง	n. balance, scales, weighing machine.
ตา ฟาง	n. dim vision, dim sight.
ตา เต็ง	n. small balance.
ตา แดง	n. sore-eyes.
ตา มด	n. very small leak in a pot or other vessel.
ตา บอด	adj blind.
ตา ทวด, ตา ทวด	n. great grandfather.
ตาตุ่ม	n. ankle-bones.
ตา ถาย	adj. dazzled (as by a bright light).
ตา ขาว	adj. cowardly, not brave, craven.
ตา เขียว	adj. angry.
ตา แป๊ะ	title of address to old Chinamen.
ตา นอย (มด)	n. a species of small black ant whose *bite* is very painful.

หน้า ตา	n. face.
ตรา	n. medal, seal, order, decoration, permit. v. establish, to pass a law.
ตรา ชู ตรา ชั่ง	n. balance.
ตรา สัง	n. the act of fixing the hands of a corpse in an attitude of supplication.
ตรา หลวง ตรา แผ่นดิน	The great seal of state.
ตรา สิน	n. statement of lost property, [affidavit.
เงิน ตรา	n. coin.
ตรา คุ้ม ห้าม	n. exemption permit from taxation.
ติกาหลัง	n. (Javanese) crystal palace.
ติ	v. to blame, to speak badly of, to censure, (Pali) third.
ติเตียน ติโทษ	*see* ติ
ตี	v. to beat.
ตี ราคา	v. to fix a price.
ตี สีปาก	v. to dispute, to quarrel.
ตี เหล็ก	v. to hammer, to forge.

ตี ชิง	v. to steal anything and run away with it.
ตี เมือง	v. to besiege a town.
ตี กัน	v. to fight together.
ตี ยาม	v. to strike the hours.
ตี พิมพ์	v. to print.
ตีระ	n. bank, coast.
ตริ ตริ ตรอง	v. to think, to consider.
ตรี	adj. three.
ตรีกูฏ	n. a mountain with three peaks,
ตรียคราช	n. partial eclipse.
ตรีณิ	adj. third.
ตรี ทูต	n. third ambassador,
ตรี เนตร์	n. a name of Indra.
ตริศุลี	n. a name of Vishnu.
ตรีภพ ตรีโลก	n. the three worlds,
ตรี ยัมพวาย	n. swinging ceremony.
ตี๋ , ตือ	adv. quickly.
ตือ	adj. (1) fixed, immoveable, (2) stupid
อ้าย ตือ	n. a kind of whistling firework.
ตุ	n. bad smell, putrid stench.

ตุลาการ	n. judge.
ตุลิย์	n. flying fox.
ตุลาคม	n. October.
ตรุ	n. dungeon, cell, v. to nail a plank to the wall.
ตู	pro. I (to inferiors)
ตู่	v. to make a mistake, to be unable to identify an object.
ตรู	v. to rush out, adj. much, many, fine.
ตรู่	n. dawn, daybreak.
ตู้	n. cupboard, almirah.
ตู้ หนังสือ	n. book case.
เตโช	n. fire, flame, light, glory, power.
เตร่	v. to wander about.
เต	adj. third. three.
เต๋	n. (Chinese) tea.
แตร	n. trumpet, bugle.
แตร ดอก ลำโพง	n. circular bass, bombardon.
แตร วง	n. band, orchestra.
แตร สังข์	n. conch shell trumpet.
แต่	con. but, only.
แต่ นี้	adv. hence.
แต่ โบราณ	adv. from olden time.

แต่ ไหน adv. whence.

แต่ เท่า นี้ adv. of this size, of this kind, at this time.

แต่ เดิม
แต่ แรก } adv. at the beginning, formerly.

แต่ นั้น adv. thence.

แต่ ก่อน adv. formerly.

แต้ v. to run without looking backwards

ไต n. (1) hard lump in the flesh [(2) entrails.

ไต ปลา n. fish-maw.

ไต ไก่ n. crop (of a bird)

ไต่ สวน v. to prove, to suggest.

ไต่ คู้ n. a name for the ๘ accent used to shorten a syllable.

ไตร adj. three v. to examine, to look into.

ไตรตรา v. to examine, to consider, to think about.

ไตร (ผ้า) n. a set of priest's robes.

ไตรสรณาคม n. doctrines. (The three Refuges)

ไตรปิฎก n. Buddhist scriptures.

ไตรยางค์ the three classes of Siamese consonants, high, mildle, and low.

ไตรตรึงศ์ n. abode of Indra.

ไตรทศ adj. thirty.

ไตรรัตน์ n. three varieties of crystal.

ไตรมาศ n. the three months of Buddhist Lent

ไตรกิศยา v. to be improved, to invent.

ไตรเพท n. sacred Brahminical books,

ไตรทิพ n. heaven.

ไตรโลก, ไตรภพ n. The three worlds (of Buddhist cosmogony.)

ไต่ v. to creep, to crawl.

ไต่ ลวด v. to walk on a rope or wire.

ไต่ ถาม v. to put questions, to interrogate.

ไต้ n. torch.

ใต้ prep. under, underneath.

ทิศ ใต้ n. South.

ใต้ ถุน n. basement of a house.

ห้อง ใต้ ถุน n. cellar.

โต adj. big, large, great, vast.

โต ขึ้น v. to grow.

โตนด n. a species of palm-tree.

โตมร n. a kind of lance with a long handle.

โต้ v. to combat, to fight.

โต้ เถียง v. to dispute.

โต้ ตอบ v. to contradict.

โต้ลม	v. to tack, (of a boat).
โต้ความ	v. to join issue (legal term).
เตา	n. stove, kiln.
เตาเหล็ก	n. furnace.
เตารีด	*see* อุเตา
เตาทอง	n. crucible.
เตาปูน	n. lime-kiln.
เตาอบ	n. oven.
เตาสูบ	n. blast-furnace.
เตาหม้อ	n. supports of or posts.
เต่า	n. (1) tortoise, turtle, (2) a term of contempt.
เต่าร้าง	n. a kind of plant.
เปนเต่า	adj. foolish, witless, silly.
เต้า	n. (1) woodencross-piece in a post, (2) breast (3)pot. adj. mamelliform v. (Camb·), to go.
เต้าหู้	n. (Chinese) a stew of beans.
เต้าน้ำ	n. drinking vessel.
เต้าตาลเฉาะ	n. kernel of the palm-fruit.
เต๋า	n. dice.
ทอดเต๋า	v. to throw dice, to cast lots.
ตำ	v. (1) to pound, to crush in a mortar (2) to pierce.

ตำรา ตำหรับ	n. code, formula, table, method.
ตำหนิ	n. fault, scar, spot, defect.
ตำแย	n. stinging nettle.
หมอ ตำแย	n. midwife, accoucheur.
‖ ตำหนัก	n. building in the palace, enclosure.
ตำลึง	n. (1) four ticals (money or weight) (2) a species of creeping plant with small edible red fruits.
ตำแหน่ง	n. position, post, rank, appointment.
ตำรวจ	n. Royal lictors.
ตำรวจ ภูธร	name given to the Provincial Gendarmerie.
ตำนาน	n. history, story.
ตำบล	n. place, address, district.
ตำโร่ย	n. a medicinal creeping plant.
ตรำ	v. to expose, to be in the open.
ต่ำ	adj. low, short, depressed.
ต่ำ ช้า	adj. of lowly birth or origin.
ต่ำ ศักดิ์	adj. ordinary, common.
ตร่ำ	v. to cut.
ตำ	n. sound of the bass drum.

แม่ ตก § 2 K. FINAL.

ตก or ตก หล่น v. to fall.

ตก (สี) v. to loose colour, to fade.

ตก (เขียน) v. to leave out a word in writing.

ตก ประหม่า v. to turn pale with fright.

ตก กล้า v. to transplant rice.

ตก ใจ / ตก เนื้อ ตก ใจ } v. to be astonished, to be frightened or startled.

ตก ปลา, ตก เบ็ด v. to angle, to fish.

ตก ต่ำ v. to become poor.

ตก น้ำ ตาย v. to be drowned.

ตก หนัก v. (1) to get into trouble through neglect of duty. (2) to forget bail money, (in the case of an absconding bailee.)

ตก ปลัก n. wallow (of a buffalo).

ตก ทุกข์ ได้ ยาก v. to get into difficulties.

ตก ลูก v. to bring forth of (animals.)

ตก แตก v. to fall and be broken.

ตก ลง v. to agree.

ตก ตลึง v. to be astonished; to be rooted to the spot.

ตก แต่ง v. to dress; to arrange.

ตก เลือด n. haemorrhage of women in child-birth

ตก มัน (ช้าง) n. elephant in the state of must.

ตก อับ v. (1) to be impoverished (2) without support.

คน เก็บ เข้า ตก n. gleaner.

เก็บ เข้า ตก v. to glean.

ตัก v. to draw, to bring, (of water) [n. lap.

ตักะแตน n. grass-hopper.

ตักษัย v. to die.

ตัก กุ้ง v. to catch prawns with a net with a handle.

ตักบาตร์ v. to offer food to priests in early morning

ตัก เตือน v. to warn, to advise.

ตาก v. to dry in the sun.

ตาก น้ำ ค้าง v. to be exposed to the dew.

ตาก ฝน v. to be exposed to the rain.

ตราก v. to afflict by putting a cangue on a criminal's neck.

ตราก ตรำ n. penal servitude, compulsory work.

ติกกะ n. things arranged in group of three, especially of Buddhist formulae.

ตึก n. (1) brick or stone building, [(2) water.

ตึก ๆ n. sound of walking.

ใจ เต้น ตึก ๆ v. to palpitate.

ตึก ตัก to palpitate.

ตรึก, ตรอง v. to consider, to reflect, to think.

ตุ๊กแก n. tokay lizard (*gecko verticillatus.*)

ตุ๊กกะตา,ตุ๊กกะตุ่น n· doll, image.

ตุก ติก v. to swing to and fro of small object.

แตก v. to break.

แตก ระแหง n, fissure in the earth.

แตก ใบ v. to put forth leaves (of trees).

ใจ แตก adj. (1) restless anxious, (2) depraved

แตก กิ่ง,แตก ก้าน v. to sprout, to bud.

แตก แหลก v. to be broken into small pieces.

โตก n. metal dish on a tripod.

โตรก n. mountain path.

ตอก n. strands of bamboo ready for plaiting or binding. v. to drive down in the ground, to strike.

ตอก หมัน v. to caulk a boat.

ตอก เล็บ n. a kind of torture formerly employed, consisting of striking hard blows on the nails, used to extort answers from criminals.

ตรอก n. narrow street, alley, lane.

คน ตรอก n. harlot, prostitute.

ตง	n. cross beams to which the planks of the floor are nailed. adj. honest.
ตง ฉิน	adj. (Chinese) honest, straight [forward
ตรง	adj. straight, opposite.
ตรง มา	v. to advance.
ตรง หน้า	adv. in front, facing.
ตั๋ง	n. birdlime.
ตังเกี๋ย	n. Tonkin.
ตรัง	v. to stick or adhere, especially rice in a pot.
ตรังกะนู	n. Tringganu.
ตรังคะ	n. gentle swell (of water,)
ตั่ง	n. footstool, small bench.
ตัง วาย	*see* ถวาย
ตั้ง	v. to set, to place, to establish, to appoint, to build, to erect, d. p. of cakes, tobacco.
ตั้ง แต่	adv. since.
ตั้ง แต่ นี้ ไป	adv. henceforth.
ตั้ง ไข่	v. just able to stand or to walk (of a [baby)
ตั้ง ใจ	v. to attend to, to resolve, to determine, to make up one's mind.
ตั้ง ท้อง	v. to conceive a child, to become [pregnant.
ตั้ง เมือง	v. to found a city.

ตั้ง แทน v. to substitute.

ตั้ง ตัว v. to make one's self, to make one's way in the world.

ตั้ง ตัว เปน ผู้ ดี v. to appear like a gentleman.

ตั้ง โต๊ะ v. to set the table, to lay the cloth.

ตั้ง ค่าย v. to pitch a camp, to encamp.

ตรา ตั้ง n. letters-patent of nobility.

ต่าง n. pack-saddle. adv. instead of. adj. miscellanous, various, different.

ต่าง ประเทศ n. foreign.

ต่าง หู n. earring.

ต่าง หู ต่าง ตา n. representative.

ต่าง หาก adv. beside, adj. additional.

ต่าง ใจ กัน v. to disagree.

ต่าง ท้อง n. half brother.

ต่าง คน ต่าง ด่า v. to curse each other mutually.

ต่าง คน ต่าง ไป v. to go in different directions.

ติง adj. silent, quiet.

ติ่ง n. fleshy excrescence.

ตึง adj. tightened, fastened, angry, offended. n. report of a cannon

ตรึง or ตรึง ตรา v. to torment, to vex, to fasten [tightly.

ตรึงค์ adj. thirty.

ตุง adj. swollen, bulging, distended.

ตุ้ง ก่า	n. pipes for smoking hemp.
ตุ้ง ติ้ง	n. earring.
ตัว เต็ง	n. (Chinese) the letter of the Lottery which has been most heavily backed, adj. important, favourite.
เต่ง	adj. full breasted, swollen tight, turgid
เต่ง เปต่ง	adj. fat, round,
เตี๊ง	n. (Chinese) upper storey.
เต๋ง	n. sound of a string instrument.
แตง	n. gourd, general name for fruit of the melon family,
แตง กวา	n. cucumber.
แตง หนู	n. small scented cucumbers.
แตง ไทย	n. melon.
แตง โม	n. water melon.
แตง เม	n. sticky cake made of sugar.
แตง พับ	n. a large green melon with black seeds.
แต่ง	n. to decorate, to embroider.
แต่ง ตั้ง	v. to appoint.
แต่ง ห้อง	v. to furnish a room.
แต่ง ขัน หมาก แต่ง งาน	v. to marry.
แต่ง ตัว	v. to dress.

โดง เดง	adj. pendulous, hanging, swinging.
โด่ง	n. end, bow or stern of a boat.
โด้ง	adj. large, tall.
ดอง	n. leaf of banana tree.
ฟืน ดอง	n. kitchen firewood.
สี ดอง อ่อน	adj. greenish.
ดรอง	v. to think, to consider.
ดอง ดอย	adj. stunted (of a tree), poor.
ต่อง แต่ง	*see* โดง เดง
ต้อง	v. to touch adj. not different, the same v. auxiliary verb, must; sometimes used as the sign of passive.
ต้อง เต	n. game of quoits.
ต้อง ใจ	v. to take a fancy to, to satisfy.
ต้อง ด้วย	v. to agree with, to suit.
ต้อง การ	v. to want, to need, to require.
ความ ต้อง การ	n. necessity.
ตวง	v. to measure rice or liquid, to fill a measure.
เตียง	n. bed, bedstead.
เตียง ถัก	n. charpoy.
เตี้ง	adj. unfinished, incomplete.

แม่ ตด § 4 T. FINAL.

ตด	v. to break wind.
ตัด	v. to cut, to disinherit his children (of father) to cut of with a shilling
ตัด พ้อ	v. to rebuke, reproach.
ตัด ใจ	v. to act contrary one's wishes.
ตัด หัว	v. to execute a person te behead,
ตัด คำ	v. to say nothing more.
ตัด สิน	v. to pronounce sentence, to decide a case.
กำตัด	n. a game of cowry shells.
ตัถย์	n. reality.
‖ ตรัส	v. to speak, to command.
ตรัส รู้	n. knowledge of the future.
ตรัส เปน พระ	n. end of existence, annihilation.
ตาด	n. embroidered cloth, cloth woven with gold and silver cloth.
ติด	v. to fix, to stick, to fasten.
ติด ต่อ	adj. joining, following
ติดหน้าตามหลัง	v. to escort, to follow.
ติด หนี้ ติด สิน	v. to be in debt.
ติด ใจ	v. to be fond of, to be addicted to.
ติด ไฟ	v. to light a fire.

ติด โซ่ v. to be fettered.

ติด คุก v. to be imprisoned.

ติด ค้าง v. credit. (of money etc.)

ติด เงิน v. to owe money.

ติด แห้ง v. to be aground (of boats)

ติด บ่วง v. to be caught in a trap, (of animals)

ติด สัด v. to copulate (of animals)

ติด บน ติด บาน v. to bribe.

ติด ภาร adj. busy, occupied.

ติด สิน บน v to give a reward for the recovery of a thing lost.

ติด ถ้อยติดความ v. to be engaged in a lawsuit.

อ่าน หนังสือ ติด v. to read in a hesitating manner.

ติดสอย ห้อยตาม v. (1) to seduce, (2) to run after, [to follow.

ตฤติย์ adj. third.

ตีด n. smell of rotten fish.

ตีด ตัง v. to be selfish.

ตุด ตู่ n. a kind of lizard.

ตูด n. buttock, rump.

รู ตูด n. anus.

ตูด หมู ตูด หมา

or กะพังโหม n. *a kind* of creeping plant.

ตรุศ	n. new year festival.
ตรุศ ฝรั่ง	n. Christmas.
ตรุศ จีน	n. Chinese new year.
เตร็จ เตร่	v. to wander.
แตด	n. clitoris.
ตอด	v. to bite gently, (especially of fish.)
ตรวด	n. pebbles.
ตรวจ	v. to examine, to inspect.
ผู้ ตรวจ	n. inspector.

แม่ ตน § 5 N. FINAL.

ตน	n. body, d. p. of giants.
ตน เอง	pro. oneself.
ตละ	n. ground, plan; base, basis.
ต้น	n. trunk of a tree, adj. principal, first
ต้น คอ	n. nape of the neck.
ต้นขา	n. thigh.
ต้น ไม้	n, tree, plant.
ต้น คาง	n. chin.
ต้น เหตุ	n. origin, first news, first intelligence
ต้น หน	*n.* mate of a ship.

ต้น ตาล	n. palm-tree.
ต้น แขน	n. upper arm.
ต้น เงิน	n. capital (of money)
เปน ต้น	adv. especially.
เปน ต้น ว่า	adv. that is to say.
ตัน	adj. solid, not pierced.
ตัน ใจ / ตัน อก	v. to be sorry, to regret (for not having completed work or an affair)
ตัน ปัญญา	v. to be at a loss.
ตัณหา	n. covetousness.
ตัณฑุล	n. clean rice.
ตาล	n. (1) palm tree, (2) disease of children.
ตาล แทง	n. young fruit of the palm tree.
ตาล เฉาะ	n. half ripened fruit of the palm tree
น้ำ ตาล	n. sugar.
ต้าน,ต้าน ทาน	v. to resist, to fight, to prevent, to defend.
ติณ	n. grass, weeds.
ตีน	n. base, foot, stand, support.
ตีน ท่า	n. landing stage, pier, jetty.
ตีน ฟ้า	n. horizon.
ตีนเก	adj. *club*-footed, splay-footed.

ตีน มุ้ง	n. hem of a mosquito net.
ตีน กุด ตีน ด้วน	n. amputated foot.
ตีน เปด	adj. web-footed.
ตีน เทียน	n. candle-stick.
ฝ่า ตีน	n. sole of the foot.
ตฤณ	n. grass.
ตื่น	v. to be alarmed.
ตื่น นอน	v. to wake up, to arise.
ตื้น	adj. (1) shallow, (2) inability to eat owning to strong emotion.
ตุ่น	n. mole, adj. stupid.
เต้น	v. to jump, to dance.
เต้น รำ	v. to dance.
เต้น โลด	v. to prance, to curvet (of horses)
แตน	n. wasp, hornet.
ตอน	v. to castrate, to graft (of a plant) n. section, piece, part.
ตอน ท้าย	n stern of a boat.
ม้า ตอน	n. gelding.
หมู ตอน	n. hog.
วัว ตอน	n. bullock.
แกะ ตอน	n. wether.

ต้อน v. to pursue, to chase.

ต้อน รับ v. to welcome, to greet. to entertain

ตรวน, กรวน n. fetters, shackles.

ต่วน (ผ้า) n. a kind of flowered silk cloth of Chinese make; used for panungs.

เตียน adj. clear, even, plain.

เตือน, เตือน สติ v. to remind, to warn, to call attento, to advise.

เติ้น เต่อ adj. too short, (of panungs)

แม่ ตบ

§ 6 P. FINAL.

ตบ v. to slap, to smite, to dash.

ตบ ตา v. to cheat.

ตบ มือ v. to clap the hands, to applaud.

ตบ ไก่ v. to sing and beat time with the hands (of a company of people, generally peasants)

ตบ แต่ง v. to dispose, to dress, to decorate, to arrange.

ตบหัว ลูบ หลัง v. to dissemble, to damn with faint praise.

ตับ n. liver. d.p. of band of leaves used for thatching,

ตับ จาก n. attap leaves ready for thatching.

ตรับ v. to listen, to pay attention to.

ตาบ *n. leaf* shaped gold ornaments.

ตราบ adv. during. n. period.

ตราบเท่าวันนี้ adv. nowadays.

ตีบ adj. (1) joined side by side (2) narrow, tightened.

ตฤปต์ v. to eat to repletion, to satisfy one's hunger.

ตูบ n. hovel, cottage.

ตอบ v. to reply, to answer.

ตอบคุณ v. to repay one favour by another.

ตอบแทน v. to give presents in exchange.

เตีบ adj. rather large, growing larger.

แม่ ตม § 7. M. FINAL.

ตม n. soft mud.

ต้ม v. to boil, to cook.

ตาม v. to pursue, to follow, to chase, adv. according to.

ตามที adv. as one wishes, be it so.

ตามมีตามเกิด v. to live according to one's station in life.

ตามใจ v. to yield, to the wish of another int. as you please. please yourself

ตามได้ adv. as you may, as it may.

ตามมาก / ตามน้อย v. to do only what is possible. to be limited by circumstances.

ตามกัน v. to agree to.

ตามบุญตามกำม์ as luck will have it, whatever may happen.

ตุ่ม n. water jar.

ตุ่ม สาม โคก n. large earthen ware water jar.

ตุ้ม n. weight, knot or bead attached to the string of a purse.

ตุ้ม ปี n. mitre shaped head-dress.

ลูก ตุ้ม n. weight of a clock, or scales.

ตุ้ม หู n. earring.

ตุ่ม or ต่อม sound of an object falling into water (*onom*)

ตูม, ตูม ตาม sound of striking with clubs. (*onom*)

ตูม (ดอก ไม้) n. bud.

เต็ม adj. full, very.

เต็ม ที่ adj. awful. too bad for words, unbearable.

เต็ม ที่ adv. strongly, very much, excessively

เต็ม ใจ adv. willingly, with consent.

เต็ม ทน adj. insufferable.

เต็ม เรื่อง / เต็ม ทุกข์ adj. sorrowful.

เต็ม ตรอม adj. heart-burning.

แต้ม n. mark, thing to be distinguished, v. to paint, to note.

ต่อ แต้ม n. dominoes,

ตอม n. *swarm* of flies, or small flying insects

ตรอมใจ, ตรอม v. to be sorrowful, to be sad.

ต้วม เตี้ยม adj, waddling.

เตรียม v. to prepare, to array or to marshal [an army.

เติม v. to add.

คำ เติม n. additional words.

แม่ เตย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เตย n. a thorny shrub, the leaves of which are used to make mats.

ตาย v. to die.

ตาย ใจ adj. deluded by flattery.

ตาย จริง int. expressive of sorrow.

ตาย แข็ง adj. stark, rigid (of a corpse)

ตาย โหง v. to die a violent death, to come to [a bad end.

ความ ตาย n. death.

ดาว n. sword.

ดริว n. a species of fresh water tortoise.

ติ้ว n. (Chinese) small sticks for purpose of divination.

ตึง (รัด) v. to fasten tightly.

ตุ่ย adj. swollen, puffed out.

ตุ๊ย ตุ่ย (ว่าว) n. a musical kite.

โตย, โดย v. to drink.

ต่อย	v. (1) to box (2) to sting (3) to break
ต้อย ๆ (เดิน)	v. to toddle (of children)
ต้อย ติ่ง	n. a small plant, the seeds of which are used as a dressing for abscesses.
เตี่ยว	n. strip of banana-leaf used for tying up packets of cake.
ผ้า เตี่ยว	n. a short narrow panung.
เตี่ย	n. (Chinese) father.
เตี้ย	adj. short, dwarf.
เตือ	n. time.
ตัว	n. body, d.p. of animals, any objects with legs. e.g. tables etc.
ตัว ผู้	adj. male.
ตัว เมีย	adj. female
ตัว อย่าง	n. sample, specimen.
ตัว กลั่น	n. ringleader of a gang of bad [characters.
ถือ ตัว	v. to be careful of one's reputation. [to be proud.
สำหรับ ตัว	n. oneself.
สิ้น ตัว	adj. ruined, finished.
เสีย ตัว	v. to lose one's virginity.
ตั๋ว	n. ticket, label.
เตะ	v. to kick.
แตะ	n. lattice, trellis work, v. to touch.

โต๊ะ n. (1) table, (2) hadji.

เตาะ แตะ (เดิน) v. to toddle.

เตาะ แตะ (เล่น) v. to gamble with a small amount of money.

ถ

แม่ ถ ถา

§ 1 Vowels Final

ถ T. aspirated, a high class consonant.

ถ่อ n. punt pole,

ถ่อ เรือ v. to punt (a boat)

ถะมอ n. rock, stone.

ถะบดี n. carpenter.

ถถา v. to stumble.

เถด ไถด *see* ไถล

แถง n. moon.

ไถง n. sun.

ไถด v. to slide, to go elsewhere.

ถนัน (ดิน) n. a fabulous yellow earth, supposed to confer great strength on those who eat it.

ถลำ v. to step into a hole.

พูด ถลำ n. a slip of the tongue.

ถลอก v. to skin, to flay, to strip off.

หนัง กลก	adj. excoriated.
ถะลัก ถะลด	v. to upset dirty liquid e.g. the contents of a spittoon on a flat surface.
กลอก	adj. flayed, excoriated.
กะเกิง	n. fire, v. to burn.
กลึง (ตา)	v. to look angrily at, to make a sign of prohibition with the eyes.
กลึง	adj. ill-mannered, badly-behaved.
กมึง ทึง	adj. surly morose.
กลุง	v. to melt, to fuse.
กะลวง	v. to hollow out.
เกลิง	v, (Cambodian) to establish, to construct.
กะกด	v. to settle.
กนัด	adv. clearly, distinctly adj. skilful
กนน	n. road, street.
กนน หลวง	n. main road, King's high way.
กลน (ตา)	adj. protruding (of eye ball)
กนัน	n. medicine.
กงัน	v. to spring, to jump, to run.
กลัน	v. to rush at.
กวัน	adj. active, brisk.
‖ กวัลยราช	v. to become king, to reign, to succeed to the throne.

ถวัด	adj. rough, thick.
ถวิล	v. to remember with affection,to hope
ถลุน	v. to twist a rope.
ถล่ม	v. to slip down, to slide down.
ถนิม	n. (1) rust, (2) ornament, decoration
ถนอม	v. to take care of.
ถวาย	v. to present or offer to royalty or [priests.
ถวาย บังคม	v. to pay homage.
ถา (บิน)	v. to swoop (of birds)
ถาปนา	v. to establish, to construct,
ถานานุกรม	n. rank or title among priests.
ถานันดร	n. rank, position.
ถาวร	adj. lasting, enduring, permanent, durable.
ถา โถม	v. to approach suddenly with outstretched arms.
ถ้า	con. if, (sign of the conditional)
ถิระ	adj. diligent, patient.
ถี่	adj. quick, repeated, close, near.
ถี่ ถ้วน	adj. careful.
ถือ	v. to hold, to bear, to carry.
ถือ ดี	v. to be proud.

ถือ น้ำ n. ceremony of drinking the water of allegiance.

ถือ สัตย์ v. to be honest.

ถือ ผิด n. heresy.

ถือ สวน v. to rent a garden.

ถือ ศาสนา v. to believe or to practise a religion

ถือ ท้าย v. to steer a boat.

ถื้อ adj. blunt, stupid.

ถู v. to rub, to polish, to scrub.

ถูลู่ ถูกัง (ลาก) v. to pull along the ground without mercy.

เถโร, เถระ, เถรัง n. chief priest.

ไถ n. plough, v. to work under [difficulties.

ไถ นา v. to plough.

ไถ ดะ v. to plough with wide furrows.

ไถ แปร v. to plough with the furrows close [together

ไถย จิตร n. training, mental power.

ไถ่ ถาม v. to question, to interrogate.

ไถ้ n. a long bag for rice.

ไถ n. (Chinese) vase with a lid.

เถา n. (1) creeping plants, creepers. [(2) set, series.

เถา องุ่น n. vine.

เปน เถา adj. in sets, in nests (of articles fitting one inside the other.)
ต้น เถา n. the largest (of an assortment of articles.)
ปลาย เถา n. the smallest (of an assortment of articles)
เถ้า adj. old, aged, (of people)
เถ้า แก่ n. (1) go-between (2) (Chinese) master owner, tow-kay
ถ้ำ n. cave, cavern, grotto.
ถ้ำ ชา n. tea-caddy.
ถ้ำ มอง n. peepshow.

แม่ ถก § 2. K. FINAL.

ถก v. to skin, to flay, to clear out, to strip off.
ถก เขมน v. to wear the panung pulled up high
ถัก v. to plait.
ถาก v. to cut or to chop wood with a knife or axe.
ถาก ถาง adj. ironical.
ถึก adj. savage, wild.
ถูก adj. (1) right, correct, (2) cheap sign of the passive.
ถูก ต้อง adv. properly, in the right way.
แถก v. to feel, to touch.
v. (1) to shave, (2) to work under difficulties
แถก ถา (บิน) v. to fly in a zigzag way
เถือก (แดง) adj, very red.
เถิก (หัว) adj. bald on the top of the head.

แม่ ถง § 3 Ng. FINAL.

ถัง n. pail, bucket, tank, a measure of rice

ถั่ง v. to flow, to pour.

ถาง v. to cut grass or weeds.

ถ่าง v. to open out (as of the legs of a pair of compasses.)

ถึง prep, to, v. to reach, to arrive at.

ถึง ขนาด adv. exceedingly, very much.

ถึง ใจ (ทำ) v. to reward a person according to his deserts, (2) to be sufficient for one's wants.

ถึง แก่ กรรม v. to die.

ถึง อย่างไรก็ ดี c. however.

ถึง เพียง นี้ adv. up to this time.

ถุง n. bag, purse.

ถุง เท้า สั้น n. socks.

ถุง เท้า ยาว n. stockings.

ถุง มือ n. gloves.

ถุง ย่าม n. satchel, wallet.

เถียง v. to contradict.

ถุ้ง เถียง v. to quarrel, to dispute.

แถลง v. to tell, to reply.

ถอง v. to strike with the elbow.

ถ่อง แท้	adj. straight, vertical. adv. plainly clearly.
ถ่วง	v. to drown (a person or animal.)
เถิง	prep. to.

แม่ ถด § 4 T. FINAL.

ถด	v. (1) to withdraw or to approach a little, (2) to take a lower place.
ถัด	adv. since, after, next. v. to move along the ground (especially of persons who have lost the use of their legs)
ถาด	n. tray, salver.
ถอด	n. (1) to take off, to pull off, (2) to disappoint.
ถอด รูป	v. to change one's shape, to change one's self into.
เถิด	sign of the Imperative.

แม่ ถน § 5 N. FINAL.

ถล	n. land.
ถล มารค	n. land route.
ถัญ	n. human milk.
ถัน	n. breast.
|| ถันธาตุ	n. teat, nipple.
ถั่น ๆ	adv. quickly, rapidly.
ถาน	*n.* priest's water closet.

ถ่าน	n. charcoal.
ถ่าน หิน	n. coal.
ถิ่น	n. place, boundary, native land.
ถุน	n. to drink a decoction of inferior opium and water.
ถุด	adj. inferior.
เถน	n. robber, dacoit.
เถร	n. chief priest.
ถอน	v. to pull out, to pull up.
ถอน ใจ	v. to sigh.
ถ้วน	adj. complete, entire, correct.
ถ้วน ถี่	adj. careful.
เถื่อน	adj. (1) illicit. (2) sylvan, wild.
คน เถื่อน	n. harlot of the lowest class.

แม่ กบ § 6. P. FINAL.

กบ (เป็ด)	n. magic duck.
กับ	adj. quickly, rapidly,
กับ แกบ	n. a species of plant.
กาบ กา	n. to swoop (of birds)
กึบ	v. to push with the foot.
กึบ ชิง ช้า	*n. swing* festival.

ถุป	n. locality, place, quarter.
แถบ	n. zone, piece, part of a sash d.p. of strips of cloth.

แม่ ถม § 7. M. FINAL

ถม	n. enamel, v. to fill a ditch to raise land, to make an embankment.
ถม เถ / ถม ไป	adj. plenty, abundant.
ถมยา	v. to enamel.
ถมบัส	n. enamelled metalware.
เครื่องถม	n. enamelled silver ware.
ถ่ม	v. to spit.
ถาม	v. to ask, to question, to enquire, to address.
ถามถึงศุขทุกข์	v. to ask after a person's health or welfare.
ถึ้ม	v. to pierce with a stick.
ถุ้ม	v. to throw stones at an object.
แถม	v. to add to.
โถม	v. to jump at.
ถ่อม ตัว	v. to depreciate oneself.

แม่ เกย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

ถ่าย v. (1) to pour out, (2) to purge, (3) to redeem.

ถ่าย ขน v. to grow again (of feathers)

ยา ถ่าย n. purgative, purge.

ถ่าย ยา v. to take an aperient.

ถุย v. to spit.

แถว n. row, order, series.

ถอย v. to retreat, to go backwards.

ถ่อย n. wickedness int. imbecile.

ถ้อย ที adv. mutually reciprocally.

ถ้อย คำ n. word.

ถ้อย ความ n. lawsuit, case.

ถ้วย n. cup, small basin.

ถ้วย ชาม n. crockery.

ถ้วย แก้ว n. glass, tumbler.

เถือ v. to cut a tough substance.

เถอะ int. stop !

ถัว adj. mixed, mingled.

ถั่ว n. (1) bean (2) fantan, a game played with cowrie shells.

เถาะ n. rabbit.

เถาะ (ปี) n. the year of the Rabbit.

ท

แม่ ท ทา § 1 VOWELS FINAL.

ท	T, aspirated a low class consonant.
ทอ	v. to weave.
ท่อ	n. gutter, drain, sewer.
ท่อ ธาร	n, bed of a stream.
ท้อ , ท้อ ถอย	v. to dread, to hesitate.
ท้อ ใจ	adj. vacillating, timid, timorous.
ทรชาติ, ทุรชาติ	adj. base-born, of low degree, vulgar
ทรพี	n. (properly) the name of a buffalo, ungrateful person (*slang*)
ทรนง	adj. bold, brave.
ทวาตึงษ์	n. thirty two.
ทรลักษณ์	adj. ugly, deformed, crippled (of persons)
ทรยศ	adj· ungrateful, wicked, dishonourable treacherous.
ทรหด	adj. patient, brave.
ทรพิษ	adj. poison, venom, virus.
ทรชน, ทุรชน	n. evil-doer, malefactor.
ทรพล	adj. feeble, weak, having no strength
ทรพิกษ์	n. scarcity of food.
ทรมาน, ทรกรรม	v. to torture adj. vexed, grieved troubled, ill-treated.

ทรึ่ง	v. to boast.
ทะยา	n. mercy, pity, kindness. adj. enough [(*slang*)
ทะศะ	adj. ten.
ทรารักษ์	adj. self guarding the welfare of a Kingdom.
ทวารา	*see* ทวาร
ทวาทศมาศ	n. the twelve months of the year.
ทะศา	n. edge of a piece of cloth,selvedge.
ทวิ	n. sun. adj. twice as much.
ทวี	v. to add, to make up to the full, number.
ทนุ	v. to support, to help.
ทะถุ	adj. pierced, hollow.
ทะเล	n. sea.
ทะเล บ้า	n. rough sea
ทะเล สาป	n. lake.
ทะเล ทราย	n. desert.
ทแย	n. a Peguan musical performance with songs and dances,
ทะนง	n. bravery, boldness, arrogance adj. fearless, arrogant.
ทสางค์	adj. having ten parts.
ทดึ่ง	adj. insolent, overbearing v. to jump up quickly, to start up.
ทแยง	*adj.* crossing, inclining, interlacing.

ทะลวง	v. to bore a hole.
ทะนน	n. a large earthern-ware water-pot.
ทนาน	n. a measure of capacity made of a cocoanut shell.
เทวศ์	adj. grieved, sorrowful.
ทยาน	v. (1) to desire, to wish greatly (2) to go up. adj. difficult to attain to.
ทวาร	n. opening, door, gate.
ทวาร เบา	n. urethra.
ทวาร หนัก	n. anus.
ทหาร	n. soldier.
ทหาร ม้า	n. cavalry.
ทหาร แตร	n, trumpeter, bugler.
ทหาร รักษา พระองค์	n. Royal Bodyguard.
ทหาร ช่าง	n. sapper, pioneer.
ทหาร ปืน ใหญ่	n, artillery.
ทหาร ราบ	n, infantry.
ทหาร เรือ	n. sailor, bluejacket.
กอง ทหาร	n. regiment.
พล ทหาร	n. private.
นาย ทหาร	n. officer.
โรง ทหาร	n. barracks.

ทมิฬ	adj. savage, fierce, blood-thirsty.
ทะเบียฬ	n. register.
ทะโมน (ลิง)	n. large monkey, ape.
ทวีป	n. continent.
ทวัย	adj. two, twice.
ทะลาย	n. bunch of betel-nut. v. to destroy, to disperse.
ทะนาย	n. (1) vassal, retainer, (2) lawyer.
ทะวาย	n. a Burmese tribe.
เมือง ทะวาย	n. Tavoy.
ทะแกล้ว ทหาร	n soldiers.
ทะเลาะ	v. to quarrel, to dispute.
ทา	v. to smear, to paint.
ยา ทา	n. ointment, linament.
ทาน	n. presentation.
ทาระมา ทาระกำม์	v. to afflict, to repress, to torture adj. compelled to hard labour in all weathers.
ทาระกรรม	*see* ทรกรรม
ทาตา ทาตรี	n. giver, donor.
ทารา, ทาร	*n. wife.*

ทาริกา	n. maid.
ทาษา	n. slave.
ทาษี	n. female slave.
ทายก	n. donor, giver.
ทารก	n. infant, baby, child.
ทายาท	n. heir, inheritor.
ทารุณ	adj. rude, rough, wicked, dreadful.
ทานพ	n. fabulous bird of prey.
ท่า	n. (1) landing stage, wharf, (2) appearance, condition, gesture, habit
ทำ ท่า	v. to strike an attitude, to pretend, to make an appearence of.
คอย ท่า	v. to wait for.
ท้า	v. to provoke, to excite.
ท้า ทาย	n. provocation.
ทีฆะชาติ	n. reptiles.
ทิปะทะ	n. biped.
ทิรัตตะ	n. period of two days or nights.
ทิระโส	n. order of days.
ทิวะเส	n. dawn.
ทิฆายุ	adj. long-lived.
ทิชา	n. birds.
ทิชากร	*n. flock of birds.*

ทิพากร	*see* ทิวากร
ทิวา	n. day.
ทิศา	n. place, country, part, direction.
ทิวาวาร	adv. daytime.
ทิวากร, ทิพากร	n. sun.
ทิศาปาโมช	n. philosopher, professor.
ทิเป	n· island·
ทิวงคต	v. to die.
ทิพัส	n. day.
ทวิคุณ, ทวีคุณ	adj. two fold, double.
ทิคัมพร	adj. naked (of persons)
ที	n. time, occasion, period.
ทีฆะ	adj. long.
ที ละน้อย	adv. little by little.
ที หน้า	adv. in future, henceforth.
ที หลัง	adv. another time, next time.
ที เดียว	adv. once, quite.
ที ได้	v. to find an opportunity.
ไม่ เข้า ที	adj. absurd, unsuitable.
บาง ที	adv. sometimes.
ท่วง ที	*n. action* of doing anything.

ตาม ที่	as it may happen.
ที่	pro. who, which, that, prep. at, in on, n. place, position, rank.
ที่ นี่	adv. here.
ที่ อาไศรย ที่ สำนัก	n. house, residence, dwelling.
ที่ อยู่	n. place of residence.
ที่ ใด ๆ	adv. wherever.
ที่ ใด, ที่ ไหน	adv. where.
ที่ พัก ที่ สำนัก	n. refuge, dwelling, abode.
ที่ รัก	adj. beloved, darling.
ที่ นั่ง	n. seat.
ที่ ร้าง	n. ruined place, ruins.
ที่ จริง	adv. really, truly.
ที่ พึ่ง	n. supporter, refuge.
ที่ นั้น	adv. there.
ที่ โน้น	adv. yonder, over tbere.
ที่ นอน	n. bed, mattress, bedding.
ที่ ลับ	n. secret place. privy parts,
ที่ เหลือ	n. remainder, things left over, remains
นอก ที่ นอก ทาง	adj. abnormal.

ทื่อ	adj. blunt, obtuse
ทุระ	adj, bad, wicked.
ทุจริต	adj. dishonest, wicked.
ทุภาสิต	v. to use bad language, to speak [rudely.
ทุรพล	adj. poor, broken-down, infirm.
ทุราจาร	n. immorality, profanity.
ทุติยะ	adj. second.
ทุลี	n. dust.
ทุเลา	adj. convalescent, improving in health, better.
ทุลัง	adj. stubborn, obstinate.
ทุรัต	adj. far, distant.
ทุเรศ	adj. pitiable, n. calamity.
ทุรน ทุราย	adj. restless, unhappy.
ทุเรียน	n. durian.
ทู (ปลา)	n. a common edible sea fish, sometimes called "the Siamese herring."
ทูกัง (ปลา)	n. a kind of sea fish.
ทูษก, ทูสก	n. leader of a gang of inveterate scoundrels.
ทู่	adj. blunt, dull.
เท	v. to pour out, to spill, to upset. adj. uneven.

เทพา, เทวิน
เทวดา, เทวัน
เทวา, เทเวศ } n. angel, fairy.

เทวโลกย์,
เทวาลัย,เทวสถาน } n. heaven.

เทวราช n. Indra.

เทพบุตร
เทวบุตร } n. male angel.

เทวทูต n. celestial messenger.

เทวโองการ n. order, command of Indra.

เทพารักษ์ n. guardian spirit, tutelary genius.

เทวธิดา n. female angel.

เทวี n. daughter of the gods, goddess, queen, lady of high rank.

เททุบาย n. trick, stratagem, wile.

เทโพ n. a species of fish.

เทวดาหก n. rain-angel.

เทดรัว v. to go in a large company.

เท่ห์ n. body.

แท้ adj. genuine, sure, true, pure, real.

แท้ๆ adv. very.

แท้ จริง	adv. in fact, verily.
แท้ เที่ยว	adj. certain, sure.
ไทย	adj. (1) free, (2) Siamese.
ไทยทาน,	n. reward, prize, gift.
ไทยธรรม	n. free will offering.
ไทร (เมือง)	Kedah.
ไทร (ต้น)	n. a species of tree, of the genus *Ficus*
ไท้, ไท	adj. powerful, in authority, n. king.
โท	adj. two, second.
โทระ	adj. far, distant.
โทระเลข	n. telegraph.
คำ โทรเลข	n. telegram.
โทรศัพท์	n. telephone.
โทษะ, โทโส โทษา, โทโษ	n. anger, rage, fury.
โทษก, โทสก	n. second cycle.
โทหะ	n. desire. wish.
โทษานุโทษ	n. all kinds of punishments.
เทา	adj. grey *see* ทำนา
เท่า	n. ashes. adj. even, equal. adv. time, times, - fold.
เท่าไร	adv. how much.

เท้า	n. foot.
เท้า ศอก	v. to lean on the elbow.
ใต้ เท้า	pro. you (form of address, to noblemen from inferiors)
ไม้ เท้า	n. walking-stick.
กราบ เท้า	v. to salute, a formula in correspondence to persons of high rank, to inform.
ทำ	v. to make, to do.
ทำ ต่อ ไป	v. to continue.
ทำ นา	v. to cultivate land.
ทำมา หากิน	v. to earn one's living.
ทำนุ	v. to keep, to take care of, to help, to support.
ทำนุ บำรุง	v. to bring up.
ทำเล	n. district, place.
ทำไม	adv. why.
ทำไม่ ได้ ยิน	v. to pretend not to hear.
ทำเนา	adv. as it may, be it so. v. (1) to stop, (2) to prostrate oneself, (3) to release.
ทำลิง	v. to make faces like a monkey.
ทำนอง	n. gamut, art, manner.
ทำโทษ	v. to punish.
ทำวล, ทำงน	*see* ทำวล

ทำ บุญ n. observation of certain Buddhist injunctions in order to acquire a store of happiness and prosperity for a future state of existance.

ทำนุญ v. to inform, to tell. [also see บุญ

บท พระทำนุญ n. laws.

ทำนบ n. lock gate (of a canal)

ทำเนียบ n. place for royalty, *see* เทียบ

ทำเนียม n. proverb, parable. *see* ธรรมเนียม

ทำ ตาม v. to follow, to copy.

ทำนาย v. to foretell, to prophesy.

ทำร้าย v. to injure, to do violence to.

ทำลาย v. to pull down (of houses) to destroy, to spoil (of things generally)

แม่ ทก § 2. K FINAL.

ทัก v. to question, to ask, to address.

ทักษ์, ทัษ์ adj. clever, wise, skilful.

ทัศ์ v. to burn.

ทักษิไณย, ทัษิไณย } person worthy of a certain object.

ทักษิณาวัฏ n. motion round and round in the direction of right to left, contrary to that of the hands of a clock.

ทักษิณ	n. (1) motion of people in a circle from right to left; (2) south.
ทัก ทาย ทัก ถาม	n. words of salutation or greeting.
ทาก	n. a species of small leech.
ทราก	n. carcase.
ทราก ศพ	n. corpse.
ทึก ๆ	v. to palpitate, to throb.
ทุก, ทุก ๆ	adj. every, each.
ทุกข์, ทุกขัง	n. grief, sorrow, trouble, misfortune difficulty.
ทุกขราช	n. Royal title given to certain officials
ทุกระคะ, ทุระคะ	n. poverty, adj. poor, miserable.
ทุขคติ	n. hell, infernal regions, the way of wickedness.
แทรก	v. to mix with, to intermingle.
เทือก	adj. muddy, dirty, n. family, race.
เทือก แถว เทือก เถา	n. (1) series, (2) pedigree.

แม่ ทง

§ 3. Ng. Final.

‖ทรง	n. (1) shape. (2) Royal prefix indicating a verb.
‖ ทรง ผนวช	v. to enter the priesthood.
‖*ทรงพระประชวร*	v. to be ill.

|| ทรง พระสุคนธ์ v. to perfume.
|| ทรงพระดำริห์ v. to think.
|| ทรงพระสำอาง v. to powder the face.
|| ทรง พระยอด v. to have an abscess or boil.
|| ทรง พระเจริญ Long live the King.
|| ทรง พระสรวล v. to laugh.
|| ทรงพระกรรษะ v. to cough.
||ทรงพระกรรแสง v. to lament, to weep.
|| ทรง ธรรม, || ทรง สดับ } v. to pay devotions, to worship.
|| ทรง สะพัก n. shawl, upper garment.
|| ทรง สุบิน v. to dream,
|| ทรงพระอักษร v. to write or to read.
|| ทรง เครื่อง v. to dress.
||ทรงเครื่องใหญ่ v. to have the hair dressed.
|| ทรง ครรภ์ v. to be pregnant.
รูป ทรง n. outward appearance.
ทังวล adj. anxious about, n. anxiety.
ทั่ง n. anvil.
ทั้ง con. also. with, together with.

ทั้งสิ้น ทั้งหมด, ทั้งปวง ทั้งผอง	adj. all.
ทั้งสอง	pro. both.
ทาง	n. path, road, way.
ทางมะพร้าว	n. leaf axes of the cocoanut palm.
ทางใกล้ ทางลัด	n. short-cut.
ทางเดิน	n. foot-path.
ทางเรือ	adv. by boat.
ทางเมล์	adv. by mail, n. mail line.
ทิ้ง	v. to throw away, to desert, to leave to discard.
ทิ้งถ่อน	n. a species of tree.
ทิ่ง	v. to be pleased, enjoy.
ทึ้ง	v. to pull asunder.
ทุ่ง	n. field, plain, open stretch of country
ไปทุ่ง	v. to relieve nature.
ทุ้ง	*see* ตุ้ง
เทิ้งเติ้ง	adj. swinging, oscillating.
แทง	v. (1) to pierce, to stab, (2) to stake money.
แทงใจ	v. to know the opinion of others.

แทง บาญชี	v. to erase.
แท่ง	d.p. of pencils or ingots, n. piece.
แท้ง	v. to miscarry, to abort.
โทง	adj. rather tall.
ทอง, ทอง คำ	n. gold.
ทอง ใบ	n. gold-leaf.
ทอง คำ ขาว	n. platinum.
ทอง คำ เปลว	n. mosaic gold.
ทอง หลาง(ต้น)	n. a species of thorny tree with prickly leaves.
ทอง แดง	n. copper.
ทอง เหลือง	n. brass.
ทอง พัน ชั่ง	n. a species of medicinal plant.
ทอง นพคุณ	n. standard gold.
ทอง ธรรมชาติ	n. pure gold.
ทอง ทราย	n. alluvial gold.
บ่อ ทอง	n. gold mine.
ท่อง	v. (1) to say by heart, (2) to wade.
ท่อง น้ำ	v. to wade.
ท่อง หนังสือ	v. to learn by heart.
ท่อง เที่ยว	v. to wander.
ท้อง	*n. belly*, abdomen, stomach.

ท้อง พระโรง n. throne-room.
ท้อง ฟ้า n. sky.
ท้อง ที่ n. district.
ท้อง โร n. swollen abdomen.
ท้อง ตราก adj. flaccid.
ท้อง ลูก n. womb, uterus.
ท้อง กาง adj. pot-bellied, portly.
ท้อง คุ้ง n. bend of a river.
ท้องยุ้ง พุงกะสอบ adj. glutinous.
ท้อง ร่อง n. trenches for irrigation.
ท้อง แห้ง adj. hungry.
ท้อง เสียด n. shooting pains in the abdomen.
ท้อง อืด n. flatulence.
ท้อง ฉนวน n. royal landing stage.
ท้อง น้อย n. hypogastrium.
ท้อง เรือ n. hold (of a ship)
มี ท้อง v. to be pregnant.
ลง ท้อง n. diarrhoea.
ปวด ท้อง n. stomach-ache.
ทวง v. to demand, to exact, to dun.
ทวงหนี้, ทวงเงิน v. to dun.

|| ทรวง n. breast.

ท่วง ที n. manner, way, method, occasion.

ท้วง v. to warn, to admonish.

ท้วง ติง v. to prevent, to stop.

เที่ยง adv. exactly, correctly, n. midday, noon, adj. perpendicular.

เที่ยง ตรง, เที่ยง ธรรม adj. honest.

เที่ยง คืน n. midnight.

เทิ่ง (ลอย) v. to float so that the whole of the object is visible.

แม่ ทด § 4 T. FINAL.

ทด v. to prevent, to obstruct.

ทด แทน v. to return one act by another; to give tit for tat.

ทด ลอง v. to try, to examine.

ทศ adj. ten.

ทศ มาศ n. ten months.

ทศ พิธ ราชธรรม The ten rules of kingly conduct.

ทศพล adj. endowed with ten sciences n. name of Buddha.

ทศกัณฐ์ n. a fabulous giant with ten necks.

ทศศีล n. ten precepts to be observed by [novices.

ทศพร n. *ten* blessings.

ทัด	v. to place behind the ear.
ทัดทาน	v, to prevent, to warn.
ทัศ	adj. ten, n. edge of a cloth.
ทัศนา, ทัสนะ	v. to look at, to examine.
ทาษ	n. slave.
‖ ทาฐ, ทาฒะ	n. tooth, canine tooth.
ทิศ	n. direction, point of the compass.
ทิศบดี	n. ruler, king, monarch
ทิศ หรดี	adj. South-west.
ทิศ พายัพ	adj. North-west.
ทิศ อาคเณ	adj. South-east.
ทิศานุทิศ	n. points, directions.
ทิศ อีสาณ	adj. North-east.
ทิศ ใต้	adj. South.
ทิศ ตวัน ตก, ทิศ ประจิม	adj. West.
ทิศ ตวัน ออก, ทิศ บูรพา	adj. East.
ทิศ เหนือ, *ทิศ อุดร*	adj. North.

ทฤษฎี ทิฐ, ทฤษฐิ	self-importance, self-esteem, attention, sight, knowledge. adj. boastful, braggart.
ทิฐมานะ (ถือ)	v. not to respect others, n. boast.
ทุจริต	v. to behave badly, to be dishonest.
ทุษฐ	v. to injure, to harm
ทรุด	adj. tottering, sunken, (of the foundations of a house, or a wall)
ทรุด โทรม	adj. ruinous, in ruins.
ทูต	n. messenger, emissary.
เท็จ	adj. false, untrue, lying.
เทศน์ เทศนา	v. to preach a sermon, to lecture.
เทศ	n. place.
เทศกาล	n. season, festival season, festal-day.
ม้า เทศ	n. Arab or European horse.
เครื่อง เทศ	n. spices.
แทตย์	n. giant, goblin, bogey.
โทษ	n. punishment, crime.
โทษ ถึง ตาย	n. capital punishment.
ขอ โทษ	I beg your pardon.
ยก โทษ	v. to pardon.
ลง โทษ	v. *to* punish.

ถูก โทษ	v. to be punished
ทอด	v. (1) to fry. (2) to lay down, (3) to rest, to give up.
ทอด สมอ	v. to cast anchor.
ทอด เต๋า	v. to throw dice, n. raffle.
ทอด ทิ้ง	v. to desert, to leave.
ทอด ใจ	v. to release, to give up, to sign.
ทอด พระเนตร / ทอด ตา	v. to see, to look at.
ทอด ทฤษฎี	v. to look round, to pay attention to
ทวด	n. ancestors.

แม่ ทน

§ 5 N. FINAL.

ทน	v. to bear, to suffer, to last out, to last long.
ทนต์	n. tooth.
ทร	a suffix meaning bearer of.
ทัณฑ์	n. punishment
ทัณฑ์	adj. culpable, guilty.
ทันท์	adj. slow, foolish.
ทันตโบณ	n. tooth brush.
ทัณฑฆาฏ	n. the name of the silent mark ๎
ทัน	adv. punctually in time. v. to overtake.

ทัน ตา	adv. in one's life time, n. tooth.
ทัน ที	adv. in a moment, as soon as.
ทัน ใจ	adv. soon, immediately.
ทัน (ไล่)	v. to catch up, to over take.
ทัน ใด นั้น	adv. at that time, presently, instantly
ไม่ ทัน	adv. unawares, not in time.
ทัน ควัน	adv. instantly, momentarily.
ทาน	n. alms, to support.
ทาน บน	n. written promise.
ทาน ตวัน (ต้น)	n. sunflower.
คน ขอ ทาน	n. beggar, mendicant.
ท่าน	pro. (1) you (between equals) (2) he she, they (referring to superiors), (3) a word of address to the head of a household.
ท่าน ทั้งหลาย	n. the public, (mode of address)
|| ท่าน ท้าว	honoured sir (title of address)
ทิณ	n· day.
ทิณกร	n sun.
ทุน	n. capital (of money)
ทุน จำกัด	adj. limited (of a mercantile company)
ทุ่น	n. buoy, v. to last long.

ทุ่น (เบ็ด) n. float, (of a fishing line)

ทูน v. to carry on the head.

||ทูนเกล้าฯ ถวาย v. to present a small object to the king (of such a size as could be carried on the head)

||ทูล v. to say, to report.

||ทูล ลา v. to take leave of.

ปลัด ทูล ฉลอง n. Vice-Minister.

แทน prep. instead of, in place of, v. to represent.

ผู้ แทน n. representative, substitute.

แทน คุณ v. to repay a favour, to return a benefit.

||แท่น n. any place to sit upon, or to recline upon, throne.

โทน adj. one, one only, single, n. tom-tom.

โทณ n. a measure of capacity=1 *tanan.*

ทอน v. to split, to cut in pieces.

ทอน เงิน v. to change money.

ท่อน n. piece, bit, fragment, portion.

ทวน n. lance, javelin, v. to go against wind or tide to return.

ทวน ต้น v. to revise, to look over, to read a second time.

เทียน *n.* wax-candle.

ต้น เทียน	n. balsam (impatiens)
เทอญ	*see* เถิด int. finished, finis (at the end of a book or pamphlet.)
เทิน	adj. high, steep.

แม่ ทบ § 6. P. FINAL.

ทบ	v. to fold.
ทับ	v. to press, to compress.
ทัป	adj. stupid, foolish, boastful.
ทับพี	n. (Cambodian) ladle, large spoon for rice.
ทับ กัน	v. to be on one another, to be superimposed.
ทับ ทิม	n. (1) ruby, (2) pomegranite.
ทับ กระท่อม	n. hut, cottage.
ทัพ	n. (1) army, (2) injury, (3) flame, (4) forest.
ทัพ บก	n. army.
ทัพ เรือ	n. navy.
ทัพ หน้า	n. van-guard.
ทัพ หลัง	n. rear-guard.
ทัพ หนุน	n. reinforcements.
ทรัพย์	n. wealth, property, riches.
ทาบ	v. (1) to cover completely, (2) to place one thing upon another.
ทราบ	v. to know.

ทิปต์	n. heat, light.
ทิพ	adj. celestial, heavenly.
ทิพ จักษุ	adj. omniscient, having divine eyes, [all-seeing.
ทิพยาน	n. reliable witness.
ทึบ	adj. (1) opaque, not transparent (2) dark, unlighted.
บัญญา ทึบ	adj. stupid, besotted.
ทุบ	v. to beat, to pound.
ทุพภิกระไภย	n. danger of famine.
เทพยดา	n. angel.
เทพมุณี	n. sage, wise man.
เทพธาโร	n, a kind of plant.
เทพธิดา	n. female angel.
‖ เทพนิมิตร์	n· excellent dream.
เทพจร	n. pulse.
แทบ	adv. nearly, almost.
เทียบ	v. (1) to compare, (2) to furnish (3) to taste. adj. similar. adv. close to. near.
‖ *เทียบ เครื่อง*	*v. to taste.*

แม่ ทม

§ 7. M. Final

ทม	adj. (Cambodian) big, large.
ทาม	n. (1) thong to harness a buffalo to a plough, (2) bunch, cluster.
ท่าม กลาง	adv. in the middle.
ทราม	adj. common, vulgar, inferior.
ทราม สวาสดิ์	n. connubial bliss, person beloved. adj. dear.
ทราม เชย / ทราม ชม	n. darling, dear.
ทิม	n. (1) pavillion, (2) prison.
ทิม ดาบ	n. (1) armoury (2) council chamber
ทิ่ม	v. to pierce.
ทิ่ม ทึก	adj. half ripe.
ทุ่ม	n. hour of the night. v. to throw.
ทุ่ม เถียง	v. to quarrel.
ทุ้ม (เสียง)	n. low sound.
‖ ทูม	adj. swollen.
โทมนัส	n. sadness melancholy.
โทรม	adj. (1) bedewed, (2) ruined, (3) almost extinguished.
ไฟ โทรม	n. dying embers of a fire.
ท่วม	v. to overflow.

เทียม adj. similar, v. to harness, to yoke.

เทิ้ม adj. shaking, trembling.

แม่ เทย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

ทาย v. to foretell, to prophesy, to guess.

ทราย n. sand.

ท้าย n. stern of a ship.

ท่าว v. to fall down. adj. last extreme, final.

ท้าว v. to lean upon, pro. she, they (of princesses)

ท้าว คาง v. to rest the chin upon the hand.

ท้าว แขน v. to sit with the elbows bent forwards

ท้าว เอว v. to stand with the arms akimbo.

ทิว n. (1) row, (3) range of mountains

ทุย adj. distorted misshapen (chiefly of cocoanuts)

ควาย ทุย adj. barren, sterile (of buffaloes)

ทอย v. to throw, n. pegs driven into a tree, to serve as a ladder.

ทวย n. collection, crowd, multitude.

ทวย หาร *see* ทหาร

เทียว adv. often, frequently.

เที่ยว n. journey.

เที่ยวไป เที่ยว มา v. to walk up and down.

ไป เที่ยว	v. to go out on pleasure.
เที่ยว เดิน เล่น	v. to go for a walk or a stroll.
เที่ยว ขี่ ม้า	v. to go for a ride.
เที่ยว เรือ	v. to go for a sail.
เที่ยว รถ	v. to go for a drive.
เที่ยรฆะ	adj. long.
ทั่ว, ทั่ว ไป	adv. completely, everywhere, all.
แทะ	v. to gnaw.
แทะโลม	v. to seduce.

ฐ

ฐ	T. aspirated, a low class consonant.
ฐอ	v. to weave.
ฐะ	*see* เฐอ
ฐะนะ	n. money, silver.
ฐะฐี	n. hermit.
ฐนะบัตร์	n. bank note.
ฐราไลย, ฐรณี	n. (1) ground, surface of the earth, (2) threshold of a door.
นาง ฐรณี	n. female angel of the earth.
ฐรณี ฉุบ	int. may the earth swallow me up (oath)
ฐะนิต	n. sound, emphasis.

ขวัช, ขัช	*see* ข
ขรณินทร์	n. King, monarch.
ขะนุ	n. arrow.
ขราดล, ขะรา	n. surface of the earth.
ขาดา	n. a name of Brahma.
ขาตรี ขาษตรี	n. the Earth.
ขานี	n, town, city.
ขารณะ	v. to distribute.
ขิบดี	n. chief man.
‖ ขิดา	n. daughter.
ขิเบศร์, ขิบดินทร์	n. superior, chief, King, emperor.
ขุดงค์	n. self-mortification, asceticism.
ขุมา	n. smoke.
ขุระ	n, business, work.
ขุระ อะไร	what do you want? what business is it of your?
ขุราจาร	n. bad behaviour.
‖ ขำมรงค์	n. ring.
ขำรง	v. to establish, to hold fast to.
ขง	n. flag, standard, ensign, banner.
ขง แผ่นดิน	n. Royal standard.

ธาตุ	n. matter, elements.
ผสม ธาตุ	n. chemical synthesis.
พระธาตุ	n. Buddhist relics.
ยา บำรุงธาตุ	n. tonic.
วิชา แยก ธาตุ	n. chemistry.
แยก ธาตุ	n. chemical analysis.
แปร ธาตุ	n. alchemy.
ธรรมาศน์	n. portable seat for a priest on which he reads the Buddhist scriptures.
ธัญ / ธัญญา	n. paddy.
ธันวาคม	n. December.
ธาร, ธารา	n. stream, brook, water.
‖ ธาร พระกร	n. walking stick.
ธร	adj. suffix meaning the bearer of.
ธูป	n. joss-stick.
ธรรม	n. condition, justice, duty doctrine, law, function,
ธรรมกะถึก	n. preacher, lecturer.
ธรรมดา	n. nature, adj. natural, common, ordinary.
ธรรมวิไนย	n. Buddhist laws.
ธรรมชาติ	n. nature.

ธรรมศาตร์	n. the name of a special law-book.
ธรรมนูญ	n. (1) sealed legal summons. (2) name of a certain law-book.
ธรรมเนียม	n. custom, habit.
ค่า ธรรมเนีม	n. fees, law-costs, stamp duties.
ธุมเกตุ	n. (1) fire, (2) comet.
เธอ	pro. (1) you (between persons of royal blood) (2) he, she, they (refering to royalty.)

น

แม่ น นา — § 1 VOWELS FINAL.

น	N. a low class consonant.
นอ	n. tusk (soft)
นอ แรด	n. rhinoceros horn.
หน่อ	n. small plant, or twig growing from the parent root.
นคะ	n. mountain.
นพะ, นวะ	adj. nine.
นะขะ, นะขา	n. finger nail.
นขะลิขิต	n. parenthesis, bracket.
นะรงค์	n. war, battle.

นฤบดี, นฤเมนทร์ นฤบดินทร์, นฤเบศร นฤนารถ, นฤบาล	n. King.
นฤคหิต	n. the name of the circular mark over the vowel ำ
นฤทุกข์	adj. free from care, free from trouble
นฤโรค	adj. healthy, well, sound.
นฤโศก	adj. glad, happy, free from sorrow.
นฤนาท	adj. well-known, of common knowledge,
นฤพิษ	adj. inocuous, not poisonous.
นฤโรษ	n. echoing roar.
นฤโทษ	adj. innocent, unpunished.
นฤมล	adj. flawless, perfect.
นฤพาน	n. cessation of trouble, Nirvana.
นฤมิตร	n. decoration, adornment, v. to build, to establish.
นฤคุณ	*see* เนรคุณ
นะระสีห์ นราสภ	n. a name of the Buddha.
นรสิงห์	n. a fabulous animal, having a human body but with a long tail.
นรชน	n. people, populace.
นะรา, นร	n, people.

นราไลย	n. ground, earth.
นะราธิเบศร์	n. monarch.
นะราง	n. sky.
นะที	n. river stream.
นรินทร์, นเรนทร์ นเรศูร, นรนารถ นเรศวร, นเรศร์	n. king, monarch, emperor.
นรายน์, นารายน์	n. one of the names of Vishnu.
นภากาศ, นะภา นภาดล, นภาไลย	n. sky, air.
นะลิน	n. lotus.
นรก	n. hell, infernal regions.
นะหาณ	n. bath, water for bathing purposes
นะแน่ง	adj. pretty, beautiful.
|| นลาต	n. forehead.
นะหุต	adj. a large number denoted by 1 followed by 28 zeros.
นคร	n. town, city.
นครบาล	n. municipal officer.
นครโสเภณี	n. courtesan, prostitute.
นวะโกวาท	n. rules of conduct for newly ordained priests.
นมัสการ	*n.* to worship, to reverence.

นะวกะ adj. young, new.

นา v. field.

นาคี, นาคา, นาโค, นาค n. serpent, snake.

นาเคนทร์ นาคินทร์ n, King of the serpents.

นาถา n. helper, supporter, king.

นานา adj. different diverse.

นานา ประเทศ a. foreign countries.

นาวา, นาวี, นาเวศ n. boat, ship.

นาสิก, นาสา n. nose.

นาภี n. navel, belly, stomach, abdomen.

นาที n. minute (of time)

นารี, นาริน, นาเรศ n. virgin, belle.

นารท, นาถัย n. hermit.

นาฬิกา n. clock, time piece.

นาฬิกา น้ำ n. clepsydra.

นาฬิกา พก n. watch.

นาฬิกา แดด n. sundial.

นาเนก adv. too much, too many.

นายก n. leader of men, highest official in a kingdom, Prime Minister.

นา ปรัง	n. field of marshy ground that can be cultivated in the dry season.
นา ร้าง	n. fallow field.
นา ดอน	n. rising ground cultivated as a field
นา เกลือ	n. salt-marsh.
หนา	adj. thick, dense.
น่า	n. (1) season, (2) an adjectival prefix placed before verbs.
น่า ดู	adj. worth seeing, charming.
น่า รัก	adj. pleasant, lovable, delightful.
น่า ชัง	*see* น่า เกลียด
น่า เกลียด	adj. ugly, disgusting.
น่า เอนดู	adj. nice to look at, pleasant, laughable.
น่า แว่น	n. (1) colander (2) apparatus for making vermicelli.
น่า รับประทาน	adj. nice to eat, appetising.
น่า อาย น่า อดสู	adj. shamefaced.
น่า กลัว	adj. terrible, fearful, awful,
หน้า	n. (1) face, (2) page of book, prep. in front, prefix used with nouns.
หน้า ท่า	n. landing stage, wharf.
หน้า ที่	n. post, duty.
หน้า ไม้	*n.* a kind of arrow.

หน้า กาก n. mask

หน้า ผาก n. forehead.

หน้า มุข adv. in front of the house.

หน้า งอก adj. prominent, protuberant (of the forehead)

หน้า ต่าง n. window.

หน้า บาง adj. bashful, easily put to shame.

หน้า บึ้ง adj. surly.

หน้า แข้ง n. tibia.

หน้า ซีด adj. pallid, pale.

หน้า จืด adj. shame faced, crest-fallen.

หน้า เผือด *see* หน้า ซีด

หน้า บัน n. gable, eaves.

หน้า ด้าน adj. impudent, shameless.

หน้า ฉาน adv. in the presence of the king.

หน้า เปน adj. giggling.

หน้า แด่น adj. having a white blaze on the forehead (of animals)

หน้า เสีย n. guilty countenance.

หน้า เกี่ยว เข้า n. harvest-time.

น้า n. aunt, (mother's younger sister)

นิยะตะมิจฉาทิฐิ n. heretic, infidel.

นิฤมล *see* นฤมล

นิวัต	v. to move, to remove.
นิราไลย	adj. exiled, departing from.
นิติ	n. instruction, advice, good counsel.
นิตยภัตร์	n. monthly allowance of priests.
นิรัพพุท	n. adj. a large number denoted by 1 followed by 63 zeros.
นิราศ	n. (1) parting, separation (of people) (2) ballad.
นิระมิต	v. to establish by supernatural agency
นิโครธ	n. banyan-tree.
นิครนถ์	adj. belonging to a different religion
นิบาต	n. tale, story, narrative.
นิเทศ	v. to explain.
นิวาส	n. residence.
นิเวศน์	n. dwelling, palace.
นิมิตร์	n. (1) dream. (2) sex.
นิพนธ์	n. literary compositions of Royalty.
นิโรธ	*see* นิพาน
นิมนต์	n. to invite or to entertain priests.
นิรันดร, นิรันร์	adj. eternal, everlasting.
นิทาน	n. story, tale.
นิพาน	n. Nirvana.
นิกุล	*n.* family.

นิคม n. village.

นิกร, นิกาย n. crowd, army.

นิวรณ์ v. to prevent, to hinder.

นิยม v. to believe in, to trust in.

นิไสย, นิสัย,
นิศรัย n. habit, custom.

นิศากร, นิศานาถ n. the moon.

นิยาย n. tale, story.

นิฤภัย, นฤภัย adj. safe, without damage.

นิเคราะห์ adj. absolute, with full power.

นี่ adv. here, pro. I (colloquial)

หนี adv. to run away, to flee.

หนี คุก v. to break out of prison.

นี้ adj. this, these.

หนี้ n. debt.

นุกรม n. arrangement, order, series.

นุสนธิ์ n. connection.

หน n. (1) rat, mouse (2) pet name for small children.

หนู ผี n. a small black mouse.

หนู พุก n. piebald rat.

เนติบัณฑิต n. lawyer, legist.

เนรเทศ,เนียรเทศ v. to exile.

เนรคุณ v. to return evil for good.
adj. ungrateful

เนรมิตร์ *see* นฤมิตร์

แหน n. duck weed.

แน่ adj. certain, true.

แน่ นิ่ง adj. faint (of persons)

ใน prep. in.

ใน ตา, ไนยนะ
ไนยนา,ไนยเนตร์ } n. eye, pupil of the eye.

ไน n. spinning wheel.

ไนย n. way path, stratagem, secrecy.

อีก ไนย หนึ่ง in addition to, besides. pro. another.

ไหน adv. where.

โน adj. swollen.

โนรี n. a species of parrot.

เนา v. (1) to be in, to remain, (2) to tack cloth.

เนาวะ adj. nine.

เนาวรัตน์ adj. (1) pure, refined (of gold or precious stones), (2) the nine jewels.

เน่า adj. rotten, putrid.

นำ v. to lead, to conduct, to introduce.

นำ ร่อง *v. to* pilot.

หนำ	adj. full, sufficient.
น้ำ	n. water.
น้ำ กรด	n. corrosive acid.
น้ำ กรดกำมะถัน	n. sulphuric acid, oil of vitriol.
น้ำ กรด ดิน ประสิว	n. nitric acid.
น้ำ เกิด	n. high water, high tide.
น้ำ กาม	n. semen.
น้ำ แข็ง	n. ice.
น้ำ คร่ำ	n. dirty water.
น้ำ คร่ำ	n. amniotic fluid.
น้ำ ค้าง	n. dew.
น้ำ ใจ	n. will, intentions.
น้ำ ชุบ	n. electro-plating fluid.
‖ น้ำ จัณฑ์	n. spirits, liquors.
น้ำ ด่าง	n. soda-lye.
น้ำ ตาล	n. sugar.
น้ำ ตาล หม้อ	n. palm sugar in clay pots.
น้ำ ตาล กรวด	n. crystallized sugar.
น้ำ ตาล งบ	n. circular cake of palm sugar.
น้ำ ตาล ทราย	n. castor sugar, powdered sugar.

น้ำ ตาย n. low-water, low tide.
น้ำ ตา n. tears.
น้ำ เต้า n. gourd.
น้ำ หนัก n. weight.
น้ำ นม n. milk.
น้ำ ประสาน n. solder.
น้ำ ประสานทอง n. borax.
น้ำ ปลา n. a kind of sauce.
น้ำ ผึ้ง n. honey.
น้ำ พระพิพัฒน์ สัจจา n. water of allegiance.
น้ำ พุ n. spring, source.
น้ำ พริก n. a Siamese condiment.
น้ำ มูก n. mucus of the nose.
น้ำ มนต์ n. holy water.
น้ำ มัน n. oil.
น้ำ มัน ละหุ่ง n. castor-oil.
น้ำ มัน หมู n. lard.
น้ำ มัน ก๊าด n. kerosene oil, petroleum.
น้ำ มัน ดิน n. tar.
น้ำ มูต n. urine.

น้ำ เหลือง n. lymph.
น้ำ ลาย n. spittle, saliva.
น้ำ หอม n. perfume, scent.
น้ำ องุ่น n. wine.
น้ำ อ้อย n. molasses.
น้ำ เอ่อ n. slack-tide, slack water.
น้ำ อบ n. scent, perfume.

แม่ นก § 2. K. FINAL.

นก n. (1) bird, (2) hammer, (of a gun)
นก สอง หัว adj. deceitful, double-dealing.
นัก adv. very, much.
นักร n. crocodile.
นักขา n. finger, nail.
นักแร้ n. armpit.
นักเลง n. (1) noted person, (2) dilettante, collector of objects of vertu in an amateurish way, (3) hooligan, rogue, scoundrel.
นักพรต n. hermit, ascetic.
นักขัตฤกษ์ n. festival, ceremony.
นักปราชญ์ n. professor,learned man.
นักเทศ n. preacher.

นักโทษ n. criminal, felon.

นัก สวด n. reciter (at funerals)

นักการ n. bailiff, harbinger, messenger.

นักสิท์ n. hermit, recluse.

นักเรียน n. school-boy, scholar.

นัครา, นัคเรศ n. town, city.

นัคน์ adj. bare, naked.

นัคคินทร์ n. lofty mountains.

หนัก adj. heavy.

หนัก มือ adv. too much.

หนักใจ, หนัก อกadj. anxious, sad.

หนัก ไป v. to grow worse.

หนัก หน่วง adj. slow, not in a hurry. v. to delay

หนัก แน่น(ใจ) adj. constant, grave.

นาก n. (1) an alloy of gold and copper, (2) otter.

นาค n. (1) serpent, dragon, (2) a name given to a candidate for the priesthood before being invested with the yellow robe.

นาค พิภพ n. kingdom of serpents.

นาคราช n. King of the serpents.

นึคหิต *see* นฤคหิต

นึก	v. to think, to consider.
นึก ขึ้น ได้	v. to call to mind, to remember.
โหนก	n. hump, swelling.
นอก	adv. out.
นอก ความ	n. beside the point.
นอก ใจ	adj. unfaithful, faithless.
นอก จาก	adv. besides, except.
นอก ชาน	n. verandah, balcony.
นอกรีต	not according to the right way.
ข้าง นอก	adv. outside.
บ้าน นอก	n. provincial town, adj. provincial, not smart.
เมือง นอก	n. foreign countries, adv. abroad.
หนอก	n. hypogastrium.
หนวก	adj. deaf.
น้ำ หนวก	n. disease of the ear.

แม่ นง — § 3 Ng. Final.

นงคราญ, นงนุช นงพงา, นงพาล นงโภช, นงโพช นงค์เยาว์, นงราม นงลักษณ	n. beautiful woman, beauty, belle.

นังคัล n. plough.

หนัง n. (1) skin, hide, (2) shadow play.

หนัง กำพร้า n. epidermis.

หนัง ฟอก n. leather.

หนังสือ n. book, letter.

หนังสือ ขอม n. book written in Cambodian characters.

นั่ง v. to sit.

นั่ง โป่ง v. to sit in a tree at night, to wait for game (of hunters).

นั่ง ขัดสมาธิ v. to sit cross-legged.

นั่ง สมาธิ v. to sit silently in solitude.

นาง n. woman, girl.

นาง กำนัล n. lady-in-waiting.

นางชี n. nun.

นาง ท้าว n. women of title in the palace.

นาง นุน n. a species of vegetable.

นาง นวน n. sea-gull.

นาง ฟ้า, นาง อัปษร n. angel.

นาง ห้าม n. secondary wives of the king.

นิ่ง adj. quiet, silent, v. to be quiet.

นิ่ง ซิ int. hold your tongue !

นึ้ง หน่อง n. jews harp.

นึ่ง v. to cook with steam, to steam.

หนึ่ง adj. one.

ที่ หนึ่ง adj. first.

หน หนึ่ง adv. once.

นุง adj. rough, not smooth, (of cloth)

นง กุฎ n. tail (of animals)

นุ่ง v. (1) to put on the 'panung,' to cloth the lower part of the body, (2) to cheat, to defraud.

นุ่ง ห่ม v. to dress, to put on (of clothes generally)

นุ่ง ลอย ชาย v. to put on the 'panung' without twisting it up.

แหนง v. to suspect.

แหนง ใจ v. to be estranged.

แน่ง น้อย adj. slender, svelte (of women)

นอง v. to overflow, adj. too much, excessive.

นอง เนือง adv. occasionally.

หนอง n. (1) pus, matter, (2) swamp.

หนอง ใน n. gonorrhoea.

หนอง ปลูก ผี n vaccine virus.

น่อง n. calf (of the leg)

น้อง n. younger (brother or sister)

น้อง ยาเธอ	n. King's younger brother.
น้อง นางเธอ	n. King's younger sister.
น้อง สุด ท้อง	n. youngest (brother or sister)
หน่วง	v. (1) to delay (2) to hold on to.
เหนี่ยง	n. (1) wattles (of a bird) (2) noose in a kite-string (*see* อีเป้า)
เหนี่ยง	adj. very black.
เนือง ๆ	adv. often, frequently.
เนือง	adj. connected, adjoining adjacent.

แม่ นด

§ 4 T. FINAL.

นัด	v. to appoint (time or place) d.p, of guns in salutes.
นัจ, นัจจ	n. musical performance with dancing, ballet, nautch.
นัฑา	n. weed.
นัดดา	n. nephew, grandchild.
นัตถ์	v. to inhale, to snuff up.
ยา นัตถ์	n, snuff.
นัทที	n. river
นาฏ	n, actress, dancer.
นาด	v. to do anything in an ostentatious manner.
นารถ	n. (1) dwelling, residence (2) helper saviour, protector, supporter.
หนาด (ต้น)	n. a species of plant.

นิจ, นิตย์ adv. always, constantly, continually, vertically.

นิจจัง adv. surely, certainly.

นิจภัตร, นิตยภัตร n. monthly distribution of rice to priests, priest's monthly allowance

นิด, นิด หน่อย adj. little, a little, slightly.

นิจนิรันต์ adv. constantly.

นิตรา, นิทรา v. to sleep.

นิษคุณ v. not to be benefited by.

นิศจาร adj. surprising, inexplicable.

นิษโทษ adj. pure, perfect, free from evil.

นิษบาป adj. sinless, pure, perfect.

นิษผล adj. useless, fruitless.

นฤตย์ *see* นัจ

|| นุช n. younger brother or sister by the same mother.

|| นุชนาฏ n. younger sister.

นุต v. to admire, to praise.

|| เนตร์ n. eye.

เหน็ด เหนื่อย adj. tired, weary.

ค่าเหน็ดเหนื่อย n. reward for one's trouble, fare.

นวด v. to massage.

นวด เข้า v. to thresh.

หนวด n. moustache.

หนวด กุ้ง n. antenna, feeler.

หนวด เครา n. beard, whiskers.

หนวด นาคราช n. a species of plant.

หนวด พราม (เชือก) n. ropes for hoisting a heavy object into position, tackle.

แม่ นน § 5 N. FINAL.

นนท์ n. gladness, pleasure.

นนทรี (ต้น) n. a kind of tree with yellow flowers

นันทวัน n. garden.

นั่น, นั้น adj. that, those.

ที่ นั่น adv. there.

เหล่า นั้น adj. those.

นาน, เนิ่น นาน adj. long (of time)

นาน แล้ว adv. a long time ago.

นินนะคา n. river,

นินนะหุต n. a large number denoted by 1 followed by 35 zeros.

นินทา v. to slander, to talk scandal, to despise.

คน ชอบ นินทา n. scandal-monger, back-biter.

นิล	n. sapphire, adj. blue.
นิล กาฬ	adj. glossy black.
หนุน	v. (1) to reinforce, (2) to prop up or support a heavy object.
หนุน หมอน	v. to rest the head on a pillow.
อุด หนุน	v. to support, to help.
นุ่น	n. tree-cotton, cotton-wool, wadding.
นูน	v. to swell.
เน้น	v. to crush, to pinch.
เน้น ฟัน	v. to grind the teeth, to snarl.
แน่น	adj. compact, dense, thick.
แน่น หนา	adj. strong, safe.
แน่น อก	adj. grief-stricken.
โน่น, โน้น	adv. there, yonder,
นอน	v. to sleep, to lie down.
นอน ขว้า	v. to lie face downwards.
นอน หงาย	v. to lie on the back.
นอน ใจ	adj. slow, lazy, dilatory, not in a hurry.
นอน ตะแคง	v. to lie on the side.
นอน หลับ	v. to be fast asleep, to be sound asleep
หนอน	n. worm.
หนอน ไหม	*n. silk*-worm.

นวล	adj. (1) yellowish-white, cream-coloured, (2) bloom on fruits.
เนียน	adj. (1) well-joined, well-fitted (2) brass or zinc scraper used by bakers
เนิน	n. hillock, rising ground, knoll.
เนิน ผา	n. high rocky ground, crag.
เนิ่น	adj. slow, unpunctual, long (of time)

แม่ นบ § 6. P. FINAL.

นบ	v. to respect.
นบน้อบ	v. to salute, to honour, to express kind wishes or respect.
นพะ	adj. nine.
นพคุณ	n. fine, pure.
นพเก้า	adj. a set of nine gems.
นพรัตน์	*see* เนาวรัตน์
นภากาศ, นภ, นภา	n. air, sky.
นับ	v. to count, to reckon, to consider.
นับถือ	v. to respect, to reverence.
นาบ	v. (1) to flatten by means of a hot iron, (2) *see* ทาบ
หนีบ	v. to pinch.
เหนีบ	v. to push in, to stick in.
เหนีบ ชา	*n. beri-beri.*

มีด เหน็บ	n. dagger.
แนบ	v. to join, to embrace to sit beside.
แหนบ	n. (1) pincers, forceps, tweezers, (2) watch-guard,
นอบ นบ นอบ น้อม	*see* นบ น้อม
เนิบ	adj. slow, sluggish, tardy.

แม่ นม — § 7. M. Final

นม	n. (1) breast, udder, (2) milk.
หัว นม	n. nipple.
นม นาน	adv. a long time ago.
นม พิจิตร์	n. a species of creeping plant.
นมราชสีห์ (น้ำ)	n. a species of vegetable.
นาม	n. name, noun.
หนาม	n. thorn.
นิ่ม, น่ม	adj. soft, flabby.
นิ่ม	n. scaly ant eater, pangolin (*Manis*)
หนุ่ม	adj. young, juvenile.
แนม	v. to add, to compress, to press.
สอด แนม	v. to spy.
โน้ม	v. to bend without breaking.
โน้ม น้าว	v. to flatter.

น้อม v. to bow.
น้อม ใจ v. to humble oneself, to abase oneself
น้อม วาจา v. to speak respectfully.
นวม n. lining of a coat.
นวม ชก มวย n. boxing-gloves.
น่วม adj. soft.
เนียม n a species of plant.
ช้าง เนียม n. elephant with short tusks.

แม่ เนย § 8. DIPHTHONGS FINAL

นัย n. kind, sort. variety.
นัย n. stratagem, trick, plan.
นัยน์ n. eye.
เนย n. ghee, butter.
เนย แข็ง / เนย ก้อน } n. cheese.
นาย n. (1) master, (2) a title equivalent to Mr.
นาย ทหาร n. officer.
นาย ประกัน n. surety, guarantor.
นาย หน้า n. broker, intermediary, go-between
นาย คุก *n.* gaoler.

นาย ช่าง n. master-craftsman.
นาย ห้าง n. proprietor of a store or shop.
นาย แขวง n. superintendant of a district, overseer.
นาย กอง n. leader.
นาย หมวด n. superintendent, inspector.
นาย พลตรี n. Major-general.
นาย พลโท n. Lieutenant-general,
นาย พลเอก n. General.
นาย พันตรี n. Major.
นาย พันโท n. Lieutenant-colonel
นาย พันเอก n. Colonel
นาย การ n. foreman.
นาย เงิน n. creditor.
นาย เวร n. persons who take duty in rotation
นาย สิบตรี n. Lance-corporal.
นาย สิบโท n. Corporal.
นาย สิบเอก n. Sergeant.
จ่า นาย สิบ n. Sergeant-Major.
นาย ท้าย n. steersman.
นาย ร้อย ตรี n. Sub-lieutenant.
นาย ร้อย โท n. Lieutenant.

นาย ร้อย เอก n. Captain (army)

นาย เรือ n. Captain (of a ship)

หน่าย adj. offended, disgusted v. to be tired of.

หน่าย แหนง adj. hating the sight of a person.

น่าย v. to melt. to dissolve.

หนาว adj. cold.

น้าว (กระสุน) v. to draw a bow.

น้าว *see* โน้ม

นิ่ว n. stone or gravel in the bladder.

นิ่วหน้า v. to frown.

นิ้ว n. (1) finger, (2) inch.

นิ้ว เท้า n. toe.

นิ้ว กลาง n. middle finger.

นิ้ว ชี้ n. fore-finger, index-finger.

นิ้ว นาง n. ring-finger.

นิ้ว ก้อย n. little finger.

นิ้ว หัว แม่ มือ n, thumb.

นุ้ย adj. fat, stout, bulky.

แนว n. (1) row, line, (2) crevice, crack.

แนว เรือ n. seams of a ship.

ชัน แนว *n.* composition for caulking boats.

เปน แนว	adj. streaked, striped.
แน่ว	adj. straight, direct.
หน่อย	adj. a little.
น้อย	adj. little, small, few.
น้อย หน่า	n. custard-apple.
น้อย หน้า	adj. unwilling to ask or favour of a [person.
น้อย ใจ	adj. disappointed.
นวย	adj. fickle, inconstant.
หน่วย	adj. one, d.p. of spherical objects.
หน่วย ก้าน	n. character, appearance.
เหนียว	adj. (1) sticky, (2) stingy, niggardly
ดิน เหนียว	n. clay.
เหนียว หนี้	adj. unwilling to pay debts.
เหนี่ยว	v. to grasp, to pull, to retain.
เนือย	adj. slow.
เหนื่อย	adj. weary, tired.
เหนื่อย เท้า	adj. footsore.
เนื้อ	n. (1) flesh, meat, (2 deer.
เนื้อ ไม้	n. a medicinal wood.
ผ้า เนื้อ ดี	adj. of fine texture (cloth)
เนื้อ ที่	n. area, space, extent.

เนื้อ หมู	n. pork.
เนื้อ แท้	adj, pure, unalloyed.
เนื้อ ลูก วัว	n. veal.
เนื้อ กวาง	n. venison.
เนื้อ ความ	n. substance, summary, sense of a passage.
เนื้อ วัว	n. beef.
เนื้อ แกะ	n. mutton.
เหนือ	n. north, prep. above,
เหนือ น้ำ	adj. up-stream.
แนะ	v. to show the way.
แนะ นำ	v. to lead the way, to introduce.
แนะ นัด	*see* นัด
คำ แนะ นำ	n. advice, direction, instruction.

บ

แม่ บ บา

§ 1 Vowels Final.

บ	B. a middle class consonant.
บอ	adj. half-witted imbecile.
บระมัดถ์	n. book of morals, philosophy.
บระเพ็ด	n. a species of creeping thorny-plant having a bitter flavour.
บอระมาน	n. glue, paste.
บัร	n. enemy, foe.

บรม a prefix meaning great, mighty.

บรมหากระษัตริย์ n. emperor.

บดี n. chief man, superior.

บพิตร์ n. King, prince, one who is rich in dignity or wealth.

บริ a prefix meaning round, round about (cf greek péri)

บริการ v. to help, to assist, n. all kind of work.

บริกัป n. consideration.

บริกรรม v. to pray, to pay one's devotions.

บริขาร n. articles used by priests.

บริคน v. to regulate, to determine, n. section, part.

บริจาค v. to offer, to give, to make liberal gifts, to distribute.

บริจาร์ n. wife, concubine, servant.

บริเฉท n. (1)chapter(2)safe-guard,precaution

บรินายก n. leader of a crowd, chieftain, superior power.

บริบาล v. to watch over, to take care of.

บริบูรณ์ } adj. prosperous, abundant plenteous
บริบวรณ์ }

บริพัท v. to love, to enjoy.

บริวาร, บริพาร n. train, attendants, retainers, retinue

บริภัณฑ์ n. furniture.

บริภาศ v. to blame, to speak ironically.

บริโภค v. (1) to eat, (2) to use

บริมาศ n. full-moon.

บริมณฑล n. circle, circumference, adj. circular

บริรักษ์ v. (1) to bring up, to maintain, (2) to love equally all round.

บริวัต, บริวุต v. to go round, to encircle, n. circle,

บริวาศกรรม n. penances performed in solitude. (by priests) in atonement for their faults.

บริเวณ n. neighbourhood, vicinity.

บริษัท n. company.

บริสุทธิ์ adj. clean, pure, not mixed, unalloyed, genuine.

บริหาร v. to remove objections, to take care of, to look after, to cure, to preserve

บวร a prefix meaning chief, excellent.

บวรวัณณา n. a paper given to priests stating the amount of money contributed to their support.

‖บรุพชิวหา n. uvula.

บ่อ n. (1) well (2) a Laos prefix meaning not. none, not one.

บ่อ แร่ n. mine.

บ่อ น้ำ n. artesian well.

บา n. (Laos) teacher, young man.

บาจก *n. cook.*

บาดาล n. underground kingdom of the Nagas or serpents.
บาทา n. foot.
บาบี v. to tease, to disturb.
บาระนา n, money, coin.
บาระมัตถ์ *see* บระมัตถ์
บาระนี adv. so, thus, in that manner.
บารมี n. protection, virtue, power.
บาเรียญ n. professor, learned man.
บาหลี n. cabin.
บาฬี adj. Pali.
บ่า n. (1) shoulder, (2) epaulette (3) inundation.
บ่า นี้ adv. at this time.
บ้า adj. mad, insane.
บ้า ยอ adj. eager for flattery.
บ้า จี้ adj. ticklish, irritable, n. hysteria.
บ้า หมู (โรค) n. epilepsy, epileptic fits.
บ้า เลือด adj. savage from a wound.
บ้า บิ่น adj. dare-devil, reckless.
บิ v. to break off a small piece, to chip [off.
บิดา n. father.
บิตุ, บิดร n. father.

บิตุฆาฏ n. parricide.

บิตุลา n. uncle.

บีฬา, บีฬา v. to torment, to worry, to molest, to importune.

บีกุประมาหนา n. hermit.

บี้ v. to crush, to push in.

บี้, บู้บี้ adj. out of shape, crushed, distorted

บุ v. to beat metal into thin plates, [to nail.

บุหงา n. a flower, a plant bearing small scented flowers.

บุหงัน n. (Malay) flower, adj. strong.

บุถุชน n. common people, mob.

บุระ n. (1) future, (2) town.

บุรณะ adj. full, complete.

บุระ, บุรี, บุรี n. town, city.

บุหรี่ n. cigar, cheroot.

บุหรง n. (Malay) bird.

บุรุษ n. man.

โรค สำหรับ

บุรุษ n. syphilis.

บโรหิต *see* โบโรหิต

บุหลัน n. (Malay) moon.

บุราณ	*see* โบราณ
บุรินทร์	n. (1) large city, (2) king, ruler a name of Indra.
บู่ (ปลา)	n. mud-fish.
บู้	adj. deformed, crushed, distorted.
บูรทิศ บูรพา	n. East, Orient.
บูรพาจารย์	n. father, mother, parents.
บูชา	v. to offer (to Buddha or to genii)
บูชายัญ	n. sacrifice, offering.
เบ้	*see* ขู้
เบ้ ปาก	v. to screw up the mouth.
แบ	v. to open (especially of the hand)
แบ หลา	v. to lie on the back with the limbs stretched out, (Malay) to die.
แบ้	*see* ขู้
ใบ	n. leaf, sail, d.p. of round and hollow objects.
ใบ หน้า	n. face.
ใบ ปก	n. binding of a book, cover.
ใบ เสร็จ	n. receipt.
ใบ้	adj. dumb.
โบราณ	adj. ancient, old.

โบโรหิต *see* ปะโรหิต

เบารุษ *see* บุรุษ

เบา adj. light, not heavy, v. to make [water.

เบา ราคา adj. cheap.

เบา ๆ adv. go slowly,

เบา มือ adj. having the work made less.

เบา ใจ adj. light-hearted, careless.

เบา บาง adj. a few, a little.

เบาราณ *see* โบราณ

เบา ความ v. to lose one's temper.

ใจ เบา adj. fickle, inconstant.

เบ้า n. crucible, melting-pot.

บำเทิง n. gladness, pleasure, joy.

บำแดง n. messenger.

บำบัด v. to cure, to relieve.

บำบวง v. to offer sacrifices.

บำเพ็ญ v. (1) to keep, to preserve, (2) *see* ทำบุญ

บำราศ v. to reject, to throw away, to disappear.

บำรุง n. to bring up, to protect, to take care of.

บำเหน็จ,บำนาญ n. reward, prize.

บำหราบ, บำราบ v. to clear a place from the enemy

บำเรอ v. to attend to, to maintain, to support.

แม่ บก § 2. K FINAL.

บก n. land.

บก พร่อง adj. not full, not enough.

ทหาร บก n. infanty.

บน บก adv. on shore, ashore.

ขึ้น บก v. to disembark.

บัก (Laos) n. master. *see* อ้าย

บาก v. (1) to chop, to cut, (2) to turn, to avert.

บาก ท่า v. to conceive a stratagem.

บึก ๆ n. beating of the heart.

บึก บึน adj. stubborn, savage, idiotic.

บุก v. (1) to wade, (2) to go across country, n. a species of plant.

บุก รุก v. to advance, to rush.

บุคลิต n. objects or articles for the use of certain people.

บุคคล n. people.

แบก v. to carry on the shoulder.

โบก v. (1) to signal by flag or by hand (2) to smear, to paint.

โบก หาง v. to wag the tail.

โบก ควัน	v. to make smoke go in a certain direction.
โบก ปูน	v. to plaster, to daub.
โบกขรณี	n. lotus-pond.
บอก	v. to report, to tell, to say.
บอก ทบ	v. to prompt (theatrical term)
ตาม คำ บอก	n. dictation.
บวก	v. to add.
บวก บาญชี	v. to cast up accounts.
เบียก	v. to divide into two parts, to distribute.
เบิก	v. (1) to open a little, (2) to request payment, (3) to ask for a thing without offering to pay.
เบิก เรือ	v. to hollow out a tree trunk into a [boat.
เบิก บาน	v. to rejoice.
ใบ เบิก	n. cheque, bank draft.
เบิก ด่อง	n. pass-port.

แม่ บง — § 3. Ng. Final.

บง	v. (1) to command, to point out work to be done, (2) to behold, to see.
บงก์	n. dirt.
บงกช	n. lotus.
บงการ	v. to order, to appoint.

บ่ง v. to extract thorns, to open an abscess.

บ่ง ชื่อ v. to call out the names.

บัง v. to shade, to shut out the light, to keep secret, to hide, to veil, n. shelter.

บังเกิด v. to be born, to happen.

|| บังคด n. water-closet, privy.

|| บังคด หนัก n. faeces.

|| บังคด เบา n. urine.

บังคับ v. to order, to command, to control n. domination suzereignity.

ข้อ บังคับ n. order, rule, regulation.

บังคม, บังคมคัด v. to pay respect to, to do homage.

บัง ฉาก n. to screen off.

บัง ใบ n. venetian blinds.

บัง พื้น v. to stab secretly.

บัง มืด v. to shut out the light, to darken.

บังเวียน n. compasses.

บังสะกุด, บังสุกุล n. damaged cloth offerred to the priests.

บังเหียน n. rein, bridle.

บังอาจ v. to dare, adj. daring, bold, audacious.

บังอิง v. to lean back, n. back of the seats

บังอร	n. beautiful woman.
บังอาจ	n. window.
บังเอิน	by chance, perchance, perhaps.
บั้ง	v. to chop up, to notch, n. (1) guard of a sword (2) shoulder strap.
บาง	adj. thin, slender, fine, delicate, n. village.
บาง คน	somebody, some one, some persons.
บาง ที	adv. sometimes, perhaps.
บาง เบา	*see* เบาบาง
บ่าง	n, flying-fox,
บ้าง	adj. some, any.
บึง	n. swamp, marsh.
บึ้ง	n. a species of spider, adj. angry.
หน้า บึ้ง	adj. sulky, surly, morose.
บุ้ง	n. (1) caterpillar, (2) rasp.
เบ่ง	v. to expand, to swell out.
แบ่ง	v. to divide, to separate to distribute, to share.
บ้อง	n. socket for the haft of a chisel, etc.
บ้อง ตื้น	adj. silly, stupid, idiotic.
บวง บน	v. to make offerings, to spirits or demons.
บวง สรวง	v. to make offerings to angels.

บ่วง n. loop, noose, snare, trap.

เบี่ยง v. to turn away a little, to deny, to refuse,

เบื้อง prep. on one side, on the side of. n. side adv. when.

เบื้อง หน้า adv. in future.

เบื้อง ต้น n. begining, commencement

เบื้อง ปลาย n. ending, finish, finale.

เบื้อง บน adv, on the top.

เบิ่ง (Laos) v, to stare at.

แม่ บด § 4 T. FINAL.

บด v. to grind, to pound in a mortar.

บด เอื้อง v. to chew the cud.

บถ n. path, road, course.

บท n. (1) section, lesson, chapter, (2) print trace.d.p. of verses, [chapters etc.

บท กลอน n. poetry, verses.

บท บาท n. a certain kind of poetry,

บทจร v. to walk,

บัจจัย n. money, (priest's word)

บัฏ n. bunting.

บัดกรี v. to solder.

บัดพลี *see* บม สรม

บัดสี adj. disgraceful, shameful.
บัดนี้ adv. now, at this time.
บัด ใจ adv. immediately, in a moment.
บัดดล adv. now, at this moment.
บัดเดี๋ยว adv. bye and bye, presently.
บัตร์ n. document, paper.
บัตร์ สนเท่ห์ n. anonymous letter.
บัทม์ n. lotus.
บรัด q. to adorn, to decorate.
บาด v, to cut, to scar.
บาด ตา adj. angry at the sight of, unpleasant
บาด แผล n. wound, scar.
บาดทยัก n. gangrenous wound.
บาด หมาง n. dissention, difference of opinion.
บาด หลวง n. Roman Catholic priest, padre.
บาด หมาย n. judicial summons.
บาตร์ n. priest's bowl or basin.
บาท n. (1) foot (2) tical (3) a quarter, (4) period of six minutes.
|| บาทบริจาร์ n. maid-servant.
|| บาทยุคล n. both feet of the king.
บาทบงก์ n. feet, or foot.

บาทจิตร์ n. mental disease.

บาทมูล v. to prostrate oneself at the feet of.

บาศ *see* บ่ง

บิด v. to twist, to distort, to cheat [adj. lazy.

บิด หล่า n. gimlet.

บิด การ v. to leave work.

บิด พลิ้ว v. (1) to delay work, (2) to put off payment of a debt.

โรค บิด n, dysentery, enteric fever.

บุฎ n. vessel, jar, bottle, crockery,

บุตร์ n, child, offspring.

บุตรา n. son.

บุตรี n. daughter.

บุจฉา n. question, interrogation.

บุศรา คำ n. topaz.

บุทคล n. person, people.

บุษย์ adj. white.

บุษบา n. flowers.

บุษบัน n. full blown blossom.

บุษบก n. an open palanquin with four posts and a roof.

บษบง n. white lotus

บูด	adj. putrid, sour, unfit for food.
เบ็จเสร็จ	n. total, adj. perfect,
เบ็ด	n. fish-hook.
เบ็ดเล็ด	n. things of all sorts, adj. miscellaneous
โบด	n. (1) young of animals, whelp. (2) (English) boat.
โบถ	n. temple, shrine, church.
โบษจรณี	*see* โบถ ขรณี
บอด	adj. blind.
บวช	v. to enter the priesthood, to be ordained.
บวด	v. to be cheated, n. pudding, sweet sauce, syrup.
เบียด	v. to oppress, to press, to squeeze.
เบียด บัง	v. to take by stealth.

แม่ บน § 5 N. FINAL.

บน	prep. on, upon, over, above, v. to bribe.
บด	v. to sacrifice, to make offerings, to spirits, to desire prosperity.
บ่น	v. to grumble, to be discontented.
บ่น ถึง	v. to complain of a person's absence, to desire lovingly, n. keepsake.
บัญจ เบ็ญจ	*adj.* five.

บัญชา } v. to command, to order.
บัญหาร }
|| บัญชร n. barred window.
บัญญัติ n. command, order, decree.
บันยะบันยัง v. to be economical.
บันลือ v. to resound, n. (1) loud noise, (2) report, fame.
บัณย์ n. trade.
บัณฑร adj. white.
บัณฑรนาค n. white elephant.
บรรจุ v. to load, to ram in,
บันดุ prep. to, arrived at,
บัน n. gable-end.
บันถ์, บันถะ n, solitary way, lonely path.
บันได n, staircase, ladder.
บันเทา v. to be relieved, to get better, to become convalescent,
บัลลังก์ } n. throne, seat.
บรรยงก์ }
บันเดง v. to sing, to play, to make music.
บัณฑูร n. order, command.
บัณฑิต n. professor, learned man.
บันดาล v. to cause, to make.

บัณเฑาะ n. a small drum used by Brahmins in ceremonies.

บรรลัย, บันไลย v. to die, to be destroyed.

บรรณ, บรรณา n. (1) tree-leaves, (2) letter.

บรรดา n. company, tribe, collection, adj. all

บรรดาศักดิ์ n. dignity, rank, honour.

บรรทึก v. to take a note of, to write down, to jot down.

บรรทุก v. to load.

บรรฎาก n. cloth flag.

บรรณศาลา n. rest-house roofed with leaves.

บรรณาการ n. royal gifts, state presents.

บรรจง v. to do carefully, to be neat.

บรรเจิด adj. fine, showy.

บรรชิด v. to unite, to join.

บรรเทิง adj. rejoicing, pleasant, cheerful.

บรรพต n. mountain, hill.

บรรทัด, บันทัด n. line, rule.

ไม้ บรรทัด n. wooden ruler.

|| บรรจถรณ์ }
|| บรรฐร } n. bedstead.

บรรจบ v to complete, to join together, [to unite.

|| บรรธม v. to sleep.

บรรยาย v. to tell, to relate.

บรรโลม v. to pacify, to conciliate, to appease

บั่น, บั่น รอน v. to cut. to chop, to split.

บุรพ, บรรพ, บรพ adj. ancient, old, n. east.

บรรสาน v. to mix, to mingle.

บรรสม v. to add together.

บั้น n, (1)half coyan of rice, (2)part, piece

บั้นเอว || บั้น พระองค์ } n. waist, loins.

บาญชี n. account, list, catalogue.

บาญชีสำมโนครัว n. census.

สมุด บาญชี n. ledger.

บาน v. to open, to blossom, to bloom d.p. of windows, screens, mirrors, [and doors.

บาน ประตู n. fold or leaf of a door.

บานไม่รู้โรย (ดอก) n. everlasting flower. (*Gomphroema* [*globosa*)

บาน หน้า ต่าง n. window shutter.

บานเย็น(ดอก) n. a species of flower that opens in the evening. (*Mirabilis jalapa*)

บาน พับ n. hinge.

บาล n. guardian, keeper.

บ้าน, บ้าน ช่อง n. home, house, dwelling.

บ้าน นอก adv. up country, adj. provincial, rural, rustic.

บิณฑ์ n. a cake of rice, piece, fragment morsel.

บิณฑบาต v. to collect food in the morning (of priests.)

บิณน์ n. pleasure, festivity, gladness.

บิน v. to fly.

บิน ถลา v. to swoop.

บิน ขึ้น v. to soar.

บิ่น adj. blunted, chipped.

บุญ, บุนย์ n. merit, goodness, good luck, fortune; meritorious acts done in this life which are supposed to ensure happiness.

รู้ บุญ คุณ adj. grateful, thankful.

ใจ บุญ adj. kindly benificient, benign.

เจ้า บุญ, นายคุณ } n. benefactor

ทำ บุญ v. "to make merit" *i. e.* to perform acts calculated,to ensureprosperity

หา บุญ ไม่ adj. dead, v. to die.

บุตร์ บุญธรรม n. adopted child, foster child.

ตาม บุญ as it may happen, as luck will have it

บญาธิการ n. supreme felicity.

บณฑริก n. white lotus

บุนนาก n. a small flower.

บูรณ adj. abundant, full, complete

เบน n. a species of timber tree, v. to turn a little.

เบ็ญจ adj. five.

เบ็ญจพิธ adj. of five kinds, of five varieties.

เบ็ญจรงค์ / เบ็ญจวรรณ adj. of five colours.

เบ็ญจกัลยาณี n. perfect beauty (of woman) *i. e.* hair, teeth, colour, complexion. members.

เบ็ญจา n. a seat with five tiers used on ceremonial occasions.

เบ็ญพรรณ์ adj. of five kinds.

เบ็ญจม n. fifth.

เบ็ญมาศ n. chrysanthemum.

เบ็ญจางค์ n. having five parts.

เบ็ญจางค / ประดิษฐ v. to prostrate oneself, to grovel on the hands knees with the forehead touching the ground.

แบน adj flat, thin.

บอน n. aquatic plants, which cause irritation if eaten or touched.

บ่อน n. (1) place for gambling, (2) place.

บวน (แกง) n. a kind of curry.

บ้วน v. to spit, to expectorate.

บ้วน ปาก v. to rinse out the mouth.
เบียน v. to torment, to molest, to annoy.
เบือน v. to turn aside.

แม่ บบ § 6. P. FINAL.

บัพภาร n. abyss, precipice.
บรรพชา v. to enter the priest-hood.
บรรพตา *see* บรรพต
บัพพาชนียกรรม n. exile.
บรรพชิต n. hermit.
บาป n. sin, wickedness.
บาป เคราะห์ n. misfortune, calamity.
บีบ n. to squeeze,
บีบ น้ำ ตา u. to cry silently.
บุบ adj. collapsed, indented.
บุบฉลาย adj. spoilt in places.
บุบผา n. flower.
บุพเพสันนิวาศ adj. married in a former state of existence.
บุบโพ, บุพโพ n. (1) pus, (2) ancient times.
บุรพนิมิตร์ n. omen, presage, token.
บุรพบท n. preposition, (grammatical term)

แบบ	n. pattern, model, form, shape system, copy, method, specimen.
แบบ แผน แบบ อย่าง	n. fashion, style, example, specimen, scheme, plan.
บอบ	adj. broken-down, severely injured.
บอบ ช้ำ	adj. crushed, severely contused, bruised.
บอบ บาง	adj. weak, not strong, infirm.
บอบ แบบ	adj. weak, stunted, dwarfed, puny.
บวบ	n. pumpkin.
ลูก บวบ	n. laths, sections of a raft.

แม่ บม § 7. M. Final

บ่ม	v. to ripen fruits artificially.
บุ่ม บ่าม	adj. bad-mannered, ill-bred rough, rude, vulgar.
บ้อม	v. to beat, to fight.
บวม	adj. swollen.

แม่ เกย § 8 Diphthongs Final.

บาย ศรี	n. ornaments made of banana leaves used in ceremonies.
บ่าย	n. afternoon, v. to turn a little.
บ่าย เบี่ยง	v. to conceal the truth, to dissemble
บ้าย	v. to smear, to rub on.

บ่าว, บ่าวไพร่ n. slave, servant, menial.
เจ้า บ่าว n. bride-groom.
งาน บ่าวสาว n. marriage.
บุ้ย v. to make signs with the mouth.
โบย, โบย ตี v. to whip.
บ่อย adv. often.
บ๋อย n. (English) boy, servant, valet.
เบี้ยว adj. crooked, twisted, out of shape.
เบี้ย n. cowrie-shells formerly used as money (800=1 fuang)
เบี้ย ปรับ n. fine, penalty.
เบี้ย ทำ ขวัญ n. compensation, amends.
เบี้ย หวัด } n. pension.
เบี้ย บำนาญ }
ดอก เบี้ย n. interest.
เล่น เบี้ย v. to gamble.
เบื่อ (ยา) n. poison.
เบื่อ adj. tired, weary, satiated, disgusted
เบื่อ ใจ adj. unwilling.
เบื่อ หน่าย adj. disgusted, fastidious, hard to please.
เบื้อ n. gorilla, large ape, adj. dumb, idiotic
เบอะ adj. dangerous, severe, (of wounds)

บัว n. (1) lotus (2) capital of a pillar or column.

เบะ v. to screw up the mouth, adj. (1) nearly crying, (2) much.

แบะ adj. opened, v. to split open.

แบะ แดะ adj. lazy, idle, indolent.

เบาะ n. cushion, pillow.

ป

แม่ ป ปา § 1. Vowels Final

ป P. a middle class consonant, hard or unaspirated P.

ปอ n. (1) a plant of the genus Hibiscus, (2) hemp.

ป้อ adj. boastful, showy.

ป้อ ยอ v. to praise, to flatter.

ป้อ แป้ adj. weak, feeble.

ปะ v. (1) to patch, (2) to meet, to find.

ปถวี, ปถพี, ปถพีดล n. earth, terrestial globe.

ปะทะ v. to collide, to hit against.

ปะทะปะทัง adv. making anything last for a long time.

ปะราสี n. pinnacle, turret.

ปะวะหล่ำ n. bracelet of beads.

ปะระมาณุ n. grain, atom, particle, fine dust.

ปะระโลก n. future world.

ปะระมรรถ n. philosophy, morals.

ปะราชิต,ปะราชิก n. deadly sins (of priests)

ปะราไชย n. to be conquered, to be defeated.

ปะสาวะ n. urine.

ปะฏิมากร n. image, idol.

ปะฏิปักษ์ u. enemy, foe.

ปฏิสนธิ n. renewed existance, new birth, v. to be born again.

ปฏิสังขรณ์ v. to mend, to repair.

ปฏิเสธ v. to deny, to abjure.

ปะฏิสันถาร v to talk familiarly.

ปะฏิญาณ, ปฏิญญา v. to promise, to declare solemnly, to make oath.

ปะฏิทิน n. almanac, calendar.

ปะฏิกุล adj. ugly, dirty, hateful.

ปะฏิบัติ n. rules of conduct, v. to behave.

ปะนิมะ n. end, adj. last, final.

ปะนัดดา n. great grand child.

ปฏิสัมภิทาญาณ v. magical power, miraculous knowledge.

ปฏิภาณ n. responsibility.

ปะริรักษ์ *see* บริรักษ์

ปะริ prep. around, round about.

ปริจาร์ *see* บริจาร์

ปะรินายก *see* บรินายก

ปะริญัติ n. knowledge, learning, precept.

ปะริวัฏ v. to go round, to revolve.

ปริภาษ n. blame, curse, malediction.

ปริภุญช์ to eat, to consume.

ปริปุจฉา n. question.

ปริเฉท adj. settled, fixed, n, part.

ปะริมณฑล adj. perfectly round, circular n. chapter

ปะริวาร *see* บริวาร

ปะทุ v. to burst, to crack.

ปะดู่ n. a species of timber-tree (*Pterocarpus*)

ปะเด v. (1) to cast aside, to throw away, (2) to hand over business to others

ปะไลยกัลป n. end of the world.

ปะโรหิต
ปะโรหิตาจารย์ } n. Brahmin augur, or soothsayer royal instructor.

ปะรำ *n. pavillion*, marquee.

ปะโกฏิ	adj. hundred million.
ปะดง	n. eruption on the skin, rash.
ปลัด	n. assistant, deputy.
ปลัด กรม	n. deputy-director.
ปะยัติ	adj. (1) true, certain (2) pure.
ปลาด	adj. marvellous, strange, wonderful astonishing.
ปรอด	n. mercury, quicksilver,
ปะจันตคาม	n. frontier village, outpost.
ปะดอน	v. to stop up a hole.
ปะทวน	n. duplicate of a document, prep. instead of, in place of.
เปรียญ	n. professor, graduate, learned man.
ประเชิญ หน้า	v. to be in the presence of (persons)
ปะกบ, ประกับ	v. to be on the top of.
ปะงับปะง่อน	adj. very weak, unable to get up.
ปะถม	adj. first, elementary, initial.
ปะทุม	adj. a large number denoted by 1 followed by 112 zeros.
ปทุมวัน	n. a place where the lotus is grown.
ปะแล่ม (หวาน)	adj. slightly sweet, sweetish.
ปะลอม	v. to eat greedily.
ปะขาว	n. a sect of priests having the head shaven, wearing white robes, and allowed to eat in the evening.

เปราะ	v. to wheedle, to flatter.
ประ	v. (1) to sprinkle, (2) a prefix, words commencing with ปะ are sometimes spelled with ปะ cf กะ and กะ
ประสะ	n. medicine for cholera or diarrhoea
ประจ๋อ ประแจ๋	n. prattle of children.
ประจามิตร์	n. foe, enemy.
ประชา	n. (1) people crowd, multitude of persons, (2) animal kingdom.
ประชาชน ประชาราษฎร	n. people, inhabitants.
ประดา	*see* บรรดา
ประดา น้ำ	n. diver.
ประดา เสีย	adj. dishonoured disgraced.
ประหม่า	adj. trembling with fear.
ประสา	n. custom, manner, kind.
ประภา	n. brightness, radiancy.
ประฏิพัทธิ์	n. love at first sight.
ประนี ประนอม	v. to agree, to render mutual service
ประทุก ประทา	*see* บรรทุก
ประจุ	*see* บรรจุ
ประจุบัน	adv. now, present time.
ประยูรวงษ์	adj, of high rank.

ประตู n. door, gate, entrance.

ประเพณี n. right, custom, habit, fashion.

ประเวณี (ล่วง) v. to commit adultery.

ประแจ n. lock. key.

ประไพ adj. handsome, beautiful. pretty.

ประไลย *see* บรไลย

ประจำ v. to be within, to dwell in, to stick to, to guard, to be with. adj. for the purpose of, appointed.

ดาว ประจำ เมือง n. evening star.

ประคำ n. rosary.

ประคำ ดี ควาย n. a species of plant with medicinal seeds.

ประสก n, devout person (priest's word)

ประจักษ์ v. to show. to see, adj. evident manifest. clear.

ประตัก ประเติด adj. troublesome, vexatious.

ประสัก n. wooden peg.

ประฎาก n. flag, standard, blazon.

ประทุก *see* บรรทุก

ประจง adv. softly, carefully, neatly.

ประยงค์ n. a species of scented flower.

ประโมง, ปะมง n. fisherman.

ประสงค์ v. to want, to need.

ประวิง v. to delay.

ประคอง v. to embrace, to take up gently with both hands.

ประเคียง v. to invite priests.

ประเทือง adv. lightly, with precaution,carefully

ประชด v. (1) to speak indirectly, (2) to grudge, to give grudgingly.

ประนต v. to pay respect to, to bow, to salute

ประทัด n. fire-cracker.

ประทัด ถม n. toy bombs make of fulminate of mercury and pebbles wrapped in [paper.

ประภัศร adj. bright, iridescent.

ประหยัด v. to be cautious

ประวัติ v. to be in love, to remember with affection, to be troubled, n, biography

ประกาศ n. proclamation, notice, v. to issue a proclamation.

|| ประภาศ v. to go out on pleasure.

ประภาษ v. to say, to tell, adj. bright, shining

ประมาท v. to despise, to look down upon.

ประสาท v. to give, to grant, (of magic)

ประชิด v. to join, to be adjacent to.

ประดิษฐ์ v. to establish, to invent, to construct

ประดิษฐาร v. to be situated in a certain place.

ประสิทธิ v. (1) to depend upon, (2) to grant, to give.

ประณีต adv. tidily, neatly, carefully.

ประพฤติ v. to behave, to conduct oneself
n. behaviour, conduct.

ประดุจ conj. as, as if, like.

ประทุษฐร้าย v. to injure, to harm.

|| ประสูต v. to bear a child, to give birth to.

ประเทศ n. country.

ประเภท n. sort, kind.

ประเวศ v. to travel, to go.

ประโยชน์ n. advantage, use, adj. useful.

ผล ประโยชน์ n. produce, income, increase.

ประกวด v. to compete, to exhibit, to stimulate

ประเจียด n. amulet of cloth.

ประเจิด ประเจ้อ adj. showy, ostentatious.

ประเสริฐ adj, precious, excellent.

ประจญ v. (1) to torture, to torment, (2) to fight against.

ประกัน n. to bail, to guarantee, to stand, surety for.

ประฏด, ปฏด, ปดล n. stage. tier, story.

ประจัน v. (1) to fight (2) to divide.

ประจัน ห้อง n. partition wall.

ประจันบาน v. to fight hand to hand.

ประชัน v. to compete, to vie with.

ประพรรณ์ n. form, shape, kind.

คำ ประพรรณ์ n. poem, poetry.

ประหวั่น v. to fear.

ประการ n. sort, kind, way, manner.

ทุก ๆ ประการ adv. in every respect.

ประจาน v. to reproach, to abuse, to insult, to expose.

ประมาณ adv. about, approximately, v. to estimate, to reckon,

|| ประทาน v. to give, to offer, to provide.

ประธาน n. chief, chairman, subject of the verb. (in grammar.)

ประธานาธิบดี
ประธานาธิปตัย } n. president.

ประพาร n. pink crystal.

ประสาณ n. stone, rock.

ประสาน v. to unite, to join, to solder.

น้ำ ประสาน

ดีบุก n. chloride of ammonia sal-ammoniac.

ประหาร v. to beat, to stab.

ประหาร ชีวิตร์ v. to execute criminals.

ประรีน นี้ *see* มะรีน นี้

ประทุน	n. awning over the deck of a boat
ประมูล	v. (1) to bid a higher price, to raise the price (2) to collect, to gather.
ประยูร	adj. belonging to a family of high rank.
ประเคน	v. to hand objects to priests.
ประโคน	n. (1) chief column (of a building) (2) protector. (3) refuge.
॥ ประชวร	adj. ill, sick, unwell, indisposed.
ประมวน	v. to collect together.
ประเชิญ	v. (1)to patch,to mend cloth,(2)to meet
ประเมิน	v. to estimate, to value.
ประจันตคาม	*see* ปะจันตคาม
ประกับ, ประกบ	*see* ปะกบ หรือ ปะกับ
ประคบ	v. to rub an injured part of the body with medicine wrapped up in a cloth.
ประจบ	v. (1) to meet, to join (2) to flatter.
ประสบ	v. to meet.
ประจบ ประแจง	v. to flatter.
ประคับ ประคอง	v. to take great care of.
ประดับ	v. to adorn, to decorate.
เครื่อง ประดับ	n. ornaments, decorations.
॥ประทับ	v. to sit, to be situated, to stop, n. any place where the king sits.

ประทับ ตรา v. to stamp, to seal.

ประทีป n. lantern, lamp.

ประกอบ v. to mix, to endow with, to consist of adj. composed of, endowed with.

ประจวบ v. to meet.

ประเทียบ v. to arrange.

ประนม,ประณาม v. to join hands in salutation, now used to mean, to shake hands with

ประนม ประน้อม v. to bow, to salute, to adore.

ประธม v. to sleep.

ประสม v. (1) to mix, to mingle to add (2) to breed animals.

ประจิม n. West, Occident.

ประนาม v. to disbelieve.

ประชุม n. meeting, assembly.

ประทุม n. lotus.

ประโคม v. to accompany with music.

ประโลม v. to woo, to embrace, to amuse oneself.

ประเดิม adj. at first, at the beginning.

ประลัย v. to spoil. *see* บรรลัย

ประกาย n. spark, flash, star.

ประกาย พฤกษ n. Venus.

ประเดี๋ยว adj. soon, presently.

ประเดี๋ยว ก่อน wait a little, by and by.

ประเคราะห์ v. to hold carefully, to guard.

ปละ v. to leave, to release.

ปา v. to throw, to hurl.

ปาณาติบาต n. act of killing.

ปาฏิโมข n. sacred Buddhist book of precepts

ปาฏิหาร n. to work a miracle.

ปายาศ n. rice-porridge.

ปาจิณ, ปราจิณ adj. last. *see* ประจิม

ปรานี n. mercy, pity, kindness.

ปราไสย v. to converse amicably, to confer.

ปรากฏ v. to appear, to be in sight, adj. clear, manifest.

ปราสาท n. royal palace, royal residence.

ปราโมช, ปราโมทย์ adj. cheerful, pleased, glad.

ปราการ n. city wall.

ปรารพก์ v. to talk about, to think of.

ปราสาณ *see* ประสาณ

ปรารมณ์ n. grief, anxiety.

ปรากรม n. diligence, patience, industry.

ปราชัย v. to be defeated, to be conquered.

ปลา n. fish.

ปลา ร้า	n. rotten salt fish.
ปลาไหล	n. eel.
ปลา เค่า	n. rotten salt fish and rice.
ปลา ลิ้น หมา	n. sole.
ปลา ตีน	n newt.
ปลา จ่อม	n. small rotten salt fish.
ไต ปลา	n. rotten salted fish entrails.
ป่า	n. forest, jungle.
ป่า ช้า	n. cemetery, burial ground.
ป่า แดง	n. coppice.
ปร่า	adj. neither salt nor sour, insipid, unpalatable.
ป้า	n. aunt. (mother or father's elder sister).
ปีติ	adj. full, pleased.
ปิตุฉา	n, aunt. (mother's younger sister) (paternal).
ปิตุลา	n. uncle (paternal).
ปิตุฆาฏ	n, parricide.
ปิละกะ	n. freckles.
ปริ	v. to be worn out, or frayed at the edges. adj. nearly broken, oozing out.
ปิยะ	n. children, offspring. adj. dear, well beloved, agreeable.

บิดา	n. father.
บิศาจ	n. ghost, goblin, demon, devil.
ปี	n. year.
ปรีชา	adj. wise, clever, sagacious.
ปรีดา, ปรีดิ์, ปรีดิ์เปรม	n. pleasure, cheerfulness, gladness.
ปี่	n. oboe, bagpipe.
ปรี่	n. leakage,
ปลี	n. flower or inflorescence of the banana tree.
ปี้	n. small silver coins,ancient earthern ware coins.
ผูกปี้	n. Chinese poll tax.
ปี่	n. (Chinese) a game of cards.
ปรือ	v. to drill, to practice.
ปรื๋อ	adv. quickly, fast.
ปุถุ	adj. dense, many, much.
ปรุ	adj. pierced with holes,coarse textured (of cloth).
ปู	n. crab v. to cover, to pave.
ปรู	v. to rush in crowds.
ปู่	n. grandfather.
ปู่เจ้า	n. chief of the forest spirits.
ปู่ทวด	n. ancestors.

||เปตามะไหยิกา n. great grand mother (paternal).
เปตา n. gibbering ghost, banshee.
||เปตามะไหยิกา n. great grand father. (paternal).
เปร adj. inclined, sloping.
เปล n. cradle, hammock.
เปี้ adj. oblique, sloping, inclined.
เปี๋ (ขา) adj. club-footed.
แป n. joist.
แป (มือ) adj. withered, deformed (of the hand)
แปลาน n. laths.
แปร, แปร ปรวน v. to be changed, to transpose.
แปร ธาตุ n. alchemy. v. to transmute base metals.
นักเลงแปร ธาตุ n. alchemist.
แปร๋ n. loud sound as of elephants.
แปล v. to translate.
แปล้ adj. weak, feeble.
ไป v. to go.
ไปรสนีย์ n. post. post office.
ไปรสนีย์ บุรุษ postman.
ไปรสนีย์ บัตร์ n. post-card,
ตั๋วตราไปรสนีย์ n. postage stamp.

ไปรสนีย์บรรณ์ n. letter-card.

ค่า ไปรสนีย์ n, postage.

โป n. a Chinese gambling game.

โปดก adj. young n. baby.

โป้ ปด v. to tell lies.

เป่า v. to blow, to play a wind instrument.

เป่า แด่น v. to solder by means of a blowpipe.

เปล่า no, not.

เปล่า ๆ adv. in vain, to no purpose.
adj. pure, unmixed.

เปล่า เปลี่ยว adv. absolutely alone.

เป้า n. target.

เปล้า n. (1) a species of tree (2) a species of dove.

ปล้า v (1) to wrestle, (2) to rape.

แม่ ปก § 2. K. FINAL.

ปก v. to cover, to hide.

หู ปก adj. lop-eared.

ปก ครอง v. to look after, to guard, to govern.

ผู้ ปก ครอง n. guardian.

ปก ป้อง v. to protect,

ปก คลุม v. to cover.

ใบ ปก	n. cover of a book. binding.
ปรกติ	adj. healthy, usual, normal.
ปลก เปลี้ย	adj. weak, feeble.
ปัก	v. (1) to fix, to drive posts into the ground, (2) to embroider.
ปักข์, ปักษ์	n. (1) side, part, (1) crowd, company (3) semi-lunation, fort-night.
ชุษณปักษ์	waxing of the moon.
กาฬปักษ์	waning of the moon.
ปักขะพิฬาล	n. flying fox.
ปักษา	n. bird.
ปักษี	n. hen bird.
ปักษิณ	n. large bird.
ปรัก	(Cambodian) n. money, silver.
ปรัก ปรำ	v. to compel to hard labour.
ปลัก	adj. dirty, n. mud.
ปาก	n. beak, mouth, d.p. of nets.
ปาก กะจับ	n. serrated ridge.
ปากกา	n. nib, pen,
ปาก ไก่	n. quill pen.
ปาก น้ำ	n. estuary of a river.
ปาก มาก	n. chatter box, adj. garrulous

ปาก จัด	adj. quarrelsome.
ปาก หวาน	adj. over-polite, treacherous.
ปาก บอน	n. gossip, scandal.
ปาก คีบ	n. forceps, pincers, tweezers.
ปราศภาร	n. precipice, abyss.
ปีก	n. wing.
ปีก ไม้	n. bark of a tree.
ปลีก	adj. retail.
เงิน ปลีก	n. small change.
ปึก	n. lump, cake of sugar, d.p. of ditto.
ปรึก	n. siccative oil.
ปฤกษา	v. (1) to consult, to deliberate, to take counsel, (2) to ask, to address, to question.
ปลุก	v. to rouse, to wake up, (trans)
ปลูก	v. (1) to plant, (2) to build (of woods houses)
ปลูก ผี	v. to vaccinate, to inoculate.
ปลูก ผัง	v. to marry one's children.
แปลก	adj. strange, unrecognisable, curious. peculiar.
ปอก	v. to peel, to remove the husk.
ปลอก	n. circle, hook, bandage, ring, cover
ปลอก มือ	n. (1) thimble, (2) boxing gloves, knuckle-duster.

ปลวก n. white ant, termite.
เปียก adj. wet, damp, moist.
เปลือก n. bark, husk, shell, rind, peel, [covering
เปิก adj. torn out, frayed.
หนัง เปิก n. abrasion of the skin.

แม่ ปง § 3 Ng. FINAL.

ปรง n. a species of tree that grows near the sea.
ปลง v. to put down.
ปลง ธุระ v. to entrust work to others.
ปลง ใจ v. to agree.
ปลง ศพ v. to cremate a corpse.
ปลง ผม v. to shave the head (priest's word)
ปรัง (เข้า) n. rice planted out of season.
ปลั่ง adj. bright, polished.
ปาง, บ่าง adv. once, time, once upon a time.
ปางเมื่อ, บ่างเมื่อ adv. when, at that time.
||ปรางค์, ปราง n. cheek.
ปรางค์มาศ n. golden palace.
บ่าง ตาย adj. nearly dead.
บ้าง n. tumour, swelling.

ปลิง	n. leech.
ปึ๋ง	v. to bake.
ปึ๋ง	sound of a gun (*onom*)
ปึ๋ง ปั๋ง	sound of an explosion (*onom*)
ปึ๋ง	adj. holding aloof from
ปุงกี๋	n Chinese, basket.
ปุงลิงค์	n. male organs of generation. masculine gender (grammar).
ปรุง	v. to make up, to mix ingredients.
ปรุง แกง	v. to season, to flavour.
เปรี้ง	n. a species of small tree.
เปล่ง	v. (1) to shine, (2) to talk, adj. rounded, plump, chubby.
แปรง	n. brush. v. to brush.
แปรง ม้า(ขน)	n. mane of a horse.
แปลง	n. marsh, quagmire, bog, v. to change, to transform.
แปร่ง	adj. incorrect, faulty.
แป้ง	n. (1) flour, ground rice, (2) chalk.
แป้งฟู	n. baking powder.
แป้ง นวน	n. prepared chalk used as a cosmetic
โปง	n. cloth covering, case, hiding place,
โป่ง	adj. swollen.
นั่ง โป่ง	v. to lie in ambush on a tree.

โบ๋รง	adj. full of holes, thin.
โบ้ง โหยง	adj. proud, boastful.
ปอง	v. (1)to intend, to determine, to think, to conspire, (2) to try, to desire.
ปอง ผลาญ	v. to plot against.
ปรอง ดอง	adj. agreeable, peaceful, v. to agree,
บ๋อง	adj. bloated, swollen.
แมลง บ๋อง	n. scorpion.
ปล่อง	n, funnel, chimney.
บ้อง, บ้อง กัน	v. to protect, to defend.
บ้อง หน้า	v. to shade the eyes.
ปล้อง	n. joint, adj. knotted, hollowed.
ปวง	adj. all, every.
บ๋วง	n. indigestion.
เปรี้ยง	n. loud noise (especially of thunder)
เปลือง	v. to waste, to spend, to squander.
เปรี๊อง	n. sound of breaking crockery (*onom*), adj. famous.
เปรื่อง ปราชญ์	adj. wise, clever.
เปลื้อง	v. to strip, to take off.
เบิ่ง	adj. spoilt, damaged.
เบิ่ง มาง	n. a long drum.
วิ่งเตลิดเปิดเบิ่ง	v. to run about aimlessly.

แม่ ปด § 4 T. FINAL.

ปด	v. to tell lies.
ปลด	v. to take off, to remove.
ปัด	v. to clean, to dust, to sweep.
ลูกปัด	n. beads.
ยุงปัด	n. broom, duster.
ปรัด	v. to arrange, to set in order.
ปัจจามิตร์	n. foe, enemy.
ปัจฉา, ปัจฉิม	n. ending, finish, end.
ปัจฉิมลิขิต, ป.ล.	n. postscript, P. S.
ปัจจนึก	n. enemy.
ปัจจิม	adv. afterwards, behind. adj. west.
ปัจจุบัน	adv. now, presently, present time.
ปัจจุสสมัย / ปัจจาสสมัย	n. dawn, daybreak.
‖ ปัจฐรณ์	n. bed, bedstead.
ปัจฉิมประเทศ	n. a name of India.
ปัจจัย	n. money (priest's word)
ปฏิเสธ	v. to deny.
ปรัตยุบัน	*see* ปัจจุบัน

ปฏิมากร	n. image of the Buddha.
ปฏิญาณ ปฏิญญา ปฏิญญาณ	v. to promise, to make oath.
ปถพี ปถวี	n. earth.
ปัตยุบัน	*see* ปัจจุบัน
ปัสสาวะ	n. urine.
‖ ปรัศว์	n. side, flank.
ปรัศนี	note of interrogation (?)
ปาด	v. to cut, to pare, to shave off the end or top, to make level. n. a species of green frog.
ปราชญ์	n. learned man.
ปราด	adv. quickly, fast.
ปรารถนา	v. to want, to need, to wish for.
‖ ปราษณี	n. heel.
ปราศจาก, ปราศ	prep. without.
ปราศจิม	*see* ปัจจิม
ปิด	v. to shut, to close, to cover up.
ปิด ทอง	v. to cover with gold, to gild.
ปิด ประตู ค้า	v. to hold a monopoly.
ปิด บัง	v. to keep secret.

บิด ความ	v. to keep secret, to hide the truth.
บิดตะ	n. gall, bile.
ปฤษณา	n. riddle, enigma, conundrum question.
ปฤษฎางค์	n. back, rear, adv. behind.
ปลิด	v. to gather, to pick, (of flowers or [fruit).
ปุจฉา, ปฤจฉา	*see* ปฤกษา
เป็ด	n. duck.
เป็ด ตัวผู้	n. drake.
เป็ด ไก่	n. poultry.
เป็ด น้ำ	n. wild-duck, teal.
ลูก เป็ด	n. duckling.
เปรต	*see* เปตตา
แปด	adj. eight.
แปด สิบ	adj. eighty.
ที่ แปด	adj. eighth.
ที่ แปด สิบ	adj eightieth.
โปรด	int. please, be so good as to, v. to help. to be pleased with.
โปรด ตอบ	an answer is requested, R. S. V. P.
โปรด ปราน	v. to be favoured by the king.
ปอด	*n. lung.*

ปรอด v. to squeeze out, to squirt out.

ปลอด } adj. without seeing, without being
ปลอด โปร่ง } seen.

ปวด n. pain, ache. v. to be in pain,to ache

เปิด v. to open, to do a thing openly.

เปิด ไฟ ฟ้า, น้ำ v. to turn on (electric light or water)

เปิด หมวก v. to take off the hat, to raise the hat

เปิด เผย adv. openly, in public.

แม่ ปน § 5 N. Final.

ปน v. to mix. to add.

ปรน, ปรน ปรี v. to overfeed, to surfeit.

ปรนิบัติ v. (1) to take care of. to nurse
(2) to agree with.

ป่น adj. pounded made small, in small particles, v. to powder.

ปล้น, ปล้น สดม v. to rob, to plunder, to pillage, n. robber, dacoit, gang robbery.

ปัน v. to give, to divide.

ปัญจ adj. five.

ปัญจวัคคีย์(พระ) n. a company of five priests.

ปัญญา n. wisdom, talent, genius.

ปัญหา n. question.

ปัญจุเร็จ (Malay) n. head-dress used by actors

ปรรางฐรณ์ n. bed, bedstead.

ปรัน v. to push in forcibly.

ปั้น v. to turn, to twist.

ปั้น ป่วน adj. uneasy, unsettled.

ปั้น v. to mould (of pottery) d.p. of pieces of food, loaves etc.

ปั้น เหน่ง (Malay) n. belt. girdle.

ปั้น จั่น n. crane, derrick, sheerlegs.

ปั้น ลม n. beams with projecting peaks on the roofs of temples.

ปาน adj. equal, similar resembling n. black or red spots on the skin.

ป่าน นี้, adv. in this way, like this, too late at present.

ป่าน นั้น adv. like that, in that way,

ปราณ v. to be indulgent, n. a measure of [time.

ป่าน n. string, flax.

ป่าน ใบ n. pack thread.

ป้าน n. tea-pot, adj. blunt obtuse.

ปิ่น n. (English) pin.

ปิ่น โต n. tiffin-carrier.

ปลิ้น v. to turn a thing inside out, to [wriggle out.

คน ปลิ้น ปล้อน n. rogue, knave.

ปีน v. to climb, to mount.

ปืน	n. gun, rifle, fire-arm,
ปืน ใหญ่	n. cannon, artillery.
ปืน พก	n. pistol, revolver.
ปืน แฝด	n. double-barrelled gun, fowling piece
ปืน คาบ ศิลา	n. flint-lock gun, musket.
ปั้น	d. p. of saws.
ปูน	n. (1) lime, (2) time, age.
ปูน หน้า	adv. next time.
ปูน บำเหน็จ	to increase the reward.
เปน	v. to be, to be alive, to have (of diseases)
เปน อะไร	what is the matter.
เปน มา	v. to happen. to occur.
เปน ไป	v. to become.
เปน ได้	adj. possible.
เปน ต้น	adv. chiefly, principally.
เปน การ	v. to succeed.
เปน นิตย์	adv. always.
ไม่ เปน	adj. unable.
ไม่ เปน ไร	never mind.
เปน อัน มาก	adj. plentiful, abundant.
เปน อัน ขาด	adv. absolutely.

แบ้น adj flat and round, discoidal, n. platform.
แปร้น แปร์ n. sound of anger.
โปน v. to swell slightly.
ปอน (แต่ง) adj. careless in dress, not smart, poor.
ป้อน v. to put food into a person's mouth
ปล้อน v. (1) to eat quickly, (2) to extract.
ปรวน แปร v. to be changed.
ป่วน adj. uneasy, troubled.
น้ำ ป่วน n. whirlpool.
ป้วน v. to be busy at work.
เปลี่ยน v. to change, to transform.
เปลี่ยน แผ่นดิน n. accession of a new King.
เปลี่ยน แปลง to change, to reform, to alter.
เปลี่ยน ปลอม n. forgery.
เปื้อน adj. dirty, unclean, filthy.

แม่ ปบ

§ 6. P. Final.

ปรบ ปรือ v. to flap the wings.
ปรบ หู to wag, to move the ears.
ปรับ v. to fine, to mulct.
บัพพตะ *see* บรรพต

ปรับ กระดาน v. to smooth, to plane.

ปรับ ทุกข์ v. to talk about one's sorrows.

ปับผาดัง n. lungs.

ปราบ v. (1) to equalise, to level. (2) to [punish.

ปราบด์ปราบดา v. appointed time.

ปราบดาภิเศก v. to become king by the right of conquest of a country.

ปราบ บราม v. (1) to conquer a country, (2) to put down a rebellion.

ปลาบ n. acute pain, sting, pang spasm.

บริบ n. trickling, dripping, dropping (of liquids)

บีบ n. (1) tin of oil, (2) a species of tree with scented flowers

แปบ adj. pinched, pressed together.

ถั่ว แปบ n. variety of bean.

แปลบ v. to flash, to gleam and *see* ปลาบ

ปอบ (Laos) n. a fabulous demon that devours the bowels of the sick.

ปลอบ v. to flatter, to please, to appease, to fondle.

เปรียบ } v. to compare, to contrast, to
เปรียบ เทียบ } arbitrate.

เปรียบ เหมือน for example.

เบีบ v. to carry rice to the mouth with the hand.

แม่ ปม § 7. M. FINAL

ปม	n. knot, swelling, varicose veins.
ปาม	v. to eat greedily.
ปราม	v. to interfere, to prevent, to protect
ปิ่ม, ปิ้ม	adv. nearly, on the point of, about to
ปริ่ม	*see* เปี่ยม
ปลื้ม	n. joy, gladness, cheerfulness, pleasure.
ปลื้ม ใจ	adj. glad.
ปุ่ม	n. knot, swelling, tumour.
ปุ้ม	adj. round, pointed.
ปุ๋ม	n. sound of an object falling into water.
ปูม	n. (1) annual calendar, (2)a kind of silk garment.
เปรม, เปรมปรีดิ์	n. happiness, freedom from worry.
ปอม แปม	adj. slovenly, poorly dressed.
ปลอม	adj, false, counterfeit, spurious.
ป้อม, ป้อมค่าย	n. fort, fortification, fortress.
เปี่ยม	adj. full, plentiful.

แม่ เปย § 8. DIPHTHONGS FINAL

เปรย (พูด)	u. to speak generally.
ปราย	v. to sow broad cast, to scatter to sprinkle.
ลูก ปราย	n. small shot.
ปลาย	n. end, extremity, top.
ปลาย เขตร์ / ปลาย แดน	n. frontier.
ป่าย	v. (1) to climb, (2) to swing the foot about.
ป้าย	v. to smear, n. shop sign notice-board
ป่าว	v. to spread the news.
ปลิว	v. to be wafted, to float in the air, to scatter or spread in the air, to be carried away by the wind.
ใบ ปลิว	n. handbill, circular.
ปุย	adj. shaggy.
ปุ๋ย	n. manure, fertiliser, things that enrich the soil.
เปลว	n. flame.
เปลว หมู	n. residue from boiling down lard.
แบ้ว	adj, not quite round, out of shape, distorted.
ปอย	d.p. of hanks of silk or yarn.
ปรอย	adj. a little not much, fine (of rain)
ปล่อย	v. to set free, to let go, to release.

ป่วย	adj. ill, sick, unwell.
ป่วย การ	labour for nothing, in vain.
เบรี้ยว	adj. wild, untamed.
เปลี่ยว	adj. lonely, solitary.
เปลี่ยว ตำ	n. apoplexy.
เปี้ยว	n. a species of crab.
เปรี้ยว	adj. sour, acid,
เปรี้ยว ปาก	n. bad taste in the mouth.
เปลือย	adj. naked, stripped, bare.
เปื่อย	adj. worn out, rotten, not strong (especially of paper cloth or string)
เปื่อย เน่า	adj. putrid.
เปี้ย	(Chinese) adj. round, circular.
ผม เปี้ย	n. queue.
เปลี้ย	adj. lame, feeble, weak, wearied.
เปลี้ย น้ำ	adj. nearly awash, (of a boat)
อ่อน เปลี้ย	adj. flexible, weak.
เปรอ	*see* บำเรอ
เปื้อ เยื้อ	adj. boastful, showy.
เปรอะ	adj. dirty, soiled.
แป๊ะ	n. title of address to old Chinamen.
โป๊ะ	n. (1) fish stakes, fish traps, (2) lamp globe or shade.

เรือ โป๊ะ	n. lighter, barge.
เปาะ เหลาะ	v. to coax, to cajole, to flatter.
เปราะ	adj. brittle, fragile, n. a species of plant.
เปราะ แประ	adj. fine, drizzling (of rain)
เป'ลาะ	v. to tie, to join together, to tie in several places,

ผ

แม่ ผ ผา — § 1 VOWELS FINAL.

ผ	P, aspirated, a high class consonant.
ผงะ	v. to start backwards, to draw back suddenly.
ผละ	v. to leave alone, to release, to separate from.
ผกา	n. flower.
ผดา	v. to support, to nourish, to take [care of.
ผลา	n. fruit.
ผวา	n. to be startled, to be frightened.
ผวา ตื่น	v. to wake up in a fright.
ไผท โกรม	(Cambodian) n. country (2) king.
ผงก	v. to raise the head, to raise one's side up.
ผนึก	v. to seal up, to close up.
ผลึก	n. a variety of crystal.

แผนก,	n. part, division, section.
ผนวก	v. to mix, to add.
ผเนิก	v. to open, to burst open.
ผะจง	*see* บรรจง
ผนัง	n. brick-wall.
ฝา ผนัง	n. partition wall.
ผดุง	v. to construct, to build, to support, to nourish, to bring up.
เผดียง	v. to invite priests.
เผลียง	n. rain.
ผงาด	v. to jump, to rush.
ผชิด	*see* ประชิด
ผะรุศ	adj. rough, hard.
ผะรุศวาท	v. to use bad language.
เผด็จ	v. to cut.
‖ ผนวช	v. to enter the priesthood.
เผจิด	adj. beautiful, showy.
ผจญ	v. to fight against.
ผจาน	*see* ประจาน
ผลาญ	v. to kill, to ruin a person.
ผสาน	*see* ประสาน
ผะโอน, ผะอน	adj. younger, (of relations)

ผะอบ n. jar with a lid.

ผะงม n. scent, savour.

ผชม *see* ประชม

ผะสม *see* ประสม

ผะกาย n. star.

เผยอ v. to lift up.

ผา n. rock, stone, precipice.

ผาเผือก n. white mountain.

เจ้า ผาเผือก n. a name of Siva a Hindoo deity.

ผาศุก v. to be happy.

ผาณิต n. molasses.

ผ่า v. to split, to cut open.

ผ่า ฝูง v. to go into the middle of a crowd.

ผ้า n. cloth, fabric.

ผ้า สะไบ / ผ้า ห่ม } n. sash, scarf. (for women)

ผ้า บ่า n. offerings hung on a tree for priests.

ผ้า สาฤ n. nainsook, cambric.

ผ้า ไหว้ n. gifts of clothing presented to the parents of the bride by the bride-[groom.

ผ้า ยก n. brocade.

ผ้า สักลาด *n.* woollen cloth, tweed, flannel.

ผ้า เช็ด หน้า n. handkerchief,

ผ้า เช็ด มือ n. napkin.

ผ้า เช็ด ตัว n. towel.

ผ้า ดอก n. print, printed calico.

ผ้า ต่วน n. satin.

ผ้า ลินนิน n. linen.

ผ้า ป่าน. n. coarse linen.

ผ้า ดิบ n. coarse cloth.

ผ้า ขาว n. calico.

ผ้า ขาว ม้า n. loin-cloth.

ผ้า ลาย สอง n. thick cotton cloth.

ผ้า ผวย n. blanket, counterpane.

ผ้า ลาย n. glazed calico.

เสื้อ ผ้า n. clothes,

ผิ, ผิว conj.' if, supposing.

ผลิ v. to bud, to grow a little.

ผี n. (1) ghost, goblin, bogey, apparition (2) corpse.

ผี ห่า n. spirit, demon.

ผี อำ n, nightmare.

ผี เสื้อ n. butterfly.

หมอ ผี n. sorcerer.

เส้น ผี	v. to sacrifice, to spirits.
ผุ	adj. rotten, decayed.
ผุ พัง	adj. ruined.
ผฤ	n. track, road, way.
ผู้	n. person, adj. male.
ผู้ ดี	n. gentleman.
ผู้ แล ฤ	n. caretaker, overseer.
ผู้ เลหลัง	n. auctioneer.
ผู้ ใด	pro. whoever.
ผู้ ใหญ่	n. adult, grown up person, person of high rank.
ผู้ เฒ่า	n. old man, aged person.
ผู้ หญิง	n. woman, female.
ผู้ ชาย	n. man, male.
ผู้ ร้าย	n. robber, assailant, scoundrel, dacoit, blackguard, bad character.
ผู้ น้อย	n. person of lesser rank.
เผด, เผด๋	adj. not straight, crooked, inclined, slanting.
แผ่	v. (1) to spread (2) to flatter.
แผ่ พังพาน	v. to spread out the hood, to strike (of snakes)
แผ่ เผื่อ	adj. generous, open-hearted.
แผด	n. scar, wound.
ไผ่ (ไม้)	n. bamboo.

ไผ	v. to rush upon, to plunge into water
ไผเผ	adj. weak, feeble.
ไผ่ล	v. (1) to appear at intervals, (2) to come up to the surface of the water
เผา	v. to burn, to set fire to.
เผา ศพ	n. to cremate.
เผ่า, เผ่าพงษ์	n. relations, relatives.
เผ้า	n. hair.

แม่ ผก § 2. K Final.

ผก ผัน	v. to jump. adj. dodging about.
ผัก	n. vegetable.
ผักชี	n. parsley.
ผัก ดอง	n. pickles, condiments.
ผัก กาด	n. turnip.
ผัก กาด ดอง	n. lettuce.
ผาก (แห้ง)	adj. perfectly dried, parched.
หน้า ผาก	n. forehead.
ผึก	n. a measure, of 1 4 of a tanan.
ผูก	v. to tie, to fasten, to attach, d.p. of palm leaf books.
ผูก คอ ตาย	v. to hang oneself.
ผูก อากร	v. to farm revenue taxes.

ผูก รถ v. to get a carriage ready.

ผูก พันธุ์ adj. addicted to, passionately fond of

ผูกกรรม ผูกเวร v. to take vengeance on, to be revengeful.

แผก *see* แผนก

เผือก n. (1) an edible root, adj. albino, whitish (especially of buffaloes or elephant)

แม่ ผง § 3 Ng. FINAL.

ผง, ผง คดี n. dust.

ผัง n. a stick with pointed ends used for spreading cloth.

ผาง n. (1) sound of a slap or a blow, (2) sound of breaking waves.

ผิง v. to sit near the fire, to warm oneself

ผึ่ง v. to spread out to dry, n. adze.

ผึ่ง ผาย adj. broad-shouldered.

ผึ้ง n. bee.

ขี้ ผึ้ง n. wax., beeswax.

น้ำ ผึ้ง n. honey.

รัง ผึ้ง n. bee hive.

ผดุง v. to rise up (of smoke)

แผง n. (1) a wicker work mat on, which objects are placed to dry, (2) bamboo mat, d.p. of tobacco leaves

แผลง	v. (1) to alter, (2) to derive one word from another, (3) to exert one's full strength.
แผลง ฤทธิ์	v. to perform a miracle.
แผลง ศร	v. to shoot with bow and arrow, archery.
โผง	n. sound of a falling beam.
ผอง (ทั้ง)	adj. all, altogether.
ผ่อง	adj. bright, manifest, clean, pure.

แม่ ผด — § 4. T. Final.

ผด	n. rash, prickly heat.
ผัด	v. to fry, v. to delay, to appoint another time, to put off.
ผัด ช้าง	v. to irritate an elephant.
ผัด หน้า	v. to powder the face.
ผลัด	v. to change, to change places.
ผลัด ผ้า	v. to change ones dress.
ผลัด กัน	adv. alternately.
ผัส	n. touch, feeling sensation.
ผาด	adj handsome, pretty, adj. to walk past a person.
ผาด แผด	adj. too hot, too loud.
ผาด โผน	v. to jump, to leap.
ผิด	adj. wrong, mistaken, false. v. to miss

ผิด กัน	adj. differing from, different.
ผิด เมีย	v. to commit adultery,
รับ ผิด ชอบ	v. to be responsible.
ผุด	v. to come up to the surface of the water, to jump out, (of fish)
ผุด ผ่อง	adj. handsome, clear, bright, pure.
ผุด ผาด	adj. pretty, handsome.
ผฤุด	v. to come out quickly.
เผ็ด	adj. hot, pungent, peppery.
แก้ เผ็ด	v. to revenge,
เผล็ด	adj. budding, v. to break into leaf.
แผด	v. to make a loud noise, to roar.
เผือด	adj. pale, fading, diminishing.

แม่ ผน § 5 N. FINAL.

ผล	n. fruit, produce.
ผล ประโยชน์	n. usefulness, income, advantage.
เปน ผล	adj. successful, prosperous.
ผัน	v. to turn.
ผัน ผยอง	v. to start up and take flight.
ผัน หน้า	v. to turn one's face.
ผัน แปร	v, to turn.

ผัน อักษร	v. to intone words.
ผัน ผวน	v. to go backwards and forwards, to go to and fro.
ผัน ผ่อน / ผ่อน ผัน	v. to do or to pay by degrees, to pay by instalments.
ผัน ผาย	v. to turn.
ผาด	n. ploughshare.
ผลาญ	v. to kill, to injure, to destroy, to spoil, to ruin.
ผ่าน	v. to pass, to cross over.
ผ่าน ราคา	v. to ask more than the proper price
ม้า ผ่าน	n. piebald horse.
ที่ ผ่าน ภูเขา	n. mountain-pass.
ผิน	v. to turn.
ผืน	d.p. of pieces of cloth.
ผื่น	n. swelling on the skin.
เผ่น	v. to spring, to jump, to run.
แผน	n. pattern, figure, form, fashion style
แผนที่	n. map, plan.
สมุด แผนที่	n. atlas.
แผ่น	d.p. of flat objects such as sheets of paper or iron, bricks and tiles,
แผ่นดิน	n. (1) earth, land, (2) kingdom, reign
โผน	v. to jump.

ผ่อน — v. (1) to agree to (2) to take by degrees.

ผ่อน ปรน — v. to submit to the will of another.

ผ่อน ผัน — v. to foresee, to overcome a difficulty.

ผวน — v. to reverse the initial consonants of two words to make "spoonerisms"

เผื่อน (บัว) — n. a species of lotus.

เผื่น — adj. (1) easy (of words) (2) carelessly done, imperfectly done.

แม่ ผบ — § 6. P. FINAL.

ผุบ ผับ, ผฤบ ผลับ — adj. rude, ill-mannered badly behaved, boorish.

แม่ ผม — § 7. M. FINAL.

ผม — pro. I (to superiors). n. hair.

ผม หยิก — n. curly hair, frizzled hair.

ผม หงอก — n. grey-hair.

ผลุ้ม ผล้าม — adj. ill-mannered, badly behaved.

ผอม — adj. thin, lean.

แม่ เผย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เผย	v. to open.
ผาย	v. to open, to spread out.
ผาย ผัน	v. to walk, to go.
ผาย ลม	v. to break wind.
ผิว	n. skin, pellicle, covering.
ผิว ไม้	n. bark of a tree.
ผิว ซ่ม	n. rind.
ผิว ปาก	v. to whistle.
ผิว พรรณ์	n. complexion.
ผ่าว	n. heat. adj. hot.
ผุย ผง	v. (1) to be powdered. (2) to be killed.
แผดว	adv. quickly.
แผ้ว	v. to weed, to cut grass, to sweep.
ผ็อย	v. to drop off to sleep to snooze.
เผือ	(Laos) n. companion, comrade, friend. pro. I. we.
เผือ	v. to make additional provision for another guest. prep. to.
เผือ แผ่	v. to spread, to be propagated.
เผาะ	n. sound of breaking.
ผัว	n. husband.

ผัว เมีย	n. married couple.
เผลอ	adj. careless, reckless, incautious.
ไผด้ เผลอ	adj. forgetful, careless.

ฝ

ฝ	F. a. high class consonant.
ฝ่อ	adj. withered, faded, compressed.
ใจ ฝ่อ	v. to be afraid.
ฝรั่ง	n. (1) European, (2) guava.
ฝรั่น (หญ้า)	n. saffron.
ฝา	n. (1) lid. (2) wall. (3.) crust or cream of a liquid d. p. of oyster shells and small round cakes.
ฝา ผนัง	n. brick-wall.
ฝาละมี	n. pot-lid.
ฝาชี	n. conical cover.
ฝา แฝด	adj. double, twin.
ฝา แตะ	n. bamboo wall.
ฝ่า พระบาท	pro. you(to princes) n. sole of the foot
ฝ่า มือ	n. palm of the hand. pro. you (to persons of rank)
ฝ่า เท้า	n. sole of the foot.
ฝ่า ฝืน	v. to act in opposition to a person's orders, to disobey, to be in opposition to.

ฝ้า	n. black spots on the skin.
ฝี	n. boil, abscess.
ฝีมือ	n. skill, ability.
เต็มฝีเท้า	adv. at full speed.
ฝีปาก	n. eloquence.
ฝีดาษ	n. small-pox.
ฝีพาย	n. rower. oarsman. boatman.
ไฝ	n. pimple.
ใฝ่ฝัน	v. to desire, to think about, to dream of.
เฝ้า	v. (1) to guard, to watch, to take care of (2) to have audience of the king or princes. adv. always, often, continually.
เฝ้าถ้อ	v. to mock continually.
ฝัก	n. handle, sheath, scabbard, pod. d.p. of pods and fish roes.
ฝักฝ่าย	v. to give oneself up to.
ฝาก	v. to send.
ฝึก, ฝึกหัด ฝึกปรือ	v. to train, to drill, to practise, to exercise.
แฝก	n. a species of reed.
เฝือก	n. (1) fishing stakes (2) splints for setting bones.
ฝัง	v. to bury, to inter.

การ ฝัง ศพ	n. funeral, burial.
ฝั่ง	n. shore, bank, edge,
ฝั่ง ทะเล	n. sea coast, coast line.
ฝาง	n. sapan wood.
ฝูง	n. flock, herd, crowd, pack drove, multitude d. p. of flocks.
แฝง	v. to hide, to conceal.
ฝัด	v. to sift, to winnow.
ฝาด	adj. astringent.
ฝืด	adj. not well fitted, adv. with difficulty
ฝืด เคือง	n. want, poverty.
แฝด	adj. double, twin.
ยา แฝด	n. love-potion.
ฝน	n. rain. v. to whet, to rub on a stone, to sharpen.
ฝน ชะ ลาน	*see* ชะลาน
ฝน ชุก	n. shower.
ฝน ทอง	n. name of the sign ๏ used to show the beginning of a chapter (obsolete).
ฝน แสน ห่า	n. golden rain, gerb (a kind of fire-work.
ฝัน	v. to dream.
ฝั่น	v. to twist.
ฝืน เผือน	v. not to recognise.

ผั้น เผือ v. (1) to forget (2) to visit often, to be on intimate terms with.

ฝาน v. to cut, to slice, to pare,

ฝิ่น n. opium

ฝิ่น ดิบ n. crude opium.

โรง ฝิ่น ย่อย n. opium-den.

เชื้อ ฝิ่น n. morphia.

เหล้า ฝิ่น n. laudanum.

ต้น ฝิ่น n. poppy.

ฝืน v. to resist, to act in opposition to [one's wishes.

ฝุ่น n. fine dust.

ฝุ่น ทา รอง เท้า n. pipeclay.

ฝุ่น ขาว n. white lead.

เฝื่อน adj. astringent.

ฝาย n, water-dam.

ฝ่าย prep. concerning, regarding as for, belonging to, on the side of, on the part of

ทั้ง สอง ฝ่าย adv. on both sides, to both parties concerned.

ฝ้าย n. cotton, thread.

ฝอย n. (1) down, fluff. (2) small pieces, fragments. adj. small, fine.

กุ้ง ฝอย n. small prawns.

ฝอย ทอง n. fritter.

เฝือ n. wallow of a buffalo or pig.

พ

แม่ พ พา — § 1. Vowels Final.

พ — P. (aspirated) a low class consonant.

พอ — adj. enough, sufficient, adv. just, when.

พอ ดี — adj. fit, suitable, befitting.

พอ ดี พอ ร้าย — adj. not very important.

พอ ได้ — having just received.

พอ ดู — adj. middling, of medium quality.

พอ ใจ — adj. satisfied, pleased.

พอ ใช้ — adj. satisfactory, passable.

พอ ตัว — adj. average, fair.

พ่อ — n. father.

พ่อ ตา — n. father in-law.

พ่อ ค้า — n. merchant, trader.

พ่อ เลี้ยง — n, step father.

พ่อ ม่าย — n. widower.

พ่อ ครัว — n. cook.

พะ — n. extension of a house, room built from the main house.
v. to come against, to collide.

พ่ะ yes (obsolete)

พณะหัว เจ้า ท่าน pro. you, title of address to Ministers of state.

พละ, พะลี n. strength.

พะกา n. a species of bird.

พะงา, พังงา n. beautiful maiden

พะนาลี, พะนาไลย, พะนาเวศ, พะนาวัน, พะนะ n. hunting ground, forest.

พนาสณฑ์, พะนาสัณฑ์ n. forest, jungle.

พะนาดอน n. forest, jungle.

พะม่า n. Burmese.

พะยาธิ, พยาธิ์ n. all kinds of diseases.

พะยามูล เหล็ก n. a medicinal tree, having properties like cinchona.

พยาบาท v. to swear vengeance.

พนจร พเนจร *see* พราน

พยาบาล v. to nurse, to take care of.

พนจรก *see* พราน

โรง พยาบาล n. hospital.

พะยากรณ์ n. prophesy, oracle taken by a certain holy book at random.

คำภีร์พยากรณ์ n. fortune telling book.

พยายาม v. to try, to endeavour.

ความ พยายาม n. patience, perseverance.

พะลานึก, พะลาณึก n. fighting men, soldiers.

พะลาหก n. nimbus, raincloud.

พะลากร n. troop, infantry.

พะว้า พะวัง v. to hestitate between two things.

พะนิดา n. young woman.

พลิพรรท n. ox, cow.

พยุห์ n. storm, tempest, gale.

พะยุหะ n. army on the march, pertaining to the army.

พะลิมุข n. monkey.

พะยุหร n. divisor in arithmetic.

พะสุธาดล, พะสุธา, พะสุนธรา n. earth, land.

พะธู n. beauty, bride.

พะบู ad. beautiful, white, n. face, front.

พะหุ, พะหุ adj. many.

พะหุพจน์ n. plural number (grammatical term)

พะไล	n. verandah, balcony.
พจำมรงค์	n. gaoler.
พะนัก	n. back of a seat.
พนักงาน	n. manager, overseer.
เจ้า พนักงาน	n. officials in charge of any work.
พะยาดอ	n. pheasant.
พยัก	v. to make a sign with the head.
พยัคฆ์, พยัคฆา	n. tiger.
พยัคฆี	n. tigress.
แพนก	n. part, section, division, branch.
พะอง	n. bamboo ladder.
พะวง	adj. uneasy, anxious.
พะถัง	n. strength.
พะดุง	v. to support, to help, to take care, to bring up.
พะยุง	v. to support, to sustain, to bear a weight.
พะรุง พะรัง	adj, untidy, slovenly, not kept in good order
พะแนง	n, a kind of curry.
พะเดียง	v. to invite priests.
พะเนียง	n. a kind of firework.
พะยด	n. stubbornness, adj. unmanageable (of animals).
พะนัศ	n. forest, jungle.

พนัศบดี	n. forest spirit
พยาด	n. tape worm.
พะอืด พะอม	v. to vomit, to belch,
พะเนียด	n. elephant corral, stockade
พยนต์	n. automaton.
ภาพ พยนต์	n. cinematograph·
พหล	n. army,
พนัน	v. to bet, to lay a wager.
พะเนิน	n. sledge hammer.
พะยัญชะนะ	n. (1) consonant, (2) food.
พะพาน	v. to encounter, to meet.
พยาน	n, witness.
คำ พยาน	n. evidence.
ซัก พยาน	v. to cross-examine.
สอบ พยาน	v. to examine a witness.
พยาน เบิก	v. to depose.
พนสดมภ์	n. forest of high trees
พยุน	n. narwhal.
พะเอิน	adv. perchance.
พะยับ พะยับ พะโยม	adj. overcast (of sky) gloomy, dark. cloudy, obscure

พยัพ (ทิศ) n. North-west.

พะเยิบ adv. clumsily, awkwardly of a moving object, adj. infirm.

พะนม n. mountain, hill.

พะโยม n. weather, air, sky.

พะโยม นาวา n. air-ship, aerostat.

พะโยม ยาน n. balloon.

พยอม n. a species of tree with scented flowers.

พะเซ้ย n. (Chinese) trickery, deceit.

พระ n. (1) priest, image of the Buddha, (2) a title in the official hierarchy Pra adj. excellent, great. A prefix applied to nouns relating to the King or to royalty generally. Most of these words will be found without the prefix พระ under their respective letters where most of such words have mark Several of these words have, in addition to the simple prefix พระ certain other prefixes as well, namely พระราช and บรม. q. v. often combined together as พระบรมราช —— พระราช —— but the bulk of such words will be found without the prefixes.

พระพฤหัศ (ดาว) n. Jupiter.

//พระพาทิกะ n. beard.

|| พระบารมี n. (1) fortune, luck (2) power, might (3) asking or demand for consider-[ation

พระโตเกษ n. Brahma.

พระยา n. a high title in the official hierarchy (Phya).

พระราชาคณะ n. Royal priest,

พระบรมสารีริก n. bones of Buddha.

พระนาวัน n. great forest.

พระอาทิตย์ n. sun.

|| พระที่ n, bedstead, bed.

|| พระที่ นั่ง n. any place where the King sits throne, boat carriage, etc.

พระสุเมรุ n. Mt. Meru.

พระเจดีย์ n. pagoda, monument, stupa (architectural term)

|| พระแกด n. Palace windows.

|| พระไทย n. will, intention, mind, heart.

พระโพธิสัตว์ n, a person who is to become a Buddha

พระโพธิญาณ n. divine wisdom.

พระผู้มีพระภาคย์ a name of Buddha, The Worshipful, the Blessed One.

พระเสาร์ (ดาว) n. Saturn

|| พระเจ้า n. head

พระเจ้าลูกยาเธอ title of the King's sons

พระเจ้าน้องยาเธอ title of the King's brothers.

พระศุกร์ (ดาว) n. Venus.

|| พระองค์ pro. 3rd person referring to royalty.

พระสงฆ์ n. priest.

พระคลัง n. treasury.

พระคลัง ข้าง ที่ n. Privy Purse.

พระสังฆราช n. chief priest.

พระอังคาร (ดาว) n. (1) Mars, (2) ashes of the King.

พระปรางค์ n. obelisk, monument, cheek.

|| พระบาท n. (1) foot, (2) foot-print of Buddha.

|| พระราชทาน v. to give, to offer,

พระธาตุ n. (1) relics of Buddha, (2) reliquary for the reception of the same.

พระพุธ (ดาว) n. Mercury (planet).

พระพุทธเจ้า
พระสัมมา สัม พุทธเจ้า } n. The Buddha, one who is truly and perfectly enlightened.

พระเดช พระคุณ pro. (1) you (to superiors, (2) an expression of thanks, (3) His highness, His excellency.

พระทันตธาตุ n. Tooth of Buddha.

พระจันทร์ n. moon.

พระ ทรง เดช
พระองค์ } n. His Majesty.

พระกาล n. angel of death.

|| พระลาน n. palace-garden.

พระอินทร์ n. Indra.

พระอิศวร n. a name of Siva, a Hindoo deity.

|| พระเมรุ n. royal cremation.

|| พระแท่น n. bedstead, throne.

พระพร n. blessing.

พระฮาม adv. (Laos) at early dawn, near day-break.

พระธรรม n. doctrine.

พระกมลาศ n. Brahma, a Hindoo deity.

|| พระฉาย n. (1) mirror, (2) mirage of Buddha or a king.

พระพาย n. angel of wind.

||พระคุยหถาน n. privy parts.

พระตรีศุลี พระ เจ้า จอม ผา เผือก

พระจอมไกรลาศ, พระ ทรง โค เผือก,

พระทรงโคอาศน์, พระตรีเนตร์.

n. names of Siva, a Hindoo deity.

พระสี่กร พระศี่รกร พระกฤษณ์ พระไกรสพ พระกฤษณุรักษ์	names of Vishnu, a Hindoo deity
พา	v. to lead, to accompany, to escort.
พานร	n. monkey.
พานรินทร์ พานเรศ	n. leader of a troop of monkeys.
พาละ, พาถา พาโล	adj. scoundrelly, villainous, knavish, v. to charge falsely.
พาหนะ	n. bearer, carrier, conductor, vehicle
สัตว์พาหนะ	n. beast of burden.
พารา	n. town, city.
‖ พาหา, พาหุ	n. arm.
พาชี	n. horse.
พาที	v. to say, to talk.
พาหุรัตน์	n. ornament for the arms,
พาศุกรี, พาศุกี	n. underground serpent.
พาลิก	n. sand, pebble.

พานิช, พาณิช n, trader, merchant.

พาลุกา *see* พาลิก

พาริช n. anything growing or living in water; fish, lotus.

พาหล n. army.

พาเหียร adv. outside.

พล่า n. condiment made of raw fish or meat

พร้า n. jungle knife, parang.

พร้า หวด n. scythe.

พิดรก v. to think of, to meditate upon.

พิปริต v. to be changed.

พิปลาศ v. to disguise.

พิราไลย v. to die (of the chief of a dependent state).

พิธุ n. noon.

พิราลด n. cunning, deceitful.

พิริย์, พิริยะ n. effort, vigour, fortitude, patience.

พิถี n. road, street, path.

พิธี n. way, method, ceremony.

พิชัย n. victory.

พิไนย n. law, rules of morals, legal fine, court fee.

พิไนยกรรม์ v. to make a will. n. will, testament.

พิไร, พิรี พิไร adv. continually, slowly.

พิไลย adj. beautiful, splendid, pretty.

พิไสย n. habit, kind, nature, locality.

พิหค n. bird.

พิทักษ์ v. to take care, to guard, to bring up.

พิพัก พิพ่วน adj. uneasy, anxious.

พิบาก n. luck (good or bad).

พิพากษา v. to decide a law suit.

ผู้พิพากษา n. judge.

พิฤก, พิลึก int. expressing slight alarm, horror adj. strange, abnormal.

พิมุข adj. neglectful, careless, negligent.

พิโมกษ์ n. release, deliverance.

พิโยค v.(1)to separate,to be parted(2)to mourn

พิกฎ, พิกัด n. law, rule, regulation, n. a term used in fixing the legal value of merchandize.

พิบัติ n. calamity, misfortune.

พิพัฒน์ adj. prosperous, lucky.

พิฆาฏ v. to execute, to behead, to stab.

พิพาท v. to dispute, to quarrel.

พินาศ adj. ruined, spoilt, perished.

พิปราย v. to receive guests, to entertain.

พิลาศ, พิลาลาศ adj. beautiful, pretty.

พิจิตร์ adj. beautiful, handsome, splendid.

พิชิต n. victory.

พิชิตมาร adj. a name of the Buddha, as the conqueror of Mâra (evil).

พิทิต n. one who knows.

พินิจ, พินิตย์ v. to consider, to examine, to investigate.

พินิจฉัย, พินิจจัย v. to decide a law suit.

พิพิธ adj. different.

พิรุธ adj. guilty. n. culprit.

พิสุทธิ์ adj. pure, clean, bright.

พิสูตร์ v. to try, to tempt, to prove.

พิเภก (สมอ) n a tree with bitter fruit. (2) name, of a giant.

พิเศษ, พิสิฐ, พิศิษฏ์ adj. wonderful, excellent, pretty handsome.

พิเศษ, adj. especial, special.

พิเสศ (โรง) n. royal kitchen.

นาย พิเสศ n. chief cook.

พิโรธ v. to be angry, to be hostile.

พิการ adv. afternoon.

พิการ, พิกล adj. lame, crippled, maimed.

พิกล adj. marvellous, wonderful, strange.

พิมล	adj. bright, clean, pure, spotless.
พิมาน	n. celestial abode, heaven.
พิจารณ์, พิจารณา, พิจาร	v. to investigate, to examine.
พิศาล	adj. wide, broad, big, vast.
พิกุล	adj. a kind of small scented flower.
พิหาร	n. monastry, temple. dwelling place
พิรุณ	n. rain angel Varuna.
พิธุร	n. trouble.
พิพาร	n. cat.
พิบูลย์, พิบล	adj. perfect, beautiful, full, too full, great.
พิเรนทร์	adj. mighty, heroic, formidable.
พิโดร	adj. fragrant, odoriferous.
พิเชียร	n. precious stone, diamond.
พิภพ	n. world. earth.
พิราบ (นก)	n. pigeon.
พิราพ	n. giant.
พิลาป	to cry, to sob, to cry bitterly.
พินอบ พิเทา	v. to respect.
พิรม, พิรมย์	n. delight, joy, pleasure.
พิรมณ์	prep, except.

พิชัย n. victory.

พินัย *see* พินัย

พิถัย adj. beautiful.

พิสัย, พยัย n. boundary. frontier.

พิเคราะห์ v. to think, to reflect, to consider.

พี adj. fat.

พลี, พลี กรรม v. to sacrifice, to offer to genii.

พี่ n. elder.

พี่ สะใภ้ n. elder sister in-law.

|| พี่ นางเธอ n. elder sister of the king.

พี่ น้อง n. cousin, relation.

พี่ เลี้ยง n. foster-mother.

พี่ เขย n. elder brother in-law (husband of elder sister).

พี่ ชาย n. elder brother,

พี่ สาว n. elder sister.

พุ n. (1) spring of water.(2) ulcer. v. to gush out. adj. swollen.

พุพอง n. chicken pox.

พุกาม n. Burmese.

พฤ n. rocket.

พู n. section of a fruit, d. p. of ditto.

พรู n. to rush in a crowd (of people).

พลู	n. ceri leaf.
พลู นาบ	n. ceri leaf dried by a hot iron.
พลู จีบ	n. ceri leaf rolled up with lime for eating with betel nut.
พู่	n. tuft, aigrette, crest,
พู่ กัน	n. (Chinese) paint brush. Chinese pen.
พู่ ห้อย	n. tassel.
เพกา	n. a tree with long,bitter,pod-shaped fruit.
เพลา	n. time, occasion.
เพรี้	*see* ไพรี
เพโทบาย	n. stratagem, trick, cunning.
เพดาน	n. (1) ceiling, (2) scab.
เพดาน	n. ceiling, palate of the mouth.
เพทาย	n. a dull red gem.
เพดิบดาด	adj. half ripe.
เพด่	adj. lame, crooked.
แพ	n. raft, floating house, pontoon.
แพร	n. silk cloth.
แพร่	v. (1) to be spread to be scattered. (2) to be renowned.
แพ้	v. to lose, to be defeated to be surpassed by others.
แพ้ ร้	v. to be deceived by others.

แพ้เปรียบ adj. unequal.

ไพ n. two atts.

ไพชยนต์ n. chariot of Indra.

ไพบูลย์ adj. full of, abundant, always ready.

ไพรี, ไพรีน n. enemy, foe.

ไพศาข n. the sixth month of the Buddhist calendar.

ไพพรรณ์ n. different coloured, variegated.

ไพยชนต์ n. abode of Indra.

ไพโรจน์ a. bright, splendid, manifest, pretty.

ไพศาล *see* พิศาล

ไพหาร *see* พิหาร

ไพฑูรย์ n. a light green precious stone, cat's eye.

ไพบูลย์ adj. full, always ready.

ไพร, ไพรวัน n. wood, forest.

ไพจิตร์ *see* พิจิตร์

ไพรสันต์, ไพรสณฑ์ n. forest, jungle.

ไพรศาล *see* พิศาล

ไพรบูล, ไพรบูรณ *see* พิบูล

ไพรเราะ, ไพเราะ adv. sweetly, in harmony, melodiously.

ไพล n. a yellow medicinal bulbous plant belonging to the order *Zinziberaceae*.

ไพ่ n. playing cards.

ไพร่ n. common people. adj. vulgar, common.

ไพร่บ้านพลเมือง n. inhabitants.

ไพล่ adj. cross-legged.

ไพล่หลัง (ยืน) v. to stand with the hands behind the back.

โพ n. Bo tree.

โพธิ, โพธิ์ n. wisdom, knowledge. adj. superior

โพรไนย n. leprosy.

โพรดก n. a kind of singing bird.

โพธิญาณ n. omniscience.

โพสภา n. rice.

โพล่ n. big water jar.

โพล้เพล้ n. dusk, twilight.

เพรา พริ้ง, เพรา เพริศ adj. splendid, handsome, pretty beautiful.

เพลา n. (1) axle, (2) leg, thigh (3) lap.

เพลา (ใบ) n. yards of a ship, rigging.

สนับเพลา n. drawers, short trousers.

พำนัก v. to rest, to halt, to take refuge.

พรำ (ฝน) n. fine or gentle rain.

พร่ำ adv. continually, always.

พล่ำ adv. without stopping, at random.

แม่ พก § 2. K. FINAL.

พก n. (1) knot in front of the panung (2) pocket.v. to conceal in pocket.

สมุด พก n. note book, pocket book.

พัก v. to rest, to lodge.

พัก หนึ่ง n. period of rest.

พรรค n. company, crowd.

พรรค พวก n. company, gang, tribe.

โรง พัก n. police-station.

ยืน พัก n. to stand at eàse.

พักต์ n. speaker.

พาก เพียร v. to be diligent, to be industrious.

พากย์ n. speech, utterance, poetry.

พากย์ หนัง v. to speak the parts for a marrionette performance.

พราก v. to be separated, to separate, to be parted adj. fast-falling, abundant, copious (of tears)

พราก ไฟ v. to draw a fire, to bank a fire.

พิฆน์ n. obstacle.

พริก n. chili.

พริก ไทย n. pepper.

พลิก v. to invert, to turn over, to change the position of the body.

พฤกษา, พฤกษ์ n. flora. vegetation.

พลึก n. precious stone.

พุก n. plank in a boat in which the post for the oar is fixed.

พลุก พล่าน adj. crowded (of persons in a room.)

เพกต์ n. walking-stick.

แพรก n. junction, branch. v. to branch off (of a canal, road or river).

โพก v. to bind a cloth round the head.

ผ้า โพก n. turban.

โพรก, โพรกเพรา adj. hollow (of fruits *e. g.* melons) having no pulp., ill-fitting, loose.

โพลก adj. too-wide, too large, ill-fitting.

พอก ยา v. to apply a poultice.

พวก n. (1) company, gang, crowd (2) part.

พวก พ้อง n. relations, intimate friends.

เพรียก, เพรียก พร้อง n. noise, crying, chattering. v. to cry, to chatter, to call out.

เพิก, เพิกเฉย v. to neglect, not to be in a hurry.

แม่ พง § 3 Ng. FINAL.

พง	n. clump, cluster.
พงพนัศ	n. wooded place.
พงไพร, พงพี	n. jungle, forest.
พงษ์,พงษ์พันธุ์, พงศ์	n. relation.
พงษาวดาร	n. chronicle of events, history.
พงษ์ ประยูร	relation.
พัง	v. to fall down, to be ruined (of buildings.)
พัง ม้า	n. stirrup.
พังงา	n. belle, beautiful maiden.
พัง ผืด	n. peritoneum.
พัง พาน	adj. ready to strike (of an angry snake).
พังพอน	n. mongoose, weasel.
พังพาบ	v. to lie face downwards.
พรั่ง	adj. much, crowded.
พรั่ง พรู	adj. crowded, multitude, v. to come in a crowd, to rush, to advance.
พลั่ง	v. to flow out, to flow continuously.
พลั้ง	v. to slip, to make a mistake, to miss, to forget.
พลั้ง พลาด	v. to fall down, to make a mistake to slip.

พาง เพียง adv. nearly, almost.

พ่าง พื้น n. floor, ground.

พราง v. to hide, to keep quiet, not to speak all the truth.

พร่าง, พร่าง พราย adj. indistinct.

พลาง v. to do two things at once. adv. whilst, during, in the meantime

พิง v. to lean against.

พริ้ง, พริ้ง เพริศ adj. pretty, comely handsome (of women).

พึง ใจ adj. necessary, suitable, desirable.

พรึง n. connecting planks, side planks beams, rafters.

พึ่ง v. to ask help of, to seek protection of adj. new, fresh, adv. just, recently

พุง n. bowels.

พุง ดอ n. a species of thorny shrub.

พุง กะทิ n. swollen belly.

พุงทะลาย n. a fruit that splits when soaked.

พุ่ง v. to hurl, to throw.

พรุ่ง นี้ adv. to-morrow.

พลุ่ง พล่าน adj. boiling, bubbling. adj. thoughtless, witless.

พุ้ง n. concavity, convexity.

เพ็ง, เพ็ญ adj. full (of moon).

เพ่ง	v. to gaze, to stare at.
เพรง	adj. old, ancient n. folklore, fable.
เพลง	n. tune, song, music.
เพลง ยาว	n. love-letter, billet-doux.
หีบ เพลง	n. organ, piano, melodeon.
แพง	adj. dear, expensive.
แพ็ง พวย	n. watercress.
แพลง	adj. dislocated, sprained,
แพ่ง	adj. (1) strong, (2) beautiful, (3) much. n.(1)strength,(2)road or lane
แพ่ง (ความ)	n. civil case.
ศาล แพ่ง	n. civil court.
แพร่ง	n. cross-road.
แพร่ง พราย	v. to make known, to discover.
โพง	v. to bale out water, n. water-pot.
โพง ให้	v. to give lavishly.
โพง พาง	n. net for fish or prawns.
โพรง	n. hollow, hole.
โพลง	adv. brightly.
โพล้ง (เบี้ย)	n. a species of cowry shell
พอง	adj. swollen. n. blister.

พลอง	n. (1) a species of tree (2) club, cudgel.
พร่อง	adj. not quite full.
พล่อง แพล่ง	adj. staggering (of a person carrying a heavy burden.
พร้อง	v. to speak, to make a speech.
พ้อง กัน	adv. (1) at the same time, (2) of the same name.
พวง	n. bunch, cluster, d. p. of garlands.
พวง มาไลย	n. wreath, garland.
พลวง	n. antimony.
พ่วง	v. to tow a boat.
พ่วง พี	adj. fat.
เพียง	adj. only, equal, adv. how much as far as. con. until, until when.
เพียง พอ	adj. enough, sufficient.
เพรียง	n. shipworm, teredo.
เพลียง	v. to miss one's mark.
เพี้ยง หาย	int. you will be well in a minute.
เพรือง	n. bell.
เพิง	n. outside roof, verandah.
เพลิง	n. fire, conflagration.
ถวาย เพลิง	v. to kindle a fire for the cremation of a King or a prince.

พจน์, พจ	n. word, speech, expression, term.
พจนา	to speak.
พจนาท	*see* พจน์
พจมาน	v. to express in words.
พจนานุกรม	n. dictionary.
พจนสุนทร	n. nice speech.
พจนวิลาศ	n. idiom, phraseology.
พด	v. to bend a coin.
พรต	n. member of a foreign Buddhist [commnnity.
พัชนี, พัช	n. fan.
พัฒน์	n. interest, gain, profit.
พัฒนา, พรรฒ	adj. prosperous, profitable.
พัด	v. to blow, to fan, n. fan.
พัด ฝรั่ง	n. punkah.
พัด (รัก)	v. to pull a punkah.
พัด โบก	n. long handled fan, used in processions.
พัด ลม	n. electric fan.
พัด ด้าม จิ้ว	n. folding fan.
พัตร์	n. clothes, dress.

พัตราภรณ์ n. ornament.

พัท n. speech.

พัทธสีมา n. boundary of a temple.

พัศดา n. husband.

พัสดุ n. property, wealth.

พรัด prep. from.

พรัด พราก v. to be separated, to be bereaved.

พลัด v. to fall out, to be separated.

พลัด ตก v. to fall down.

พาด v. to rest one thing against or on another, to apply, to put on.

พาทย์ n. music.

พลาด v. to slip, to miss, to stumble, to fall

พาสนา n. luck, good fortune.

พิจ *see* พินิจ

พิจย์ v. to examine, to select.

พิชญ์ n. learned man.

พิทยา n. knowledge.

พิทยาธร n. magician, wizard.

พิทธิ *see* พิธี

พิดร n. cheerfulness, delight.

พิทุต *see* ทูล

พิษณุ	n. a name of Vishnu a Hindoo deity
พิศ, พินิศ	v. to see, to look at, to observe.
พิศมร	n. an amulet used by pregnant women, amulets worn by animals, at Siamese New Year.
พิษ, พิศม์	n. poison.
พิศวง	v. to doubt, to be strange, to suspect
พิศวาส	v. to be familiar with, to love.
พิศดาร	adj. large, wide, extensive.
พิศมัย	v. to be in love.
พฤศ, พฤศภ	n. cow, ox.
พฤศภาคม	n. May. (the second month of the Siamese solar cycle.)
พฤฒา, พฤฒ พฤฒิ์	n. sage, wise old man.
พฤฒามาตย์	n. old nobleman.
พฤด์	v. to say n. word.
พฤศจิก	n. scorpion,
พฤศจิกายน	n. November. (the eight month of the Siamese solar cycle.)
พืชคาม	n. seeds.
พืด	n. (1) a sheet of iron. (2) blade.
พืชน์	n. vegetable products, flora.
พืชพรรณ์	n. species, family (of plants).

พุฒ (วัน) Wednesday.

พุฒ (ดาว พระ) n. Mercury (planet).

พุด n. a kind of plant bearing white flowers.

พุดตาล n. a plant bearing large white flowers.

พุดซา n. a tree with sour fruit.

พุทธ, พุทโธ n. The Buddha.

พุทธศักราช n. The Buddhist era.

พุทธสาสนา n. Buddhism.

พุทธปฏิมากร n. image of Buddha.

พุทโท่, พุดโท int. alas !

พุทธางกูร n. one destined to become a Buddha

พุทธันดร n. interval between one world and another.

พุทธชาติ n. a kind of plant with small scented flowers.

พูด v. to converse, to talk, to speak.

พูด ไม่ ออก adj. unable to speak, speechless.

พูด ขัด คอ v. to contradict.

พูด เล่น v. to speak in jest, to joke.

ช่าง พูด n. talkative person. adj. eloquent.

เพ็ด adj. small, tiny.

เพ็ชญ์ *see* พิชญ์

เพ็ชร์, เพ็ชรัตน์ n. diamond.

เพ็ชหึง n. whirlwind, tornado.

เพ็ชฌฆาฏ n. executioner.

เพ็ชรปาณี n. a name of Indra.

เพ็ดทูล v. to address the king.

เพท n. spell, charm, knowledge.

เพ็ช n. kind, sort, description.

เพศ n. sex, body, gender.

เพ็ด *see* ผลิ

แพทย์ n. doctor, physician, surgeon.

กรม แพทย์ n. army medical corps.

แพศย์ n. trader, merchant.

แพทย์ ผดุงครรภ์ n. midwife.

แพศยันดร n. name of an incarnation of the [Buddha.

แพศยา, แพรศยา n. prostitute, harlot.

โพชฌงค์ n. requisites for attaining to the supreme knowledge of a Buddha.

พลอด v. to chatter, to babble.

เพริศ adj. beautiful, pretty.

เพริด (วิ่ง) v. to run wild.

เพริศ พริ้ง adj. pretty, beautiful.

เพลิด เพลิน v. to forget oneself with pleasure, to take an interest in.

พน n. (1) jungle, forest (2) water.

พล n. strength, soldiers.

พล ตระเวร n. policeman, police.

พล ม้า n. cavalry.

พล เมือง n. inhabitants, population.

พล ขันธ์ n. regiment.

พล เดิน เท้า n. infantry.

พล เรือน n. people, populace.

ฝ่าย พล เรือน adj. civil (as opposed to military.)

พล ความ n. details, extensions of a matter.

พลเทพ n. Brahma.

พ่น v. to blow out from the mouth, to squirt out.

พ้น v. to escape, to get out of, to pass through. adv. beyond, past adj. safe.

พัญจน์ n. stratagem, trick.

พัน n. adj. thousand v. to wrap up round, to tie.

พันเนตร, พันตา n. a name of Indra.

พันธาคาร n. jail, prison, dungeon.

พันฤ v. to fight against, to resist.

พันธ์ n. relationship.

พันธนาการ n. bond, chain, fetters.

พันภุก, พันลึก adj. deep, curious. n. daybreak.

พัน ดอก v. to bud, to blossom.

พรรณ n. (1) colour, complexion (2) seed.

พรรณราย adj. parti-coloured.

พรรณรังษี n. shining rays.

พรรณนา v, to describe, to report.

พรรษา, พรรษ n. year, season, period when people remain in the priest-hood.

พรรโษทก n. rain water.

พัลค์ adj. pretty, handsome.

พลัน adv. immediately, at once, suddenly.

พัลวัน adv. confusedly, complicated, in all directions.

พรั่น, พรั่น พรึง v. to be afraid.

พาน v. (1) wish, to want, to desire. (2) to snare, to stop with a cord. n. metal dish on a stand.

พาน (นม) n. growing breast of young girls.

พาล adj. common, vulgar, wicked, base lewd, young, foolish.

พาลมฤค n. an animal whose bite is fatal.

พราน n. hunter, huntsman, sportsman.

พราน ปลา n. fisherman, angler.

พ่าน adj. wandering about.

พล่าน adj. boiling v. to run hither and thither.

พ้าน n. snake, serpent.

พิญโญ v. to become great.

พิณ n. banjo.

พิณพาทย์ n. orchestra, band, concert.

พิน n. name of the vowel. ิ

พินธุ n. a. a large number denoted by 1 followed by 49 ciphers.

พินธุโท n. name of the accent. ิ

พินธุเอก n. name of the accent. ิ

พื้น n. floor, ground, ground-colour.

พรุน adj. porous.

พลุ้น adj. having no pulp.

พูน v. (1) to be prosperous (2) to fill full to heap up.

พูนเทวศ์ n. grief, sorrow.

เพน n. priest's meal time before midday.

เพ็ญ adv. full, n. full moon.

เพ่น พ่วน adj. in disorder, untidy, scattered wandering.

แพน v. to unfold.

แพ่น ลง v. to strike a blow.

โพนทนา v. to blame,to slander,to speak evil of

โพน ช้าง	v. to hunt elephants.
พอน (ยา)	v. to cover a boat with waterproof composition.
พร	n. blessing, benediction.
พรอน, พลอน	adj. rotten through.
พวน (เชือก)	n. cable, stout rope, v. to dig up the the ground, to turn the sod.
พรวน (ลูก)	n. small bell.
เพียร	adj. diligent, industrious.
เพี้ยน	adj. unlike, v. to be different.
เพื่อน	n. friend, comrade, companion.
เพื่อน ยาก	n. companion in misfortune.
เพื่อน บ้าน	n. neighbours.
เพื่อน กิน เพื่อน ศุข	n. false friend, fair weather friend.
เพื่อน เล่น	n. play-fellow,
เล่น เพื่อน	n. lesbism, sapphism.
เพื่อน ตาย	n. trusty friend, true friend, intimate friend.
เพลิน	v. to put one's whole heart into a thing.

แม่ พบ

§ 6. P. Final.

พบ	v. to meet, to encounter, to be found
พลบ	n, twilight, dusk.
พับ	v. to fold, d. p. of piece goods.

พัปร์, พาป	n. act of sowing rice.
พับ เพียบ	v. to sit on the floor with the feet and legs bent back.
พลับ	n. a species of tree.
‖พลับ พลา	n. pavilion.
พลับ พลึง	n. lily.
พริบ	v. to wink.
พรึบ พร้อม	adj. ready.
เพียบ	adj. quite full, overloaded.

แม่ พม — § 7. M. FINAL

พรม	n. (1) a species of tree, (2) carpet, rug. v. to sprinkle.
พรหม	n. Brahma a Hindoo deity.
พรหมจารีย์	n. virgin, adj. chaste.
พราหมณ์	n. Brahmin.
พราหมณี	n. female Brahmin.
พล่าม	adj. (1) talkative, chattering, jabbering. adv. greedily voraciously.
พลุ่ม พล่าม	adv. rude, boorish, ill-mannered.
พิม เสน	n. refined camphor.
พิมพาภรณ์	n. ornaments, jewellry.
พิมพ์	n. pattern, model, print.
พิมพ์ ขนม	n. paste-cutter.

ตี พิมพ์	v. to print.
ตัว พิมพ์	n. type.
เครื่อง พิมพ์	n. printing press.
ช่าง พิมพ์	n. printer.
คน เรียงพิมพ์	n. compositor.
พริ้ม เพรา พริ้ม พราย	adj. smiling, gracious.
พึม, พึม พำ	v. to grumble.
พุ่ม	adj. shrubby, n. (1) bush, shrub, (2) pointed ornaments made of wax offered to priests.
พุ่ม พวง	n. (1) beautiful maiden. (2) bouquet.
พูม	adj. gay, handsome.
แพล็ม	adj. projecting a little way, jutting out.
พ้อม	n. a very large wicker work vessel for paddy.
พร้อม	adj. ready, finished, completed, adv. together.
พร้อม หน้า	adj. present, assembled.
พร้อม ใจ	v. to agree.
พร้อม พรั่ง	adj. ready, equipped.
พร้อม เพรียง	adj. ready.
พร้อม มูล	adv. all in readiness.
เพิ่ม	v. to add, to increase.

เพิ่ม เติม v. to add more, to superadd.

เพิ่ม พูน v. to be prosperous, to overflow.

แม่ เพย § 8. DIPHTHONGS FINAL.

เพ้ย int. exclamation used in theatrical performances to show the end of a play.

พาย v. to paddle a boat, n. paddle, (2) [wind.

พาย โกลน adj. rough-hewn.

พาย คิ้ว n. paddle with carving on the middle of the blade.

พราย adj. bright shining.

พราย ตา adj. dazzling.

พราย พรรณ์ adj. iridescent.

พราย พราว adj. scintillating.

พลาย adj. male (of elephants).

ผี พลาย, ภูต พลาย } n. water-sprites, water-demons.

พ่าย แพ้, พ่าย v. to be defeated.

พราว adj. (1) shining, bright, (2) leaky (of a boat.)

พลุ่ย adj. crumbling, reduced to powder. adj. greedily, hastily.

พุ้ย v. (1) to eat greedily with chop-sticks (2) to paddle quickly.

พรุ้ย adj. crumbling, going smoothly, coming out easily.

พลุ้ย adj. fat, swollen out.

แพรว, พะแพรว n. glitter, sparkle.

แพ่ว v. to sweep, to clean.

แพ้ว n. weather-cock, whirligig scare-crow v. to be exposed to the sun and [wind.

โพย v. to flog.

โพย ไภย n. harm, misfortune.

พลอย n. gem, precious stone, v. to partake with, to show with.

พลอย หุง n. artificial gem.

พร่อย n. idle talk, chatter, drivel.

พล่อย v. to chatter.

พร้อย n. shining specks, bright tinsel.

พวย n. spout.

พวย พุง v. to radiate, to flash.

เพรียว adj. long and narrow (especially of [boats.

เพลีย adj. weak, lame.

เพลี้ย n. (1) rice-weevil, (2) jewsharp, (3) a kind of flat river fish.

เพื่อ con. in order to, for the purpose of, so

เพื่อ ว่า con. so that.

เพื่อ เหตุ adv. on purpose.

เพรื่อ	adj. dispersed, spread about, situated in various places.
เพ่อ,อย่าเพ่อก่อน	int. stop, wait, do not.
เพ้อ	adj. delirious from fever, mad.
พัว	adj. dirty, ragged, clumsy.
พัว พันธ์	adj. having much work to do.
พลั่ว	n. pick-axe, spade, shovel.
แพะ	n. goat.
แพะ โดม	v. to seduce, to court.
เพาะ	v. to plant, to sow.
เพราะ	adj. harmonious, melodious,sweet (of sounds,) con. because.
เพราะ ฉนั้น	con. therefore, for that reason.
เพราะ ว่า	con. on account of, because.
เพลาะ	v. to join with, to sew together.

ฟ

ฟ	F. a low class consonant.
ฟ่อ	n. hissing of snakes (*onom*).
ฟ้อ	adv. merrily, lightly, nimbly.
ฟ่า	adj. obscure, shaded, dark, not clear
ฟ่า เพดาน	n. (1) ceiling (2) scab.
ฟ้า	n, sky.

ฟ้าคะนอง ฟ้า ร้อง	n. thunder.
ฟ้า ผ่า	n. thunder bolt.
ฟ้า ผี	int. exclamation in oaths.
ฟ้า แลบ	n. lightning.
ฟี	adj. snoring lightly.
ฟุฟะ	adj. decaying, rotten, not firm.
ฟู	v. to ferment.
ฟู เฟื่อง	v. to become rich, or famous.
ฟู่	n. noise of fireworks, hissing.
ไฟ	n. fire.
ไฟประไลยกัลป	n. general conflagration.
ไฟ พะเนียง	n. golden rain (firework).
ไฟ ฟ้า	n. electricity.
ไฟ ไหม้	n. conflagration, v. to burn.
ไฟ ลวก	n. burn.
ไฟ ธาตุ	n. warmth of the body.
ลูก ไฟ	n. sparks.
ดวง ไฟ ฟ้า	n. electric light or lamp.
ฟ่า	adj. soft, swollen.
ฟก, ฟก ช้ำ	adj. swollen, bruised.

ฟัก	n. pumpkin, gourd, v. to warm, to hatch, to brood.
ฟัก ฝ่าย	v. to associate with, to be attached to.
ฟัก ฟูม	v. to bring up.
ฟาก	n. (1) bamboo or wooden floor (2) bank, shore.
ฟาก ข้าง นี้	adv. on this side of the river.
ฟาก ข้าง โน้น	adv. on the other side of the river.
เหล็ก ฟาก	n. iron girder.
ฟูก	n. mattress.
ฟัง	v. to listen, to obey, to agree, to hear.
ฟาง	n. straw. adj. dark, cloudy, indistinct
ฟ่าง (เข้า)	n. millet, bird seed.
ฟุ้ง	v. to be famous, to be wafted in the air, to be spread.
แฟง	n. small pumpkin.
ฟอง	d. p. of eggs. n. bubble, foam.
ฟอง น้ำ	n. sponge.
ฟอง มัน	the name of the mark ๏ used to indicate the beginning of a chapter or paragraph.
ฟ่อง	adj. floating, light.
ฟ้อง, ฟ้อง ร้อง	v. to accuse, to complain, to denounce.
คำ ฟ้อง	n. accusation, charge, complaint.

ยื่น ฟ้อง	v. to bring an accusation.
เพื่อง	n. fluting, ribs on a post.
เฟื่อง	v. to be famous, to be divulged.
เฟื้อง	n. $\frac{1}{8}$ of a tical, 8 atts, a small silver coin.
ฟัด	v. to shake, to shatter, to knock about.
ฟาด	v. (1) to strike, to wash clothes by beating them on a stone, to beat, to fall against, to hit against, (2) to eat, to fight, to have sexual intercourse (*slang.*)
ฟาด เข้า	v. to thresh.
ฟุด ฟาด	n. snuffling (of persons with a bad [cold.
ฟืด	n. sound of sneezing (*onom.*)
ฟุต	n. (English) foot, twelve inches.
ไม้ ฟุต	n. foot-rule, carpenter's rule.
ฟอด	adj. fermenting, rotten, decaying.
ฟัน	n. tooth, v. to stab, to cut, to chop.
ยา ฟัน	n. tooth-powder, dentifrice.
ฟั่น	v. to twist cord or rope.
ฟั่น เฟือน	v. to forget.
ฟั่น เฝือ	v. to associate with. to be fond of, to frequent.
ฟั่น (นวด)	v. to knead, to massage.

ฟาน	n. a species of deer, chamois
ฟืน, ฟืน ดอง	n. firewood.
ฟืน ฝอย	n. chips.
ฟื้น	v. to renew, to recover.
ฟื้น ดิน	v. to turn up the ground.
ฟื้น ฝอย หา ตะเข็บ	adj. quarrelsome, v. to pick a quarrel.
แฟ้น	adj. compact, thick, solid.
แน่น แฟ้น	adj. strongly built.
ฟอน	n, débris, remnants, adj. eaten through as by white ants, v. to kiss.
ฟ่อน	n. sheaf, bundle.
ฟ้อน	v. to act, to dance.
ฟ้อน หาง	v. to spread out the tail (of peacocks or turkeys.)
เฟือน	v. to forget, to lose one's memory.
ฟีบ	adj. depressed, crushed.
จมูก ฟีบ, แฟบ	adj. snub-nosed,
ฟุบ	v. to crouch.
แฟบ	adj. flat, thin, dried up.
ฟืม	n. a weaver's instrument.
ฟุ่ม เฟือย	adj. plenteous, rich in everything.

ใช้ ฟุ่ม เฟือย	adj. lavishly, in a prodigal manner.
ฟุ่ม	adj. (1) full of tears, mourning, (2) plentiful, abundant.
ฟุ่ม ฟาย	adj. abundant, much.
ฟุ่ม ฟัก	see ฟัก ฟุ่ม
แฟ้ม	n. wickerwork basket for rice.
ฟอร์ม	n. (English) uniform, form.
ฟาย	n. a measure of capacity, v. to take up with the hollow of the hand. adj. abundant, lavish.
ฟาย น้ำ ตา	to weep, to shed tears,
เฟือย	n. a species of aquatic plant.
เฟือย	adj. (1) beautiful, handsome, fresh, green, flourishing.(2)long, extended
เฟือ, เอื้อ เฟือ	v. to help, to assist, to support.
เฟือ	n. distension of the stomach, v. to keep up appearances.
แฟะ	adj. rotten, v. to stay to lodge (*slang.*)

ภ

ภ	P. a low class consonant.
ภอ	see พอ
ภะ	n. (1) star, (2) carpenter's plane.
ภะควา	adj. worshipful, venerable, admirable, blessed, holy.
ภะณะ	n. edict, speech.

ภะวะ n. world, earth.

ภะสะ, ภะสมะ *see* ภัสม์

ภะคินี n. younger sister.

||ภมู n. eyebrow, eyelash.

ภฤก n. ivory.

ภะมร n. bee.

ภวรรค n. the highest heaven.

ภา n. brightness, light.

ภาร v. to be in charge of. n. duty.

ภาวนา v. to meditate on religious subjects.

ภารยา *see* ภรรยา

ภาดา n. brother, male relation.

ภารา n. city, town.

ภาราณะศี n. Benares, a city of India.

ภาษา n. language, tongue.

ภาสา n. brightness, light.

ภาคิไนย n. niece, cousin.

ภาษี n. tax, impost.

โรง ภาษี n. custom-house.

เจ้า ภาษี n. farmer of a monopoly.

ภาณ,ภาณุมา } n. sun.
ภาณุมาศ }

ภานิช n. trader, merchant.

ภาสิต n. speech, utterance, proverb.

ภากร n. sun.

ภินิหาร v. to do great acts.

ภิริยา *see* ภรรยา.

ภิเศก v. to crown, to sprinkle with water in ceremonies.

ภิบาล v. to take care of, to bring up.

ภิรมย์ n. pleasure, gladness, joy.

ภิปราย *see* พิปราย

ภุกาม n. Burma, adj. Burmese.

ภุชะ ภุช n. (1) trunk of an elephant, (1) arm.

ภุชงค์ n. King of the serpents.

ภู, ภูมิ, ภูว n. (1) plain, earth, land.

ภูบดี, ภูบดินทร, ภูธร, ภูชะเรศ, ภูวะไนย, ภูวนารถ, ภูวเนตร์, ภูมิบาล, ภูมี, ภูมิศวร, ภูนารถ, ภูภุช, ภูเบศร์, ภูมินทร์, ภูเบนทร์, ภูธร.

n. King, ruler.

ภูมิดล ภูมิมณฑล ภูวดล ภวมณฑล	n. (1) surface of the earth, (2) King.
ภูผา	n. mountain, precipice, projecting rock.
||ภูษา, ภูสิต	n. clothes.
ภูมิภาค	n. division of the earth.
ภูมิศาสตร์	n. geography.
ภูรี	n. (1) wisdom, (2) professor, (3) earth.
ภูเขา	n. mountain, hill.
ภูเขาไฟ	n. volcano.
ภู่	n. festoon, tassel.
เภกา	n. a species of tree with long pods.
เภตรา	n. boat, junk, ship.
เภรี	*see* ไภรี
เภทุบาย	n. quarrel, disturbance.
เภราคาร	n. a tower for a big drum.
เภสัช	n. (1) medicine (2) betel nut.
ไภย	n. danger, calamity, harm, misfortune, horror.
ไภรี	n. drum.
ไภรินทร์	n. big drum, bass drum.

โภคา, โภค, โภคี, โภไค, โภไคย, โภไค สวรรย์, โภไคยสุริย์ n. riches, property, wealth, fortune.

โภคัย n. wealthy person.

โภชน์ (เข้า) n. maize

โภชนาหาร n. food.

โภคินี n. royal concubine, courtesan.

ภักตรา, ภักตร์ n. face.

ภัค, ภะคะ n. power, strength, goodness, riches, fortune, prosperity.

ภักษ์, ภักษา, ภักษาหาร n. food, diet.

ภักดี n. faithful servant, one who is entrusted with work.

ภาค n. part, share, division.

ภาคทัณฑ์ v. to blame, to reprimand.

ภิกขา, ภิขาจาร v. to beg, to search for food.

ภิกขุ, ภิกษุ n. priest, monk.

ภิกขุนี n. priestess, nun.

เภิก ภัง v. to break.

ภิงคาร n. water-pot, pitcher, decanter.

ภัตร์, ภัตตัง, ภัตต n. rice, food.

ภัทรบิฐ n. palace, throne, seat. (of the king)

ภัทร์ adj. prosperous, fortunate good, excellent.

ภัสดา n. husband.

ภัศม์ n. ashes, fine, dust.

ภาชน์ n. crockery, furniture

ภัทรมุข n. gable of a house.

ภาสกร n. sun.

ภูต, ภูตา n. devils, demons.

ภูต พลาย n. water-sprite

ภูต บีศาจ n. satan, devil.

เภท, เภทไภย n. ruin, decay, destruction.

ภัณฑ์ n. instrument, article, weapon.

ละหุภัณฑ์ n. light article.

ครุภัณฑ์ n. heavy article.

ภัณฑาคาร n. godown, warehouse, store.

ภันเต a form of address in the Buddhist priesthood.

ภรรดา *see* ภัสดา

ภรรยา n. wife.

ภาณุมาศ, ภาณ n. sun, light.

ภิณโย, ภิญโย, ภิโย adj. more, better, improving best.

ภุญชะ	v. to partake of food.
ภุด	v. to prosper, to increase.
ภร	n. weight.
ภพ	n. existance, world·
ภาพ	n. picture, person, image. adj. painted. v. to exist.
ภุมรินทร์ / ภุมะเรศร์	n. King of the bees.
ภุมรา, ภุมรี	n. bee.
ภุมิ์, ภุมิ	n. place.
พระ ภุมิ์ เจ้า ที่	n. tutelary deity of a place.
ภุมิ์ถาน	n. position, situation.
ภัย	*see* ไภย
ภาย หน้า	adv. future, in future.
ภาย ใน	adj. internal.
ภาย นอก	adj. external.
ภาย หลัง	adv. after, afterwards.

ม

แม่ ม มา — § 1 VOWELS FINAL.

ม	M. a low class consonant.
มอ	n. lowing, bellowing of cattle.
มอ ซอ	adj, dirty looking.
สี มอ	n. ash colour,
มกราคม	n. January (10th month of the Siamese solar calendar.)
มรณะ, มรณา	n. death.
มรคา	*see* มรค
มรฎก, มรดก	n. inheritance, heritage.
ผู้รับ มรฎก	n. heir.
มรกฎ	n. emerald.
หมอ	n. doctor.
หมอ ยา	n. physician.
หมอ ยา ตา	n. oculist.
หมอ ผี	n. exorcist, devil driver.
หมอ งู	n. snake charmer.
หมอ ดู	n. fortune-teller, soothsayer.
หมอ ห	n. aurist.
หมอ ตำแย	n. mid-wife.

หมอ บาด แผล n. surgeon.

หมอ นวด n. masseur.

หมอ ฟัน n. dentist.

หมอ ความ n. lawyer.

หมอ สัตว์ n. veterinary surgeon.

หม้อ n. earthen vessel, pot.

หม้อ ทอง n. metal pot.

หม้อ ตาล n. flat earthen vessel for sugar.

หม้อ เคลือบ n. enamelled iron pot.

มะผ่อ n. a species of tree (*Trewia nudiflora.*)

มะคะ *see* มฤก

มะฆะ *see* มาฆะ

มะฆะวาน n. Indra.

มะนะ n. will, intention, mind, heart.

มะนะโส n. will, intention, purpose.

มะระ n. death, adj. mortal.

มะละกอ n. papaya (*Caripa papaya*)

มะละแหม่ง n. Moulmein a town in Burma.

มะสะหรู่ (Malay) n, striped silk cloth.

มะหะกรรม n. celebration, dedication.

มหรศพ n. cremation, funeral rites.

มหรณพ	n. ocean, great sea.
มะกา	n. a kind of medicinal tree, whose leaves are used for wrapping cigars
มะดา	(Jav) eyeballs,
มะลายู	n. Malay.
มหา	n. (1) prefix, meaning great. (2) title of a priest who passed certain examinations in Pali
มหากะถานะ	n. a large number denoted by 1 followed by 133 cyphers. adj. numberless countless.
มหาหิงค์	a. assa-foetida,
มหาสัตว์	n. sentient animal.
มหาชาติ	n past life of Buddha.
มหาราช	n. powerful king.
มหาพน, มหาวัน	n. mighty forest, deep forest.
มหาศาล	n. rich man; magnate.
มหานิล	n. a kind of very black medicine.
มะลิ	n. a species of jessamine.
มะหิ	*see* มหา
มหิบดี, มหิบาล	King.
มหิศร มหิศวร	n. (1) King, (Vishnu).
มะหิมา	adj. enormous; huge, greatest.

มะหิษี	*see* มเหษี
มะณี	n. crystal.
มฤค	n. deer, stag.
มฤควัชย์	n. deer hunter.
มฤคทาย	n. deer park.
มฤคี	n. doe ; hind.
มฤคาทน์	n. leopard ; jaguar.
มฤคินทร์	n. King of the deer.
มฤคยู	n. death.
มฤทุ	adj. faint-hearted.
มะทุปายาศ, มะธะปายาศ	n. sweet pudding made of rice.
มะธุ, มธุร	adj. nice ; sweet, honeyed.
มธุกร, มธุพรต, มธุลิห์, มธุป	n. bee.
มะธุรศ	adj. sweet.
มฤทิงค์, มฤทึงค์	n. sound of drums.
มฤษา	n. lie, falsehood.
มะหิมา	*see* มหิมา
มนุชาธิปะ	n. King.

มะยุร, มะยุรา, มะยุรี, มะยุเรศร์, มะยุรินทร์, มะยุระ มะยุร.
n. peacock.

มะยุรฉัตร์ n. peacock feathers used in procession.

มรสุม n. monsoon.

มะสุ *see* มัลสุ

มหรดี, มหุดิ n. hour.

มะเหษี n. King's wife. Queen.

มะเดหวี (Jav) second rank of the King's wives

มะเหศวร *see* มหิศร, มหิศว

มะแม n. year of the Goat.

มะไฟ n. a kind of tree with edible fruit. [*Baccaurea sapida.*]

มะไหสวรรย์ n. kingdom ; royalty, throne.

มะไหสมบัติ, มไหสูรย์ n. enormous treasure.

มะโน *see* มะนะ

มะโนรา n. nymph of the forest.

มโนมัย adv willingly, with pleasure.

มะโนสาเร่ n. trifle.

มะโนไมย n. thoroughbred horse.

มะโนรถ n. desire.

มะโนรมย์ n. pleasure ; gladness.

มะโหทร n. swollen abdomen.

มะหรึก n. (1) a kind of big drum. adj. merry, enjoyable. (2) loud musical sound

มะโหรณพ *see* มหรณพ

มะโหระศพ *see* มหรศพ

มะโหฬาร adj great ; broad, powerful.

มะโหรี n. concert.

มะเหาฬาร *see* มโหฬาร

มะกล่ำ n. wild liquorice [*Adenanthera pavonina*].

มะอึก n. a kind of plant with small round hairy fruit. (*Solamum ferox*).

มะณิก n. jug, pitcher.

มะกอก n. a variety of wild olive. [*Spondias mangifera*].

มะลัง adj. shining, beauteous, radiant.

มะสัง n. wood apple. [*Feronia*].

มะดอง to rebound, to spring back.

มะปราง n. a species of plum tree [*Bonea oppositifolia*].

มะบริง n. a sour fruit tree [*Bonea, sp.*].

มะหิงษา / มะหิงษ์ n. buffalo.

มะมุง (*Camb.*) *see* แมลงสาบ

มะเร็ง n. ulcer, sore.

มะเส็ง	n. (1) year of the Snake, (2) common snakes.
แมลง หวี่	n. small flies.
แมลง ภู่	n. beetle.
แมลง ป่อง	n. scorpion.
แมลง วัน	n. small insect, fly.
แมลง ทับ	n. green and shining beetle.
แมลง สาบ	n. cockroach.
แมลง มุม	n. spider.
มะโรง	n. (1) year of the Dragon. (1) large serpents.
มะม่วง	n. mango, (*Mangifera indica.*)
มะเรื่อง นี้	adj. in three days time.
มะเลือง	adj. glittering, sparkling.
มะคธ	n. Pali.
มะนัส	n. heart, mind.
มะหัศจรรย์	adj. curious, strange, marvellous.
มะดาด, มดนา	n. vine.
มะหาดไทย	n. Ministry of the Interior.
มหาดเล็ก	n. royal pages.
โรง เรียน มะหาดเล็ก	n. civil service college.

มะหิด	a. fierce, cruel.
มะหิทธิ์	a. powerful, excellent,
มะหิสสะ	n. king, Vishnu.
มะหิษ	*see* มหิษ์
มะกุฎ	n. top, summit. crown.
มนุษย์	n. human, man.
มะกรูด	n. a species of lemon tree. (*Citrus lystrix.*)
เมล็ด	n. grain, seed.
มะดัน	n. a species of sour fruit tree. (*Garcinia*).
มด่น	v. to run.
มะหันต์	adj. great, big.
มหินทร์	n. Indra.
มะรืน นี้	adv. the day after to-morrow.
มะหิป	n, king,
มะขาม	n. tamarind (*Tamarindus Indicus*)
มะขามเทศ	n. Manila tamarind (*Inga dulcis*).
มะขาม ป้อม	n. a species of tamarind.
มะงุมงาหรา	v. to travel in the forest.
มะรุม	n. a tree with long pods used for curry. (*Moringa pterygosperma,*)
มะตูม	n. bale fruit tree. (*Aegle marmelos*).
มะดาย	(Camb.) n. mother.

มะตาย	v. to die, to break.
มะนาว	n. lime fruit tree (*Citrus sp.*.)
มะพร้าว	n. cocoanut (*Cocos nucifera.*)
มะเหมี่ยว	n. small black beetle.
มะเมีย	n. (1) year of the Horse, (2) horses.
มะเกลือ	n, a kind of tree whose fruits are used for dying black (*Diospyros mollis*)
มะเขือ	n. egg plant, (*Solanum sp.*)
มะเขือ เทศ	n. tomato (*Lycopersicum esculentum*)
มะเดื่อ	n. fig. (*Ficus sp.*)
มะเมอ	adj. delirious, n. delirium.
มะงั่ว	n. a kind of very sour lemon, citron.
มา	v. to come,
มาฆะ	n. the third month of the Buddhist calendar.
มานะ	*see* มะนะ
มารศรี	n. beautiful girl, belle.
มารยาตร์	n, behaviour, morals, manner conduct.
มาสะ	n. month.
มาตา	*see* มรดา
‖ มาตามไหยิกา	n. great-grand mother (maternal).
‖ มาตามไหยกา	n. great-grand mother (paternal).

มารา n. (1) the Tempter, tbe evil one, (2) giant, ogre.

มาราธิราช n. king of giants.

มาลา, มาลี

มาไลย n. (1) flower, garland, bouquet, (2) hat, headgear (of the King).

‖มาตุฉา n. aunt.

‖มาตุภาดา
‖มาตุโล,มาตุลา } n. uncle.

‖มาตุรงค์ n. mother.

มาตุฆาฏ n. matricide.

‖มาตุเรศ n. mother.

มาตุคาม n. womankind.

มาไลย, มาลัย n. (1) garland, wreath, (2) disciple of [Buddha

มานึก n. a weight.

มา ถึง v. to arrive, to reach.

มานัศ *see* มนัส

มาโนช n. gladness, pleasure, rejoicing.

มาโนดม์ n. emulous, vieing with.

มาณพ n. young man, youth.

หมา n. dog.

หมา จิ้ง จอก n. fox.

หมา ตัว เมีย n. bitch.

หมา ป่า n. wolf.

หมา ไน n. jackal.

หมา ไล่ เนื้อ n. hound.

ลูก หมา n. puppy.

หมา มุ้ย n. a creeping plant bearing pods which cause irritation if touched (*Mucura prurita.*)

หม่า v. to leaven, to soak *and see* ม่าห์

หม่า ปูน v. to slake lime.

หม้า adj. fine, gay, beautiful.

ม่าห์ n. ghost, giant, apparition.

ม้า n. (1) horse, (2) pony, foot-stool, [bench.

ม้า พ่อ n. Chinese cymbal.

ม้า ฬ่า n. mule.

ม้า ใช้ n. messenger, scout.

ม้า น้ำ n. hippocampus, sea horse, (a small species of fish).

ม้า ทรง n. king's horse.

ม้า ตัว เมีย n. mare.

ลูก ม้า n. foal.

ลูก ม้า ตัว ผู้ n. colt.

ลูก ม้า ตัวเมีย n. filly.

มิ adv. not (*see* ไม่)

มิคะ	n. deer.
มินาคม	n. March (the 12th month of the Siamese solar cycle.)
มิถุนายน	n. June (the 3rd month of the Siamese solar cycle.
มินิต	(Eng.) n. minute.
มี	v. to have, there is, there are.
มี ประโยชน์	adj. useful.
มี หน้า มี ตา	v. to be honoured (of persons).
มี น้ำ ใจ	v. to be willing, to co-operate, to take interest in.
มี ครรภ์, มี ท้อง	v. to be pregnant.
มี คุณ	v. to do good.
มี่ซั่ว	n. Chinese vermicelli.
หมี	n. bear.
หมี่	n. food with vermicelli.
มือ	n. hand.
มือ ต่อ มือ	adv· hand to hand·
มือ ถิง	n. ribs of a boat.
มื้อ	n. time.
มุทะลุ	adj. savage, unconscionable.
มุระธา	n. head.
มุระธาภิเศก	n. coronation, water to sprinkle the king at the time of coronation.

มุสาวาท, มุสา n. lie.
มุสิกา n. confidential servant.
มุทิตา n. mercy, pity, kindness.
มุนี, มุนินทร์ n. learned man, wise man, a name of the Buddha.
มุสิกะ n. rat.
มุทุ adj. soft, tender, flabby, weak.
มูละ n. at first, original, beginning.
หมู n. pig, swine, hog.
หมู เทด (ปลา) n. porpoise.
หมู ป่า n. wild boar.
หมู ตัว เมีย n. sow.
หมูสี่(มพร้าว) n. dwarf cocoanut.
มู่ ลี่ n. verandah blinds, cane blinds.
หมู่ n. crowd, company, flock, multitude.
หมู่ หมวด n. company, crowd.
เมธะนี, เมธะนีดล n. earth, land.
เมธา, เมธี, เมโธ n. learned man, professor.
เมษายน n. April (the 1st month of the Siamese solar cycle).
เมรุมาส n. golden mountain.
เมไรย, เมรัย n. alcoholic liquor, intoxicant.

||เมโท n. (1) marrow, (2) cuticle, skin, epi-[dermis

เมถุน n. sensual love.

เหม่ adj. dirty, spotted.

แหม int. expressing astonishment or disgust.

แม่ n. mother, title of address to women, frame, important part of a thing.

แม่ (หนังสือ) n. division (of alphabet)

แม่ กระได n. sides of a ladder.

แม่ กระแซง n. fish above the usual size.

แม่ สดึง n. embroidery frame.

แม่ ฟ้า n. she ass.

แม่ ค้า n. retail trader, peddler, female trader

แม่ สื่อ n. go between, procuress.

แม่ ซื้อ n. god-mother.

แม่ น้ำ n. river.

แม่ เหล็ก n. magnet.

แม่ กอง n. leader, superintendent.

แม่ แรง n. vice, crane, derrick, jack.

แม่ เลี้ยง n. step-mother.

แม่ มด n. witch, sorcer ss.

แม่ ทัพ n. general.

แม่ นม n. nurse.

แม่ ยาย n. mother in-law.

แม่ หม้าย n. widow.

แม่ ครัว n. cook maid.

แม้ adv. certainly, although, even.

ไมตรี n. treaty, peace.

ไหม n. (1) silk, (2) sign of question.

ไม่ adv. not, no.

ไม่ ไหว adj. not able to do.

ไม่ ใช่ adv. not, no.

ไม่ ได้ adj. cannot, impossible,

ไม่ เอา adj. not wanted.

ใหม่ adj. new, fresh.

ไม้ n. (1) wood, timber, (2) roll of silk or cloth, (3) name of various accents on letters.

ไม้ ตะบอง n. club.

ไม้ วา n. measuring stick.

ไม้ ไผ่ n. bamboo.

ไม้ โท n. the accent (๒)

ไม้ เท้า n. walking stick.

ไม้ ฉำฉา n. deal.

ไม้ เอก n. the accent (๑)

ไม้กงพัด	n. arrangement to prevent. posts from sinking into the ground.
ไม้กางเขน	n. cross.
ไม้จริง	n. timber, wood.
ไม้ซุง	n. log.
ไม้กวาด	n. broom.
ไม้บรรทัด	n. ruler.
ไม้ราว	n. balustrade. banister.
ไม้เรียว	n. birch, rod.
ไหม้	v. to be burnt.
โมทนา	v. to rejoice, to give thanks. to congratulate.
โมหะ, โมโห	n. ignorance, anger, rage, bad temper.
โมรา	n. (1) peacock, (2) crystal, (3) marble
โมรี, โมเรศ	n. peacock.
‖ โมลี, เมาลี ‖ โมฬี, เมาฬี	n. top-knot, chignon, wig.
โมษก	n. enemy, robber, dacoit.
โมหัน, โมหาน	n. to be insensible, to faint.
โม่	n. mill stone. v. to grind.
เมา	adj. drunk.
เมายา	n. nausea (from tobacco)
เมายศ	adj. overbearing, vainglorious.

เมา คลื่น	n. seasick.
เมา มัว	adj. addicted to.
เหมา	v. to contract for work.

แม่ มก § 2. K. FINAL.

หมก	v. to put inside, to hide, to cover.
มัก	adj. addicted to, adv. often.
มัก ได้	adj. covetous.
มัก ง่าย	adj. careless.
หมัก	v. to leave a thing to ferment v. to leave dirty cloths undried.
หมัก หมม	v. to be dirty.
มัก ขัก	adj. big and fat, gross, fat.
มรรค	n. road, way, path.
มรรค ผล	n. way of sanctity, path of virtue.
มรรฆวาน / มรรฆพาน	n. a name of Indra.
มาก	adj. much, many adv. very, indeed.
มาก มูล / มากมาย	adj. abundant, plentiful.
กี่ มาก น้อย	adv. how many, how much.
หมาก	n. betel nut.

หมาก แยก	n. a game, something like draughts.
หมาก รุก	n. chess.
หมาก ส่ง	n. ripe betel nut.
มารค	*see* มรรค
มิคะลุทธ์	n. hunter.
หมึก	n. ink.
หมึก แท่ง	n. Indian ink.
ปลา หมึก	n. cuttle fish, squid.
มุก, มุกดาหาร มุกดา	n. pearl.
หมุก มุ่น	adj. uneasy, sad, enraged.
มุข	n. gable end, front, face.
มุขย์, โมกข์	n. leader, master, chief.
มุคข์	n. stupid, ignorant.
มูก	n. mucus of the nose.
เมฆ	n. cloud.
เมฆ หมอก	n. mist, fog.
โมก	n. a variety of jessamine.
โมกษ์บุรุษ	n. one who has attained Nirvana.
โมก มัน	n. a timber tree. (*Wrightea religiosa*).
โมฆ	adv. without.

โหมก n. pudenda.

มอก adj. uneven patches.

หมอก n. fog, mist.

มวก n. a medicinal creeping plant. (*Urceola esculenta*).

หมวก n. hat.

หมวก กะป๋อง n. silk hat, top hat.

หมวก ฟาง n. straw hat.

หมวกไหมสัปรศ n. panama hat.

หมวก สักลาด n. felt hat.

เมือก adj. soapy.

แม่ มง § 3. Ng. Final.

มงกุฎ n. crown.

มงคร่อ n. consumption.

มงครุม n. music used at comedies.

มงคล adj. (1) auspicious, lucky, (2) n. blessing, festival, (3) n. sacred cord worn round the head to keep off evil influence.

มังกุ n. a broad beamed boat.

มังกง n. a small sea fish.

มังกร n. sea dragon.

มังคะถัง, มังคะโล adj. auspicious, lucky.

มั่ง คั่ง	adj. very rich, opulent.
‖มังสะ, มังสัง	n. meat, flesh.
‖ มังสี	n. betel-nut crusher.
มังคุด	n. mangosteen. (*Garcinia mangostana*).
มั่ง มี	adj. rich, wealthy.
หมาง	v. (1) to be ashamed, (2) to eb angry, to take a dislike to
หมาง ใจ	*see* หมอง ใจ
หมาง หมอง	on the point of quarrelling.
มิ่ง	adj. beautiful, precious, pretty, lovable, powerful, n. top.
มิ่ง ขวัญ	n. (1) tutelary genius of children, (2) wife, beloved one.
มึง	pro. you (abusive word to inferiors).
มุง	v. (1) to thatch, to roof, (2) to come in crowds, n. crowd, multitude.
มุ่ง	v. to regard, to pay attention, to put one's whole heart into a thing.
มุ้ง	n. mosquito net.
เมิ่ง	*see* มอญ
เหม็ง	(Chinese) v. to put money between two numbers (in gambling)
เหม่ง	n. sound of a gong.
แมง	n. (1) bitter disease in potatoes, (2) see แมลง

แมง กะชอน n. mole cricket.

แมง คา เรือง n. earwig.

แมง คา n. king crab. (*Limulus*).

แมง ปอ n. dragon fly.

แมงลัก n. small seeds, which swell when put in water.

แม่ง ม้าง v. to leave off, to desist from.

โมง n. o'clock, hour of the day.

กี่ โมง what is the time ?

รู้ ทุ่ม โมง to tell the time.

โม่ง adj. big, large.

โหม่ง *see* เหม่ง

มอง, มอง ดู v. to stare, to gaze, to look at.

ลัก มอง v. to peep, to peer.

หมอง adj. dirty, not bright, dark, not clear, faded.

หมอง ใจ v. to be angry.

หมอง ภักตร์ n. sad face, sorry countenance.

หมอง หมาง v. to take a dislike to.

หมอง มัว adj. sad, sorry, defiled, impure.

ม่วง (สี) adj. purple.

เมียง v. to glance at.

เมียง n. a kind of food made of grated cocoanut.

เหมือง n. marsh, mire.

เมือง n. town, city.

เมือง ขึ้น n. dependent town or state, colony.

เมือง ท่า เรือ n. sea port.

เมือง หลวง n. capital.

เมือง เอก n. province of the first rank, chief town.

เมือง โท n. province of the second rank.

เมือง ตรี n. province of the third rank.

เมือง จัตวา n. province of the fourth rank.

แม่ มด § 4. T. FINAL.

มด n. ant.

มด ลูก n. after birth.

มด หมอ n. doctor.

หมด adj. all, altogether, every, the whole.

หมด ทั้ง สิ้น adj. altogether.

หมด จด adj pure, clear, clean.

หมด ไป adv. more and more, to be finished, to be over.

หมด ตัว adj. penniless.

หมด แล้ว adv. all finished.

มัจจุ n. death.

มัจจุราช n. angel of death.

มัจฉา see มัจ.

มัจฉริยะ n. avarice, stinginess.

มัช n. alcoholic liquor.

|| มัชฌิมา n. middle, middle finger.

มัชฌันติกะไสมย n. mid-day.

มัด .v to tie, to bind, n. parcel, d. p. of bundles of fire wood.

มัด ไว้ v. (1) to punish, (2) to be tied up.

หมัด n. (1)flea, (2) fist. v. to clench the fist

มัทน์ n, love. gladness, pleasure.

มัทธยัต adj. careful, prudent, thrifty, economical.

มัธยม adj. medium, middling, middle class.

มัธยัณห์ n. day time.

มัธยัสถ์ n. indifference.

มัศยา n. fish.

|| มัสสุ n. moustache, beard

มัศหรู n. Indian silk cloth.

มัตะกะ adj, stupid.

มัตติกา n. soil, earth.

มาด n. trunk of a tree hollowed out for making a boat.

ลุก มาด n. a stick for stopping up a hole in a boat.
หมาด adj. half dried.
มาตฤ n. mother.
มาตรา n. section, chapter, rule, system of [numbers
มาตุลี, มาตลี n. charioteer of Indra.
มาตร n. amount, total.
มาท, มาท ว่า con. if, though.
มาท แม้น con. although.
มาด หมาย v. to estimate, to determine.
มาด ไว้ v. to resolve, to determine.
มาศ n. (1) gold, (2) sulphur (3) month.
มิด n. well joined, well closed.
มิด ชิด adj. well covered, secret.
มิจฉา adj. false, wong.
มิฉาทิษฐิ adj. infidel, heretical.
มิตร์สหาย n. intimate friend.
มิตร์ n. acquaintance, companion, friend.
มีด n. knife.
มีด โกน n. razor,
มีด แกะ n, burin, engraving tool.
มีด ของ หวาน n. dessert knife.

มีด ผ่า(ผี)ผด n. lancet, scalpel.

มีด พับ n. pen knife.

มืด adj. dark, n. night.

มุจลินท์ n a name of a pond. n. a kind of tree, (*Barringtonia acutangula.*) n. king of serpents.

มุด v. to get underneath, to plunge into water.

หมุด n. plug, peg, pin, drawing pin.

มูต, มูตร n. urine.

มุตกิจ n. stricture.

มุตฆาฏ n. diabetes.

มุทธชะ n, corner of the eye.

เมล็ด n. (1) seed, grain (2) round top of a post d. p. of pills, seeds and precious stones.

เมตตา n. mercy, pity, kindness,

เมตไตรย n. a name of a future Buddha.

โหมด n. cloth embroidered with gold and silver.

มอด n. small insect that eats wood, v. to go out (of a fire.)

มอด ม้วย v. to die.

หมวด n. division, company, section, troops. v. to curl the hair

เหมือด n. things mixed with vermicelli.

เหมือด คน n. a medicinal plant of which an infusion is used for curing fever.

แม่ มน § 5. N. Final.

มน adj. regular, curved, rounded, n. mind, heart

มนท์ adj. foolish, stupid, ignorant.

มนตร์ n. spell, charm, prayer.

มนตรี n. counsellor.

มณฑา n. a kind of plant with sweet scented flowers.

หม่น n. grey colour.

หม่น หมอง / หม่น ไหม้ a. sad, sorrowful.

มณฑก n. frog.

มณฑน a. manifest, bright, clear.

มณฑล n. circle. n. province, county.

มณเฑียร n. royal house, palace.

มณฑป n. dome, roofed open hall.

มลทิน n. defect, stain, blot, fault. adj. defiled soiled.

หมด มลทิน adj. free from defects, perfect, flawless.

มัน adj. rich (taste.) glossy. oily, fat, pro. it, they.

มัน (ไข)	n. fat.
มันเสำ	n. yam. sweet potatoe.
มันเทศ	n. potato.
มันฑ์	adj. pretty, bright, polished.
มัญจะ	n. bed, bedstead.
มรรคา	*see* มรรค
หมัน	adj. barren, having no fruits, impotent, sterile.
หมั่น	adj. diligent, industrious.
หมั้น, มั่น	adj. firm, steadfast, constant, strong.
มั่น คง	n. enduring, permanent.
มั่น แม่น	adj. certain, true, real.
มาน	n. (1) dropsy, *see* มานะ, มะนะ
มาร	*see* มารา
มารดา, มารดร	n. mother.
มารยา	n. trick, stratagem, fraud, artifice, [device.
มารศรี	n. lady.
มารษา	n. lie, falsehood, fraud.
ม่าน	n. (1) curtain, screen, (2) Burmese.
ม้าน	adj. nearly dried.
มิน	n. fish.
มิญช์	n. bait.

มิญชัง	n. brain, marrow.
มิฬห์	n. excrement.
มิน หม้อ	n. soot.
หมิ่น	v. to despise, to disdain, to look down upon (adv.) near the edge. (n.) rim.
หมิ่น ประมาท	v. to slander.
มิ้น	n. a kind of bee.
มึน	adj. slightly drunk, stunned.
มึน ซึง	v. to sulk, to pout.
มึน มัว	adj. bewildered, dazed.
หมื่น	n. a title in the official hierarchy, adj. ten thousand, much.
มุด นาย	n. master.
หมุน	v. to revolve, to turn round.
มุ่น	v. to bind up the hair.
มุ่น ใจ	adj. sad, anxious.
มุ่น หมก	v. to be sick at heart, to be anxious.
มุน	v. (1) to flavour rice with cocoanut milk (2) to pile up (n.) raised place, hillock, heap, mass.
มุด	n. (1) origin, beginning (2) price (3) excrement.
มุด ของ	n. ordinary things.
มุด ฝอย	n. dirt, refuse.

มูลไวยากรณ์ n. elements of grammar.
เหม็น v. to stink.
เมรุ n. (1) the mountain Meru, (2) crema-[tion.
เม่น n. porcupine.
เหม่น เหม่ adj. not strong.
เม้น v. to hide.
แมน (Camb.) n. sky, heaven, angel.
แม่น adj. accurate, skilful correct, right, steady.
แม่น ยำ n. having a good memory.
แม้น v. to be like, to resemble, con. although, even.
แม้นว่า adv. however, nevertheless.
มอญ n. Peguan.
หมอน n. pillow, rollers for moving beams or boat.
หมอน ข้าง n. bolster.
หม่อน (ต้น) n. mulberry tree.
มวน v. to roll up d.p. of cigars and cigarettes.
มวน (ท้อง) n. stomach ache.
มวญ, มวด adj. all, altogether, whole.
ม้วน n. d.p. of rolls of carpet or cloth (v.) to roll up.
เม้ยน v. to shut up, to hide, to conceal.

เหมือน	v. to be like, to resemble, adj. like, similar, same.
เหมือน ว่า	adv. such as.
เมิน	v. to take no notice, to turn away the head.
เมิน เฉย	v. to be silent.

แม่ มบ § 6. P. FINAL.

มับ	adj. full.
มาปก์	n. maker, builder, inventor, constructor.
มอบ	v. to hand over.
หมอบ	v. to fall down on the knees to prostrate oneself. to grovel.

แม่ มม § 7. M. FINAL

หม่าม, มึ้ม	n. a species of bee.
มุม	n. corner, angle.
มุม ฉาก	n. right angle.
มุ่ม	n. obtuse, blunt.
มุ้ม	adj. recurved.
มุม มาม	adj. greedy, bad mannered (in eating).
แหม่ม	title of address Mrs., Madam.
มอม	adj. dirty. v. to make dirty to smear

หม่อม n. title of the wives of princes.

หม่อม ฉัน pro. I (to princes).

หม่อม เจ้า n. title of the King's grandson or nephew.

หม่อม ราชวงษ์ n. great nephew of the King.

หม่อม หลวง n. son of a great nephew of the King.

แม่ เมย § 8. DIPHTHONGS FINAL.

เมย *see* เมิน

เมย เฉย adj. listless.

หมาย n. sign, note, mark, (v.) to estimate, to determine, (n.) court notice.

ม่าย adj. widowed, n. widow, widower.

หมาย ว่า v. to intend, to think, to imagine, to mean.

หมาย เหตุ n. remark.

หมายเรียกพยาน n. subpoena.

แมว n. cat.

ลูก แมว n. kitten.

แมว ด่าง n. tortoise-shell cat.

แมว น้ำ n. seal.

แมวด่างลายเสือ n. tabby cat.

แมว ตัว ผู้ n. tom cat.

แมว เซา n. scout, spy.

แม้ว	n. caterwauling.
หมอย	n. hair on the pubis.
ม่อย	v. to take a nap (n.) slumber.
มวย	v. to box.
มวย ผม	n. coils of hair, chignon.
มวย ปล้ำ	n. wrestling.
ม้วย	v. to die.
ม้วยมรณ์, ม้วย มอด	v. to die.
เมื่อย	adj. stiff, aching.
เมีย	n. wife.
เมีย หลวง	n. chief wife
เมีย น้อย	n. concubine.
เมื่อ	adv. when, n. time.
เมื่อ ก่อน	adv. before.
เมื่อ คืน นี้	adv. last night,
เมื่อ เช้า	adv. this morning.
เมื่อ ใด	adv. whenever.
เมื่อ ตะกี้	adv. just now.
เมื่อ หน้า	adv. in future.
เมื่อไร	adv. when ?

เมื่อ วาน นี้ adv. yesterday.

มัว adj. not clear, dark, dusk, dim.

มัว ตา n. dimness of sight.

มัว ฟ้า มัว ฝนadv. about to rain, adj. cloudy, low-[ering.

มัว เมา adj. addicted to.

มัว หมอก adj. cloudy, overcast.

มัว หมอง adj. not looking happy, sad, sorrowful.

มั่ว สุม v. to form a gang, to form a company.

เหม่อ adj. careless, inattentive.

เมาะ n. cushion, mattress.

เหมาะ adj. suitable, well fitting.

ย

แม่ ย ยา § 1. VOWELS FINAL.

ย Y. a low class consonant.

ยอ v. (1) to praise, to flatter, (2) to stop, to lay down, to place. n. fish net.

ยอ (ต้น) n. a kind of tree, the fruits of which contain numerous seeds.

ยอ แสง n. twilight, dark.

ยอ กร, ยอหัตถ์ v. to lift the hands.

ย่อ v. to make short, to abbreviate, adj. brief, short.

โดย ย่อ adv. briefly.

ย่อ ท้อ, ย่อ ย่น v. to fear, not to dare, n. cowardice.

ย่อ แย่ adj. weak, lazy, feeble.

ย่อ ความ v. to make an abstract.

ย่อ เหลี่ยม, ย่อ มุม } v. to rub off the corners.

ย่อ ตัว v. to stoop down.

ยะถา, ยะถากรรม con. as, as it happens

ยะไย่ n. thread, fibre, web.

ยะติ n. priest.

ยะมก adj. double, twice, name of a sign ๆ used to repeat a word.

ยะมล n. pair, two.

ยะยัน, ยะยรร v. to prop up, to support. n. light, gleam.

ยะยาน v. to spring, to be shaken.

ยะยิ้ม, ยะแย้ม to smile.

ยา n. (1) medicine, (2) tobacco. v. to calk [a boat.

ยา ชะโลม n. embrocation, liniment.

ยา ดลบ n. anæsthetic.

ยา ทา n. ointment.

ยา บุหรี่ n. cigars.

ยา ไม่ให้ ติดโรค n. disinfectant, carbolic, antiseptic.

ยา เมา n. narcotic.

ยา พอก n. poultice.

ยา ตัด จับ ไข้ n. febrifuge.

ยานัดถุ์ n. snuff.

ยาธาตุ n. tonic, alterative.

ยา เม็ด n. pills.

ยา แฝด n. love philtre.

ยา ฝิ่น n. opium.

ยา ต้ม n. infusion, decoction.

ยา ถ่าย n. purgative, aperient.

ยา เบื่อ,ยา พิษ n. poison.

ยานะ, ยาน n. vehicle.

ยาจนา n. act of begging, mendicity.

ยาจะนก *see* ยาจก

ยานี n. verse of five syllables.

ยายี v. to oppress, to annoy, to injure.

ยาหยี n. (Jav) very dear sister. int. my darling, my dear.

ยานุมาศ n. state palanquin.

ยามา n. the third heaven.

ยาคู n. sweet liquid made of young rice and sugar.

ยา ไฉน adv. how, con. however.

ยาจก n. beggar.

ยาหยัง v. to win, to conquer.

ย่า n. grand mother.

ย่า ทวด n. great-grand mother.

ย่า นาง n. ghost or genius, attached to ships.

ย่า ยาง ไฟ *see* ไยไฟ

อย่า (sign of the negative imperative.) Do not, n. separation, divorce.

อย่า เพ่อ, อย่า เพ่อ ก่อน } wait a minute.

ยิหวา n. heart.

ยี v. to rub.

ยี ยวน v. to cheer up, to endear, to be voluptuous.

ยี n. adj. two (in combinations).

ยี สิบ n. a. twenty.

ที่ยี สิบ n. twentieth.

ยีห้อ, ยี่ฮ้อ (Chinese) n. trade mark.

‖ยีภู่ n. mattress.

ยี โถ n. species of flower.

ยี่ สง (ถั่ว) n. earth nuts,

ยี่ เข่ง n. a kind of flower

ยี่สน (ปลา) n. a kind of flat sea fish.

ยี่ปุ่น n. Japanese.

ประเทศ ยี่ปุ่น n. Japan.

ยี่ สุ่น n. monthly rose.

ยหุบ n. a species of flower with white petals.

ยี่ส้ว (Chinese) n. vermicelli.

ยัด v. to snatch, to grab, to distrain.

หยุ adj. soft, swollen.

ยุ v. to urge, to anger, to lead into evil, to inflame against.

ยุรยาตร์ v. to go, to walk, to swagger.

ยุพา n. beautiful girl, adj. young.

ยุพาพาล, ยุพาพิน n. belle, beauty, beautiful damsel,

ยุยง, ยุแย่ง, ยุแหย่ v. to inflame against.

ยุคล adj. pair, two, both.

ยุพาน, ยุพิน *see* ยุพาพาล

ยุบล n. meaning, reason, accident, event, occurrence. v. to declare, to tell.

ยุคุนธร, ยุคันธร n. a mythological, mountain near Meru.

ยุ่ adj. out of shaped, blunt, notched.

ยุ่ ยี่ adj. distorted.

อยู่ v. to be, to stay, to live.

อยู่ ไฟ v. to be in child bed.

อยู่ คง adj. invulnerable.

อยู่ กิน v. to spend one's life.

อยู่ กิน ด้วย กัน v. to be married, to live with.

อยู่ เวร v. to take one's turn on duty.

เย n. crying of children.

เหย n. unhealthy looking, unhappy looking.

เย้ adj. inclined, on one side, oblique.

แย แด adj. eager for, keen. v. to get into trouble, to interfere, to meddle with.

แย่ adj. excessive fatigue, exhaustion.

แหย่ v. to goad, to irritate.

แย้ n. a kind of lizard.

ใย adj. well looking, clean, fair, n. down on fruit.

ใย ดี v. to be eager for.

ใยยอง adj. smooth, soft, fine textured.

ใย n. fibre, thread, adv. why, what.

ใย ผ้า n. gossamer.

ใย ไฟ n. soot.

ใย ไภย v. to jeer at, to mock.

ใย แมง มุม n. spider's web.

ใยยะธรรม *see* ไญยธรรม

โย	adj. fat, round.
โยทะกา	n. (1) thorny bush with white flowers (2) (Cambodian) anchor.
โยคา, โยคี	n. ascetic or devout priest, hermit.
โยคาวจร โยคาพจร	n. ascetic, mendicant priests.
โยธา, โยธี	n. army, soldiers, warriors, troops.
โยธาธิการ	n. public works.
โยนี	n. vagina.
โยเย	n. staggering, wavering. adj. not quiet.
โยโส	n. worthless person, scamp, rascal.
โยนก	n. a tribe of people.
โยธินทร์	n. the highest title of military or naval rank.
โย้	adj. inclined, shaken about, leaning over. v. to stagger.
โย้เย้	adj. inclined, not straight.
เยา	adj. light, soft.
เยาว์	adj. young, juvenile.

เยาวมาลย์, เยาวภานี, เยาวภา, เยาวภาค, เยาวเรศ, เยาวยอด

เยาวพาล, เยาวมาล. *see* ยุพาพาล

เยาว์ความ adj simple.

เย่า, เย่า เรือน n. dwelling house.

เย้า v. to mock, to joke, to caress.

ยำ n. salad.

ยำเยง, ยำเกรง v. to be afraid, to respect.

ยำ ยาม v. to admire, to praise.

ย่ำ v. to tread down, to trample upon, to beat, to strike.

ย่ำ ใจ n. to become bolder, to be more venturesome.

ย่ำ ค่ำ n. 6 P. M. twilight.

ย่ำ รุ่ง n. dawn, daybreak.

ย่ำ ฆ้อง v. to beat a gong.

ย่ำ ยาม v. to strike the hours.

ย้ำ v. (1) to repeat what is said by another, (2) to chew, (3) to solder.

แม่ ยก

§ 2 K. FINAL.

ยก v. to lift, to raise, n. (1) a measure of planks, one *sok* wide, sixteen *wahs* long, n. (2) printer's forme d.p. of blows, adv. time, times.

ยก ขึ้นเต็ม กำลัง n. to lift up with all one's might.

ยก ตน ข่ม ท่าน v. vaunt one's self.

ยก โทษ v. to pardon.

ยก ทัพ, ยก พล v. to lead an army, to wage war.

ยก ยอ	v. (1) to draw up a fishing net, (2) to flatter, to praise.
ยก ย่อง	v. to praise, to flatter.
ยก ให้	v. to give in marriage, to offer.
ยก เลิก	adv. used up, worn out.
ยก เสีย	v. to disregard, to set aside.
หยก	n. (1) jade, green stone, (2) action of people moving slowly.
ยกระบัด	n. a title in the administration such as provincial public prosecutor, the third judge, quartermaster, paymaster.
ยัก	v. to shake off, to move, to take aside, to change.
ยักข์, ยักษ์	n. giant.
ยักขินี, ยักษี	n. giantess.
ยัก คิ้ว	v. to raise the eyebrow.
ยักษ์มาร	*see* ยักษ์
ยักยอก	v. to hide a thing to set apart adj. dishonest, not true.
ยัก เยื้อง	v. to equivocate, to contradict one's self, to confuse, to speak at random.
ยัก ย้าย	v. to remove, to replace.
ยักษา	n. giant.
ยักษี	n. giantess.
ยัก หล่ม	n. hollow between the shoulder.

หยัก v. to indent, to cut, to notch.

หยักสก, หยักโสก n. curled hair.

หยัก หย่อน adv. gradually, step by step.

ยาก adj. hard, difficult, troublesome.

ยาก แค้น adj. great trouble.

ยาก จน adj. very poor.

ยาก เย็น adv. with great trouble.

ความ ยาก จน n. poverty, indigence, great need.

อยาก v. to need, to want, to desire, to be hungry.

อยาก ได้ v. to want, to desire. to wish, to require.

ความ อยาก n. appetite.

อยาก น้ำ adj. thirsty.

อยาก เยื่อ n. rubbish, refuse.

ยิก adv. quickly.

หยิก v. to pinch.

หยิก (ผม) adj. curled, curly.

หยิก ข่วน v. to scratch.

ยุคเข็ญ n. time of trouble, time of confusion. adj. troublesome.

ยุค n. time adj. pair two.

ยุคลา *see* ยุคล

ยุกติ	adj. fit, proper, due, just, bounden v. to cease, to stop, to halt, to come to an end.
หยุก หยิก	adj. troublesome, quarrelsome, disorderly.
หยุก หยุย	adj. untidy.
หยุก ยา	n. *see* ยา
แยก	v. to separate, to divide, to branch off, to analyse.
โยก	adj. wavering, staggering, tottering, v. to rock.
โยค	n. diligent.
โหยก เหยก	adj. deceitful, cunning adv. speaking like a drunken man.
ยอก	n. quick sting, sharp pain, pang.
หยอก	v. to mock, to joke, to play with.
หยอก กัน	v. to caress, to play with.
ยอก ย้อน	adj. incoherent, (v.) to speak cunningly, to cheat.
หยวก	n. stem of banana tree.
เยือก	adj. blown about by the wind.
เยือก เย็น	n. cold sensation from fear, shudder

แม่ ยง

§ 3 Ng. Final.

ยง	adj. fine pretty, v. to turn, to move, to break up, adj. long enduring.
หย่ง	v. to raise a little.
ยงยุทธ์	v. to fight.

ยัง	adv. yet, until, still, not yet.
ยังค่ำ	adv. all day long.
ยังชั่ว	v. to get better, to become convalescent.
ยังรุ่ง	adv. all night long.
ยั่งยืน	adj. enduring, permanent, strong (v.) to testify, to keep one's promise.
ยั้ง	v. to halt, to stop.
หยัง ๆ	adj. pretty, beautiful.
หยั่ง	v. to examine, to explore, to sound, to take soundings.
ยาง	adj. sticky. n. gum, sap.
ยางลบ	n. india-rubber.
ยาง (นก)	n. species of bird of a white colour
ย่าง	v. (1) to smoke, to bake (2) to walk slowly, to begin to walk.
ย่างกุ้ง	n. Rangoon.
ย่างเยื้อง	v. to walk.
อย่าง	n. kind, sort, variety, mode, manner, species
อย่างกลาง	adj. medium, (quality).
อย่างดี	adj. superior.
อย่างไร	adv. how ?
อย่างเลว	adj. inferior.
ยิง	v. (1) to shoot, to discharge, (2) to separate, to take apart.

ยิง ฟัน v. to show the teeth.

ยิง ยอม v. to agree, to ratify.

ยิ่ง adv. more, better, (sign of the comparative.

หยิ่ง adj. proud, conceited.

ยุง n. mosquito.

ยุ่ง adj. untidy, disorderly.

ยุ่ง เหยิง adj. scattered about, untidy, in disorder, entangled, confused.

ยุ้ง n. barn, granary.

ยง กวาด n. broom.

ยง บัด n. duster.

ยุ่ง ยิ่ง adj. in confusion. mixed up.

ยูง (นก) n. peacock.

เยง, ยำเยง v. to fear, to respect.

แยง v. to prod into a hole with a long article such as a stick.

แยง หู v. to pick the ear.

แย่ง v. to snatch away, to seize forcibly to dispute a will, to counterclaim.

แย้ง v. to contradict.

แยง มุม v. to measure an angle.

แยง มุม (เส้น) n. diagonal, hypotenuse.

โยง v. to tow, to tie both ends, to hang up.

โหยง	adj. quickly, nimbly.
โหย่ง	*see* หย่ง
ยอง	n. stag, deer, v. to heap up, to raise up.
ยอง (นั่ง)	v. to sit with knees up.
ยอง ใย	*see* ใยยอง
หย็อง	v. to fear, to be afraid, *and see* เฉา
ย่อง	v. to walk on tiptoe, v. to walk stealthily.
อย่อง	adv. nimbly, stealthily.
ย่อง เบา (คน)	n. sneak thief, burglar.
ย้อง	adj. handsome, splendid.
ยวง	n. pulpy seeds of fruit, d. p. of ditto.
เยี่ยง	n. example, manner.
เยี้ยง	adv. out of straight line, oblique, n. example, manner.
เยี้ยง ย่าง	v. to walk.
เยิง	adj. ignorant, as coming from the forest (2) bucolic, n. bumpkin lout.

แม่ ยด § 4 T. Final.

หยด	v. to drop (of liquid), n. drop.
ยศ, ยศศักดิ์ ยศถา, ยศถา บันดาศักดิ์	n. rank, title, honour.

เต็ม ยศ	n. full dress.
ครึ่ง ยศ	n. half dress, morning dress.
ยัด	v. to eat, to stuff, (to inferiors in anger), to push in, to compress, to load again.
หยัด	v. to filter, to leak, to fall in drops.
ยัชชน์	n. offering.
ยัฏฐิ	n. measuring rod.
ยาจน์	n. act of begging.
หยาด	n. drop, v. to drop.
ยาตรา, ยาตร	v. to move, to go, to walk, to march.
ยึด	v. to hold, to catch hold, to seize, to catch.
ยืด	v. to lengthen, to prolong, to stretch out.
ยุด	v. to restrain, to keep hold.
หยุด	v. to stop, to halt, to stay.
หยุด พัก	v. to rest, to take one's ease.
ยุตติ, ยุติ	*see* ยุกติ
ยุติกาล	n. proper time.
ยุติธรรม	n. justice, honesty.
ยุทธ์	v. to fight.
ยุทธศาสตร์	n. strategy, scheme of war.
ยุทธนาการ	n, battle

ยุทธวิธี	n. tactics.
ยุทธภูมิ	n. battle field.
โยชน์	n. long measure of 400 sens or ten miles.
ยอด	n. top point, summit. peak.
‖ ยอด	n. boil, abscess.
หยอด	v. to drop one thing on another (of liquids).
ยวด	adv. more, increased, v. to be increased.
ยวด ยง	adv. skilful.
ยวด ยิ่ง	adv. strict, rigid, absolute.
ยวด ยาน	n. vehicle.
เยียด	adj. crowded, condensed, compact.
เหยียด	v. to stretch one's self, to make straight.

แม่ ยน

§ 5 N. FINAL.

ยนต์, ยันต์	n. automaton, machine, a charm made of paper.
ยล	v. to see, to look at, to view.
ย่น	v. to shorten, adv. wrinkled, n. wrinkle.
ย่น ย่อ	v. to retire, to give up.
หน้า ย่น	adj. angry-looking.

ยัญญงค์ n. fig-tree.

ยัน n. (1) intoxication produced by eating betel-nut, (1) convulsions. v. to touch, to push against, to prop up

ยรรเย้า v. to play with, and *see* ปล้ำ

ยรรยง adj. beautiful, brave, strong.

ยั่น v. fear, to be afraid.

หยัน v. to jest, to mock.

ยาน n. vehicle, adv. (1) moveable, moving, (2) hanging, pendulous.

ย่าน n. extent, distance.

ย่าน กว้าง adv. in width, space of.

ยิน v. to hear, to listen.

ยินดี n. pleasure, adj. glad, joyful, pleased.

ยิน ร้าย adj. annoyed, vexed, angry.

ยิน ยอม v. to agree, to be betrothed, [*see* ยิง ยอม

ยืน v. to stand.

ยืน ชะงัก v. to be stock-still with terror.

ยืน ชะโงก v. to stand with downcast head.

ยืน คำ v. to keep to one's word.

ยืน พัก n. to stand at ease.

ยืน ขึ้น v. to get up, to rise.

ยื่น v. to put forward, to offer, to push out. adj. protecting

ยื่นหมูยื่นแมว v. to change one thing for another at the same time, (*slang*).

ยื่น ให้ v. to hold out.

ยื่น บาญชี v. to hand in a report, to render accounts.

ยื่น ฟ้อง v. to lay an accusation, to bring an action.

ยุร v. to go, to walk.

ยุรยาต n. to strut, to walk.

หยุ่น, ยุ่น adj. soft, yielding, flexible.

เย็น adj. cool, cold, n. evening.

เย็น ใจ adj. refreshed, happy.

เย็น เปนเหน็บ adj. stiff, stark.

โยน v. to throw, to cast, to swing.

ยอน v. (1) to pick out a hole, (2) to push into.

ย่อน adj. jumping up and down, jolting.

ย้อน v. to return, to come back, to start afresh.

ย้อน รอย v. (1) to turn at bay, to stand at bay (2) to counter plot, (3) to return by the same route.

หยอน *see* เยง. ยำเยง

หย่อน v. to let loose, to let go, to make longer.

ยวน	*see* ญวน
ยวน, ยวน ยี่	*see* ยี่ ยวน
ยวน ใจ	*see* ยั่ว ยวน
เยี่ยน, เยื่อน	v. to visit, to go to see.
เยื้อน	v. to begin a speech.
เยิน	v. to become blunt, adj. **broken**, spoilt.
เยิ่น	adj. lengthy, protracted, v. to **lengthen**

แม่ ยบ — § 6 P. FINAL.

ยับ	adv. flashily, adj. showy, **gay. gaudy.**
ยับ, ยับ เยิน, ยับ ย่อย	adj. crushed, broken, **torn.**
ยับ ยั้ง	v. to defer, to wait, to put **off.**
หยับ	adj. swaying, flapping.
หยาบ	adj. rough, rude, bad-**mannered,** coarse.
หยาบ ช้า, หยาบ คาย	v. to curse, to revile, adj. **bad-mannered, ill-bred.**
หยาบ หยาม	v. to spite.
หยิบ	v. to pick up, to snatch. n. **pinch.**
หยิบ ผิด	v. to pick holes in a **person's** character.

หยิบ ยืม	v. to borrow trifles.
ยุบ	v. (1) to heal up, to diminish, (of swellings or abscesses), (2) to lower, to become less.
ยุพ	*see* ยุพา
ยุพดี, ยุพยง	n. maiden, belle, lady.
ยุพราช	n. (1) prince or princess, (2) young King, crown prince.
ยุพเรศ	n. princess.
ยุบ ยิบ	adv. often.
ยุบ ยับ	v. to be overtaken by bad luck, to become poorer.
ยุพเยาว์	*see* ยุพาพาล
หยุบ ๆ	adv. slowly, n. sound of beating a soft object (*onom.*)
เย็บ	v. to sew, to stitch.
เย็บ เสียว	n. needle-work.
แยบ, แยบ คาย	n. trick, stratagem, secret art.
ยอบ	adj. bending, flexible, yielding,
ยอบ แยบ	adv. nearly finished.
ยอบ กาย	v. to contract, to become lower.
ยวบ	v. to be shaky, to be ricketty,
เยียบ	adj. cold, chilled.
เหยียบ	v. to tread upon, to trample on.

เหยียบ เมือง	v. to invade a country.
ใบ เหยียบ ย่ำ	n. first title deed to land.
เหยิบ, เยิบ	adv. slowly *see* ยวบ

แม่ ยม § 7. M. Final.

ยมนา	n. Jumna, a river in India.
ยมราช	n. Yama, king of the infernal regions
ยาม	n. time, watch of the night, duration of three hours, (2) (Cambodian,) auspicious day.
ยาม สาม ตา	n. a method of divination.
ย่าม	n. bag, sack.
ย่าม ใจ	v. to get bolder.
หยาม น้ำ, หน้า	v. to despise, not to respect, to make light of.
ยิ้ม, ยิ้ม ย่อง	v. to smile, to grin.
ยิ้ม หัว	v. to guffaw.
ยืม	v, to borrow.
ให้ ยืม	v. to lend.
ขอ ยืม	v. to borrow.
ยืม ให้	v. to lend for the use of another person.
ยุ่ม ย่าม	adj. awkward, gauche, clumsy.
หยุ่ม หยิ่ม	adj. peevish, v. to molest, to vex.

แย้ม v. to open a little, adj. gay. cheerful.

แย้ม ยิ้ม v. to smile, to be cheerful, to be glad.

แย้ม พราย v. to spread out.

แหยม n. small plait of hair.

โยม n. supporter of priests, n. priest's relatives.

โยม อุปถาก n. one who assists the priests.

ยอม v. to agree, to ratify. adj. naturally, accustomed to, usually

ย่อม adj. small, middling, v. must, to be obliged,

ย้อม v. to dye, to dip.

ย้อม ใจ v. to repent.

ย้อม ทอง v. to enamel gold.

ย้อม แมว ขาย v. to doctor up, to adulterate, to fake.

หยอม แหยม adj. scanty, tufted.

หย่อม n. tuft, clump.

หย่อม ใจ v. to change one's mind.

เยี่ยม v. to visit, to pay a call on, adj. first, better.

เยี่ยม หน้าต่าง v. to look out of the window.

เยี่ยม เยียน v. to pay a visit.

เยิ้ม adj. half melted, half-molten. v. to melt, to liquify, to moisten.

แม่ เยย	§ 8 DIPHTHONGS FINAL.
เย้ย, เย้ย หยัน	v. to jeer, to mock, to make fun of,
ยาย	n. (1) grand-mother, (2) title of a address to old women.
ยายชี	n old nun.
ยาย แม่ มด	n. old hag, witch, beldame.
ยาย ทวด	n. great grand-mother,
ย้าย	v. to change, to displace, to remove.
ยาว	adj. long, lengthy.
หยาว	*see* ฉาว
ยาวรี	n. ellipse, oval.
ยุ่ย	adj. (1) crumbling to pieces, friable; (2) lavish, wasteful.
ยั้ย	adj. full, round, swollen.
ยอย	adv. continually.
ย่อย	v. to digest, to break into pieces.
ย่อย (ขาย, ซื้อ)	v. to sell or to buy by retail.
ย้อย	v. to trickle down, to drop down, to drip.
หยอย	adj. having a little hair.
ย้วย	adj. not straight, curved, winding.
หย่อย	adv. continually, often.
เยีย	v. to do, to make.
เยีย ใด	adv. why.

เยี่ยว v. to make water, to pass urine.

เยี่ยว ยา v. to heal, to cure.

เหยี่ยว n. hawk, kite.

เหยี่ยว ตะไกร n. sparrow-hawk.

เหยี่ยว นก เขา n. falcon.

เยี่ยร์ adj. beautiful, handsome.

เยี่ยร์ ยง adj. most beautiful.

เยื่อ n. thin skin, pellicle, covering.

เยื่อ กระดูก n. marrow.

เยื่อ เคย *see* กะปิ

เยื่อ มะพร้าว n. pulp of the cocoanut.

เหยื่อ n. bait.

เย่อ v. to pull, to snatch, to drag away violently, to full by force.

เย่อ หยิ่ง adj. ostentatious, proud, vain.

เยอะ adj. plenty, plentiful, abundant.

เยอะ (แผล) n. gangrene.

ยัวระยาตร์ *see* ยูรยาตร์

ยั่ว v. to annoy, to make angry.

ยั่ว, ยั่ว ยาน n. litter, palanquin.

ยั่ว ยวน v. to entice, to make to love, to be voluptuous.

ยั๊ว ใจ	v. to be brave, to be bold, *see* ยั๊ว ยวน
ยั๊ว	adj. much, abundant.
ยั๊ว เยี้ย	adj. squirming, wriggling, crawling.
แยะ	adj. (1) split open, (2) plentiful.
แหยะ (ทำ)	adv, slowly, without taking an interest in.
เยาะ, เยาะ เย้ย	v. to jest, to jeer, to make fun of, to laugh at.
หยาะ	adv. softly, gently, *see* หยอด

ร

แม่ ร รา — § 1 VOWELS FINAL.

ร	R. a low class consonant.
รอ, รอ รั้ง	v. to wait, to await, to delay.
รอ หน้า	v. to be in the presence of.
ร่อ แร่	adv. very nearly; adj. very weak, inferior
หรอ	adj. slight, thin, rubbed off, erased, pierced.
ระ	v. to knock fruit off a tree, to strike on each side alternately.
ระกะ	adj. scattered about, numerous, plentiful.
ระกา (ปี)	n. the year of the Cock.
ระทำ	n. a thorny tree v. to repress, to afflict, to be disappointed.

ระกับ	v. to join together, to connect.
ระคาง	v. to suspect, to doubt ; n. chagrin.
ระคน	v. to mix; adj. miscellaneous, mixed, mingled.
ระคาย	adj. rough.
ระแคะ ระคาย	v. to know a little of a thing, to have a smattering of.
ระฆัง	n. large bell, temple-bell.
ระแง้	n. bunch of betel nut.
ระงับ	v. to extinguish, to restrain anger, to be quiet.
ระงม	adv. without stopping, v. to cry out with pain ; adj. hot, warm, ripe.
ระโชหรณ์	n. (1) fine dust. (2) water.
ระตะ, ระดา	adj. abundant, scattered about.
ระดาดาษ	adj. plentiful, scattered about.
ระดี, ระติ	*see* ระตะ
ระเด่น	n. (Malay) prince.
ระดับ	adj. level, even, v. to decorate.
ระดม	v. to club together, to co-operate.
ระดม ยิง	v. to fire a volley.
ระตะ	n. gladness, pleasure, love.
ระถา	n. chariot, carriage, car.
ระถาณึก	n. host of chariots or carriages.

ระทะ, ระทน n. tooth.

ระทก n. cold, fear, dread.

ระทด v. to be sorry, to fear a little.

ระทม n. sorrow, grief.

ระทวย adj. weak, exhausted.

ระธา n. bamboo mortar for rockets.

ระแนง n. (1) laths of the roof, (2) sieve.

ระนด n. harrow.

ระนาด n. bamboo harmonica.

ระเนียด n. (1) enclosure fence (2) bird trap.

ระเนน v. to be blown down (of a tree).

ระแนะ n. ship's bottom, keel.

ระบือ v. to be rumoured.

ระบุ v. to expose a wrong-doer, to expose a criminal.

ระดู, ฤดู n. (1) season, (2) menstruation.

ระบำ n. (1) concert (2) ballet, v. to dance.

ระเบียง n. verandah, gallery, balcony.

ระบัด v. to be changed, to renew, to bud.

ระบัด ขน v. to moult.

ระบาด, ระบาทว์ v. to be scattered.

ระเบิด v. to burst, to explode.

ระเบิด หิน v. to blast rocks.

ลูก ระเบิด n. bomb-shell.

ระบิด n. story.

ระบบ, ระบอบ n. custom, habit, fashion.

ระเบียบ n. order, row, line; adj. in good order, well arranged.

ระบม adj. aching, tired, sore; v. to be painful, to be sore.

ระบม ใจ adj. vexed, worried, disappointed.

ระบม ช้ำ adj. bruised.

ระบม หนอง adj. purulent, festering.

ระโบม v. to caress, to fondle.

ระบาย v. (1) to purge, (2) to take away some part (3) to spend; n. fringe, border, edge.

ระบาย สี v. to paint, to colour.

ระบาย ช้าง v. to drive elephants from the enclosure.

ระบาย ลม v. to break wind.

ระแทะ *see* วันแทะ

ระพิ, ระพี *see* ระวิ

ระมัด v. to be on one's guard, to take care of one'self.

ระมาศ n. elk.

ระย่อ v. to fear.

ระยะ	n. section, distance, space, stage of a journey.
ระย้า	n. hanging ornament, chandelier.
ระยำ	int. fool, imbecile.
ระยับ	v. (1) to flutter. (2) to gleam; n. brilliancy, glitter.
ระส่ำ ระสัง	v. to be anxious, to be sick at heart.
ระรี่	adv. gently, often, gradually.
ระเร่	v. to wander, to move about.
ระแร่	*see* ระริก
ระริก	v. to giggle, to laugh.
ระริ่ง	v. to fasten lightly.
ระรอง	adj. (1) pretty (2) yellow.
ระเริง	adj. bright, clear; n. enjoyment.
ระราญ, ระราน	v. to annoy, to disturb, to injure, to make a nuisance of oneself.
ระรื่น	n. pleasure, gladness, joy ; adj. full of pleasant odours.
ระรวย	v. to diffuse odours.
ระรัว	adj. shaking, trembling.
ระเรื่อย	adv. continually.
ระลัก	v. to confuse things learnt by heart.
ระฦก	v. to remember, to think of.
ป/น ที่ ระฦก	n. keepsake, souvenir.

ระลอก	n. wave, breakers, billows.
ระลง	v. to be afraid, to fear.
ระเลิง	v. to chop down, to become bolder.
ระเลียด	v. to eat or to do anything gradually
ระลวย, ระลวง	adj. enticed, deluded.
ระวิ, ระวี	n. sun.
ระวีวัน	n. Sunday.
ระวิวรรณ์	n. ray, sunbeam.
ระแวก	n. cross-road, alley, lane.
ระวัง	n. a tribe of Kareans.
ระวัง, ระไว	v. to take care, to look out, to watch.
ระวาง	n. hold of a vessel.
ระวาง (ค่า)	n. freight, charter-party.
ระหว่าง	prep. between, in the midst of.
ระวิง	n. spinning-jenny.
ระแวง	v. to suspect, to act with caution.
ระส่ำ ระสาย	adj. (1) unhappy, unhealthy (2) scattered, (3) irritable, peevish (of sick persons) adv. in disorder.
ระเหิด ระหัง	v. to walk about in fear of danger.
ระโห	adj. solitary, calm, comfortable.
ระโหถาน	n. a fine healthy situation, a fine large building.

ระเหระหน	v. to wander about.
ระหก ระเหิน	adj. (1) destitute, homeless (2) trembling, terrified.
ระหง	adj. tall, straight, pretty.
ระแหง	n. crack, fissure in the earth's surface; adj. cracked, gaping.
ระหอง ระแหง	v. to quarrel a little, to nag.
ระหัท	n. pond, marsh, well.
ระหัสย์	adj. quiet, private, secret.
ระเห็ด, ระเห็จ, ระเหิด	v. to fly away, to vanish.
ระหัด	n. water wheel, chain pump, cotton gin.
ระเหย	v. to evaporate, to open.
ระหาย	adj. thirsty.
ระโหย, ระหวย	adj. starving, weak from want of food.
ระอา, ระอิดระอา	adj. tired, disgusted, not pleased with.
ระเอียด	*see* ละเอียด
รา	adj. mouldy, musty; v. to stop.
ราคะ	n. desire for the married state, desire.
ราชะ, ราชา	n. King adj. royal.
ราคา	n. price, value; *see* ราคะ
ราชาคะณะ	n. royal priests.

ราชาธิราช ราชาธิบไตย	n. a title of the King.
ราชาภิเศก	v. to become King, to succeed to the throne ; n. coronation.
ราชามาตย์	n. a very high title of nobility.
ราชาศัพท์	n. palace language, court language.
ราคี, ราคิน	n. defect, illusion ; adj. impure, defiled.
ราชี, ราชิ	n. row, line, way, path.
ราชินี	n. Queen.
ราตรี	n. (1) might, power (2) dawn.
รามา, ราเมศ	n. Rama,
ราวี	v. to attack, to fight, to injure.
ราศี, ราษี	n. (1) company, quantity, mass, crowd, (2) beauty, splendour, (3) sign of the Zodiac, (4) complexion, adj. well-ordered.
ราษีเมษ	n. Aries, sign of the Ram.
ราษีพฤศภ	n. Taurus, sign of the Bull.
ราษีเมถุน	n. Gemini, sign of the Twins.
ราษีกรกฎ	n. Cancer, sign of the Crab.
ราษีสิงห์	n. Leo, sign of the Lion.
ราษีกัญ	n. Virgo, sign of the Virgin.
ราษีตุลย์	n. Libra, sign of the Balance.
ราษีพฤศจิก	n. Scorpio, sign of the Scorpion.

ราษีธนู	n. Sagittarius, sign of the Archer.
ราษีมังกร	n. Capricornus, sign of the Goat.
ราษีกุมภ์	n. Aquarius, sign of the Water-bearer.
ราษีมีน	n. Pisces, sign of the Fish.

N. B. the names of the months of the official calendar are formed from the above twelve words.

ราษิด	adj. silly foolish.
ราษฎ	adj. belonging to the nobility.
ราโชวาท	n. royal decree, royal edict.
ราเชน	n. scent.
ราไชย, ราชัย	adj. belonging to royalty, n. wealth.
ราไชสวรรค์	n. state property.
ราโท	n. (1) frame (2) fender of a boat.
รามะ	adj. glad, pleased.
รามัญ	adj. Peguan, Mohn.
ราเริด	adj. leaving work unfinished.
ราแรม	v. to pass the night.
ราหู	n. a fabulous monster that is supposed to cause eclipses of the sun and moon by eating them up ราหู properly means the head of the monster and เกตุ the tail thereof, node of the moon.

ร่า	v. to get bolder, to be happy.
ร่าเริง	adj. gay, cheerful, merry.
ริ	v. to begin, to invent, n. origin.
ริปุ	n. foe, enemy.
รี	n. length, adj. oval.
รีรอ	v. to wait; to halt.
รุ	v. to march, to walk, to move.
รุ, รุริก	n. sound of children playing *(onom).*
รุพล	n. troops, forces, army, soldiers.
รู	adv. (1) gradually, eventually (2) rather quickly, coming straight to the point.
หรี่	v. to turn down a lamp, to damp a fire ; adj. dim not bright.
รูชา, ฤชา	n. offering, sacrifice.
ฤชา ธรรมเนียม	n. tax, court-fees, duty.
รุอ	v. to pull down, to break up.
หรือ, ฤๅ	(1) con. or (2) sign of the question.
รุ	v. to wash to clean, to take out, to throw away.
รุจิ, รุจี	adj. clear, bright, splendid, magnificent, agreeable.
รุตะ	n. noises made by animals.
รุจิเรข	adj. beautiful, fine, good.

รุหาญ	as, such.
รู	n. hole, orifice.
รูจมูก	n. nostrils.
รูจิ	*see* รุจิ
รูปี, รูเปีย	n. rupee.
รู	adj. dull-coloured, indistinct, rubbed out.
รู้, รู้จัก	v. to know, to understand.
รู้ใจ	v. to know the thoughts of others.
รู้ศึก	v. to feel, to understand.
รู้คุณ	v. to be thankful, to be grateful.
รู้ตัว	v. to see through a person, to see through a thing.
ฤดี, ฤๅดี, ฤดะ	*see* ระดะ
ฤดู	*see* ระดู
ฤๅชุ	adj. honest, just.
ฤๅเยาว์	adj. not young.
ฤๅ ควร	ought not to.
ฤๅ ไชย	n. one who conquers.
ฤๅษี	n. hermit.
ฤๅดุราช	n. autumn.
หรุ, หรูหรา	adj. beautiful, splendid; adv. gaily

เรขา	n. line, track, writing.
เรณุ	n. fine dust, odour, scent.
เรไร	n. (1) grasshopper, locust, (2) a kind of cake, (3) a kind of musical instrument.
เรรวน	adj. inclined, not straight, doubting, undecided; adv. in disorder, out of line, spread about.
เร่, เร่ร่อน	v. to wander, to stray.
แร	v. to draw, to sketch, to paint.
แร่	n. metal, mineral, ore ; v. (1) to run straight towards, (2)to pare, to cut
แร่ (บ่อ)	n. mine.
ไร	n. (1) lice vermin (2) outline, circle, (3) marks of nobility.
ไร่	n. acre, farm, plantation; d.p. of fields
ไร้	adj. poor, needy, lacking.
โร	adj. swollen, having no strength.
โรคา, โรคี	n. disease, sickness.
โรปะนะ	n. agriculture.
โรธร	adj feeble, weak, having no strength
โรหิต	n. (1) blood, carmine (2) a kind of fish. *see* โลหิต
โรหิษ	n. a species of deer.
โร่	adv. continually, without stopping without interruption, going straight to.

เรา	pro. we, I.
เร่า	adv. without stopping; v. to keep on doing a thing.
เร้า	adv, eagerly, repeatedly, urgently; v. to disturb, to hurry up, to arouse.
รำ, รำเท้า	v. to dance, to act.
รำคาญ, รำเคืญ	adj. annoyed, vexed, wearisome; v. to irritate, not to undertake one's duty.
รำคาญหู	adj. discordant, ear-splitting.
รำงับ	*see* ระงับ
รำจวน, รำจวญ	v. to think of; adj. troubled, disquieted.
รำลอง	adj. by one's self, private.
รำดวน	n. a species of scented flower.
รำดับ	v. to set in order; n. order, tier, line. *see* ลำดับ
รำทวน	n. dramatic performance with spears
รำยวน	v. to loosen.
รำบาญ, รำราญ	v. to fight, to make war against.
รำไพ	n. sun.
รำเพ รำพัด	n. demoniacal possession.
รำพึง	v. to think of, to meditate, to ponder, to speak of.
รำพรรณ์	v. to keep on speaking about one thing, to harp on one string.
รำแพน	v. to spread out the tail (of peacocks)

รำพ้อน n. a kind of theatrical performance.

รำเพย, รำพาย v. to blow gently, to puff, to fan.

รำมะนา n. a small flat drum with one head.

รำหัด adj. soft.

รำมะนาด n. toothache, dental abscess.

ร่ำ adv. continually, steadily, uninterruptedly.

ร่ำไร, ร่ำรี ร่ำไรadv. slowly, gradually.

แม่ รก § 2. K. FINAL.

รก adj. confused, disarranged, tangled overgrown, untidy, scattered about; n. after-birth.

รกชัฏ n. forest, wood, dense forest. adj. full of rubbish.

รกร้าง n. ruins; adj. entangled, confused.

รัก v. to love, to like; n. a kind of tree, lacquer.

รักข์, รักษ์ v. to take care of, to guard, to watch.

รักใคร่ v. to love, to wish, to desire,

รักแร่ n. a species of shrub.

รักแร้ n. armpit.

รักษา v. to cure, to guard, to watch, to nurse, to keep, to take care of.

ราก n. root, foundation ; v. to vomit,

‖ราก ขวัญ	n. collar-bone.
รากษส, รากษษ รากโษษ	n. giant, ogre.
รากลม	v. to belch.
รากแก้ว	n. main root, tap root.
รากฝอย	n. rootlets.
ราค	*see* ราคะ
ริก ๆ	adv. slightly, gently, slowly, tapping lightly.
ฤกษร	n. shower.
ฤกษ์	n, planet, star, favourable moment.
รุก	v. to invade, to advance, to push on, to go forward.
รุกข์, รุกขชาติ รุกขา	n. Botany, tree, flora.
รุกขเทวา	n. dryad.
รุกขมูล	n. pilgrimage of priests to a jungle.
รุกราน	v. to disturb, to invade, to injure.
หรุกหริก	v. to fidget.
แรก	adj. first, original, beginning.
แรกนา	n. ploughing ceremony.

แรกเริ่ม แรกเริ่ม เดิมที	adj. first, original.
โรค, โรคไภย	n. disease, illness, malady.
โรคร้าย	n. fatal disease.
รอก	n. (1) pulley, (2) a kind of four footed animal.
รอกแฝด	n. iron block.
หรอก	(int.) used with the negative having no particular meaning.
รวก (ไม้)	n. a kind of small bamboo.
เรียก	v. to call, to shout.
เรียกเงิน	v. to demand payment.
เรือก	n. bamboo-floor, fence, palisade; n. a kind of fish trap, garden.

แม่ รง — § 3. Ng. Final.

รงค์, รง	n. yellow gum, gamboge.
รงค์	n. content, desirous of married state.
รัง	n. nest, den a kind of timber tree, v. to build, to arrange. to adorn, to decorate.
รังแก	v. to annoy, to disturb to injure, to bully, to vex, to tease.
รังดุม	n. button hole.
รังแค	n. scurf, dandruff.
รังวัด	n. track-law.

รังษี, รังศี n. rays; adj. shining.

รังถึง n. cooking utensil for steaming cakes.

รังผึ้ง n. bee hive.

รังรวง *see* รัง

รังเกียจ v. to transfer work owing to laziness; v. to get another to do the work, to be dissatisfied, to be worried.

รังสฤษดิ์ *see* รังสรร

รังสิช, รังสฤดิ์ n. rays; adj. shining.

รังควาน adj. possessed by devils, bewitched.

รังสรร,รังสรรค์ v. to decorate, to establish; adj. radiant, shining.

รั้ง v. to pull up, to pull tightly to govern, to do a thing in place of.

รังวัด *see* รางวัล

รั้งรอ v. to wait, to delay.

ราง n. conduit, trough, roof gutter, spout; adj. confusedly, rather obscure: v. to stir a thing over the fire; d. p. of planes, fire crackers, abaci and harmonicas.

ราง ชาง adj. beautiful, fine.

รางควาน *see* รังควาน

บ่อรางนาน adv. shortly.

ราง ปืน n. stock of a gun, limber of a cannon, gun-carriage.

รางวัล n. reward, recompense, prize.

ร่าง n. form, shape, sketch, rough copy, draft.

ร่างแห n. meshes of a net, a net.

ร่าง หนังสือ v. to draft·

ร่างกาย n. body, shape, skeleton.

ร่าง น้อย adj. short in stature.

ร้าง v. to be deserted, to desert, to be without; adj. ruined.

หริ่ง (หนู) n. a kind of small mouse.

รึง v. to fasten, to tie; adv. tightly.

รุงรัง adj. untidy, confused, spread about, entangled.

รุ่ง n. day break, dawn.

รุ่งขึ้น, รุ่งเช้า adj. tomorrow; adv. early on the next day.

รุ่งแจ้ง
รุ่งสว่าง
รุ่งสาง } n. day break, dawn.

รุ่งเรือง n· shining; v. to produce rays of light, to be prosperous, to get on well.

รุ่งโรจน์ v. to radiate, to produce rays.

รุ้ง n. rainbow, length; adj. stretching forward in a line.

รุ้ง แวง length and breadth.

เร่ง, เร่งรัด, เร่งรีบ	v. to hurry up, to be in a hurry, to urge, to hasten.
เร่งเงิน	v. to ask for payment of a debt, to dun
แรง	n. strength, power, force.
แร่ง	n. sieve, strainer; adj. torn to pieces.
แร้ง	n. vulture.
โรง	n. warehouse, godown, buildings other than houses, pavilion; d.p. of theatres and other places of amusement.
โรงหล่อ	n. foundry.
โรงพิธี	n. temporary pavilion.
โรงม้า	n. stable.
โรงหมู, โรงสุกร	n. pigsty, pig abbatoir.
โรงสี	n. rice mill.
โรงเครื่อง, โรงครัว	n. temporary kitchen.
โรงสวด	n. church.
โรงทาน	n. alms-house.
โรงบ่อน	n. gambling den, gambling house.
โรงเรียน	n. school.

โรงพิมพ์ n. printing office.

โรงเลื่อย n. sawmill.

โรงโค, โรงวัว n. cow-shed.

โหรง, โหรงเหรง adj. thin, delicate, not crowded.

รอง adj. second, not first quality, subordinate; n. assistant, v. to support to receive.

รอง (จาน) n. saucer.

รองช้ำ n. sore on the foot.

รองเท้า n. shoes, boots, slippers.

รองทรง n. way of cutting the hair.

รองท้อง (กิน) v. to take a snack.

ร่อง n. ditch, irrigation trench, passage track.

ร่องแร่ง adj. ragged, shabby, hanging.

ร้อง v. to cry out, to shout, to roar, to make a noise.

ร้องลคร, ร้องเพลง v. to sing.

ร้องเรียก v. to call.

รองรัง *see* รังรม

รวง n. ear of paddy or corn; d. p. of ditto.

รวงผึ้ง n. hive.

ร่วง v. to fall down,

ร่วงโรย	adj. withered, falling down.
เรียง	v. to arrange, to set in order, side by side; d.p. of packets of ceri leaves.
เรียงความ	v. to compose; n. composition, essay.
เรียงราย	adj. here and there.
เรือง, เรืองรอง	adj. bright, shiny, radiant,
เรื่อง	n. story, history, tale, account, chronicle.
เรือง	adj. clear, bright.
เริง, เริงร่า	adj. happy, content, enjoying, glad.

แม่ รด

§ 4. T. FINAL.

รจนา	v. to decorate, to make, to compile; adj. pretty, beautiful.
รด	v. to water, to sprinkle to give a sign of anger.
รถ	n. vehicle, carriage, gharry, cab.
รถจักรยาน	n. bicycle.
รถราง	n. tramcar.
รถกุบ	n. victoria phaeton.
รถเมล์	n. van, waggon, cart, omnibus.
รถไฟ	n. train, locomotive.
รส	n. taste.
รชชะกะ	n. washerman, dyer.
รชักาล	n. reign.

รัชนี n. night, moon.

รัชฎ์ n. silver, money.

รัฏฐ์, รัฐ n. realm, territory, country, kingdom.

รัฐบาล n. government.

รัด v. to squeeze, to embrace, to tie, to fasten.

|| รัดพระองค์ n. belt, girdle.

รัดดา, รัดดาวัล n. creeping plants.

รัตต์ n. dark night.

|| รัตนกำพล n. red woollen cloth.

รัติ, รัติ, รัติกาล *see* ราษตรี

รัตนตรัย n. three kinds of precious stones.

รัตน n. crystal, gem, glass.

|| รัตนกรัณฑ์ n. jewel-casket.

รัตนโกสินทรศก n. official era, dating from the foundation of Bangkok A.D. 1781.

รถา, รถานึก *see* รถ, ระถานึก.

รถยา n. street, road for carriages.

รัศมี n. rays, light, shining.

รัษฎา n. county, district.

หอรัษฎากร พิพัฒน์ n. treasury.

ราช, ราชะ, ราชา n. a common prefix meaning royal (many of the words will be found without the prefix).

|| ราชธิดา n. King's daughter, princess.

ราชนิพนธ์ n. poetical composition by the King.

ราชไภย n. confiscation, punishment from the King.

ราชไมตรี n. royal treaty.

ราชสีห์ n. lion.

ราชวงษ์ n. royal family.

ราชวงษ์(หม่อม) n. title of the King's great grand children.

ราชวัง n. Royal palace.

ราชกิจ, ราชการ n. work for the government.

ราชกิจจา พุเบกษา } n. government gazette.

ราชนัดดา n. King's nephew.

ราชทูต n. ambassador.

ราชบาทว์ n. confiscation.

ราชวัฏ n. umbrellas and standards for a royal ceremony.

ราชสาส์น n. credentials.

ราชถาน n. King's abode.

ราชทัณฑ์ n. punishment by the King.

ราชมัญ n. executioner.

ราชยาน	n. royal litter, state palanquin.
ราชทรัพย์	n. crown property.
ราชธรรม์	n. laws of justice that the King ought to observe.
ราชสมบัติ	n. crown property.
ราด	v. to pour down, to spread about, to throw.
ราดคด	n. girdle, belt.
ราษตรี, ราตรี	n. night, night-time.
ราษฎร	n. inhabitants, people, population.
ริดสีดวง	n. piles, haemorrhoids.
ริดสีดวงงอก	n. bleeding piles.
ริดสีดวงแห้ง	n. blind piles.
ฤทธิ์	n. power, strength, ability.
ฤทธิรุตม์	adj. most powerful.
ฤษยา ริศยา, ริษยา	adj. jealous, furious, quick to anger.
รีด	v. to lengthen by beating, by pressing and by pulling.
รีดผ้า	v. to iron.
รีดนม	v. to milk.
รุก	adj. moving little by little.
รุทธ์	v. to interfere, to extinguish, to close

รูด	v. to rub, to clear, to slide, to slip
รูด ม่าน	v. to draw a curtain.
แรด	n. rhinoceros.
โรจ, โรจน์	n. splendour, magnificence.
รอด	v. to rescue, to be saved; adj. safe, free; n. joists.
รวด, รวด เร็ว	adj. quick, active, brisk.
เรียด	adj. evenly.
เริด, เริศ, เริศร้าง	v. to stop, to leave off.

แม่ รน § 5. N. Final.

รน	v. to urge, to hurry, to be in a hurry: adj. bad mannered.
รณรงค์	n. battle, campaign.
ร่น	v. to draw back, to retreat. to shorten
รัน	v. (1) to withdraw, (2) to beat, to whip
รันธ์	n. hole, chimney.
รัน แทะ	n. sledge, sleigh·
รัน ทด	v. to be sorrowful, to grieve.
รันจวญ	*see* รำจวญ
รันทวย	*see* ระทวย
รั้น	adj. headstrong, obstinate, pig-headed
ราญ, ราญ รอน	v. to fight·

ราน	v. to rush in, to chop, to cut, to prune.
ร่าน	n. gnat; v. to be desirous of.
ร้าน	n. shop, store, platform, scaffolding.
ร้าน ชำ	n. grocer's shop.
ริน	v. to pour out gently.
ริ้น	n. small gnat.
รื่น	n. pleasure; adj. happy, contented
รื่น เริง	adj. cheerful, joyful.
รุน	v. to push on, to urge on.
รุน ยา	v. to purge.
รุ่น	adj. young, growing up.
รุ่น หนุ่ม	adj. adolescent (of men)
รุ่น สาว	adj. adolescent (of women)
รุ่น ราว คราว กัน	adj. of equal age.
เร้น	v. to hide, to conceal.
รอน	v. to chop, to cut.
ร่อน	v. (1) to float along, to swoop, to hover (of birds) (2) to strain through a sieve, to wash, to dolly.
ร้อน	adj. hot, troubled.
ร้อน ใจ	adj anxious, vexed, wearied, in trouble
รวน	adj. in disorder; v. to break up a crowd, to fry a thing over the fire.

รวนเร	adj. on the edge of a quarrel, in dis order, dishonest, not true.
ร่วน	adj. crumbling, brittle.
เรียน	v. to learn, to study, to inform (ad dress from inferior to superior)
เหรียญ	n. dollar, medal, orders, decoration.
เรือน	n. house, dwelling; d.p. of clocks and watches
เรือนจำ	n. jail, prison.
เรือนหอ	n. dower house.
เรือนเพ็ชร์ / เรือนแหวน	n. setting, bezil.
เรือนผม	n. shape of the hair.
เรือนเกวียน	n. caravan (of gipsies)
เรือนเงิน	n. amount, sum of money.
เรือน (โรค)	n. a kind of disease.

แม่ รบ — § 6. P. FINAL.

รบ	v. to fight, to make war with.
รบกวน	v. to annoy, to molest, to disturb.
หรบ	v. to wriggle about, to writhe.
รับ	v. to receive, to accept, to confess. to acknowledge
รับใช้	v. to serve.
รับประทาน	v. to partake of, to eat.

รับ มือ v. to fight with, to quarrel with.

รับ เหมา v. to contract for work, to make a contract, to tender for.

รับ ไหว้ v. to acknowledge a salutation.

รับ ปาก v. to accept, to obey orders, to agree [with.

รับ จ้าง v. to take employment.

รับ เพลง v. to accompany a song.

รับ รอง / รับ ผิด ชอบ } v. to be responsible, to guarantee.

รับ สั่ง v. to order, to speak, to say; n. order, command.

รับ เปน สัตย์ v. to confess, to plead guilty.

รับ เวร v. to go on duty, to take duty.

รับ ศีล v. to keep the Buddhist precepts.

ราบ, ราบ เรียบ adj. flat, level.

ที่ ราบ n. plain, table land, level ground.

ราบ รื่น adj. flat, level,

ราพร้าย, ราพ, / ราพนาสุร } v. giant.

ริบ v. to confiscate, by order of the King.

ริบ ราชบาทว์ v. to confiscate.

หรีบ, รีบ รุด v. to urge, to hasten, to hurry.

รุบ หรู่ adj. obscure, dusty, dark,

รูป n. (1) d.p. of priests, (2) image, statue, appearance.

รูปแกะ n. carving.

รูปฉาย, รูปชัก, รูปถ่าย n. photograph.

รูปร่าง n. appearance, form, shape, stature.

รูปเขียน n. drawing or painting.

รูปพรรณ์ adj. wrought (of metal) n. (1) appearance, decorations, (2) identification [paper for cattle.

รูปภาพ n. pictures.

รูปภาพพยนต์ n. marionette, automaton.

รอบ adv. around, round, circular, all over.

รอบคอบ adj. skilful in management, generous, [not selfish.

รอบวง (เส้น) n. circle.

รวบ v, (1) to gather up, to add together, to hold up, to heap up, (2) to hasten.

รวบรวม v. to add together, to make a total,

เรียบ adj. even, level, in order, well arranged

เรียบเรียง v. to compile, to make, to arrange.

เรียบร้อย adj. well behaved, well arranged, neat

แม่ รม § 7. M. Final

รม v. to smoke (of a fire), to steam.

รมณ์	adj. agreeable, pleasing, joyful, delight.
ร่ม	n. umbrella, shade, parasol.
ราม	adj. pleased, delighted, n. joy, content; n. Rama, a Hindoo deity.
ริม	adj. near, close; n. edge, bank, shore, rim; adv. by the side of.
ริม ฝีปาก	n. lip.
รุม	v. to come in a crowd, to flock together, to act together, to act in unison.
รุ่ม	adj. warm, tepid.
แรม	n. waning of the moon; adj. dark; v. to pass the night.
แรม ร้อน	v. to rest, to stop.
โรม	v. to rush at.
โรม รัน	v. to fight.
รอม	v. to cover up, to collect.
ร่อม	adj. not full, partly empty.
รวม	n. total, sum; v. to add together.
ร่วม	v. to agree; adj. together; n. medicine bag (of doctor).
ร่วม ใจ	adj. being of the same mind, true, unanimous.
ร่วม รส ร่วมสังวาส ร่วมประเวณี	v. to be married, to cohabit.

เรียม pro. we, I; n. brother, elder brother.

เรียม adj. charming, pretty, neat.

เริม n. a kind of disease, shingles, (herpes-zonaria.)

เริ่ม v. to begin, to commence; adv. in the beginning, originally.

แม่ เรย § 8. DIPHTHONGS FINAL.

ราย n. row, line, list; adj. at intervals, spaced out; d.p. of letters, documents and law suits.

ราย ไป n. placed here and there, scattered about.

ราย ทาง n. section, stage of a journey; adv. here and there, continually.

ราย งาน n. report, register, accounts.

ราย รับ n. debit side of a ledger.

ราย จ่าย n. credit side of a ledger.

ร่าย n. a kind of poetry; v. to wander here and there, to change masters, to pronounce a spell or charm, to cast a spell.

เร่ ร่าย adj. zigzag, crooked; v. to go here and there, to wander aimlessly.

ร้าย adj. cruel, savage, fierce, harmful, serious, fatal.

ดี ร้าย int. whatever may be the consequence, come what may (expressing anger); adj. changeable, fickle.

ราว n. clothes lines, banister; adv. near, [close to.

ราว กะ ว่า con. as if, as it were.

ราว ป่า n edge of jungle.

ราว เรื่อง n. chronicle, history, story, tale.

ร้าว n. crack, cleavage.

ร้าว ราน v. to become unfriendly.

ร้าว ฉาน adj. on the point of dispute; v. to be angry with.

ริ้ว n. strip, stripe; adj. ragged, having [jagged edges.

ริ้ว แร่ง n. ragged pieces.

ริ้ว รอย n. scratches.

รุ่ย adj. crumbling, breaking up, falling down.

รุ่ย ร่าย adj. (1)clumsy,slow,(2)lavish,wasteful

รุ้ย ไป adv. quickly, without stopping.

เร็ว adv. quickly, fast; adj. speedy, quick

เร่ว n. bastard cardamom.

แร้ว n. snare for birds.

โรยรา v. not to be interested in, to neglect, to be left alone.

โรย v. to fade, to wither to spread, to scatter, to sprinkle.

โรย เชือก v. to let down a rope slowly, to pay out a rope.

โรย แรง v. to be weak, to be feeble.

รอย n. trace, track, mark, vestige, trai

รอย (เท้า) n. foot print.

รอย แผล n. scar, mark left by a scar or woun

รอย ปิ่น n. flaw, defect.

รอย ไถ n. furrow.

ร่อย adj. worn out, blunted, breaking the edges.

ร้อย adj. hundred; v. to thread, to a range.

ร้อย กรอง v. to string together, to thread, make up a story.

ร้อย เอ็ด adj. one hundred and one.

รวย adj. rich, wealthy ; n. gain.

รวย ริน adj. gently, moderatly.

เรียว n. rigging ; adj. conical, oval, poin ed, tapering, slender, well turne

เรียว แรง n. strength.

เรี้ยว รก adj. covered with rubbish or wee entangled, confused.

เรื่อย adv. dilatory, slowly, continually.

เรี่ย, เรี่ย ราย adj. scattered about, spread abou adv. here and there, confusedl

เรือ n. boat, vessel; (in chess) n. castl [or rool

เรือ กำปั่น n. steamship.

เรือ เมล์ (Eng.) Mail boat.

เรือ ชะล่า n. punt.

เรือไฟ n. steam launch.

เรือกิ่ง, เรือกัลยา } n. state barge.

เรือเท้ง n. pontoon.

เรือเร็ว n. a boat that carries a special messenger to convey the King's orders.

เรือดั้ง, เรือกัน, เรือนำร่อง } n. pilot boat.

เรือโกลน n. dug-out.

เรือดอน n. racing skiff, gig.

เรือรบ n. warship, man of war.

กองเรือรบ n. fleet, squadron.

เรือสังหาร n. torpedo boat, destroyer.

เรื่อ adj. faint coloured, dull, not clear.

เรื้อ adj. rusty, forgotten, (of knowledge).

เรื้อรัง adj. incurable.

เรอ v. to belch.

เร่อ adv. loudly, without motive.

เร่อร่า adj. bad mannered, clumsy, gauche boorish.

รัว adj. quickly, increasing in speed.

รั่ว	adj. leaky; v. to leak.
รั้ว	n. fence, hedge.
แระ	v. to exchange; n. a kind of beam for the foundation of a house.
เราะ	v. to clip, to indent, to nibble; n. a kind of bean.
เราะ ร้าย	v. too great, adj. vixenish, shrewish.
ฤดุ	*see* ฤดู
ฤจิษ, ฤชิส	n. frying pan.
ฤดียา	v. not to be loved any longer.
ฤไทย	n. heart, mind.
ฤษภ	n. lump of stone, hillock; adj. larger, better.
ฤาสาย	v. to be disturbed; adj. troublesome.

ถ

แม่ ถ ถา — § 1. VOWELS FINAL.

ถ	L. a low class consonant.
ถ่อ	v. to allure, to attract, to entice.
ถ่อ แถ่	v. to speak indistinctly.
ถ่อ ถวง	v. to deceive.
ถ้อ	n. wheel; v. (1) to roll, (2) to jest, to make fun of.

หลอ	v. to pare down, to clip, to chip. to cut.
หล่อ	v. to cast metals.
ละ	v. to let go, to give up, etc; adj. one by one, one, two at a time, each.
ละปะนะ	n. tooth.
ละออ	adj. beautiful, white.
ละดาวัด	n. climbing plant.
ละมา	n. time.
ละล่าใจ	adj. to become careless and rash.
ละล้า	adj. slow.
ละล้า ละลัง	v. to hesitate.
ละว้า	n. a tribe on the North of Siam.
ละบือ	v. to rumour.
ละหุ	adj. light, short, small; n. light syllables in poetry.
ละหุโทษ	n. light punishment.
ละไมย, ละไม	n. pretty, beautiful. *See* ละเมียง
ละเล้า	*see* ละโบม
ละล่า	adj. affected, troubled; adv. in difficulty
ละล่า ละลัก	v. to wander in mind; adj. stammering, confused.
ละลัก ละลน	n. emotion, mental trouble,
ละแวก	n. Cambodia.

ละลอก	n. (1) breakers, waves (2) boil.
ละลัง	adv. fast.
ละมั่ง	n. stag.
ละวิง	n. a kind of instrument for weaving cloth; v. to be giddy, to be dizzy.
ละลุง	adj. loose, wide.
ละหุ่ง	n. castor-oil plant (*ricinus*).
ละเมง	n. comedy, pantomime.
ละเบง	v. to do, to be busy at work.
ละเดง	v. to knead.
ละเวง	n. pleasant sound.
ละแวง	n. sound of music.
ละบอง	n. chapter, paragraph.
ละลวง	*see* เมิน
ละออง	n. dust.
ละเมียง	adj. well behaved, good tempered, well mannered, soft, admirable.
ละเลิง	adj. mad with joy.
ละบัด	v. to bud, to sprout.
ละมัด	v. to take care.
ละมัด ละเมียด	v. to reserve for the future.
ละมาด	n. a kind of deer.

ละหมาด	v. to bow, to salute.
ละวาด	adj. as pretty as a picture.
ละมุด	n. a kind of fruit.
ละเมียด	*See* ละเมียง
ละเอียด	adj. fine, delicate, minute, detailed, in detail.
ละเมิด	v. to break laws, to infringe; n. contempt of court.
ละมาน	n. a kind of grass, darnel, tare.
ละลาน	adj. unable to see plainly.
ละลาญ	adj. (1) frightened, (2) marvellous.
ละหาน	n. brook, stream, torrent.
ละหาร	n. marsh, bog, swamp.
ละมุน	adj. soft, handsome, beautiful.
ลคร	n. theatre, drama.
ละลิบ	adv. far, high, out of sight.
ละโมบ	adj. greedy, gluttonous, covetous.
ละลม ละลาย	v. to be lost.
ละม่อม	adj. (1) not too much for the purpose. (2) well behaved.
ละลุ่ม	adj. mixed,confused,huddled together
ละโบม	v. to mitigate, to appease, to caress, to console.
ละหลวม	v. to despise, to look down on.

ละเลย	v. to neglect
ละลาย	v. to dissolve, to melt.
ละลาย คำ	v. to break a promise.
ละอาย	adj. ashamed.
ละม้าย	adj. similar, resembling. *See* ละมั
ละลิ่ว	adj. very high, lofty.
ละโหย	adj. oppressed with love, sad, sorrowful, we
ละห้อย	adj. sorry, downhearted, uneasy.
ละลวย	adj. (1) soft, young, (2) plenty.
ละเหี่ย	adj. weak, feeble.
ละเมอ	v. to talk in one's sleep.
ละแมะ	n. instrument for scraping or ca ing boats.
ละเมาะ (ป่า)	n. clearing in a forest.
ละเลาะ	v. (1) to walk slowly, (2) to ge well little by l
ลา,	v. (1) to say good bye, (2) to unb adj. small ; n. *see* พา
เกย ลา	n. a small platform or balcony [roy
ลาละ	n. saliva.
ลาพุ	n. a kind of melon, *see* น้ำเต้า
ลาศูชีพ	v. to die, to break, to vanish.
ลามก	n. stupidity; adj. dirty, bad.

ถาวก	n. reaper, sickle.
ถา หนึ่ง	n. instalment.
ถา พรรษา	v. to come out of the priesthood.
ถ่า	v. (1) to delay, to retard, to be left behind, (2) to hunt, (3) to retreat; adj. late, slow.
ถ้า	adj. tired, fatigued; v. to be tired, to delay, to loiter.
หถา	n. yard measure.
หถ้า	n. sky, air, firmament, world, earth
ถิ	v. to have a piece broken off.
ถิถา	v. to go, to walk.
ถิบี	n. letter, alphabet.
ถิถิต	n. poetry.
ถิสิต	(Eng.) n. receipt.
ถิขิต	n. writing, letter.
ถึถา, ถึถาศ	v. to go to, to walk.
ถี่	v. (1) to bend, (2) to go directly.
ถี่ (มด)	n. a kind of ant.
ถี้	v. to run away; n. Chinese measure of length 2000 feet,
ถี้ ถับ	v. to disappear.
หถี่	n. a weight 1/50 of a เฟื้อง
ถือ, ฦๅ	v. to be rumoured, to be reported.

ฎาไชย	*see* ฤๅไชย
ฤๅ	v. to obtain, to reach.
ฤกโทษ	v. to confess, to pardon.
ฤศา	(Malay) n. the day after to-morrow,
ฤอำนาจ	adj. disobedient.
ฤยง	adj. of great beauty.
ฤถ่วง	v. to finish, to be clear, to understand
ฤชะ	adj. faded.
ฤๅตา	n. spider.
ฤๅ	v. (1) to bend before the wind (2) to run away; adj. soft, flexible, pliant
ฤๅหลี	v. to make fun of one's betters or elders.
เหฤๅ	v. to look down upon, to scorn.
เลขา	n. mark, line, writing. adj. beautiful.
เลขาธิการ เลขานุการ	n. secretary.
ฤเพ เฤเพ ฤาด พาด	adj. disarranged, out of order, scattered
เฤถัง	v. to hesitate.
เฤหถัง	n. auction sale; to sell by auction.
เฤ่	con. as, like, as if, just as.
เฤห์	v. to entice into an ambush.

เล่ห์ ลม	adj. cunning, perfidious.
เล้ เล้	v. to drop behind, to loiter.
เหล่	adj. awry, squinting.
แล	v. to look at, to see; con. and.
แล หา	v. to look for.
แล่	v. to cut.
แล่ การ	n. work left unfinished.
แล้	n. strength, adv. according to one's [strength
แหล	n. female liar.
แหล่	n. canto of poetry.
แหล่ หลาย	adj. many, several.
แหล่ เหลือ	adj. too many.
ไล่	v. to drive, to chase, to pursue.
ไล่ ให้ จน	v. to pursue and capture.
ไล่ หนังสือ	v. to be examined.
ไล่ เลียง	v. to ask questions.
ไล่ เลี่ย	adj. nearly equal, almost alike.
ไล่ เตะ	v. to kick out.
ไล้	v. to smear, to anoint, to rub on.
ไหล	v. to flow.
ไหล เพรื่อ	v. to flow in different directions.

ไหล เซาะ	v. to be denuded by water.
ไหล่	n. shoulder.
โลณะ	n. salt.
โลภะ, โลภา	v. to be greedy, to covet
โลหะ	n. metal, mineral.
โลหะกุมภี	n. iron pan, pot.
โลกา, โลเก,	*see* โลก
โลมา	n. hair.
โลหิต	n. blood.
โลกีย์	n. animal nature ; adj. mundane.
โลกีย์ จิตร์	n. animal instincts
โลกัตถะจะริยา	n. good conduct.
โลกานุวัตร	n. conduct, precept of the world.
โลกามิศ	n. snare of the world.
โลกวิท	n. knowledge of the world.
โลเกศ	n. a name of Brahma a Hindoo deity
โลกันต์	n. (1) stellar space, (2) hell of corros sive water.
โลกัย	adj. belonging to the world.
โล่	n. shield, buckler.
โล้	v. to swing, to wobble, to oscillate.

โด้เด้	v. to cheat, to deceive; adj. procrastinating, behind hand.
โด้ชิง ช้า	n. swinging festival.
โด้เรือ	v. to row a boat with one oar.
โหด	n. (1) dozen, (2) wide mouth glass stoppered bottle.
โหด เหด	adj. weak, feeble.
เดา	n. (1) a kind of reed or grass; (2) d.p. of wind instruments; adj. (1) white with spots, (2) short explanation.
เด่า	v. to tell, to explain, to say.
เด่า เรียน	v. to learn.
เด้า	n. (1) enclosure for animals, (2) henroost, pig-sty.
เด้า โดม	v. to caress, to soothe, to appease.
เหดา	v. to sharpen, to point; (Chinese), adj. old.
เหดา ชะโอน เหดา หดก	n. a kind of betel nut tree.
เหดา ตอก	v. to sharpen bamboo pieces in order to fasten attaps on the roof.
เหด่า, เหด่า กอ	n. relation, race, species, caste, association, society.
เหด่า นี้	adj. these.
เหด่า โน้น เหด่า นั้น	adj. those.
เหด้า	n. alcoholic liquor, spirits.

เหล้า โรง	n. spirits distilled at the Government distillery, arrack.
ลำ	n. trunk of tree; dp. of boats.
ลำ คอ	n. throat.
ลำ กระโดง	n. ditch.
ลำขา	n. limb.
ลำ แม่ น้ำ	n. bed of a river,
ลำภู	n. a kind of fruit tree, (*Sonneratia acida.*)
ลำไย	n. a species of plant (*Nephelium Longanum.*)
ลำไพ่	n. money made out side one's regular business.
ลำเนา	n. surface of the land, range.
ลำ เพา พาน	n. beautiful woman. beauty
ลำนำ	n. ritual.
ลำบาก	n. trouble, worry, vexation, adj. troublesome, annoying, vexatious.
ลำภุก	v. to remember.
ลำเจียก	n.screw pine(*Pandanusodoratissimus*)
ลำเลิก	v. to inform, to lay information.
ลำภัง	adj. absolute; adv. by one's own exertions.
ลำโพง	n. thorn apple, (*Datura Stramonium*)
ลำพอง	adj. proud.
ลำลอง	adj. solitary; adv. alone, in private.

ลำเลียง (เรือ) n. lighter, barge.

ลำเลียง v. to load.

ลำเอียง v. to show partiality or favouritism, [to lean towards.

ลำเคือง adj. sad.

ลำเครื่อง n. cargo-boat.

ลำธาร, ลำห้วย n. stream, brook, torrent.

ลำเค็ญ n. trouble, difficulty.

ลำเพ็ญ *see* บำเพ็ญ

ลำแพน (เลื่อ) n. plaited bamboo mat.

ลำดวน n. a kind of tree.

ลำดับ n. order, series, arrangement; v. to arrange, to set in order.

ลำลาบ n. a kind of skin disease; adj. level.

ลำเลาะ v. to avoid an obstacle.

ล่ำ, ล่ำสัน adj. stout, fat; adv. too much,

ล้ำ v. to encroach upon; adj. superior, excellent.

แม่ ลก § 2 K. FINAL.

ลกลาน v. to be frightened.

หลก *see* ลอก

ลัก v. to steal, to take away.

ลักเพศ v. to disguise one's self.

ลัก จั่น n. a kind of pot.

ลักขณะ, ลักษณะ n. shape, form, article of law, manner, appearance.

ลักษมี *see* ลักขี

ลักขี n. a name of Kali (the wife of Vishnu)

ลัก ลั่น adv· mechanically, automatically, in a groove, not according to arrangement, of its own account, of its own freewill, spontaneously.

ลัก ลอบ n. (1) to smuggle, (2) to be married secretly.

หลัก n. (1) stake, post, (2) the chief; the head, the principal part.

หลัก โลก n. wise man of the world; adj. principal

หลัก เมือง n. boundary stone of a town supposed to be the abode of the guardian spirit of a town.

หลัก สูตร n. code of instruction, syllabus.

หลัก แหลม, หลัก หลาย } adj. skilful, clever.

หลัก แจว n. rowing post.

หลัก ลอย adj. nonsense.

ลาก v. to pull, to drag.

หลาก ใจ adj. strange, wonderful.

หลีก v. to avoid, to pass.

หลีก ไป ซิ int. get out of the way.

ลึก, ภุก adj. deep, profound.

ลุก v. to stand up, to rise up, to get up of the bed, to get angry.

ลุก เปน ไฟ v. to be as red and hot as fire.

ลุก ล้ม v. to get up and fall down again.

หลุก หลิก adj. quickly, hastily.

ลูก n. child, offspring, produce; d.p. of mountains, fruits, balls.

ลูก ล้อ n. wheel.

ลูก กะโปก n. testicle.

ลูก ดุม n. button.

ลูก ธนู n. arrow.

ลูก ประคำ n. beads of a rosary.

ลูก สะใภ้ n. daughter in law.

ลูก ตา n. eye ball.

ลูก คลี n. polo ball.

ลูก หนี้ n. debtor.

ลูกมือ, ลูกแล่ง n. apprentice ; labourer ; coolie.

ลูก หนู n. a kind of firework, which can go along a wire when it is lit.

ลูก คู่ n. chorus.

ลูก ชู้ n. illegitimate child, bastard.

ลูก ไฟ n. spark, fire-brand.

ลูก ไม้ n. fruits of all kinds.

ลูก กำพร้า n. orphan.

ลูก คลัก n. hook for catching crocodiles.

ลูก หมึก n. printing rollers in a printing press.

ลูก แตก n. shell, bomb, bombshell.

ลูก กรอก n. still born child.

ลูก ครอก n. child of a slave. (term of abuse)

ลูก ย่าง n. links of a chain.

ลูก จ้าง n. hired servant, hireling.

ลูก ดิ่ง n. plummet.

ลูก แล่ง n. a slave who carries his master's, baggage, porter.

ลูก ปัด n. bead.

ลูกวัด,ลูกศิษย์ n. monk, pupil, disciple.

ลูก บาศ n. dice ; cube.

ลูก บิด n. frets of a stringed instrument.

ลูก แฝด n. twins.

ลูก โดด n. bullet.

ลูก หลาน n. descendents, offspring, posterity.

ลูก ปืน n. cartridge.

ลูก บุญธรรม n. adopted child.

ลูก ศร *see* ลูก ธนู

ลูกอ่อน n. baby, infant.

ลูก เห็บ n. hail.

ลูก ตุ้ม n. weights, pendulum of a clock.

ลูก เขย n. son-in-law.

ลูก ปราย n. shrapnel shell.

ลูก เดือย n. barley.

ลูก เรือ n. sailor.

เล็ก adj. small, little.

เลข n. figure, number.

เลข อาษา n. volunteer.

เลข ยันต์ n. superstitions figures, pentacle charm, abracadabra.

เลข ลัภ n. Arithmetical terms such as sum, difference, product, quotient, etc.

เลข ทนาย n. tattoo mark on the wrist.

เหล็ก n. iron.

เหล็ก กล้า n. steel.

เหล็ก วิลาด n. tin.

เหล็ก ไข ควง n. screw driver.

เหล็ก ไน n. (1) loom, (2) sting of a bee.

เหล็ก ไฟ n. steel for striking fire.

เหล็ก สกัด n. cold-chisel.

เหล็ก หมาด n. drill.
เหล็ก พื้ด n. iron blade, bar, sheet of iron.
เหล็ก เปน n. cast iron.
เหล็ก อ่อน n. wrought iron, soft iron.
เหล็ก ชุ่ย n. countersink.
แลก v. to change, to barter.
แหลก n. powder; adj. crushed.
โลก n. world, earth.
โลกธาตุ n. element of the earth.
โลกบาล n. guardian angel of the earth.
โลกธรรม n. natural.
โลกวินาศ n. destruction of the world.
ลอก แล็ก adj. tricky.
ลอก v. to flay, to take off, to strip, to hitch up one's clothes.
ลอก ที่ v. to break the ground.
ลอก คัด v. to copy.
หลอก v. to terrify, to startle, to frighten.
หลอก เล่น v. to jest.
หล็อก แหล็ก *See* ลอก แล็ก
ลวก v. to scald.
เลือก v. to choose, to select; adj. slimy.

เหลือก ตา v. to roll the eye.

เลิก v. (1) to stop, to interrupt, to leave off, (2) to lift up.

เลิก แล้ว adj. finished.

แม่ ถง § 3 Ng. FINAL.

ถง v. to come down, to put down, to lower; adj. down.

ถง พระ ราชอา ญา, ถง โทษ } v. to punish.

ถง ท่า n. ceremonial bath of a young prince, tonsure.

ถง ผี, ถง มด v. to bewitch.

ถง มือ v. to begin.

ถง ชื่อ v. to sign.

ถง ใจ v. to agree with.

ถง ผัก *See* โรค กล่อน

ถง รัก v. to cover with rosin.

ถง ราก v. to lay the foundation of a house.

ถง ท้อง n. diarrhoea, cholera.

ถง นอน v. to lie down.

ถงทุน, ถง เงิน v. to invest money.

ถง ตัว v. to become thin, to age.

ถง เรือ v. to embark, to go on board.

หลง	v. to wander in mind, to forget.
หลง เหลอะ	v. to squander.
หลง ละเลิง	v. to be astonished, to be stupified.
หลง ใหล	v. to be infatuated.
หลง ทาง	v. to miss the way, to wander.
หลง ลม	v. to believe untruths,
ลงกา	*See* ลังกา
ลัง	n. box, chest.
ลังกา	n. Ceylon.
ชาว ลังกา	n. Cingalese, Sinhalese.
ลังกาภรณ์	n. profusion of ornaments.
ลัง สาด	n. a kind of fruit. (*Lansium domesticum*)
ลั่ง	adj. fat, stout.
หลัง	n. back; dp. of buildings; prep. behind, after.
หลังคา	n. roof.
หลัง ตา	n. eye-lid.
หลัง เต่า	n. sand bank, bar.
หลัง น้ำ	n. surface of the water.
หลังโกง	adj. hunch backed, hump-backed; n. hunch back.
หลัง แข็ง	n. stiff back.

หลัง ตีน	n. upper part of the foot.
หลั่ง	v. to pour down.
หลั่ง ไหล	v. to flow freely.
ลาง	adj. some; n. (1)event, calamity, misfortune, (2) kind, sort, (3) a kind of tree having medicinal sap.
ลาง ที	adv. sometimes.
ล่าง	prep. under, below, down.
ล้าง	v. (1) to wash, to clean. (2) to kill, to murder, to destroy.
ลิง	n. monkey, ape.
ลิงโลด	v. to jump with joy; adj. naughty.
ลิงค์, ลิงคี	v. gender, sex.
ลุง	n. uncle.
ลุ้ง	n. deep metal dish with cover for provisions.
เล็ง	v. to aim, to look straight.
แลง	n. (1) a kind of stone, (2) worm which eats teeth.
แล่ง	n. small measure of rice, sieve; v. to split.
แล้ง	adj. dry; n. drought.
แหล่ง	n. (1) post for tethering animals to, house, dwelling.
แหล่ง ศร	n. quiver.
โลง	n. coffin, bier.
โล่ง, โล้ง	adj. clear, open, unoccupied.

โถ่ง โถง	n. (1)shade,(2)building with no walls.
ถอง	n. inner receptacle as of a funeral [urn.
ถอง ดู	v. to try, to test.
ถ่อง	v. to go down stream, to go southwards, to float an object down n. crack of the floor.
ถวง	v, to deceive, to tell lies.
ถวง เล่น	v. to lie for fun.
ถ่วง	v. to go on, to go too far, to slip away, to pass away (of time.)
ถ่วง ประเพณี	v. to commit adultery.
ถ่วง เข้า	v. to trespass.
ถ่วง คำ	v. to curse, to revile.
ถ่วง กฎหมาย	v. to break the law.
ถ่วงกาล,	v. to waste time.
ถ้วง	v. to grope for, to put one's hand in a hole and take something out.
หลวง	adj. Royal, great, chief; n. a title in the official hierarchy.
เถียง (แกง)	n. a kind of Siamese curry.
เถียง ผา	n. wild goat.
เถี่ยง	v. to run away, to escape, to avoid, to shun.
เลี้ยง	v. to bring up, to nurse, to keep, to entertain.
เลี้ยง เหล้า	v. to get drunk.
เลี้ยง โต๊ะ	v. to give a dinner party.

เลื่องลือ,เลื่องฦๅ adj. notorious, famous; v. to rumour.

เหลือง adj. yellow.

เหลิง v. to go up; adj. too high.

แม่ ถด § 4. T. FINAL.

ถด v. to lower, to diminish, to unwind.

ถด หลั่น adv. in stages, in stories, in tiers.

ถด เลี้ยว adj. circuitous, zigzag.

หถด (ปลา) n. a kind of fish

ถัด v. to grow, to take a short cut, to release a thing which is bent back; v. to bud.

ถัดดา, ถัดดาวัล n. wild jessamine, creeping plant.

ถัด เนื้อ v. to get fat.

ถัทธิ n. method, code, instruction.

ถัชชี n. shame.

หถัด ๆ adv. lately, recently.

ถาด v. to spread out; adj. sloping, inclined, slanting.

ถาด ตระเวน v. to spy out, to reconnoitre.

ถิด v. to prune, to trim.

หถุด v. to be untied, to become unfastened, to release.

เถ็ด, เมถ็ด n. seed, kernel.

เลี้ด ลอด	v. to hide one's self, to flee.
เลศ, เลศ นัย	n. trick, stratagem.
โลด, โลด เต้น	v. to jump, to dance.
ลอด	v. to pass through a hole, to stoop down.
ลอด ลัด	v. to take a short cut.
หลอด	n. tube, pipe.
หลอด ตะเกียง	n. lamp chimney, lamp-glass.
หลอดอังแพลม	n. bull's eye lantern, dark lantern.
หลอด ด้าย	n. cotton reel.
ลวด	n. wire.
ลวด หนัง	n. strips of hide.
ลวด ลาย	n. carving, sculptured ornament, border.
เลือด	n. (1) blood (2) bug, vermin.
เลิศ	adj. excellent, superior.

เม่ ลน

§ 5 N. FINAL.

ลน	v. to put near the fire, to hurry; adj. naughty.
ล้น	adj. excellent, precious ; v. to overflow.
ล้น พ้น	adj. too much.
ล้น เหลือ	adj. superabundant.
หลน	v. to boil to a jelly.

หล่น	v. to fall, to drop.
‖ ลัญจกร	n. King's seal.
ลัน	n. eel trap.
ลันได	n. wicker-work mat.
ลันเตา	n. a variety of bean.
ลั่น	v. to explode; n. noise of breaking.
ลั่น นก ปืน	v. to pull the trigger of a gun.
ลั่น ปาก	v. to utter, to speak.
ลั่น กุญแจ	v. to lock.
ลั่น ทม	n. a species of tree, frangipanni, [*Plumieria acutifolia*].
หลั่น	n. order, tier, degree, series.
ลาน	n. a kind of palm tree, open place threshing floor, spring of a watch or a clock.
ลาญ	v. to break, to be destroyed.
ลาญชีพ	v. to die.
ลาน ตา	adj. unable to distinguish a multitude of objects.
ลาน ใจ	n. castles in the air.
ล้าน	adj. (1) bald, (2) million.
หลาน	n. nephew, niece, grand child.
ลินลา, ลินลาศ	v. to walk.
ลิ่น	n. a kind of four footed animal.

ลิ้น n. tongue.

ลิ้น เทด n. cuttle bone.

ลิ้น เทดวน n. habitual liar.

ลิ้น ปี่ n. reed of a musical instrument.

ลิ้น จี่ n. a Chinese fruit tree [*Nephelium litchi.*]

ลิ้น ไก่ n. uvula.

ลิ้น ชัก n. drawer. chest of drawers.

ลิ้น มังกร n. (1) turning tool, (2) a species of plant

ลิ้น เสือ n. a kind of tree with rough leaves which can be used for polishing wood.

หลิน n. Chinese silk.

ลื่น adj. slippery.

ลิ้น adj. slightly swollen.

ลุ่น adj. tailless, curtailed, cut off.

หลุน v. to urge, to incite.

เลน n. mud, mire.

เล็น n. louse.

เล่น v. to play, to jest.

เล่น ชู้ v. to debauch one's self.

เล่นโป๊เล่นเปี้ย v. to gamble.

เล่น กล v. to perform tricks, to conjure.

เล่น งาน v. to dance or act when a ceremony is taking place; (*Slang*) to fight against.

เล่น กวน กัน v. to disturb each other.

เล่น ตัว v. to dissemble, to pretend not to do any thing.

เหลน n. great grand child.

แล่น v. to go, to run, to move, to sail.

แล่น เฉียด v. to tack a boat.

แหลน n. spike, pointed iron.

โลน n. crab louse, (*phthirus pubis*), scamp, rogue, black-guard, rascal.

โล้น adj. nearly bald,

โหลน n. great great grand-child.

ลอน n. part of a body; d. p. of fish roes

ล่อน adj. empty, naked, bare.

หลอน *see* หลอก

หล่อน pro. you, darling (term of endearment used to women).

ลวน v. to exceed.

ล้วน adj. only, together, simple. pure, unmixed.

เลียน v. (1) to repeat a person's words, (2) to mock, to chaff.

เหลียน n. grass cutting knife.

เลือน v. to smear, to blot out; adj. dull, not clear.

เลื่อน n. sledge ; v. to move, to stir.

เลื่อน ที่ v. to be promoted, to receive a new position.

เลื่อน ลอย adj. uncertain, untrue, nonsensical

เลื่อน เลอะ adj. dirty.

เลิน เล่อ adj. careless.

แม่ กบ § 6 P. FINAL.

กบ v. to rub out, to erase, to deface, to subtract.

กบ หลู่ v. to despise.

กบ คุณ v. to be ungrateful, to forget benefits.

หลบ v. (1) to avoid, (2) to lay tiles on the top of the roof.

ลับ v. to sharpen, to whet ; adj. secret.

ลับ ตา, ลับ หลัง adv. out of sight.

ลับแล n. screen, trellis-work.

หลับ v. to shut, to sleep.

หลับ สนิท v. to be sound asleep, to be fast asleep.

หลับ เพ้อ v. to be delirious.

ลัพธ์ adj. completed, accomplished.

ลาภ n. wealth, property, good fortune.

หลาบ v. to be corrected, to be reproved.

ลิบ adj. far, distant.

ลิบดา	n. minute (of arc)
ลิ่บ	adj. thin, stunted, puny.
หลิ่บ, หลิ่บ	n. small fissure in a mountain.
ลุพจก	n. hunter.
หลุบ	v. to cover, to hang down.
หลุบ หลิบ	adv. hastily, hurriedly.
ลูบ	v. to touch, to stroke, to caress, to feel.
ลูบ ไล้	v. to anoint with perfume.
ล็บ	n. fingernail, claws, talon.
เล็บ มือ นาง	n. a kind of plant.
แลบ	v. to project.
แลบ ลิ้น	v. to put out the tongue.
โลภ	adj. greedy, desirous, covetous.
ลอบ	adv. secretly, stealthily, fish-trap.
หลอบ หู	v. to prick up the ears.
เลียบ	v. to go round the edge, to make a circuit. prep. along, around, through
เหลือบ	v. to glance, to look ; n. gad-fly.

แม่ ลม — § 7. M. Final.

ลม	n. (1) wind, (2) flatulence, one of the elements supposed to be the cause of illnesses of various kinds.

กิน ลม	v. to take the air, to go out for an airing.
ลม ตะคริว	n. cramp.
ลม บ้า หมู	n. cyclone.
ลม เข้า ข้อ	n. gout, rheumatism.
ลม เข้า ออก	n. respiration.
ลม ชัก	n. convulsions.
ลม ปาก	n. speech, talk.
ลม หวน	n. whirlwind.
ล่ม	v. to sink, to capsize.
ล่ม จม	v. to become poor, to be ruined, to sink.
ล้ม	v. (1) to fall, to tumble (2) to slaughter animals. (3) to die (of certain domestic, animals *e. g.* horse, elephant)
หล่ม	n. mud. adj. muddy.
ลาม	v. to spread, to advance to extend.
ลาม ลวน	adj. daring, impudent, impertinent.
ล่าม	n. interpreter, linguist, v. to tie up
หลาม	v. to cook, to burn ; n. (1) a kind of snake (2) indigestion, flatulence ; adv. much, in crowds.
หล่าม ไหล	v. to flow, to weep.
ลิ่ม	n. wedge, ingot, lump.
ลิ้ม	v. to taste ; n. small species of bee.

หลิม	adj. small, tapering, thin.
ลืม	v. to forget.
ลืม ตา	v. to open the eyes.
ลืม หลง	adj. absent minded, senile.
ลุ่ม	adj. low, hollowed out, depressed.
ลุ่ม หลง	v. to be deceived, to be mad with love.
ลุ่ม เน่า	adj. putrefying.
หลุม	n. pit, well, ditch, grave.
เล็ม	v. to gather, to forage, to collect, to nibble, to trim.
เล็ม ผ้า	v. to hem.
เล่ม	n. d.p. of thin flat objects, e.g. books knives etc.
แล่ม	adj. sweetish.
แหลม	n. cape, peninsula ; adj. sharp, pointed.
โลม	v. to flatter, to caress, to pat.
ล้อม	v. to surround, to enclose.
หลอม	v. to melt, to fuse.
ล่วม	n. bag, pouch, receptacle, betel nut box.
หลวม	adj. too loose, badly fitting, freely.
เลี่ยม	v. to hint, to speak indirectly.
เลี่ยม	v. to edge,to trim.
เหลี่ยม	n. corner, angle.

เลื่อม	adj. bright, shining, glittering.
เหลื่อม	v. to get down, to lower one's self ; adj. overlapping.

แม่ เดย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เดย	adv. (1) never. (2) past, over,
เดย ไป	v. to go on further, to overpass.
ลาย	n. (1)spot,(2)bad eye-sight(3)pattern, adj. variegated, striped.
ลาย มือ	n. hand writing, signature.
ลาย แทง	n. indication of hidden treasure or of anything unknown.
หลาย	adj. many, several. (*sign of the plural*)
ลาว	n. Laos.
หลาว	n sharpened stake.
ลิ่ว	adv. whizzing through the air, hurtling.
หลิว	adj. small, tiny.
หลิ่ว	v. to shut one eye.
ลย	v. to wade, to walk across.
ลุ่ย	v. to become unfastened.
เลว	adj. common, vulgar, inferior.
เล่ว	*see* เร่ว
เหลว	adj. liquid.

เหลว ไหล	n. nonsense; adj. nonsensical, useless, unimportant.
เหลว แหลก	v. to chatter. adj. ruined, destroyed
แล้ว	adj. finished, ready, sign of the perfect tense; con. and then.
แล้ว กัน	int. that will do! there's an end of it! so there!
แล้ว ด้วย	adj. made of.
ลอย	v. to float.
ลอย หน้า	v. to strut, to swagger.
ลอย ช้อน	v. to catch with a hand-net.
ลอย ชาย	v. to let the panung hang down.
เลี้ยว	v. to turn.
เลี้ยว ลด	v. to go in a zigzag direction.
เหลียว	v. to look round.
เลื่อย	n. saw; v. to saw; adv. freely.
เลื่อย ปรุ	n. fret-saw.
เลื่อย อก	n. frame saw.
เลื่อย ลันดา	n. hand saw.
เลื้อย	v. to creep, to crawl.
เลีย	v. to lick, to lap.
เลีย, เลีย ขา เลีย แข้ง	v. to toady, to be obsequious, to cringe.

เลี่ย adj. level, even.

เหลือ n. remainder, things left over; v. to remain, to stay.

เหลือ ขนาด adj. enormous, outrageous.

เหลือบ่ากว่าแรง v. to be over worked, to undertake what is beyond one's power.

เหลือ ดี, เหลือใจ adj. too clever by half.

เหลือ ใช้ adj. more than is required, superflous.

เหลือ คน / เหลือ เรี่ยม adj. intractable, incorrigable.

เหลือ ปัญญา adj. incomprehensible, beyond one's knowledge.

เหลือ เกิน adj. too much, excessive, adv. very.

หลัว (Chinese) n. basket, adj. dull, dim.

เลอ adj. most, the most.

เลอ สวาสดิ์ n. sodomy.

เล่อ ล่า adj. awkward, unfit.

เหลว adj. spoilt (of children), imprudent, rash, nonsensical.

เลอะ, เลอะ เทอะ adj. dirty, filthy, messy.

เละ adj. too soft, miry, slushy.

และ con. and.

โละ (Chinese) v. to throw away.

เลาะ v. (1) to go secretly in the forest, (2) to unpick cloth.

เหลาะ แหละ adj. playful, childish, v. to speak in a trifling way.

ว

แม่ ว วา § 1 VOWELS FINAL.

ว W. a low class consonant.

วอ n. covered palanquin for princes.

หวอ adj. having an opening, having opened, v. to be in view.

วอแว v. to disturb, to annoy, to pay attention to.

วร, วรา adj. exceedingly handsome, unique, [finest.

วรณ n. wall, fort.

วรไตร "The Three Gems" *i.e.* the Buddhist sacred writings.

วรดิษฐ์ n. a fine landing stage.

วรนุช n. handsome women, beauty.

วรภูษณ์ n. ornament, decoration.

วรเนตร adj. having beautiful eyes, n. beauty.

วะ int. faugh! pshaw!

หวะ adj. opened, expanded, n. wound.

วะตะ *see* วัตร

วะจะนะ *see* พจน์

วะธะ v. to kill, to slaughter.

วะธะกะ n. murder.

วะปะนะ n. sowing (ot rice).

วะนะ *see* วนา

วะนะจรก *see* พนจรก

วะยะ n. age.

วะถะ n. water.

วะสะวัตดี n. name of Mâra who fought against [Buddha.

วะนา n. forest, jungle, wood.

วะนาวาศ v. to dwell in a forest.

วะนาลัย n. dwelling in a forest.

วรากะ adj. poor, needy, lacking, destitute. [n. pot, jar.

วราหะ n. (1) pig, (2) elephant.

วราหร n. Buddha the "evangelist."

วลาหก n. cloud, rain.

เทพวะลาหก n. angel of rain.

วะษา n. year, age.

วะชิร *see* วิชิยร

วะชิรญาณ n. excellent knowledge.

วะชิราวุธ n. adamant, celestial weapon, a name of Indra.

วะติ, วฤติ n. fence, enclosure.

วะนิดา *see* พนิดา

วะจี	n. speech, discourse.
วะลี	n. (1) phrase, clause, (2) line, row.
วะลีมุข	n. monkey, ape, gorilla.
วะฐู	*see* พฐู
วรุณ	n. angel of rain.
วรุฒม์	adj. best, excellent, superior, unique. [highest.
วสุธา	*see* พสุธา
วเนจร	*see* พเนจร
วรางกรู	n. relation or children of superior [family.
วะโษทก	n. rain water.
วะรัญญู	n. sage, professor, Buddha.
วะลัช	n. fish.
วะลัญช์	v. to stamp, to seal, to print.
วะลันต์	n. rainy season.
วะว่อน	v. to hover.
วะสุนธรา	*see* พะสุนธรา
วะวาบ, วะแวม วะแวบ, วะวับ	n. reflection, glitter; v. to sparkle, to glitter.
วะลัย	n. bracelet.
วะวาว, วะแวว	v. to glitter, to sparkle.
วา	n. Siamese measure of length equal to four *soks* ศอก 1·98 metres.

วาทะ, วาที *see* วาจา

วานะเรศ *see* พานเรศ

วานรินทร์ *see* พานรินทร์

วาระ n. time, day, duration of time.

วาละ n. water.

วาหะ n. carriage, vehicle.

วาหนะ *see* พาหนะ

วาลมฤค n. beasts of prey. *see* พาลมฤค

วาละวิชนี n. feather fan.

วาตา, วายุ n. wind, storm.

วาจา n. word, manner of speaking.

วายะโม adj. diligent, industrious.

วานี n. sound, voice.

วารี n. water, stream, river.

วาสี n. razor.

วายุบถ n. the path of the wind.

วายุบุตร n. son of the wind, *i.e.* Hanuman.

วารุณี n. alcoholic liquor.

วาลุก, วาลุกา *see* พาลุกา

วาศุกรี *see* พาสุกรี

วาสุเทพ n. Vishnu, a Hindoo deity.

วาโย n. air, wind, illness.

วาโยธาตุ n. element of the air.

วาณิช n. trader, dealer, merchant.

วาณิชย์ n. commerce, trade, merchandise.

วาริช n. (1) fish (2) lotus.

วาริน *see* วารี

วาสพ n. a name of Indra.

วานร n. monkey.

หว่า v. to fear, to be terrified.

ว่า v. to say, to talk, to scold.

ว่าการ v. to administer, to carry on public business.

ว่าความ v. to have a law suit.

ว่ากล่าว v. to scold, to blame.

ว้า n. space ; adj. empty.

ว้าเหว่ adj. sorrowful (of memory), lone ; n. solitude.

ว้าว่อน *see* ระว่อน

วิปริต adj. monstrous, unnatural, changed ; n. phenomenon. *see* พิปริต

วิปลาศ adj. marvellous, wonderful, strange. *see* พิปลาศ

วิปติสาร n. desire, curiosity.

วิจารณา *see* พิจารณา

วิชา, วิทยา n. knowledge, science, art.

วิชาธร, วิทยาธร n. scientist, miracle worker.

วิไชย n. (1) conquest, (2) conqueror.

วินาที n. second (of time).

วิลา, วิฬาร์ n. cat.

วิลาวรรณ adj. beautiful, having a good complexion.

วิวาหะ, วิวาหะมงคล n. marriage, wedding, nuptials.

วิศาขะ n. the sixth month.

วิศาขะบูชา n. religious ceremony of the sixth month.

วิศาสะ v. to make acquaintance, to make friends.

วิริย n. *see* พิริยะ, perseverence.

วิหิ n. paddy.

วิถี *see* วิถี

วิธี *see* พิธี; process, operation, custom.

วิทู learned man, professor.

วิธู *see* พิธู

วิภู n. ruler, nobleman.

วิภูสิต, วิภูษณ์ n. ornament, decoration.

วิภูษา n. fine cloth.

วิไชยฤกษ์ n. moment of victory, favourable time.

วิไชยสงคราม n. art of war.

วิไนย n. priest's code.

วิไนยธรรม n. (1) doctrine, (2) priest, (3) judge.

วิไลย adj. charming, seductive. [*and see* พิไลย

วิไสย n. habit.

วิตก v. to be uneasy, to be preoccupied, to think of, to be anxious.

วิบักษ์ n. foe, enemy.

วิหค *see* พิหค

วิบาก *see* พิบาก

วิ่งวิบาก n. obstacle race.

วิภาค v. to divide, to separate.

วะจีวิภาค n. definition (in grammar).

วิโมกข์ *see* พิโมกข์

วิโรค adj. free from disease.

วิโยค *see* พิโยค

วิเวก adj. silent, solitary, n. solitude.

วิหงค์ n. bird ; v. to go in the air.

วิหิงษา v. to keep back, to prevent.

วิบัติ adj. miserable, unfortunate. [and see พิบัติ

วิปัสสนา v. to contemplate, to meditate.

วิภรรต v. to divide, to separate.

วิภัตร์ n. declension (grammatical term).

วิรัช adj. clean, pure, having no dust.

วิสัชนา v. to explain, to elucidate.

วิสัทธิ adj. pure, clear, bright.

วิฆาฏ *see* พิฆฏ

วินาศ *see* พินาศ

วิลาศ adj. beautiful, charming seductive. *see* พิลาศ

วิวาท v. to dispute, to quarrel; adj. disturbance. *see* พิพาท

วิจิตร์ adj. beautiful, magnificent, splendid. *see* พิจิตร

วิชิต *see* พิชิต. n. (1) conquest, (2) boundary.

วิวิธ n. variety, *see* พิพิธ

วินิจ, วินิจฉัย v. to examine, to investigate to scrutinize.

วิมุติ n. doubt, suspicion, freethought.

วิสุทธิ์ *see* พิสุทธิ์

วิสูตร n. curtain, screen, mosquito net, *see* พิสูตร

วิเศษ, วิเสศ adj. strange, good, pretty, precious excellent, special.

วิโรธ *see* พิโรธ

วิโรจ adj. brilliant, bright.

วิกต *see* พิกล

วิมต *see* พิมล

วิสัญญี v. to faint, to swoon.

วิการ, วิกต adj. spoilt, defective, incomplete. [*see* พิการ, พิกล

วิกาล n. (1) afternoon (2) improper time.

วิจารณ์ *see* พิจารณ์

วิถาร adv. widely, in detail, at length.

วิมาน n. heavenly abode.

วิศาล adj. large, huge, vast, extensive. [*see* พิศาล

วิหาร n. temple, monastry, place.

วิรุฬหก n. rain angel.

วิบุลย์ adj. happy, rich, fortunate.

วิวร n. space, opening.

วิเชียร n. crystal, precious stone, gem, jewel, diamond.

วิลิบดา n. second (of arc)

วิรูป adj. changeable, not fixed.

วิลาป *see* พิลาป

วิชัย *see* พิชัย

วินัย *see* วิไนย

วิลัย adj. beautiful, seductive, charming; n. character, behaviour, deportment.

วิลัยวรรณ adj. fine, beautiful.

วิสัย *see* พิสัย

วิเคราะห์ v. to examine, to consider, *see* พิเคราะห์

วี v. to fan.

วีจี n. wave.

วี แวว v. to come in sight and go away.

หวี n. comb.

วุสะ n. ox.

วุ n. buzzing, humming.

วุ่ วาม v. to flame, to flare to be quick, to hurry, to hasten.

เวระมณี v. to keep the commandments.

เวรา, *see* เว

เวรี *see* ไพรี

เวลา n. time.

เวหา, เวหน n. air, space. sky.

|| วิฐตะ n turban.

เวนี n. chignon.

เวลี *see* แพรสยา

เวฬุ n. bamboo.

เวชยันต์, เวไชยันต์	n· palace of Indra.
เวไนย	adj. receptive, teachable.
เวหาศ	*see* เวหา
เว้ (เมือง)	n. Hue, capital of Annam.
แหว	v. to cry in anger
ไว	adj. nimble, quick, active, prompt.
ไวยกุฎ	n. incarnation.
ไวยากรณ์	n. grammar.
ไว้	v. to put, to keep, to store.
ไว้ใจ	v. to trust, to be hopeful.
ไว้การ	*see* วางธุระ
ไว้ตัว	v. to keep up one's reputation, to keep up appearences, to keep up one's nobility or honour.
ไหว	v. to shake, to stir, to move·
แผ่นดินไหว	n. earth-quake.
ไหวหวาด	adj. frightened, terrified.
ไหว้	v. to bow, to salute, to raise the hands in adoration, to worship.
โว	adj. boastful ; v. to boast one's self, to talk much.
โวหาร	adj. idiomatic ; n. speech, word.
โว้เว้	v. to talk loudly.

โหว, โหว่ โหว้	adj. hollow, empty, sunk, having holes, opened.
เว้า	adj. bent, not straight, oblique inclined; v. to talk, to chatter.
หว่า	adj. hollow, deep.

แม่ วก § 2 K. Final.

วก	v. to turn backwards, to bend round.
วัก	v. to scoop up with hand.
วัคคะ, วรรค	n. part, division, section, company.
วากย์	*see* ภาค
วากยสัมพันธ์	n. syntax (in grammar).
วิก	n. (Eng,) week, seven days.
แหวก	v. to open, to push aside, to make a hole, to make a way.
วอก	n. (1) year of monkey, (2) monkey.
ว็อก แว็ก	n. mental distraction, trouble.
เวิก	v. to open, to be over.

แม่ วง § 3 Ng. Final.

วง	d.p. of ring-shaped objects, circles or bands; v. to whirl round.
วงก์	adj. crooked
วงษ์, วงศ์	n. relation, family, race.
วง เล็บ	n. bracket, parenthesis.
วง เวียน	n. compasses.

วัง	n. palace.
วังหน้า	n. palace of the Maha-uparaj.
วังหลัง	n. palace of the Uparaj.
วังเวง	adj. solitary, lone, n. (1) solitude, (2) melody, sweet sound.
วังวน	n. whirlpool, gulf.
หวัง, หวังใจ	v. to hope, to expect.
วาง, วางไว้	v. to put, to place, to lay, to deposit.
วางใจ	v. to confide, to trust.
วางธุระ	v. to depute, to delegate, to hand over, to entrust.
วางยา	v. to poison, to give a sick man medicine, to make a man drink medicine.
ว่าง	adj. vacant, empty, clear, unoccupied, at liberty,
ว่าง (เวลา)	n. spare time, leisure.
ว่างมือ	adj. having no work to do, at leisure.
ว่างเว้น	v. to make an exception.
ว่างศาสนา	adj. irreligious, infidel, atheistic.
ว้าง, เวิ้งว้าง	adj. wide, spacious, vast.
หว่าง	prep. between, among, in the middle of, amongst; n. space, blank.
วิง	v. to whirl round.
วิงวอน	v. to implore, to supplicate.
วิงเวียน	n. giddiness.

วิ่ง	v. to run.
วิ่ง หนี	v. to flee, to escape.
วิ่ง ราว	v. to steal or snatch and run away.
วิ่ง เล่น	v. to run about, to play about.
คน วิ่ง ราว	n. pick-pocket, sneak thief.
วิ่ง วัว	v. to run a race.
วุ้ง	adj. *see* คุ้ง
แวง	n. base-line ; adj. wide.
แว้ง	v. to turn suddenly or sharply.
แหว่ง	adj. not full, imperfect, unfinished.
ว่อง, ว่อง ไว	adj. active, nimble, agile, expert.
เวียง,	n. (1) palace, (2) country, town.
เหวี่ยง	v. to throw, to hurl.
เหวี่ยง หน้า	v. to shake the head.

แม่ วด § 4. T. FINAL.

วัด	n. temple ; v. to measure.
วัจฉะ	n. calf.
วัจนะ	n. speech, word.
วัชร์	n. diamond.
วัชรินทร์	n. a name of Indra.

วัฏสงสาร n. Buddhists' doctrine of transmigration, circulation of birth and death.

วัฑฒนะ, วัฑฒนา วรรฒนา } v. to grow larger, to prosper, to enlarge, to become rich, to be improved.

วัด เบ็ด v. to pull up the hook while a fish is swallowing the bait, to land a fish.

วัตร์ n. rule, etiquette, behaviour.

วัตถา n. cloth.

วัตรภู n. a name of Indra.

วัตถุ n. property, article, thing.

วัสสันตะฤดู n. rainy season.

หวัด n. cold in the head, catarrh ; v. (1) to catch cold, to cough, (2) to make haste.

วัตประฏิบัติ n. behaviour according to rules of conduct.

วาด v. to draw, to paint, to write, to draft.

วาด เรือ v. to back paddle, to back water.

หวาด v. to be startled, to be terrified.

วาสนา *see* พาสนา

วิด v. to bale out water.

วิจฉิกะ n. scorpion.

หวีด ร้อง v. to scream, to shriek, to yell.

วิชชาธร	*see* วิชาธร or วิทยาธร
วิชนี	n. fan.
วิทยาธร	n. enchanter, wizard, magician.
วิชชาจารย์	n. professor.
วิสวาส	*see* พิสวาส
วิศการ	*see* พิสดาร *or* วิถาร
วิตร	n. rich.
วิษธร	n. snake.
วิษณุ	n. Vishnu, a Hindoo deity.
วุฑฒิ วุฒิ	adj. flourishing, permanent, expert, skilful; n. knowledge, prosperity.
วุด วาด	v. to be in sight or disappear suddenly to move away suddenly.
เวจจ์, วัจจ์	n. water closet, privy.
เวจจ์มรรค	n. anus.
เวชชสัตถ์	n. pharmacopeia.
เวทมนต์	n. charm, spell, enchantment.
เวทนา	v. to take pity, to sympathise with.
เวสสภู	n. a name of the Buddha.
เวสสันดร	n, the ninth incarnation of Buddha.
เวสสุวรรณ	n. name of the King of giants.
แวด	v. to surround, to escort.

วอด, วอด วาย v. to finish, to complete, to die.
เวียด นาม n. Annam.

แม่ วน § 5. N. Final.

วน, วน เวียน v. to turn, to whirl, to circulate.
วัน, วาร n. day.
วัน *see* วน or วนา
กลาง วัน n. day time.
วรรณะ n. (1) *see* พรรณ (2) wound, cut, stab, bruise.
วรรณนา *see* พรรณนา
วัณณิพก n. beggar.
วัน ตัว, วัน เกิด n. birth-day.
วันทนา, วันทา v. to salute, to bow, to pay homage.
วัน นี้ adv. to-day.
วันาวัน, วันนาสณฑ์ n. jungle, forest, wood.
วัน หน้า n. next day, in the future.
วันเพ็ญ n. full moon.
วัน พระ n. Siamese sacred day.
วัน สมภพ *see* วันเกิด

วัดถา adj. acquainted with.

หวัน ยิหวา (Malay) n, life, soul.

หวั่น v. to shake, to fear, to tremble, to be frightened.

วรรณโรค n. consumption, disease of the lungs.

วาน v. to ask help of.

วาน ซืน นี้ adv. the day before yesterday.

วาน นี้ adv. yesterday.

ว่าน n. plants belonging to the natural order Iridaceae.

หว่าน v. to sow.

วิญญา,วิญญาณ n. intelligence, soul, knowledge, life, conscience.

วิ่น, หวิ่น adj. torn to pieces, split, rent.

วุ่น v. to be very busy, to be naughty, to take other people's duties as one's own, to make a disturbance.

วุ่น วาย n. trouble, disturbance, tumult.

วุ้น n. jelly.

วุ้น เส้น n. vermicelli.

เวน v. to give up, to give the work to others, to pay damages.

เวนไตย n. offspring of the garuda bird. or roc ;

เวร n. work in rotation, trouble, sin, adj. unfortunate, unlucky.

ทำเวร v. to do harm.

ผูก เวร, จอง เวร v. to revenge, to be revenged.

ถูก เวร v. to serve in turn, to serve in rotation.

เว้น v. not to count, to exempt; prep, except, not reckoning adj. free from.

เว้น แต่ con. unless; prep. except.

เว้น เสีย v. to keep aside, not to take into account, to leave off.

แว่น n. bit, piece, round flat piece; d.p. of round and flat pieces.

แว่น ตา n. spectacles, eye-glasses.

แว่น ฟ้า n. talisman, amulet.

แว่น แคว้น n. district, county, boundary.

แหวน n. ring.

วอน v. to beg, to implore, to ask.

ว่อน v. to roam, to wander about, to fly about, to soar.

เวียน v. to whirl, to turn.

เวียน เทียน n. ceremony of passing lighted candles from hand to hand.

เวียน ศีรษะ n. giddiness.

แม่ วบ § 6. P. FINAL.

วับ, วับ วาบ v. to flutter, to flicker, to flash.

วาบ v. (1) to blaze, to burst into light, (2) to be conscious of.

วาบ แวบ — n. light appearing at brief intervals, flashing of light.

วิปร์ — n. a name of Brahma.

วุบ, วูบ — v. to blaze up and disappear suddenly ; n. flaring, flaming.

แม่ วม — § 7. M. FINAL.

วาม, วาม แวม — adj. glittering, sparkling, palpitating, growing bright.

หวาม — adj. startled, terrible, terrified, frightened.

แวม ๆ — adj. twinkling, flashing.

แม่ เวย — § 8. DIPHTHONGS. FINAL.

วัย — adj. (1) ruined, destroyed, (2) grown up.

เหวย — int. of encouragement.

เวยยาวัจกร — n. service performed by a pupil to the priest.

วัยวะ — n. body, organ, limb, skeleton.

วาย — v. to be finished, to be diminishing to die ; adj. all finished.

วาย ชนม์
วาย ชีพ
วาย ปราณ
วาย วอด
} v. to die, to be extinguished.

ว่าย ทรวง	v. to beat the breast.
ว่าย น้ำ	v. to swim.
ว้าย	(int.) shrieking of women.
หวาย	n. rattan.
วาว, วาว แวว	adj. sparkling, shining.
ว่าว	n. kite.
หวิว	adj. (1) light, not heavy. (2) weary, fatigued.
แวว	n. circle, loops, shining spots on peacock's tail feathers.
มี แวว	adj. intelligent, clever.
แว่ว	adj. indistinct, not clear ; v. to seem to hear.
เวียว	v. to snare.
โวย, โวยวาย	(int.) calling attention, v. to call for help in time of danger.
เวี่ย	v. to listen, to hear.
วัว	n. ox, cow, bull,
วัว ควาย	n. cattle.
วัว ตัว ผู้	n. ox, bull.
วัว ตัว เมีย	n. cow.
วัว หมัน	n. heifer.
แวะ	v. to call at, to pay a call, to turn aside, to stop in one's course.
แหวะ	v. to cut, to split, to enlarge, to make an opening ; n. to vomit (of children).

ศ

ศ	S. a high class consonant.
‖ ศอ	n. neck.
ศกล	n. (1) part, portion, section (2) shell.
ศตปัตตร์	n. a species of lotus.
ศะตะรัศมี	n. sun.
ศะมะถะ	*see* สะมะถะ
ศะยะ	v. to sleep.
ศะระ, ศะรางค์	*see* สร
ศราพก, ศราวก	n. disciple, one who listens to the preacher.
ศะละ	n. quills of the porcupine.
ศศิธร	n. moon.
เศลษม์	*see* เสลด
ศวาน	n. wolf.
ศาขา	n. branch, bough.
ศาฏก	*see* สาฏก
ศาลา, ศาลาลัย	n. rest house, open pavilion.
ศาลาว่าการ	n. central office.
ศิขร	n. peak, point, top, mountain.
ศิลป	n. knowledge, art.
ศิริ, ศรี	adj. handsome, beautiful, graceful.

‖ พระศรี	n. betel nut.
ศิลา	*see* สิลา
ศิโรตม์, ศิรษะ,	n. head.
ศิลุจย์	n. mountain.
ศิวะ, ศรีกัณฐ์ ศรีบดี	Siva, a Hindoo deity.
ศิวะโมกษ์	n. Nirvana.
ศิวาไลย	n. Nirvana.
ศึวิกา	*see* วถ
ศรีสวัสดิ์	adj. flourishing, prosperous.
ศรีรระวิทยา ศริระศาตร	n. physiology, anutamy.
ศรีสังข์กร	n. a name of Vishnu, a Hindoo deity.
ศรีวิโรจ	adj. bright, brilliant, radiant.
‖ ศรีสุณ	n. daughter in law.
ศรีสากยมุนี	n. a name of Gautama the Buddha.
ศุขี, ศุขะ	n. happiness.
ศุดี	*see* ศิวะ
เศวตีภา์	n. white elephant.
ไศล, เศลา	n. rock, hill.

โศกาลัย	v. to be sorrowful. to be worried and anxious.
โศภา, โศภณ	adj. pretty, beautiful.
เศร้า	adj. sorrowful, sad, faded, grieved.
ศก	(1) suffix meaning date, era or year (2) top knot, hair of the King.
ศกกันต์	v. to dress the hair, to shave; n. tonsure.
ศักดิ์	n. (1) power, influence, dignity, rank, (2) spear.
ศักดินา	n. measure of a person's rank.
ศักราช	n. Siamese era. era.
ศักรินทร์	n. a name of Indra.
ศึก	n. war, warfare.
ข้า ศึก	n. enemy, foe.
ไส้ ศึก	n. traiter, spy.
ศึกษา	v. to learn, to practise, to study, to seek information ; n. education.
ศุกร์ (ดาวพระ)	n. Venus.
ศุกร์ (วัน)	n. Friday.
ศุข	adj. happy, healthy.
ศุข สะบาย	n. happiness, contentment.
เศก	v. to pronounce a charm, to sprinkle, to cast a spell.
โศก, โศกสัลย์	adj. sad, sorrowful, grieved.

โศรก	n. pain, anguish.
ศอก	n. Siamese measure of twenty four inches one quarter of a wah, cubit.
เศิก	n. enemy, foe. *see* ศึก
ศงกา, ศังกา	adj. fearful, terrible, dangerous.
ศฤงค์	n. horn, peak, top.
ศฤงคาร / ศฤงฆาร	n. (1) property, wealth, (2) things pertaining to servants.
ศัสตรา	n. sharp weapons.
ศัตรุ, ศัตรู	n. *see* สัตรู
ศรัทธา	n. faith, belief.
ศาสตรา, ศาสตร์	n. sacred book, scriptures, bible, [*see* สาตรา
ศาสดา	n. teacher, tutor.
ศารท	n. the season between the rainy season and winter, autumn.
ศิต	adj. numbed, benumbed.
ศิษย์	n. pupil, disciple.
เศศ, เศษ	n. fraction, remainder, numerator. adv. in numerical expressions, at-least, rather more.
เศรษฐี, เศรฐี	n. rich man, millionaire.
โศรต	n. (1) ear (2) opening.
ศัลย์	n. arrow, missile.

ศานต์ n. happiness, health.

ศาล n. court of justice, tribunal, (2) small wooden shrine for the tutelary genius of a house.

ศาลเจ้า n. Chinese temple.

ศาลฎีกา n. Supreme Court.

ศาล ต่างประเทศ n. International Court.

ศาล โปริสภา n. Magistrate's Court.

ศาล พระราชอาญา n. Criminal Court.

ศาล แพ่ง n. Civil Court.

ศาล อุทรณ์ n. Appeal Court.

ศิลปศาสตร์ / ศิลปสาตร์ } n. knowledge, art, skill.

ศีล n. piety, religious observances, rules of conduct.

ศุลก์ n. tax, tribute.

ศุลกากร (กรม) n. Custom House.

ศล n. pointed or sharp weapon.

เศียร n. head.

ศพ n. dead body, corpse.

การ ศพ n. cremation, funeral.

ศัปท v. to curse, to revile.

ศัพท์ n. noise, sound, voice.

ศุภ adj. fine, superior.

|| ศุภอักษร n. letter of the suzereign to the sovereign.

ศม พต n. things prepared for a journey, luggage, baggage.

ศรม adj. silent, quiet, solitary.

ศัยยา v. to sleep.

ษ

ษ S. a high class consonant.

ษัษฏี adj. sixty.

ษัษฐะ adj. sixth, six in number.

โษฬศ adj. sixteen.

ษณฑ n. bull.

โษฏ adj. sixty.

ส

แม่ ส สา § 1. VOWELS FINAL.

ส S. a high class consonant.

สอ *see* ศย

สอพลอ v. to make acquaintance, to flatter.

สรชาติ	adj. of noble family, high born.
สรเลข	n. caligraphy.
สรพิษ	n. (1) poison, (2) snake.
ส่อ	v. to show, to indicate.
สะกอ	adj. white, young.
สะตอ	n. a kind of tree(*Melia aradirachta*)
สมอ	n. (1) anchor, (2) gall nut-tree.
สะกร้อ	n. a kind of tree.
สะสะนาน	v. to parade elephants.
สะตะ	adj. one hundred.
สะถะบดี	n. carpenter.
สนะ	n. tailor.
สะผะ	n. hoof.
สะมะณะ	n. ascetic priest.
สะมะถะ	n. tranquillity, quietude. self-denial.
สะมะณาจาริย์	n. priest, who is a teacher.
สะมะโท	adj. drunken.
สยะแสยง	adj ugly, horrible.
สระ	v. to wash ; n. (1) pond ; (2) vowel.
สรณไตร	The Three Refuges. Buddhist profession of faith, creed.
สระณะ	*see* สระณัง

สระณาคม n. remembrance, recollection.

สระพู *see* ตีกุแก

สระภู n. name of a river.

สระแหน่ n. pepper-mint.

สะระณัง n. refuge, asylum, protector, patron.

สระเสิญ *see* สรรเสริญ

สะระบับ n. a kind of embroidered cloth, brocade.

สระแก้ว n. tank, reservoir.

สละ v. to let go, to cast off.

สละสลวย adv. fluently. adj. splendid.

สะละวน v. to be occupied with, to be attentive to ; adj. uneasy, harassed.

สะ n. floating weed.

สะวะนา, สะวะนัง v. to hear, to listen.

สะวะภาพ n. nature, self existence.

สะกา n. dice, draughts.

สะการะ n. (1) offerings, (2) flowers.

สะขา n. friends, relations.

สะดายุ n. large eagle.

สะถาปนา v. to build, to repair, to establish.

สถาพร, สถาวร *see* ถาม

สวามิ	v. to love, to accompany faithfully, to join in the party.
สะภา	n. a meeting for consultation, conference, society.
สะภาวะ	n. nature. state of existence.
สะมา	n. pardon.
ขอ สะมา	v. to beg pardon.
เครื่อง สะมา	v. expiatory offerings.
สะมาธ	v. to sit in meditation.
สะมาชิก	n. member of a club.
สะมาบัติ	v. to behave devoutly.
สะมาโทษ	v. to beg pardon.
สมาจาร	v. to behave.
สะมาทาน	v. to observe strictly, to keep strictly.
สะมาหาร	v. to prepare food, to collect victuals, to forage.
สะมาคม	n. society, association ; v. to associate.
สถาตัน	n. typhoon.
สราพก	*see* สาวก
สวา	n. monkey.
สวามี	n. *see* สามี
สวามิภักดิ์	v. to capitulate, to surrender ; adj. usable.
สง่า	adj. majestic, stately.

สะบ้า	n. (1) ball, marble, (2) knee cap, (3) a kind of tree.
สะติ	n. mind, thought, wit.
สะติปัญญา	n. wisdom, intelligence.
สะติ เสีย	adj. lunatic. mad, insensible.
สสิธร	*see* ศศิธร
สมี	n. a kind of tree ; n. priest under trial for a crime
สะดือ	n. navel.
สะดือ ทะเล	n. whirl-pool.
สะดือ	n. (1) a kind of fruit-tree, (2) a kind of bird.
สะกุณา	n. bird.
สะกุณี	n. hen bird.
สะกุโณ	n. cock-bird.
สะตุ	v. to bleach, to dry.
สมุห์	n. troop, regiment.
สมุหนายก	n. chief minister.
สมุห์บาญชี	n. chief clerk, comptroller--general
สะตู	(English.) n. stew, hash, ragout, fricassee.
สะบู่	n. soap.
เสนห, เสนหา เสน่ห์, เสน่หา	n. love philtre, love ; v. to love, to desire.

เสว	adv. to-morrow.
สะแก	n. ivory ball, a kind of tree ; (camb) dog.
แสม	n. a kind of tree growing near the sea used for fire-wood.
สะไบ	n. scarf, sash worn by women.
สะใภ้	n. female relatives of the wife.
ไสด	n. mountain ; v. to slip.
ไสว	adj. tall, large, abundant.
โสน	n. a kind of tree.
สโมธาน	v. to assemble, to call a meeting.
สโมสร	n. club, association, assemblage,
สเดา	n. a kind of tree.
เสน่า	n. spear, lance
เสถา	adj. tall, high.
เสถา สถ่าง	adj. crowded, dense.
สดำ	adj. right, right hand side.
สะทก สท้าน	adj. shivering, shuddering.
สะบัก	n. shoulder.
สะบัก สะบอม	adj. very ill, worn out, knocked up.
สะบัก จม	n. strain or sprain in the shoulder.
สะภัก, สะพัก	n. blanket, v. to hang.

สมัค, สมรรค v. to volunteer, to agree. adj. agreeable to.

สมัค สมา v. to beg pardon.

สลัก v. to carve, to chase ; n. bolt.

สลัก สำคัญ adj. important.

สะภาค n. equal part.

สลาก *see* ฉลาก

สอึก v. to hiccough.

สอึก สอื้น v. to sob.

สนุก adj. pleasurable, pleasant.

สนุก สนาน adj. cheerful, cheery, agreeable, amusing.

สมุก n. small box made of plaited bamboo

สรก n. town.

สรุก เกรา n. peasant.

สะแบก n. skin, hide.

แสรก *see* สาแหรก

สะแอก adv. (Cambodian), to-morrow.

สดวก adv. safely, easily, in safety.

เสสือก สดน v. to speak hurriedly, to conceal.

สบง n. priest's nether garment.

สะพรั่ง adj. plentiful, fruitful, abundant.

สะพรั่ง พร้อม adv. in every respect, together.

สะกาง v. to make a vow.

สะตางค์ n. one hundredth part of a tical, cent.

สวาง n. ghost.

สะสาง v. to comb out the hair, to make tidy.

สะอาง *see* สำอาง

สว่าง adj. bright, shining.

สมิง n. Peguan title of honour.

สมิง คลา (ทับ) n. poisonous marine snake.

สวิง n. hand-net.

สวิง สวาย adj. thirsty, ill, sick.

สร้อง n. gold chain worn diagonally acroos the breast.

สะดึง n. frame of a cradle, embroidery frame.

สลึง n. a quarter of a tical, sixteen atts.

สดุ้ง v. to be startled, to be frightened.

แสนง n. horn.

แสดง v. to tell, to explain, to show. [*see* สำแดง]

แสดงความมายัง v. to inform, yours truly (in correspondence).

แสยง, สยอง, สยด, สยอน } v. to fear, adj. having one's hair standing on end; n. extreme terror

แสลง adj. noxious, unwholesome, hurtful.

แสวง v. to find, to seek.

โสมง adj. prow of a boat.

สนอง v. to answer, to do a favour, to be grateful; n. socket.

สนองไต n. (Cambodian) stick used for scratching the back.

สมอง n. brain.

สะเดียง n. clothes-line.

สะเบียง n. provision, provender.

เสลี่ยง n. palanquin of the king.

สะกด v. to restrain, to keep in; n. final consonant.

หมอ สะกด n. magician.

ลูก สะกด n. head-amulets.

สะกด รอย v. to track, to follow, to dog.

สะบถ v. to swear upon oath; n. oath.

สลด adj. sad; v. to be sad.

สกัด v. to chisel, to cut off a person's retreat, to hinder, to cut across a person's track, to take the words out of a person's mouth.

ไม้ สะกัด n. press.

เหล็ก สะกัด n. chisel.

ด้าน สะกัด n. shorter side of an oblong.

สงัด adj. silent, quiet.

สนัด adv. much, clearly, tightly.

โต สนัด adj. very big.

แตก สนัด adj. greatly damaged.

สนัด เท้า adj. clever with the feet.

สะบัด v. to shake, to brush off.

สะบัด สะบิ้ง adj. shifty, unreliable ; n. turn coat.

สะบัดดี สะบัดร้าย n. intermittent changes in the course of illness.

สะบัดลุกสะบัดนั่ง adj. restless, agitated, fidgetty.

สบัด ร้อน
สะบัด หนาว } v. to be feverish.

สะพัด v. to surround, to enclose on all sides.

สะพาย v. to sling over the shoulder.

สะมัด adj. prepared, ready mixed.

สมรรถ *see* สามารถ

สลัด v. to throw away ; n. pirate.

สลัดได n. a kind of tree (*Euphorbia antiquorum*).

สวัสดิ์ n. happiness, prosperity.

สวัสดิ ประวัติ to live happily, to live in ease.

สหัสส adj. one thousand.

สหัสสเนตร n. a thousand eyes, name of Indra.

สะกาศ	prep. near, close to.
สมาด	n. Muhammadan priest.
สลาด	n. a kind of fish.
สวาด	n. thorny plant.
สวาท	n. row, line, series.
สวาสดิ์	v. to love, to be pleasant; n. name of a star.
สอาด	adj. clean, neat, tidy.
สะกิด	v. to nudge, to attract attention.
สถิตย์	v. to settle, to set firmly, to seat.
สนิท	adj. (1) friendly, (2) fast; adv. closely
ทำ เปน สนิท	v. to pretend to be friendly.
สลิด	n. (1) a kind of fish, (2) a species of plant.
สอิด สะอิด สะเอียน	v. to refuse, to have qualms, to be disgusted, to be squeamish.
สดุด	v. to knock against with the foot, to trip up.
สมุฏฐาน	n. origin, source, cause.
สมุด	n. book, exercise book,
สมุจเฉทปหาน	v. to separate entirely, to be absolute. n. extirpation.
สมุดบาญชี	n. ledger.
สมุท	n. sea, ocean.

สมุทย์, สมุทัย n. beginning, source.

สะเก็ด n. (1) splinters of wood (2) cicatrix.

เสด็จ pro. referring to royality; v. to come, to go (of Royalty). n. Prince.

เสด็ด v. to draw water, to dry.

เสม็ด n. (1) a kind of tree (2) a turtle.

เสลด n. phlegm, mucus.

เสวตร์ adj. white.

สะโรช n. lotus.

สลอด n. croton.

เสนียด n. (1) a kind of medicinal tree, (2) wickedness, (3) comb; adj. troublesome.

สกนธ์ n. body.

สกล n. all things, every thing; adj. all. general.

สถน n. breast, nipple.

สถล n. land.

สถลมารค n. road, track (by land).

สถน adj. crooked, wriggling.

สกรรจ์ *see* ฉกรรจ์

สมัญญา n. name.

สมัน n. deer, stag.

สะมันต์ adj. equal.

สวรรค์ n. heaven.

สวรรยา	n. Royal property.
สวรรคต	v. to die (of the King).
สนั่น	adj. loud, thundrous.
สบั้น	v. to be broken to pieces ; n. part.
สพั้น	n. (1)a kind of disease. (2)brass, copper
สะการ	v. to make offerings, to pay respect to.
สะคราญ	n. beautiful maid ; adj. beautiful, fine.
สถาน, สฐาน	n. place, situation.
สนาน	v. to bathe, to wash.
สะพาน	n. bridge.
สมาน	v to join, to mend.
สราญ	*see* สำราญ
สราญรมณ์	n. pleasure, *see* สำราญ.
สง้าน	adj. tall, high, lofty.
สว่าน	n. drill ; v. to gasp, to pant.
สะค้าน	n. a kind of creeping plant.
สะกุณ, สะกุณะ	n. bird.
สกุณโปดก	n. young bird.
สกุณโกญจ์	n. a species of bird.
สะกุณบก	n. skylark.
สกุณจาป	n. young birds.

สกุด, สกุด	adj. fat, gross, low, bad.
สมุน	n. attap leaves sewn together for thatching.
ลูก สมุน	n. student, scholar.
สมุนไพร	n. medicinal plants in general.
สมุด แว้ง	n. a medicinal plant.
สนุ่น	n. aquatic plants.
สกุล	adj. well-born, of good family, noble
สกร	adj. crowd, collection, multitude.
สมร	n. beautiful woman, belle.
สมรภูมิ	n. battle field.
สถอน	adj. much, many, several.
สถวน	n. a tree.
สะท้อน	v. to ricochet, to rebound.
สงวน,	v. to be sparing, to keep, to take care of.
สมวน	n- a species of insect.
เสถียร	adj. firm, steadfast, lasting, enduring
เสมียน	n. clerk, secretary.
เสวียน	n. frame of rattan for holding a rice pot.
สะเทือน	v. to shake, to quiver.
เสมือน	adj. like, resembling.
สะเทิน, สะเทิ้น	v.(1)to be ashamed,(2)to walk,to start

สงบ	v. to be quiet, to be tranquil. adj. calm, peaceful.
สงบ สงคราม	v. to be in peace after war.
สงบ หาย	v. to come to an end, to be finished.
สยบ	v. to let the head drop.
สลบ	v. to faint, to swoon.
สดับ	v. to hear, to listen.
สนับ	n. sewing pad.
สนับ เพลา	n. (1) light underdrawers, (2) trousers
สลับ	v. to mix, to shuffle.
สะภาพ	*see* สะภาะ
สะวาบ, สวาบ	n. belly (of cattle).
สถูป	n. pagoda, elevated place.
สรุป	v. to unite, to add, to join ; adj. included.
สฤบ	n. small war vessel.
สดมภ์	n. post, column; adv. by the help of witchcraft.
สนม	n. attendants in the Palace, wives of the King.
สะสม	v. to mix, to store up.
สะดัมภ์	*see* สดมภ์
สะธรรม	adj. devout, holy.
สยัมภูวญาณ	n. knowledge of Buddha.

สยัมภู, สยุมภู n. genius, self-knowledge

สยมภูวญาณ(พระ) Siva, a Hindoo deity.

สนาม n. courtyard, open place, arena, race track, common.

สนาม หญ้า n. grass lawn, playing field, lawn, yard.

สนาม รบ n. battle-field.

สนาม เพลาะ n. breast-work, trench.

สยาม n. Siam.

สยาม วิชิต n. frontier of Siam

ชาว สยาม n. Siamese.

สยามุปสดัมภ์ n. supporter of Siam.

สนิม n. rust.

สนิมกาฬ(พระ) a name of Vishnu, a Hindoo diety.

สยุมพร n. betrothel ceremony, permission to choose a husband.

สนอม *see* สงวน

เสงี่ยม adj. well-behaved, modest.

สเบย adj. content, healthy, well, happy.

|| เสวย v. to eat (of the King,) to enjoy.

เสวยราชสมบัติ v. to rule, to govern, to reign.

สมัย n. time, occasion.

สบาย adj. well, happy, healthy.

ตาม สบาย adj. according to one's wish.

สบาย ดี quite well, thank you.

สบาย ดี หรือ ? int. of salutation. How do you do ?

สถาย adj. split, cleft, opened.

สวาย n. a kind of fresh water fish.

สหาย n. friend, comrade.

สอาย n. fume, reek, smoke.

สลวย adj. well-done, well made up, (2) waving of trees.

แสยะ v. to snarl, to show the teeth.

สะเดาะ v. to work by magic.

สะเดาะ เคราะห์ v. to avert by magic.

เสนาะ adj. sweet, nice ; adv. lovely.

สลัว adj. rather dull.

เสนอ v. (1) to report to a superior, (2) outstrip, to overtake, (3) to recommend, (4) to intercede for.

เสมอ adj. equal, even level ; adv. always.

เสมอ ไหน v. to bet on, to lay a wager.

สะเอว n. loin, waist.

สะเออะ หน้า v. to interrupt a person's speech, to break in on a conversation.

สา กะใจ int. serve him right.

สาขภัญช์ n. bough or branch that ought to be pruned down.

สาคเรศ n. large body of water, ocean, sea.

สาขยาย v. to learn by heart, to revise.

สาระ adj. important.

สาระพาเฮโล v. to shout in unison when dragging a heavy weight ; n. chanty.

สาระถี n. driver, coachman.

สาระภี n. scented flower.

สาระแน v. to tell without being asked.

สาระทุกข์ n. calamities, afflictions.

สาระโกก n. hooligan, rowdy, rough, scoundrel

สาระพัด n. every thing. all things.

สาระวัด n. police officer, inspector.

สาระบาด *see* สันนิบาต

สารศาตร, สารสาสตร n. book of knowledge.

สาระพิษ n. poisonous snake.

สาระวด,สาละวด *see* สะละวน

สาระบาน n. prefix, index, list.

สาระบาญชี n. catalogue.

สาระวอน v. to ask for, to beg.

สาระบบ n. account, register, list.

สาระภาพ v. to confess one's fault, to acknowledge.

สาวะณะ n. fifth month of the Buddhist calendar, ninth month of the old Siamese [calendar.

สาขา n. branch.

สาธารณะ adj. common, universal.

สารา n. letter, love letter.

สาลาลัย n. refuge, resting place.

สามิภักดิ์ v. to volunteer, to assist.

สามิโก n. master, commander.

สามีนี n. wife.

สาลิกา n. a kind of bird, mina bird.

สามี n. husband, owner.

สามีจิกรรม์ v. to be great through eloquence.

สารี n. traveller.

สารีริกะธาตุ n. Buddhist relics.

สาลี n. wheat, cereals.

สาลี n. (1) timber cart, (2) apple.

สาธุ int. so be it, it is well, all right.

สานุศิษย์ n. pupil, student.

สาคู n. sago.

สาลู n. white cloth of good quality.

สาเก n. bread fruit.

สาเร่ n. vagabond.

สาไถย adj. showy, boastful.

สาฏก n. rough cloth.

สาธก v. to accomplish, to fulfil.

สาวก n. disciples of Buddha, one who believes, teachable person.

สามัคคี, สามรรคี v. to associate, n. concord, harmony

สาแหรก n. framework of light sticks and strings for carrying objects.

สาหัส, สาโหด adj. cruel, fierce, severe.

สามารถ v. to be bold, to dare, to enable.

สาเรศ *see* สาธา

สาเหตุ n. cause of quarrel, provocation.

สาโรช *see* สะโรช

สากล adj. whole, all, spreading out.

สาชล n. great river.

สามนต์ name of a King.

สามัญ, สามันย์ adj. general, ordinary, common, usual.

สายัณห์ n. sunset, evening.

สาวันมาศ *see* สาวะณะ

สาบาล v. to swear, to make oath.

สาทาน adj. bad, wicked ; v. to possess.

สาธารณ์ adj. general, common.

สามาร adj. bad, wicked.

สามานย์ *see* สามัญ

สาคร n. ocean, sea.

สาธร, สาทร adj. excellent, useful, advantageous.

สารูป adj. suitable, fit, well conducted.

สาภิมท์ adj. cheerful, merry, lively.

สาหร่าย n. (1) aquatic plant, (2) trepang beche-de-mer.

สา่ n. dregs of liquor.

สา้ adj. numb, benumbed.

สินะ int. come along.

สิกา *see* สิกา

สิมา *see* สิมา

สิลา n. pebbles, stone.

สิวา adj. happy, pleasant.

สิวาลัย n. happy land.

สิวาสาตร์ n. Brahmin ceremony of swinging lanterns.

สิริ adj. all, together, whole.

สิขี n. (1) flame, (2) peacock.

สิเนหะ n. *see* สเนหา

สิโนทก n. clear water.

สิโรรศ n. (1) hand, (2) glory.

สิเนรุ n. fabulous mountain, Meru.

สิโลก n. song, poetry.

สิริง n. small snake.

สินิท adj. near, close.

สิโรฒม์ n. head.

สี n. colour. v. to grind.

สีซอ v. to play the fiddle ; n. fiddle.

สีดอ n. tuskless elephant,

สีขรินทร์, สีขร n. mountain.

สีกา n. woman (priest's word).

สีมา n. boundary, border.

สีวิกา n. palanquin for princes.

สีวิกากาญจน์ n. palanquin made of gold.

สีมือ *see* ฝีมือ

สีโห n. lion.

สีสำราญ n. name of a gate in the Palace, entrance to the women's quarter.

สีปาก n. (1) lips, *see* ฝีปาก, (2) speech, conversation.

สีสุก n. garden bamboo, [*Bambusa Arundinacea*]. adj. bright, light.

สีสง n. river fish.

สีข้าง n. flank, side.

สีสด adj. bright red.

สีผัด n. winnowing fan.

สีเสียด n. a kind of tree, the sap of which is dried and eaten with betel nut, catechu.

สีลม n. wind-mill.

สีพาย n. *see* ฝีพาย

สี่ adj. four.

ที่สี่ adj. fourth.

สี่หน adj. four fold, four times.

สี่สิบ adj. forty.

สื่อ n. introducer, go between, pimp, bawd.

สุ adj. good

สุคะติ adj. happy path, pleasant path.

สุประดิษฐ adj. well decorated ; n. a species of elephant.

สุภะ adj. pretty, beautiful.

สุภะวดี n. orator, rhetorician.

สุระ adj. strong, bold.

สุรเชฐ n. a name of Brahma.

สุรชาติ n. superior race; adj. of high birth.

สุวะภาพ *see* เสาภาพ

สุวะคนธ์ n. scented flower.

สุชาดา n. name of the wife of Indra.

สุดา n. fine woman, beauty.

สุธา n. earth.; adj. sweet.

สุนาวะการ n. hearing.

สุภาวะ, สุภาพ adj. modest, mild, gentle, humble.

||สุธารศ n. tea, water.

สุภา n. officials, judge.

สุภาสิต n. proverb, wise saying.

สุภาพาด n. singer.

สุมาลี n. (1) beautiful flower, (2) beauty.

สุมามาลย์ n. (1) beautiful garland of flowers, bouquet, (2) beauty, belle.

สุรา n. spirits, liquor, alcoholic liquor, and *see* สุระ

สุราบาด n. spirit, liquor, alcoholic liquor.

สุราไลย n. abode of Indra.

สุรารักษ์ n. forest spirit, sylvan deity, fairy, nymph.

สุจิ adj. clean, pure, bright.

สุนี n. flash of lightning.

|| สุณิสา n. daughter in law.

สุริยะ, สุริยา
สุริยาโลก } n. sun.

สุริยวงษ์ n. descendant of the sun, a title of the highest nobility.

สุริยคาฬ,
สุริยคราฬ } n. eclipse of the sun.

สุริยาตร์ n. daily course of the sun.

สุริยน, สุริยัน n. the sun.

สุริเยนทร์ n. the sun, angel of the sun,

สุริฉาย n. sunlight.

สุวิมล adj. pure, clean, bright.

สุกรี n. sow.

สุขุมาล adj. soft, precious, superior.

สุสุ n. child, pupil.

สุเมธา n. wisdom, sage, learned man.

สุนัข n. dog.

สุนัขป่า n. wolf.

สุนัขจิ้งจอก n. fox.

สุโนก n. bird.

สุบงกช n. lotus.

สุหร่งราม n. brilliancy, glitter,.

สุรางค์ n. maiden, handmaid of the angels.

สุคต n. a name of the Buddha.

สุนัต n. circumcision.

สุทัศน์ *see* สุทรรศน์

สุนัศ v. to hear, to listen.

สุรัสวดี n. muster-roll.

สุทรรศน์ adj. fine, beautiful; n. (1) abode of Indra, (2) name of a mountain.

สุเมข *see* สุเมธา

สุคนธ์ n. perfume, scent.

สุทนต์ n. fine teeth; adj. having been trained well.

สุชล n. tears.

สุบรรณ n. fabulous eagle of immense size, roc. *see* ครุฑ

สุพรรณ์, สุวรรณ์ n. gold; adj. golden.

||สุพรรณ ศรี n. small spittoon.

||สุพรรณ ภิงคาร n. goblet.

||สุพรรณภาชน์ n. gold tray

||สุพรรณราช n. large spittoon.

||สุพรรณบัตร n. golden engraved tablet.

สุวาณ	n. dog.
สุบิน	v. to dream, to sleep.
สุเมรุ	n. the Mountain Meru.
สุกร	n. pig, swine.
สุคริพ	n. name of a monkey, Sugrib, a Hindoo deity.
สุรัมบดี	n. a name of Indra.
สุขุม	adj. soft, fine.
สู	pro. you.
สูปะ	n. food.
สู่	prep. to
สู่รู้	adj. officious; interfering.
สู้	v. to fight, to oppose, to resist.
ไม่สู้	adv. not very.
เส	(1) to turn aside, to call at.
เสวก, เสวกา	n. courtier, followers, attendants.
เสวกามาตย์	n. high class officials.
เสวนา	v. to make friends.
เสนา	n. high official, grandee.
เสนาบดี	n. commander of the army, now used as a title of a minister of state.
เสนามาตย์	n. courtiers.

เสนานนท์	an official litle.
เสนามนตรี	n. high officials.
เสภา	n. solo singing.
เสมา	n. (1) ornament, medallion worn by children, (2) boundary, mark of a temple, machicolations of a wall.
เสลา	n. *see* สิลา
เสลาปัตพี	n. marble floor.
เสฐี	n. rich man (*see* เสรฐิ,)
เสเพล	adj. dishonest.
เสนี	n. officials.
เสตุ	n. bridge, causeway.
เสโท	n. sweat, perspiration.
เสโลห์	n. armour, harness.
เสนางคนิกร	n. Royal suite.
เสรสรวล	*see* สรวล
แสงอน	adj. coquettish.
แส่	v. to seek occasion, to ask provocation, to look for trouble.
แส้	*see* แซ่
ใส	adj. clear, bright, pure.
ใส่	v. to put, to place, to wear, to clothe, to put on.

ใส่ ใจ	v. to attend to, to be careful.
ใส่ ความ	v. to accuse on a false charge, to being a false accusation.
ใส่ เสื้อ	v. to dress.
ไส	v. (1) to push, (2) to repose.
ไส คอ	v. to inform quickly.
ไสยา, ไสยาศน์	v. to sleep.
ไสยาศน์, ที่ ไสยาศน์	n. bed.
ไสยสาตร์	n. Brahminical rites and art (as opposed to Buddhist)
ไส กบ	v. to plane wood.
ไส้	n. bowels, entrails.
ไส้ ศึก	n. traitor, secret enemy.
ไส้ กรอก	n. sausage.
ไส้ ตัน	n. small salt water fish.
ไส้ เดือน	n. worm.
ไส้ เลื่อน	n. hernia, rupture.
โสพะ	v. to have a swelling.
โสกา, โสกี	v. to lament, to cry ; adj. sad, sorrowful.
โสกาลัย	adj. worried, anxious.
โสดา, โสดาบัน	n. holy, sanctified.
โสภา, โสภี, โสภณ	adj. fine, beautiful, handsome.

|| โสณี n. hips.

โสโครก adj. foul, dirty; n. (1) rubbish, garbage (2) rapid.

โสเพณี n. harlot, courtesan.

โสกันต์ n. top-knot-cutting, tonsure. (of Princes).

โสกันทิกะ n. a large number denoted by one followed by ninety one ciphers.

โสฬศ adj. sixteen; n. 1/16 of a *tuang*. half of an att.

โสหุ้ย n. expense.

เสา n. post, pillar, *see* สำเนา.

เสาร์ (พระ) n. Saturn.

วัน เสาร์ n. Saturday.

เสา กระโดง n. mast of a ship.

เสา ประโคน n. boundary mark.

เสาวะ adj. good, nice, pretty, fine, beautiful.

เสาวภา adj. pretty, beautiful.

เสาวะนี n. command of the Queen.

เสาวภาคย์ n. beautiful part.

เสาวะรศ n. scent, flavour, taste.

เสาวนิต n. command, order.

เสาวลักษณ์ adj. well proportioned, beautiful, pretty.

เสาวภาพ n. goodness.

เสา ธง	n. flagstaff.
เสา หัช	n. good natured people, friend.
เสา บั้น จั่น	n. crane, derrick.
เส่า	adv. stuttering with fear.
ส่ำ	adj. mixed up, much, confused.
ส่ำมะลอ	n. a kind of jack-fruit.
ส่ำมะเลเทเมา	v. to carouse in bad company, to associate with the wicked.
ส่ำมโน ครัว	n. population, census.
ส่ำภาระ	n. furniture, ornament.
ส่ำลี	n. cotton, wadding.
ส่ำเนา	n. rough copy, draft, abstract.
ส่ำเรา	v. to become convalescent.
ส่ำเภา	n. Chinese junk.
ส่ำราก	v. to scold, to chide.
ส่ำนัก	n. abode, resting place.
ส่ำลัก	adj. choking, asphyxiated, suffocated.
ส่ำนึก	v. (1) to think of, (2) to come to one's self, to recover consciousness, (3) to be conscious of one's faults.
ส่ำบุก ส่ำบัน	v. to work beyond one's strength.
ส่ำรอก	v. to vomit, to chew the cud.

ลำเหนียก	v. to notice.
ลำอาง	adj. clean, beautiful ; v. to dress.
ลำนึง	v. to be, to live.
ลำแดง	v. to show, to reveal, to indicate.
ลำแลง	*see* แสลง
ลำโรง	n. a kind of tree. (*Sterculia Foetida*)
ลำรอง	v. to prepare, to train.
ลำเนียง	n. voice, language, sound.
ลำเริง	adj. happy, joyful.
ลำผัศ	*see* สัมผัศ
ลำริด (ทอง)	n. alloy of brass and other metals.
ลำเร็จ	adj. finished, completed.
ลำรวจ	v. to examine, to explore, to survey.
ลำคัญ	adj. important, principal. chief.
เปน ลำคัญ	in witness of, as a guarantee of.
ลำคัญ ว่า	v. to guess, to conjecture, to seem.
ลำบั้น	n. small boat, sampan.
ลำราญ	adj. happy, joyful, enjoyable.
ลำนาน	v. to wash, to bathe.
ลำนาร	n. (1) message, letter, (2) voice.
ลำส่อน	adj. disorderly, heterogeneous, miscellaneous; n. tax on dramatic performances.

ลำนวน	n.(1)phrase, idiom, (2)evasion, subterfuge, sophistry.
ลำรวด	v. *see* สรวล
ลำทับ	v. to make repeated accusations.
ลำรับ	n. set, assortment, suit, d.p. of sets.
ลำหรับ	con. for, in order to, for the purpose of.
ลำหรับ กัน	adj. suited to.
ลำสาม	adj. wretched, foolish.
ลำรวม	v. to fit together, to make up, to be careful, to take care.
ลำหาว	n. a kind of vegetable ; adv. rudely, roughly.
ลำออย	adj. plausible, seductive, fawning.
ลำรวย	adj. beautiful pretty; n. fop, dandy, dude.
ลำ	n. collection, crowd, family, race, company.
ลำสม	v. to pile up, to accumulate, to heap up, to store up.

แม่ สก § 2. K. FINAL.

สกปรก	adj. dirty, foul, filthy.
สัก	v. to tattoo, to prod, to pierce ; n teak tree ; adv. at least, about.
สักระวา	n. a kind of poetry.
สักรบัพ	n. a story that is related about Indra.

สักขา n. rule, doctrine of a priest.

สัก หน้า v. to brand in the face.

สักพิกล adj. exempt on account of bodily infirmity.

สักขี, สักษี *see* สากขี สากษี

สักขี n. a kind of teak tree.

สักโก n. a name of Indra.

สักลาด n. woollen cloth, flannel, tweed.

สักสิทธิ์ adv. omnipotent, irresistible (of spells, and charms.)

สักโค n. heaven, paradise.

สาก n. (1) hardened skin, callosity, (2) pestle.

สากยบุตร์ n. king's relations whilst in the priesthood.

สากยมุนี n. a name of the Buddha.

สากขี, สากษี n. witness.

สิกขา *see* ศิกษา

สึก adj. worn out. *see* สำนึก

สุก adj. (1)ripe, cooked,(2)bright, shining

วัน สุก ดิบ n. the day before a ceremony.

สุกกรม n. wild tree with red fruit.

สุข *see* ศุข

เสก *see* เศก

เสว	n. learning, knowledge.
เสวบุคคล	n. sage, learned man.
แสก	v. to part, to divide.
นก แสก .	n. a bird of prey, hat-snatcher (*slang*)
เสือก	v. to push, to shove.

แม่ สง — § 3 Ng. FINAL.

สง	v. to raise, to take up, to shake off the dust, to bathe, to wash.
หมาก สง	n. ripe betel-nut.
สงฆ์, สังฆะ	n. priest, community of priests.
สงกา, สงไสย	v. to doubt, to mistrust.
สงกรานต์	n. solar new year festival.
สงสาร	v. to pity, to be sorry for.
สงคราม	n. war.
สงเคราะห์	v. to help, to assist, to aid; n. united action, unanimity.
ส่ง	v. to send, to escort, to see a person off, to conduct.
สังข์	n. conch shell; adj. white.
สังข์ทักษินาวัฏ	n. conch shells which have the spiral twisted to the right side.
สังข์อุตราวัฏ	n. conch shells which have the spiral twisted to the leftside.
สังค์	v. to be connected with, to have relations with.

สังกรณี n. a kind of medicinal plant.

สังกะสี n. zinc, galvanised iron, corrugated-iron.

สังกะตัง adj. confused, mixed, tangled.

สังกะวาด n. small river fish.

สังกา *see* สงกา

สังสารวัฏ n. continued existance, transmigration of souls.

สังขยา v. to count; n. (1) a kind of sweet cake made of sugar and eggs, (2) number, numeral.

สังคะหะ n. *see* สงเคราะห์

สังคายนาย v. to edit a book.

สังฆปาโมกข์ n. head priest, chief of priests.

สังฆะราช n. head priest, Bishop.

สังสกฤต n. Sanskrit.

สังฆาฏิ n. priest's clothes.

สังฆาราม n. place where the priests live.

สังขลิก n. fetters.

สังโยค n. contraction of a word, slurring of a word; adj. one upon the other.

สังกัด n. to set a boundary, to limit, to be in the service. *see* สะกัด

สังวัจฉะระ n. year.

สังวัธยาย v. to recite, to intone, to say by heart

สังวาศ v. to live together in peace, to cohabit, to copulate.

สังคีต n. musical instrument.

สังกาศ adj. like, similar.

สังเกตุ v. to recognise, to notice, to bear in mind, to observe.

สังเศ็รต n. offerings made to priests at funerals.

สังเวช n. *see* สมเพท

สังขาร n. everything that arises from a cause, (matter, body).

สังขารทุกข์ n. disease, illness, accident.

สังวาล n. gold chain.

สังหาร v. to kill, to destroy.

สังวร n. constraint.

สังหร v. to warn.

สังเวียน n. cock pit.

สังเขป n. summary, compendium; v. to abridge; adv. briefly, concisely.

สั่ง v. to order, to command, to tell.

สั่ง ขี้ มูก v. to blow the nose.

สั่งขาด v. to command positively.

สั่ง สอน v. to teach, to instruct.

สาง adv. near daybreak; adj. bright; v. to comb, to clean.

ผี สาง	n. demon, ghost.
สาง	v. to get better, to recover ; n. day break.
สร้าง	v. to build, to construct, to be made.
สิง	v. to live in.
สิงค์	n. horns of animals.
สิงห์	n. lion.
สิงหนาท	n. roar of lion, loud noise.
สิงหบัญชร	n. window of the King's palace.
สิงคาล	n. fox.
สิงหาคม	n. August.
สิง กดี	adj. noisy, tumultuous.
สิงห์ โต	n. lion, Chinese dragon.
สิงหาศน์	n. lion throne.
สิงหฬ	n. Ceylon.
สิงฆาร, สิงคาร	n. property, goods, provisions.
สิงขร	n. mountain.
สิ่ง, สิ่ง ของ	n. thing, goods, articles.
สิ่ง ใด	n. what, anything.
สึ่ง	*see* สิง
สุง สิง	adj. playful; v. to meddle with.
สูง	adj. tall, high, lofty.

เส็ง	v. to hold a clearance sale by auction, to get rid of.
เส็ง เคร็ง	n. worthless follow, wastrel ; adj. worst.
เส้ง	n. a plant with red blossom.
แสง	n. (1) light, rays, (2) ‖ sword.
‖แสง กันไกร	n. jaws.
‖แสง กรรบิด	n. betel knife, razor.
แสง สว่าง	n. sun-light, brilliancy.
‖ แสง สร	*see* ศร *or* สร
แส้ง	adj. purpose, wilfully.
สอง	adj. two.
ที่ สอง	adj. second.
สอง หน	adj. twice.
สอง ใจ	adj. doubtful, fickle, untrue.
ส่อง	v. to shine, to illuminate.
ส่อง กล้อง	v. to look through a telescope.
ส้อง	adv. to walk slowly ; n. dwelling.
ส้องสาธุการ	v. to praise, to thank.
ส้อง เสพย์	v. to cohabit, to accompany.
ส้อง สุม	v. to assemble.
สวง, สรวง	n. (1) offering (2) heaven, (3) angel fairy ; adj. tall, high, lofty.

แมน สรวง	n. heaven.
เสียง	n. sound, noise, voice, language.
เสี่ยง	v. to strike, to divide into pieces ; v. to tell, (int.) let it go.
เสี่ยง ทาย	n. oracle, omen, enigma, puzzle , v. to consult fortune tellers.

แม่ สด

§ 4. T. FINAL.

สด	adj. fresh, green, vivid, evergreen, glad.
สัจ	adj. true, trusted, faithful, n. truth.
สัด	n. bushel measure ; v. to copulate (of animals) to drift.
สัด จอง	n. floating house, buoy.
สัต	adj. seven.
สัตมะ	adj. seventh.
สัตย์, สัตยา,	*see* สัจ
สัตว์	n. animal, creature, living things.
สัตถุ	n. weapon.
สัตว์ สี่ เท้า สัตว์ จตุบาท	n. quadruped, four footed animal.
สัตว์ โต	n. elephant.
สัตว์ สอง เท้า สัตว์ ทวิบาท	n. biped, two footed animal.
สัตว์ เดียรฉาน	n. brute, beast.

สัตตะวา n. bird.

สัตบัณ n. (1) lotus, (2) a species of tree.

สัตวาร n. week.

สัตบงกช n. red lotus.

สัตบุศย์ n. white lotus.

สัตรี n. woman.

สัตรียาวุธ n. weapon.

สัตรู n. enemies, foes, adversary.

สัตถา, สาศดา n. teacher, tutor.

สัตธรรม n. doctrine, sermon.

สัทธา v. to believe, to trust.

สัสสุระ n. father in law.

สัสสู n. mother in law.

สาด v. to sprinkle, to splash, to come in (of rain).

สาตร์ n. book, treatise. *see* ศาสตร์

สาตรา,สาตราวุธn. weapons.

สารท n. festival at the end of the rainy season to mark the half year.

สาสดา *see* ศาสดา

สาสนา n. religion.

สิต adj. white.

สิทธิ์ n. success, perfection, accomplishment.

สิทธา / สิทธาจารย์ n. hermit, priest in the forest.

สิทธิการิยะ int. read carefully! read, mark. learn, and inwardly digest (an expletive used in Siamese Buddhist scriptures.)

สิทธิโชค n. opportunity.

สฤษดิรักษ์ *see* พิศณุ

สี้ด v. to snuffle.

สุจ n. gnat, mosquito.

|| สุจหนี่ n. bed linen, bed sheet.

สุจริต adj. faithful, trusty.

สุด n. end, sign of superlative, adj. last, furthest.

สุดสายตา adj. out of sight.

สุดแต่ใจ as you like it, v. to please one's self.

สุดใจ adj. at one's wit's end.

สุดท้อง n. youngest child.

สุทธโภช n. the best food, food of angels.

สุทธิ adj. clean, pure, bright.

สุทธาวาศ n. abode of the people of purity.

สูด v. to inhale, to snuff up.

สูตร์ n. string, collection of figures, sacred text.

เสร็จ adj. finished, *see* สำเร็จ

เสฐี *see* เศรษฐี

เสศ *see* เศษ

แสด (สี) adj. orange coloured, golden brown.

ลูก แสด n. a kind of seed of a red colour.

โสด adj. unmarried.

หญิง โสด n. spinster.

ชาย โสด n. bachelor.

โสตร์ n. (1) ear, (2) current.

สอด v. to insert, to penetrate.

สอด รู้ adj. inquisitive, curious, prying.

สอด แนม v. to spy, to explore.

คน สอด แนม n. detective.

สวด, สวด มนต์ v. to recite, to intone, to chant.

สวจ *see* สำรวจ

เสียด v. to press, to scratch; n. wickedness.

เสียด หน้า อก n. pain in the chest.

เสียด เข้า ไป v. to push one's way in.

เสริด, เสิด v. to escape, to separate from.

สน v. to thread, to pass a string through the eyes of the needle or through the nose of a buffalo, to attend to.

ยาง สน n. turpentine.

สนทนา v. to converse, to talk.

สนทยา n. dark, twilight.

สนธิ v. to join, to combine; n. name of a scripture.

สนเท่ห์ n. doubt, indecision.

สณฑ์ n. jungle, forest.

สัน *see* ซั่น

สัญจร v. to wander, to travel.

สัญญา v. to promise, to agree.

หนังสือสัญญา n. contract, agreement.

สัญญาบัตร n. certificate, diploma.

สัญญี n. mind, senses, intellect.

สัน n. edge, fin, back.

สันต์ adj. (1) coarse, (2) thick.

สันต์ *see* สานต์

สันตะวา n. edible water plant.

สันตะฆาฏ n. artery, blood vessel.

สันนิบาต v. to come together, to assemble; n. assembly, congregation.

สันนิวาศ v. to live together, to associate with, to cohabit.

สันนิธาร v. to comprehend, to understand to consider,

สันตุฐ n. happiness, contentment, pleasure.

สัน หลัง n. back-bone.

สันรวง *see* สรม

สันทัด adj. skilful, expert.

สันชาติ n. tribe, family, nature.

สันโดฐ n. contentment, happiness.

สันดาน n. (1)habit,usage,(2)future generation successor.

ส นัดอน n. bar at the mouth of a river.

สัณฐาน n. form, shape.

สัลละ n. arrow.

สรร v. (1) to choose, to select. to prefer. (2) to decorate, to adorn.

สรรเสริญ v. to praise, to extol, to commend.

เพลง สรรเสริญ n. national anthem.

สรรลาป v. to speak in jest, to converse.

สรรค์ v. to join. to mix.

สรรพ์ adj. all, every, ready.

สรรพาวุธ n. all sorts of weapons.

สรรพากร n. revenue farm, taxes of all kinds.

สรรพคราช n. vanishing moon or sun,

สรรพยุทธ์ n. all kinds of weapons.

สรรเพ็ชญ์ adj. having all knowledge, omniscient.

สรรพเพ็ช all kinds, of articles.

สรรพางค์ n. body.

สั่น v. to shake, to tremble, to waver.

สั่นงก v. to shiver with cold.

สั้น adj short, brief.

สาน v. to plait, to intertwine.

สานต์ adj. contented, free from trouble, happy.

สานหนุ n. arsenic.

สานปาก นก n. realgar, arsenic disulphide.

สานส้ม n. alum.

สาร n. pith, heart, essence, letter. *see* สาระ

สารโสดก n. useful poetry or song.

สารเสวตร n. white elephant.

สารกรมธรรม์ n. agreement of slavery.

สาน n. embroidered cloth for ornamental purposes (of nobility and royalty.)

สาน adj. benumbed, gone to sleep (of a limb).

สิน n. property, money.

สินมรฎก n. inheritance.

สินระบาทว์ v. to give up, to divide an inheritance.

สินยากร n. tax on white sugar.

สิน ค้า n. merchandise.

สินธุ, สินธุ n. stream, river, River Indus.

สินธุระ n. elephant.

สิน ไหม n. court fees.

สินเขาว์ n. purgative salt.

สิน สอด n. money paid for marriage ceremoney.

สินบน n. reward for lost property or for contrabrand goods, bribery.

สินธพ n. horse.

สิ้น adj. all, every ; n. end ; v. to come to an end.

สิ้น พระชนม์ v. to die. (of princes.)

สิ้น ใจ v. to have no more breath, to die.

สิ้น ชาติ v. to die out (of a family or tribe) to become extinct.

สิ้น ตัว v. to be ruined.

สินสรด, สินสำรด / สินสมรด n. mariage portion dowry, inheritance, newly acquired property.

สุนทร, สุนทรา, สุนทเรศ } adj. well spoken, eloquent, fine.

สุณห์, ศรีสุณห์ n. daughter in law.

สุนทรี n. beautiful woman.

สุนทโรวาท n. proverb, advice.

สุญ adj. empty void ; v. to vanish ; n. zero, cipher.

สุนย์ n. axis, middle, centre.

เสน n. (1) big monkey, (2) vermillion.

เส้น n. nerves, sinew d. p. of ropes, strings, threads, a measurement of twenty wah.

เส้น ผี v. to make offerings to spirits.

เส้น ชัก n. convulsions, fits.

เส้น บันทัด n. ruled line.

แสน adj. one hundred thousand, expression denoting much, very, serious.

แสนยา n. active and strong person, officials

แสนยากร n. company of officials.

สอน v. to teach, to instruct.

สร n. bow.

ส่อน v. to show the white of the eye only.

ส้อน v. to hide, to conceal, to take refuge.

สวน	n. garden; v. to go in opposite directions, to inject, to impale.
ยา สวน	n. clyster, injection.
ส่วน	n. part, share, fraction; prep. on the part of, concerning.
สรวล	v. to smile, to laugh.
เสี้ยน	n. small thorn, splinter.
เสี้ยน ศึก	n. enemy, rebel.

แม่ สบ § 6 P. FINAL.

สบ	v. to meet, to be acquainted with, to please.
สบ โถง	adv. every day.
สพ	v. to cut, to hack, to mince.
สับ	v. to give presents, to nourish.
สับ เสี่ย	n. carcase, dead body, corpse.
สับดบริภัณฑ์	n duration of a week. v. to fasten with seven bands.
สับประหงก	v. to sleep, to nod.
สับดปกรณ์	n. the seventh book or seven books.
สับประดน	adj. obscene, lewd.
สับดาห์	n. week.
สับสน	adj. walking to and fro, coming and going in different directions.
สับปลับ	v. to tell lies. to tell stories.
สัปต์, สัปต์	adj. seven.

สัปทน n. large coloured umbrella for noble men.

สัปประทุน n. fool.

สัปะคับ n. rattan howdah.

สัปรุษ n. devout person.

สัปเหร่อ n. undertaker, sexton.

สรรพนาม n. pronoun,

สรรพัญญู n. the Buddha, one who knows all things.

สัพรต n. omen, portent.

สรรพัญญุตญาณ n. knowledge, education.

สัพรต์ n. pine apple.

สาบ adj. malodorous, musty, stale ; n. edging of a garment having buttons.

สาป v. to swear at, to abuse.

สิบ adj. ten.

ที่ สิบ adj. tenth.

สิบ เอ็ด adj. eleven.

สืบ v. to inquire after, to investigate.

สืบ พยาน v. to examine a witness.

สืบมาแต่โบราณ adj. handed down from antiquity ; heriditary.

สืบ หูก v. to set up a loom.

สืบ ชาติ v. to reproduce, to found a race.

สืบ สันดาน v. to replace, to fill the place of.

สืบ สวน, สืบ สาว, สืบ เสาะ v. to examine, to inquire into.

ผู้สืบ สาย n. successor.

สุปปะ n. curry.

สุภ adj. beautiful, fine.

สุภะมัสดุ int. May it be of good omen (of a book)

สูบ v. to smoke tobacco, to pump, to suck, to absorb, to blow.

ลูก สูบ n. cylinder.

เครื่อง สูบ n. pump, bellows.

ก้าน สูบ n. piston.

เสพย์, เสพ v. to eat, to drink, to partake of.

แสบ adj. sore, pricking, stinging, smarting

แสบ ท้อง adj. hungry.

สอบ v. to examine, to compare, to taste, to confront witnesses with the accused ; adj. truncated.

สวบ n. noise of striking.

เสียบ v. to fix on a point.

แม่ สม § 7. M. FINAL.

สม v. to heap up, to add to, to join, to cohabit; adj. suitable, fit, appropriate, proper, respectable.

สรม v. to beg, to ask for; adj. together, crowded,

สมมโนรถ *see* สมปอง

สมประดี, สมฤดี adj. recovering one's senses.

สมนาคุณ v. to return thanks, to recompense, to remunerate.

สม รู้ n. witness, accomplice.

สม แก่ ใจ *see* สาคะใจ

สม ใจ *see* สมปอง

สมโพธิญาณ n. (1) life of the Buddha, (2) learned man.

สม น้ำ หน้า v. to get one's deserts; int. serve him right.

สมบัก n. embroidered cloth.

สมพักศร n. annual tax on market gardens.

สมสัก adj. of age to be tattoed with the mark of identification.

สมศักดิ์ adj. of good repute, honourable.

สมยุค สมไวย adj. of the same age, having the same [age.

สมโยค *see* สังโยค

สมอ้าง adj. willing witness.

สมมาตร,สมปอง adj. large, satisfying.

สมมต adj. knowing, solemn.

สมรส v. to copulate.

สมบัติ n. riches, wealth, property.

ครอง สมบัติ v. to reign.

สมมุต *see* สมมต

สมมุติ conj. suppose; int. let it be ; v. to suppose.

สมมุติเทพ n. King.

สมเด็จ n. the highest title of honour.

สมพาส *see* สังวาส

สมเพท, สมเพช adj. pitiable, deplorable, sad.

สมโภช n. festival, state procession, ceremony.

สมโมท adj. merry, lively, cheerful.

สมภาร n. abbot, head priest.

สมบุญ adj. suitable, honoured.

สมบูรณ์ adj. rich, wealthy, opulent, complete, full. perfect.

สมจร n. (1) passage, (2) incest. v. to copulate.

สมควร adj. suitable, fit, appropriate, proper, respectable.

สมคบ v. to consort, to keep bad company.

สมทบ v. to put together, to amalgamate.

สมภพ n. birth.

สมเษป *see* สังเขป

สมมม adj. dirty, foul.

สมเคราะห์ *see* สงเคราะห์

ส้ม n. orange.

น้ำ ส้ม n. vinegar.

สัมผัส v. to touch, to feel.

สัมปะชัญญะ adj. having great knowledge, clever.

สัมมาวาจา n. eloquence, fine speech.

สัมมาทิษฐิ n. right views, orthodoxy,

สัมพัจฉรฉินท์ n. a festival of the end of the year.

สัมมิทธิ์ adj. full, filled up, rich.

สัมพุทโธ adj. having self knowledge of all truths.

สัมพันธ์ v. (1) to fasten together, to tie up, (2) to analyse.

สัมฤทธิ์ *see* สัมมิทธิ์

สัมฤทธิศก n. tenth year of the decennial cycle. last year of the decade·

สัมผุศ *see* สัมผัส

สัมพันธวงษ์ n. relation, affinity.

สัมพันธมิตร n. peace, friendship.

สัมมัชจกร adj. mixed up.

สั่ม เสีย	v. to lose, to destroy.
สาม	adj. three.
สาม สิบ	adj. thirty.
สาม ขา	n. tripod.
ที่ สาม	adj. third.
สามหน	adj. thrice, three times.
สามเณร,	n. neophyte, novice, (male)
สามเณรี	n. neophyte, novice, (female)
สาม หาว	adj. impudent, shameless, immodest.
สิมพลี	n. thorny-cotton tree, abode of roc or Garuda.
สุม	v. to burn with a slow fire, to heap up ; n. moon.
สุม ไฟ	v. to keep up a slow fire.
สุม แกลบ	v. to roast in the husk.
สุม ทุม	n. bush, shrub, thicket, copse.
สุม หัว	v. to plaster the head.
สุ่ม	n. hen-coop, wicker-work frame for catching fish.
สุ่ม สี่ สุ่ม ห้า	adj. clumsy, awkward, thoughtless.
สุ้ม	v. to hide, to conceal.
สุ้ม กัด	v. to spring out and bite from a hiding place.

สุ้ม คม	v. to sharpen a knife at an acute angle.
เสมหะ	n. spittle, phlegm, mucus.
โสม	n. (1) moon, (2) ginseng, (3) gold.
โสมนัศ	v. to please, to rejoice; adj. pleasant, joyful.
โสรม	n. gold.
สวม, สรวม	v. (1) to put on, to wear, to wrap round, (2) to beg, to implore, (3) *see* สำรวม
สวม กอด	v. to embrace.
สรวม ชีพ	v. to beg for one's life, to implore.
ส้วม	n. priest's water closet.
เสียม	n. spade, mattock.
เสี่ยม	*see* เสงี่ยม
เสี่ยม สาร	adj. tidy, orderly.
เสี้ยม	v. to teach, to sharpen.
เสื่อม	v. to diminish, to decrease, to disappear.
เสื่อม คลาย	v. to recover slowly, to change by degrees.
เสื้อม	adj. clumsy, staggering.
เสิม, เสริม	v. to add, to enlarge, to increase.

แม่ เสย § 8. DIPHTHONGS. FINAL.

เสย	v. to push back the hair.
เสยยา	v. to lie down, to sleep.
สาย	n. (1) line, row, (2) descendants d.p. of roads, lines, and railways; adv. late in the morning.
เครื่อง สาย	n. music.
สาย ล่อ ฟ้า	n. lightning conductor.
สายระยาง	n. rigging.
สาย สะดือ	n. umbilical cord.
สายสมร	n. belle, beautiful lady.
สาย ฟ้า	n. flash of lightning.
สายชู (น้ำส้ม)	n. a kind of vinegar.
สายยู	n. latch, hasp.
สาย ใจ	adj. beloved, favourite, darling.
สาย น้ำ	n. current, water-course.
สาย โลหิต	n. (1) vein, (2) blood relationship.
สาย ทิ้ง	n. guard-chain of a bracelet.
สาย หยุด	n. a species of flower.
สาย เบ็ด	n. fishing line.
สาย พาน	n. driving-belt.

สายสิญจน์ } n. a white string put round a house
สายสิญจน์สูตร์ } to keep out evil spirits.

สาย สร้อย n. bracelet, bangle.

สาย บัว n. (1) stem of a lotus, (2) a kind of vegetable.

ส่าย v. to move up and down, to dash up and down, to swing to and fro.

สาว v. to pull, to tug; n. girl, young unmarried woman; adj. young (of women).

สาวสุรางค์ n. (1) beauty, belle, (2) female angel.

สาว ใช้ n. maid servant.

สาว ทึ่ม ทึก n. woman from the age of twenty to thirty.

สาวพรหมจารีย์ n. a beautiful maid, a beautiful spinster, virgin.

สิว n. pimple, black-head.

สิ่ว n. chisel.

สิ่ว เล็บ มือ n. gouge.

เหล็ก สุ้ย n. nail punch.

แสว adj. still, motionless.

สอย v. (1) to gather fruit off a tree with a long stick, (2) to do the hair, (3) to baste cloth.

สร้อย n. down, soft feather, *see* สาย สร้อย

คำ สร้อย n. affix, a word of similar sound added on to another word for the sake of euphony, but which does not necessarily alter the meaning.

ส่วย	adj. (1) beautiful, handsome (of people), (2) dry.
ส่วย	n. tax, duty, import, tithe.
ส้วย	v. to split, to cleave.
ส้วย เสี้ยว	adj. triangular in shape.
เสี้ยว	n. pain, qualm.
เสี่ยว	v. to snatch, to seize, to butt.
เสี้ยว	adj. thinner on one side; n. (1) four sided figure two sides of which form an acute angle. (2) (used on postage stamps as equivalent to 2 atts ¼ fuang) bit, piece, quarter.
เสีย	v. to be lost, to be spoiled, to waste, to spend, verbal suffix meaning conpletely, thoroughly; adj. spoilt, injured bad.
เสีย จริต	adj. mad, insane.
เสีย ผี	v. to make offerings to spirits.
เสีย ชื่อ	v· to lose one's reputation.
เสีย ใจ	adj. sorry, sad.
เสีย เปล่า	v. to spend uselessly.
เสีย ปาก	v. to speak in vain.
เสีย ชาติ	adj. degenerate; v. to deprave oneself.
เสีย บน	v. to make offerings to spirits.
เสีย ตีน	adj. lame, halting.

เสีย เปรียบ v. to disgrace one's self, to lose in a transaction.

เสีย ดาย v. to regret the loss of, to deplore.

เสีย ตัว v. to lose one's virginity.

เสือ n. tiger.

เสือ ปลา n. tiger-cat.

เสือ ลาย คลับ n. panther.

เสือ ดาว n. leopard.

เสือ แผ้ว n. jaguar.

เสื่อ n. mat.

เสื้อ n. coat.

เสื้อ คอ n. chemise.

เสื้อ ผ้า n. clothes, raiment, garment.

เสื้อ กั๊ก n. waist-coat.

แสะ v. to reel.

เสาะ adj cowardly, peevish ; v. to pull out a thread without tangling it.

เสาะ หา v. to seek, to search.

เสอ adj. clumsy, awkward.

ห

แม่ ห หา — § 1. VOWELS FINAL.

ห	H. a high class consonant.
หอ	n. tower, castle.
เรือน หอ	n. dower house,
หรคุณ	n. product total (arithmetical terms)
ชาดหรคุณ	n. vermillion.
หรดี	n. South-west.
หอ สมุด	n. library.
หอ พระสมุด	n. Royal library.
หอ นก	n. summer house.
หอ นั่ง	n. balcony, drawing room.
หอ รบ, หอ คอย	n. watch tower.
• ห่อ	v. to wrap up, to tie up; n. parcel, packet, bundle, d. p. of parcels.
ห้อ	v. to gallop.
ห้อ เลือด	n. subcutaneous haemorrhage.
หะ	int. exclamation calling attention.
หทยะ, หทยัง, หทเยศ	n. heart, mind.
หะริ	adj. loving.

หะริภุญไชย n. classical name of Laos.

หณุ n. chin, jaw.

หณุมาน n. Hanuman, the Hindu monkey [god.

หฤโหด adj. fierce, savage, cruel

หฤหรรษ์ adj· pleased, happy.

หฤทัย, หทัย n. heart, mind.

หา v. to look for, to seek, to see, to visit, [to find,

หา มิ ได้ *see* ไม่ ใช่

หา รือ, หา ฤๅ v. to take counsel; to deliberate.

หา ความ v. to pick a quarrel.

ห่า n. (1) measure of rain fall, shower of rain (2) plague, pestilence, devil.

ห้า adj. five.

ที่ ห้า adj. fifth.

ห้า สิบ adj. fifty.

หิมะ n. snow.

หิมาลัย n. mountain which is covered with snow, Himalaya Mts.

หิตานุหิตะ n. help, assistance, aid.

หิริ n. shame, fear.

หิรัญ n. silver.

หิรัญญิก n. treasurer.

หีนะ adj. low, bad, base.

หี n. Chinese theatre. adj. faded, [withered.

หึ int. of disgust. ugh!

หือ int. I beg your pardon, what?

หึฤโหด adj. selfish.

หึฤหรรษ์ n. pleasure, contentment.

หุดาจารย์ *see* โหรดาจารย์

หู n. (1) ear. (2) handle of a kettle.

หูกวาง (ต้น) n. umbrella tree.

หูตึง adj. rather deaf; deaf.

หูหนวก adj. stone deaf.

หูม่าน n. curtain ring.

หูแจว n. loop to hold an oar.

หู่ adj. half open, half closed; v. to wrap

หู่หี่ adj. crumpled, rumpled, ruffled.

เห v. to turn aside, to change one's course.

เหรา n. dragon.

เหมุทก n. dew.

เหถา, เหโถ int, of encouragement.

เหรัญ n. silver, gold, treasure.

เหมันตระดู n. winter.

เห่ v. to shout while paddling the king's [boat.

แห n. drag-net, cast-net.

แห่ n. procession, cortege.

แห้ n. growling, snarling of an angry dog

ไห n. small jar, d.p. of jar of water.

ไหหลำ n. Hainan.

ไหปะร้า n. collar-bone.

ไหรญ, ไหรัญ *see* หิรัญ

ไห้ v. to sob, to cry.

ให้ v. to give, to offer, sign of the imperative "let"

ให้ดี adv. carefully.

ให้ได้ adv. without fail.

ให้การ v. (1) to command, (2) to give evidence, to plead,

โหระพา n. a kind of vegetable.

โหรา, โหรดาจารย์ n. fortune-teller, prophet, soothsayer

โห่ v. (1) to mock, (2) to shout, to cheer

เหา n. louse.

เห่า v, to bark.

ห้า v. to cut into pieces, to chop up.

หก	adj. six; v. to spill, to be upset.
ที่ หก	adj. sixth.
หก สิบ	adj. sixty.
หก ขะเมน	v. to fall head over heels, to turn a somersault.
หก ล้ม	v. to fall, to tumble.
หัก	v. to break, to deduct, to reduce. to snap.
หัก ใจ	v. to restrain one's self.
หัก มุก	n. a kind of banana.
หักรั้ง	v. to clear the jungle, to open up land
หัก หาญ	v. to attack without fear, to be absolute.
หัก เตาะ	adj. fractured.
หาก	adj. capable.
หาก	conj. supposing.
หาก ว่า	conj. if, perchance, suppose.
หึก, หึก หาญ	adj. bold, brave, fearless,
หุก	n. loom.
แหก	v. to tear, to break, to rend, to separate
โหก	n. roar of tiger, v. to swallow.
หอก	n. spear, lance, javelin.
หอก ปลาย ปืน	n. bayonet.

หงษ์, หงส์ n. swan.

ลูก หงษ์ n. cygnet.

หงษาวดี n. Pegu, Mandalay.

หาง n. tail. extremity, end

ถือ หาง v. to take up a course, to espouse a quarrel, to urge on.

หาง ตา n. outer angle of the eye.

หาง หนู n. China-man (*slang term,*) pig tail, queue of a China-man.

หาง ไหล n. a species of plant, (*Cocculus-Indicus*).

หาง เข้า n. broken rice.

หาง (น้ำ) n. second infusion of tea, etc.

หาง เปีย *see* หาง หนู

หาง เสือ n. rudder.

หาง ว่าว n. (1) tail of a kite,(2) list, catalogue, census paper.

ห่าง adj. separate, at intervals, far, apart, seldom.

ห้าง n. (1) shop, store, emporium, (2) out-house, a little house in a garden or field.

นาย ห้าง n. store-keeper, proprietor of a shop, head of a firm.

หิงษา n. jealousy, envy.

หิงคุ n. assafoetida,

หิ่ง ห้อย n. fire-fly.

หิ้ง n. shelf, bracket.

หิ้ง หวย v. to stake on the lottery.

หึ่ง n. envy, jealousy. adv. long time. *see* หวง.

หึ่ง n. (1) buzzing, humming, (2) a game played with limes.

หุง v. to boil. to cook.

หุง ทอง v. to burnish gold.

แห่ง n. place, situation; prep. concerning, of

แห้ง adj. faded, dried.

โหง (ตาย) *see* ตาย โหง

โหง พราย n. devil, demon.

หอง (แกง) n. a kind of Chinese curry.

ห้อง n. room, apartment.

ห้อง นอก n. ante-chamber.

ห้อง รับ แขก n. parlour, reception room, drawing [room.

ห้องรับอาหาร n. dining room.

ห้อง อาบ น้ำ n. bath-room.

ห้อง นอน n. bed room.

ห้อง ครัว n. kitchen.

หวง v. to keep back, to reserve, to be miserly.

ห่วง n. obstacle, impediment, ring, knot, hook, buckle; v. to be anxious.

ห้วง n. ditch, river, flood, stage of a [journey.

เหี่ยง n. a kind of tree.

แม่ หด § 4. T. FINAL.

หด v. to draw back, to shorten, to contract, to shrink up.

หัด n. rash, a kind of skin disease. v. to practise, to exercise, to drill, to learn.

หัดถาณึก / หัสดานึก } n. elephant corps.

หัดถบาส n. thread used as a charm by priests while praying.

หัตถ์ n. (1) hand, (2) elephant's trunk.

หัตถ เลขา n. message, letter.

หัตถกรรม n. physical exercise, manual labour, technical work, manufacture.

หัตถี n. male elephant.

หัตถีนี n. female elephant.

หัตถาจารย์ n. mahout.

หัททัย n. heart, mind.

หัสดิน n. elephant.

หาด n. shoal, reef.

หิด n. irritation of the skin, itching.

หืด	int. expressing disbelief, umph !
หืด	n. asthma.
หูด	n. wart.
เห็ด	n. mushroom, fungus.
เหตุ	n. reason, circumstance, event, course,
โหด	adj. ill tempered, peevish, cruel.
หวด	v. to cut, to mow, to whip, to scourge n. mould for steaming rice.
เหือด	v. to be diminished, to be scarce ; n. prickly-heat.

แม่ หน — § 5. N. Final.

หน	n. (1) time, times, (2) *see* หนทาง
หน ทาง	n. road, way, direction.
หน เดียว	adv. once.
หรรษา, หรรษ์	adj. glad, pleased ; v. to laugh.
หัน	v. to turn, to reverse.
หั่น	v. to cut into pieces.
หาญ	adj. brave, bold.
หาร	v. to divide.
ผล หาร	n. quotient.
ตัว หาร	n. divisor.
ห่าน	n. goose.

ลูก ห่าน n. gosling.
ห่าน ตัว เมีย n. gander.
หิน n. stone, rock.
หิน ชาติ adj. low, bad.
หิน โม่ n. mill stone.
หิน ปาก นก n. gun flint.
หิน เหล็ก ไฟ n. flint.
หิน บด n. flat stone for rubbing down medicine
หินอ่อน,หินลาย n. marble.
หิน ลับ มีด n. whet stone.
หื่น n. smell of decaying vegetables.
หื่น adj. desirous.
หุน n. (1) one quarter of an inch, (2) (Chinese) one fifth of a fuang (weight) adj. hasty, violent.
หุ่น n. form, shape.
หุ่น กระบอก n. puppet, marionette.
หุ่นพยนต์ n. biograph, automaton.
หุ้น n. share in a business or company.
หุ้น ส่วน n. partnership; v. to take shares.
หุ่น หล่อ รูป n. mould.
เห็น v. to see, to perceive

เหนแก่	con. for the sake of.
เหนด้วย	v. to agree, to see with.
แหนแห่	adj. in motion (of a procession.)
แหั้น	v. to bite, to gnaw.
โหน	v. to cling, to hang.
โหร	*see* โหรา
หอน	v. to howl, to bark.
ห่อน	adv. never, not.
หวน	v. to turn, to come back.
ห้วน	adj. short, brief.
เหี่ยน	v. to feel sick.
เหี่ยนราก	v. to reel, to sway, to stagger.
เหี้ยน	n. nothing, adj. worn out, all spoilt.
เหิน, เหิร	v. to go, to travel, to be carried along in the air.

แม่ หบ — § 6. P. FINAL.

หับ	v. to shut, to bolt.
หับเผย	n. small hut, hovel.
หาบ	v. to carry on the shoulder, n. (1) picul, weight of a hundred catties, (2) sum of fifty catties. (four thousand ticals.)
หีบ	n. box, case, chest.

ลูก หีบ	n. crushing roller.
หีบ เหล็ก	n. safe.
หีบ เพลง	n. organ, pianoforte, melodeon, concertina.
หุบ	v. to shut, to close, to snap to.
หุบเขา	n. valley, vale.
เหีบ	n. hail, small biting insects.
แหบ	n. groaning, huskiness, hoarseness.
หอบ	v. to pant ; n. armful.

แม่ หม — § 7. M. Final.

ห่ม	v. (1) to put on the upper garment, to wrap up, (2) to shake, to jump up and down.
หาม	v. to carry, to lift.
ห่าม	adj. (1) unripe, (2) half-mad.
ห้าม	v. to prevent, to forbid, to guard, to stop.
นาง ห้าม	n. king's wives.
หิมเวศ	n. a snow-covered forest.
หิมพาน, หิมวัน	n. jungle near the Himalaya Mts.
หุ้ม	v. to cover, to veil, to clothe, to gild to silver, to plate.
หุ้ม แพร	n. king's pages

เหม	n. (1) gold, (2) a kind of elephant.
โหม	v. to rush, to urge on, to meet together, to heap up.
โหม โรง	n. overture, intermezzo.
หอม	adj. fragrant, sweet smelling,scented, perfumed, n. onion.
ห้อม	v. to surround, to accompany, to enclose.
เหี้ยม	adj. cruel hearted, harsh.
เหิม	adj. brazen-faced, impudent, daring

แม่ เหย § 8 DIPHTHONGS FINAL.

เหย	int. calling attention. v. to grow weak
หัย	n. horse.
หาย	v. (1) to be cured, (2) to be lost, to [disappear.
หาย ใจ	v. to breathe.
หาย ตัว	v. to be missing,to vanish completely
หาว	v. to yawn.
หาว นอน	adj. sleepy.
ห้าว	adj. (1) proud, bold, vain, (2) overipe.
หิว	adj. hungry, thirsty, exhausted.
หิ้ว	v. to carry in the hands or to carry at arm's length (like a bag.)
เหว	n. chasm, precipice.

แห้ว n. edible tubercule of (*Scirpus tuberosus*), club rush.

โหย v. to cry, to groan, to lament.

หอย n. shell-fish, mollusc.

หอย กระพง n. bivalve mollusc.

หอย อีรม n. oyster.

ห้อย v. to hang down; adj suspended, [hanging.

หวย n. lottery.

ห้วย n. stream, rivulet.

เหี่ยว adj. dried, faded, withered.

เหี่ย adj. tired.

เหี้ย n. a large lizard, iguana.

หน้า เหี้ย int. ugly face, a term of abuse.

เหื่อ n. sweat, perspiration.

เห่อ v. to give oneself airs, adj. vain, [conceited.

หัว n. head. chief. leader, first. d. p. of onions.

หัว กระทิ n. milky-juice extracted from the pulp of the cocoanut.

หัว ประจบ adj. ingratiating; n. joint, junction.

หัว ตา n. inner angle of the eye.

หัว หน้า n leader, headman, chief.

หัว ปี adj. first, beginning, original.

หัว แม่ มือ n. thumb.

หัว แม่ ตีน n. big toe.

หัว ใจ n. heart.

หัว ไหล่ n. shoulders.

หัว เข่า n. knee.

หัว ค่ำ n. twilight.

หัว จุก n. top-knot.

หัว แข็ง n. thick head, dunder-head.

หัว เมือง n. country, district in the vicinit of a city.

หัว โขน n. theatrical mask.

หัว นม n, nipple.

หัว มุม n. corner, angle.

หัว หอม n. onion.

หัว เบี้ย n, croupier.

หัว เรือ n. prow.

หัว เราะ n. to laugh.

เหะ int. sound of drunken revelry.

แหะ int. sound of laughing.

เหาะ v. to go in the air. to be carried i the air.

พ

พ	L. a low class consonant.
พ่อ	v. to show, to boast.
พ่อลวง	v. to deceive.
พ้า	n donkey, ass, mule.
พัศ	*see* โสพศ

อ

แม่ อ อา

§ 1 Vowels

อ	A middle class character. This character is used as a silent letter in combination with the vowels when the initial sound of the vowels is required in a syllable.
อ	(prefix) meaning not, un, in, im, in words of foreign origin.
ออ, อ่อ, อ๊อ	int. oh !
อร	*see* อร
อรไทย, อรทัย	adj. young, first, early; n. beauty, maiden
อรหรร	n. a kind of animal which has wings and a head like man.
อรหรรต์	n. transcendent state of holiness Arahat.
อรชร	adj. straight, slender, lovely, admirable; n. beauty, beautiful woman.

อรสุม n. monsoon.

ออภาษ adj. bright, shining,

อ้อ n, reed, v. to speak fluently.

อ้อ แอ้ adj, feeble, effeminate.

อ๋อ v. (*in gambling*) to wager so as to win three times the stake.

อกะตะ adj. undone, unmade, undeserving.

อกะโต adj. (1) uncultivated, (2) large, huge.

อกนิฐ adj. highest possible, greatest, highest v to abound.

อกะตัญญู adj. ungrateful, dishonest.

อคะติ n. improper way, evil state.

อคะเนต์น n. tumour on the back.

อฎะฎะ n. a large number denoted by one followed by eighty-four cyphers.

อฐะ adj. eight.

อตะโน pro. self, adj. having authority.

อะบะ adv. away from, prep. without.

อพะตะ adj. weak, feeble.

อประไมย adj. numberless.

อประภาค adj. motionless,

อปะราไชย adj. conquered, defeated.

อมฤต *see* อำมฤต

อปะมงคล	adj. not prosperous, of evil omen.
อพะพะ	n. a large number denoted by one followed by seventy-seven cyphers
อวะหาร	v. to steal.
อมรา, อำมรา	n. angel, fairy, immortal.
อมเรนทร์ / อมรินทร์	n. names of Indra.
อมหิศ	adj. fierce, cruel.
อหะหะ	n. a large number denoted by one followed by seventy cyphers.
อวะตาร	n. descent, appearance on earth, incarnation.
อระพินท์	n. lotus.
อวะจร	v. to go through, to go to, to come to
อสะมะ	adj. unequal, uneven.
อวะสาน	n. end; adj. final.
อสระพิษ	adj. poisonous, venomous.
อญานัง	n. ignorance.
อณาประชาชน	n. populace, subjects of a kingdom.
อณาประโยชน์	adj. useful.
อณาจักร / อณาเขตร	n. kingdom. realm.
อนา	n. within bounds.

อนามิกา n. ring finger.

อะนาวรญาณ n. perfect knowledge.

อนาถา adj. poor; n. poverty, *see* อนาถ

อนาคต n. future.

อนาทร adj. regardless, reckless, careless, anxious.

อปาจิ adj. south.

อภารัง adj. out of work, idle.

อสา n. pimple.

อวาหะ n. marriage in which the bridegroom brings the wife to his house.

อจิรัง adj. not lasting, temporary, not permanent.

อชิตะ adj. invincible.

อติเรช adj. splendid, much, abundant, more than half.

อติศร adj. glorious, great, magnificent.

อติสาร adj. nearly dead, n. cholera.

อธิก adj. (1) prefix meaning very, much, (2) great.

อธิกมาศ n. additional month following after the eighth month according to Siamese lunar reckoning.

อธิกราช n. supreme king.

อธิฏเฐยยะ v. to fix, to set up.

อธิบดี n. lord, chief, Principal of a Department.

อธิปไตย, อธิปก n. greatness, authority.

อธิศีละ n. great merit.

อธิการ n. (1) authority, function, (2) abbot, head priest.

อธิฐาน v. to desire, to determine.

อธิกรณ์ n. fault, crime, guiltiness.

อธิคม n. study, knowledge, education.

อธิกรรม n. great sin.

อธิบาย v. to explain.

คำ อธิบาย n. explanation.

อนิละ n. wind, air, sky.

อนิมิต adv. without cause.

อนิยม adj. uncertain, unusual, indefinite.

อภินิหาร n. good luck; adj. advantageous

อภิ prep. over, upon, foremost, before.

อภิโช n. race, tribe

อภิเษก, อภิเศก, อภิเศก } n. Royal ceremony, marriage, inauguration.

อภิชาติ adj. higher than one's own family.

อภิราช n. a great king.

อภิวาท, อภิวันทน์ } v. to salute, to bow, to adore.

อภิธาน n. name.

อภิบาล v. to take care of, to nurse, to bring up.

อภิลาพ n. reaping, harvest.

อภิรมย์, อภิรติ n. pleasure, joy, satisfaction.

อภิธรรม n. metaphysics, name of the third great division of the Buddhist Scriptures.

อภิรุม n. dress, apparel.

อภิชัย n. a title of the king.

อภิปราย v. to declare, to relate.

อริยะ adj. excellent, venerable, holy, pious.

อริยะมุนี n. saint, highly educated person.

อริ v. to be hostile, n. enemy, foe.

อวิจี n. hell, the state of the wicked after death.

อหิ n. snakes, serpents.

อหิวาตะกะโรค n. cholera.

อจิระวดี n. the name of a river in India, now used for the river Irrawady in Burma.

อหนี n. aniseed,

อนึ่ง adv. again, for another reason, besides, therefore.

อกุศล n. demerit, sin.

อจุตะ adj. immovable, fixed.

อณุกระเบียด	n. one eighth of an inch.
อณุ	adj. little, small, tiny, prep. near, towards, according to.
อณุปะคัมมะ	v. to go up, to get close to
อณุชา	n. younger brother.
อณุไสย	n. inclination, disposition, tendency.
อณุโยค	v. to join, to end with, to consist of, n. patience, exertion.
อณุมัติ	n. one's own thought.
อณุวัติ	v. to imitate.
อณุสัจ	adj. faithful.
อณุญาต	v. to consent, to permit, to allow.
อณุราช	n. heir-apparent, successor of the King.
อณุวาท	n. censure, reproof.
อณุสาศน์	v. to teach, to instruct, n. proverb, soothsaying.
อณุสิฐ, อณุสิษฐ	v. to teach, to instruct.
อณุชิต	v. to win constantly.
อณุสนธิ	n. connection, application.
อณุพันธ์	v. to connect, to tie together.
อณุมาน	n. inference, conjecture.
อณุกูล	v. to help, to assist.
อณุจร	v. to wander, to go about, to imitate; n. attendant, follower, imitator.

อนุสร	v. to call, to mind, to remember.
อนุภาพ	n dignity, majesty, authority.
อนุกรม	adj. in order, arranged.
อนุเคราะห์	v. to support, to help.
อสุระ	*see* อสูร
อสุรกาย	n. devil, ghost, goblin.
อสุรา, อสุรี	n. Asura, giant, demon.
อสุจิ	adj. dirty, filthy.
อสุนิบาต	n. thunder-bolt, lightning.
อสุชล	n. tears.
อสุรินทราหู	n. fabulous giant, supposed to cause eclipses.
อณู	n. atom, particle, dust, mote.
อรุโณไทย	n. dawn, day-break.
อเวจี	*see* อวิจี
อะเจดก	n. naked body, bare person.
อะไภย	*see* อภัย
อะไร	pro. what, any, anything.
อะไวยะวะ	n. organ, part, limb, member.
อะไหล่	n. spare part, replacement.
อะโข	adj. much, many.

อะโขภินี — n. (1) host, very large army, (2) large number denoted by one followed by forty two cyphers.

อะโณไทย — n. sun.

อะโป — *see* อาโป

อะโทโษ — adj. free from anger, calm.

อะโภกาศ — n. open place, place having no shade.

อะโลโภ — adj. not greedy; n. absence of desire.

อะโศกา — adj. free from sadness.

อะโห — int. Oh !

อะโหสิ, อะโหสิกรรม — v. to become reconciled, to make peace, to make friends, to pardon.

อะโนดาต — n. mythological lake in the Himalayas.

อะดัก — adj. anxious, troublesome.

อนรรฆ — adj. priceless, valuable, precious, excellent.

อะหลัก อะเหลือ — adj. gorged, full to repletion.

อนรรฆมณี — n. most excellent diamond.

อะขึก — adj. *see* อะขิก

อะเนก, อะเนกอะนันต์ — adj. several, many, a great number, a great many.

อะนงค์ — n. beautiful girl, maiden.

อะสงไขย — adj. innumerable, numberless; n. a large number denoted by 1 followed by 169 cyphers.

อลงกฎ, อลงกรณ์, อลังการ — n. ornament; adj. adorned, embellished.

อหัง — pro. we, I.

อหังกา, อหังการ — n. pride, arrogance, selfishness; adj. proud, boastful.

อลิงค์, อะลิงโค — n. neuter gender.

อดุง — *see* อดุล

อถอง — adj. clear, bright.

อเดียงษา — adj. having no understanding.

อนัตตา — adj. shapeless, formless.

อมัจจ์ — *see* อำมาตย์

อมัต — *see* อมฤต

อลัชชี — adj. shameless.

อสัตย์ — adj. untruthful.

อนาตมา — adj. illusory, false.

อนาถ — adj. fearful, lone, lonely, helpless, poor.

อมาตย์ — *see* อำมาตย์

อะถาด พาด — v. to scatter.

อธิษฐาน — *see* อธิฐาน

อธิฏฐาน *see* อธิฐาน

อนิจจา, อนิจจัง adj. perishable, transitory, int. Alas!

อนิจกรรม adj. perishable, transitory, v. to die (of nobles).

อภิชฌา adj. desirous of other people's property, covetous.

อดีต adj. past.

อวิชชา *see* อภิชฌา

อนุช n. younger brother.

อนุสสติ v. to think of, to remember.

อมิตร์ n. enemy, foe.

อยุทธยา n. Ayuthia.

อยุชฌิยา n. peace, calm, adj. unconquerable.

อะเหน็ด อะหนาด adj. compassionate, merciful, sympathetic.

อโยชฌิยบุรี n. a country that is in a peaceful condition.

อเหตุ adj. without a course, purposeless.

อนล n. fire.

อนนต์, อนันต์ adj. much, many, plentiful.

อรัญ n. jungle, forest.

อรัญวาสี v. to dwell in the forest, to dwell in the wood.

อรัญญิก n. village in the forest.

อะสัญแดหวา n. fairy.

อนนต์ adj. plentiful, abundant.

อสัญญี adj. dead, insensible.

อสัญญกรรม v. to die (of nobles).

อจิณ *see* อาจิณ

อจิณไตย *see* อาจิณตัย

อทินนาทาน adj. taking what is not given, v. to steal.

อภิญญา n. knowledge of Buddha.

อริน n. deadly enemy.

อวิญญาณ

กะทรัพย์ n. landed property.

อรุณ n. dawn, day-break.

องุ่น n. wine, grape.

อสูร adj. vanquished, cowardly; n. giant.

อดุล adj. incomparable, admirable, highest, superior.

อดุร *see* อาดูร

อเรนทร์ชาติ

สังหาร n. conqueror.

อวรณ์ *see* อาวรณ์

อกัปปิยะวัตถุ n. things not to be used by priests.

อศพ *see* อาศภ

อภัพ	adj. unlucky, miserable, dishonourable.
อศุภ	adj. nasty, ugly.
อรูป	adj. formless, shapeless, amorphous.
อธรรม	adj. dishonest, unfair.
อรุ่ม	adj. gloomy, dark.
อสัมพินธพงษ์	n. blood relation.
อะลึ้ม เอลี่ย	v. to regret, to love.
อดุ่ม อดวย	adj. happy, comfortable.
อะหร่าม อร่าม อะแหร่ม	adj. bright, shining.
อภัย	adj. harmless, not dangerous; v. to pardon, to forgive.
อะบาย	n. hell.
อะคร้าว	adj. satisfying, satisfactory.
อร่อย	adj. delicious, very nice to eat, tasty.
อะเหลื่อย	adj. slow, tedious.
อะเคื้อ	adj. beautiful, pretty, splendid, magnificent.
อา, อาว์	n. uncle, father's younger brother.
อาชโยค	v. to join.
อาคเณย์	n. South-east.
อาฆะ	n. sin, suffering.

อานะ n. child.

อามะ adv. yes (by priest).

อาละวาด adj. must (of an elephant)

อาสะนะ *see* อาสน์

อาสะวะ n. (1) liquor, (2) sensuality, lewdness, wickedness.

อาชา, อาชาวศัย, อาชาวสัย adj. (1) honest, upright straight forward, (2) intuitive; n. (1) honesty, probity, (2) intuition.

อาชาไนย n. horse.

อาชาไศย *see* อัชฌาไศรย

อาญา n. punishment.

อาญาสิทธิ์ n the power of punishment.

อาฏานา n. ceremony of firing cannon to guard against evil spirits.

อาณาจักร์ n. kingdom, dominion, jurisdiction.

อานาปา n. respiration.

อานาโรค adj. free from disease.

อานาทร *see* อะนาทร

อาภา n. brightness, splendour, brilliancy.

อาภากร n. a name of the sun.

อาลามาร adj. half cooked, underdone.

อาวาหะ *see* อะวาหะ

อาสา v. to volunteer, to assist.

อาร่า อาหร่า v. to leave unfinished.

อาสาฬมาศ n. name of the eighth month of the Siamese lunar calendar.

อาจิณะกรรม v. to sin grievously.

อาทิ adj. above, first, superior.

อานิสงษ์ n. reward, advantage.

อาริยะ n. a name of the Buddha.

อารี adj. good natured, compassionate.

อาหริ *see* อริ

อาชีวก n. people who do not hold the Buddhist faith.

อาศรีพาทย์ *see* อาเศียรพาท

อานุสัจ adj. faithful.

อานุภาพ n. power, authority, dignity.

อายุ n. age.

อาวุโส n. title of address from an old priest to a young one.

อาไถย, อาวรณ์ *see* อาลัย

อาไศรย, อาไสย *see* อาศรัย

ที่ อาไศรย n. house, dwelling, abode, refuge.

อาโป n. element of water.

อารักษ์ n. guardian.

อาลักษณ์ n. Royal scribe.

อาโลก n. light.

อาโรก n. a kind of tree.

อากังขา n. desire, longing.

อาลิงค์ n. small drum.

อากิ่ง n. head coolie, overseer.

อาหนึ่ง (Chinese) n. brother-in-law.

อาณัติ n. rule, regulation.

อาพัด n. charm or incantation performed over a glass of wine supposed to render the drinker invulnerable.

อายัด v. to appoint a person to look after one's property during one's absence

อาสัจ, อาสัตย์ *see* อสัตย์

อาบัต n. sins committed by priests.

อากาศ n. sky, air, atmosphere, climate, space.

อาฆาฏ v. to revenge, to bear malice.

อาภาศ n. light.

อาพาธ v. to be ill, to be sick (of a priest).

อาราธนา v. (1) to invite priests, (2) to invite cordially.

อาวาศ n. temple, residence.

อานิจจา *see* อนิจจา

อาบิด n. liquor, wine.

อามิศ n. object of enjoyment, bait.

อาทิตย์ n. sun, week.

วัน อาทิตย์ n. Sunday.

อาวุธ n. weapons, arms.

อาเพศ v. to happen, to occur.

อานนท์ n. pleasure, happiness.

อานนต์ *see* อนันต์

อาสน n. desire.

อาคันทุกะ n. wanderer, traveller.

อาถัน n. sacred tree or post.

อารัญ *see* อรัญ

อาสัญ v. to die.

อาสัญญกรรม v. to die (of nobles).

อาสัน n. approach, propinquity.

อาการ n. symptom, appearance, characteristic.

อาการ กิริยา n. indication, token, sign, symptom, act of pointing out.

อาคาร n. school, college.

อาจารย์ n. teacher, tutor.

อาธาร n. lower part of an object (as a saucer) *see* รอง.

อาหาร n. food, eatables, victuals

อาหาร เช้า n. breakfast.

อาหาร กลาง วัน n. tiffin, luncheon.

อาหาร กลาง คืน n. supper.

อาหาร เย็น n. dinner.

อาจิณ v. to behave, to conduct; adv. always, constantly.

อาจิณดัย adj. (1) continual, constant (2) that which is unexpected, serious.

อากุล n. collection, crowd, herd.

อาดุล adj. troubled, affected.

อากร n. tax, money paid for a monopoly.

อาทร v. to regard, to bring up.

อาภรณ์พิโมกข์ v. to undress, to take off the clothes; n. name of a throne.

อาภรณ์ n. decoration, vestments, ornaments.

อาวรณ์ n. (1) obstruction, hindrance, prevention (2) love, regret.

อาเกียน v. to make a collection.

อาเกียรณ์ v. to spread, to diffuse, to scatter.

อาเจียน v. to vomit, to be sick.

อาเศียรพาท v. to praise, to do honour to, to extol in words or song.

อาเพี่ยน (Chinese) n. opium.

อาศภ n. carcase.

อากัปกิริยา *see* อาการกิริยา

อากัป *see* อาการ

อาญัปติ n. rule, regulation.

อาภัพ n. disaster, ruin, misery, mishap, misfortune.

อาหรับ n. Arab.

เมือง อาหรับ n. Arabia.

อาคม n. spell, charm, enchantment.

อาจม n. excrement, faeces.

อารมณ์ n. affection, good nature.

อาศรม n. the dwelling of a priest, cell.

อาธรรม *see* อธรรม

อาราม n. (1) temple, (2) park garden.

อาหร่าม adj. *see* อร่าม

อาหรุ่ม adj. cloudy.

อาลัย v. to long, to desire.

อาศรัย v. to shelter, to take rest, to take refuge, to stay; n. (1) dwelling, (2) anxiety.

อาเต๊ะ (Malay.) n. younger brother or sister.

อ่า v. (1) to boast, to show (2) to dress, to put on the clothes.

อ่า, อ๊า int. hah ! oh !.

อ้า v. to open, to gape ; *see* โอ้.

อิริกวิโช n. officiating priest.

อิริยาบถ n. bodily action, Brahmanical code of deportment.

อิสิ n. hermit.

อิถี n. woman, female.

อิถีลิงค์ n. feminine gender.

อิทุปะโก n. country.

อิมัด adj. sick, ill.

อิสัตรี n. woman.

อิสาณ n. North-east.

อิริน n. bird-trap.

อิสินทร n. name of a mountain where the hermits live.

อิศวร n. Siva.

อิศวร กระษัตริย์ n. great king.

อิรุพเพท n. The Rig Veda.

อี n. title given to female slaves and small girls (term of abuse to women).

อีกา n. crow.

อีจุ้ n. eel-trap.

อีเป้า n. kite with a tail.

อี ลุ้ม n. tailless kite.

อีเห็น n. a kind of weasel.

อีดำ อีแดง n. (1) measles, (2) gambling machine, roulette

อีสุก อีใส n. a kind of skin disease.

อีโปง n. a game played with shells.

อีโก้ง n. a kind of crane.

อีเด้ง n. pitcher ; adj. pot-bellied, portly.

อีเป็ด n. a kind of boat.

อีแอ่น n. swallow which makes edible nests.

อีรม n. (1) oyster, (2) a species of bird.

อีฉุย อีแฉก v. to squander.

อี เหยี่ยว n. hawk, kite.

อีแปะ n. Chinese cash.

อี adv. indistinctly (of speech).

อี (Chinese) n. aunt.

อี n. a kind of Chinese cake.

อี int. expressing disapproval or refusal.

อือ int. expressing approval or assent.

อือ อึง adj. noisy.

อุ n. rice-spirit.

อุทกไภย n. flood, deluge.

อุทะกัง *see* อุทก

อุบะ	n. bouquet.
อุปะระ	pre. near, v. to approach.
อุปะกิเลศ	n. wickedness.
อุปะธิ	n. body, human frame.
อุปะริ	pre. over, above, beyond.
อุระ, อุรา	n. heart, chest, breast.
อุรสะ	adj. pertaining to the breast.
อุอะ	adj. stammering.
อุกาบาต	n. firebolt.
อุจาระ	n. excrement, faeces.
อุทาหรณ์	n. example.
อุณาโลม	n. sacred, or sectarian mark between the eye-brows.
อุบาสิกา	n. nun, devout woman.
อุบาสก	n. devout man.
อุปา	n. hiding place.
อุปาทวะ	*see* อุบาทว์
อุปายาศ	v. to be disturbed, to be in danger.
อุปาทาน	v. to believe, to trust in.
อุลามก	adj. dirty, shameless, immodest.
อุสา	n. deer, stag.
อุส่าห์	v. to try, to endeavour.

อุสาหะ n. patience, perseverence, diligencc.

อุภิเศก n. Royal marriage.

อุตุ n. season.

อุรุ n. thigh, haunch.

อุเหม่ (int.) of reproof to children.

อุไทย v. to rise up (of the sun).

อุไภย *see* อุภัย

อุไรย n. *see* อุรัย

อุโบสถ n. temple.

วันอุโบสถ n. Buddhist's holy day, Wan Pra.

อุเตา n. box iron, charcoal iron.

อุทก n. water.

อุเบกขา,อุเบกษา n. indifference to emotions, single-mindedness.

อุฬุก *see* ฤกษ์

อุโลก n. a kind of tree, the wood of which is used for making coffins.

อุโมงค์, อุมงค์ n. tunnel, passage, boring, gallery, subway.

อุทศ v. to select, to show, to refer.

อุทัจ v. to be in a state of trepidation.

อุบัติ v. to become, to happen.

อุบัชฌาย์ n. head master of the priests, sponsor.

อุจาด adj. (1) indecent, dirty, obscene, (2) ugly, common vulgar.

อุบาศน์ (วัน) n. unlucky day, bad day.

อุบาทว์, อุบัทวะ adj. execrable, accursed,evil, wicked; n. disaster, slight damage.

อุกฤษฐ adj. most, best, highest, severe.

อุทิศ v. to appeal, to make up one's mind.

อุถิด n. water melon, pumpkin.

อุโฆษ v. to make a noise in the throat; n. echo.

อุบล n. lotus.

อุทาน, อุธาน v. to say, to cry; n. interjection.

อุรุณ n. sheep.

อุดร n. North.

อุทร n. abdomen, stomach ; v. to appeal.

อุสุภ n. measurement of length fitfeen wah long.

อุศุภราช n. the King of oxen.

อุศุภ n. ox, bull.

อุถป n. menstrual discharge.

อุดม adj. abundant, much, superior.

อุทาม adj. half wild.

อุสุม *see* อรสุม

อุทุมพร n. fig-tree, (*Ficus Glomerata*).

อุทัย — *see* อุไทย, v. to establish, to build.

อุภัย — adj. both.

อุรัย — a. fine gold.

อุบาย — n. trick, stratagem, device, manœuvre.

อุ๋ — n. game cock.

อู่ — n. dock, ditch, cradle.

อู้ — n. sound of rustling, roaring.

อุ๋ — adj. rich.

เอ — int. oh !

เอกาทศรฐ — n. name and title of the Kings of [Ayuthia.

เอกา, เอโก — adj. one.

เอราวัณ — n. Indra's elephant with several heads.

เอองค์ — adj. alone, apart, solitary.

เอวัง — con. then, afterward ; v. (*Slang.*) to die, to finish.

เอเย็นต์ — n. (English) agent.

เอ้ — v. to stagger, to bend.

แอ — int. mooing, bellowing (of a calf).

แอหนัง — (Malay) n. nun.

แออัด — adj. crowded, dense.

ไอ — v. to cough ; n. steam.

ไอยะ n. lord, master.

ไอยกา n. grandfather.

ไอยรา n. elephant.

ไอยกี n. grandmother.

ไอยการ n. Royal laws.

ไอศวรรยาธิบัต n. Royal authority, dominion, reign.

ไอศวรรย์ n. Royal property, wealth.

ไอยราพต n. a fabulous elephant.

ไอ๊ย่า (Chinese) int. expressing pain.

ไอศูรย์, ไอสูรย์ *see* ไอสวรรย์

โอ, โอ๋ int. oh ! n. Laos basket.

โอตะปะ adj. afraid of sin.

โอชา, โอชะ adj. tasty, savoury, delicious.

โอทาโต adj. white.

โอภาปราไศรย v. to entertain, to cherish, to show hospitality to.

โอฬารึก adj. vast, large, big, great, excellent.

โอเถา n. set of Laos baskets.

โอมก adj. inferior, low, common.

โอหัง adj. proud.

โอนต v. to incline the head or body, to bow, to bend.

โอรส	n. child, son, daughter; *see* อุรสะ
โอสถ	n. medicine.
‖ โอสถประจุ	n. purgative, aperient.
โอกาศ	n. chance, opportunity.
โอทาต	n. white.
โอภาษ	adj. bright, shining.
โอวาท	n. doctrine, admonition, exhortation.
โอทาน	adj. bright, pure.
โอฬาร	*see* โอฬาริก
โอ่	adj. proud, vain.
โอ่โถง	adj. pompous, stately, dressed up.
โอ้, โอ้โอ๋	int. Alas !
โอ้เอ้	adj. for a long time, lingering.
เอา	v. to take, to get.
ไม่เอา	int. no, thank you.
เอาวะ	int. of command.
เอา มา	v. to bring.
เอา มา ให้	v. to give.
เอาซิ	int. come on ! go on ! take it !
เอาใจ	v. to flatter, to pay compliment.
เอาใจใส่	v. to take care, to be diligent.

เอาไป	v. to take away.
เอาไว้	v. to put away, to keep.
เอาอย่าง เอาเยี่ยง	v. to imitate.
เอาเถิด	n. a kind of game; int. all right!, yes!, that will do!
เอาการ	adj. brave, bold, good.
เอาบุญ	v. to make merit.
เอารส	*see* โอรส
เอาขาร	adj. much, excessive.
อำ	v. to keep silent, to press, to crush.
อำพะนำ	v. to keep back part of the truth.
อำมรา	*see* อมร
อำมฤต อำมฤกต์	n. (1) nectar (2) immortality; adj. immortal, deathless.
อำมพฤกต์	n. pulse, spleen.
อำมฤคโชค	n. good luck.
อำมพาต	n. liver-complaint, paralysis.
อำมหิศ	*see* อมหิศ
อำมรินทร์	*see* อมรินทร์
อำลา	v. to say good bye.
อำนุ	v. to help, to assist, to serve.

อำพุช n. (1) fish, embryo, (2) lotus.

อำไภ, อำไพ adj. beautiful, fine, handsome.

อำรุง v. to keep, to guard, to bring up.

อำพราง v. not to speak the truth, to conceal, to dissemble.

อำแดง n. title of a woman, (legal term).

อำนาจ n. power, authority.

อำนิฐ v. to desire, to wish.

อำนาถ *see* อนาถ

อำมาตย์, อำมาจ n. councillor, courtier, official.

อำพล, อำพน adj. beautiful, handsome, adorned endowed, total, all, much.

อำพัน n. amber.

อำนัคฆะ *see* อนรรฆ

อำพร *see* อัมพร

อำยวน v. to ask for delay.

อำนาม adj. spoilt, weakened.

อำแพลม n. dark lantern made of bamboo.

อำนวย v. to bless, to bestow.

ผู้อำนวยการ n. adviser, manager, director.

อำเภอ n. district officer; adv. by self, absolutely; adj. absolute, under control, complete.

อำเภอใจ n. free will.

อ่ำ n. night.

อ้ำอึ้ง v. to refrain from, to repress, to abstain from speaking.

แม่ อก § 2 K. FINAL.

อก n. breast; chest.

อกไก่ n. tie-beam of the roof.

อกเต่า n. bar at the mouth of a river.

อกเอ๋ย int. alas!

อัก, อึก n. noise of a blow.

อักขี n. eye.

อักโขเภนี adj. billions of trillions; one followed by forty two cyphers.

อักฎก adj. poor, without any support.

อักษร, อักขระ n. letter of alphabet, character.

อักเสพ v. to cause an illness to become more severe.

อรรค, อัคคะ n. point, summit; adj. excellent superior, greatest

อรรคชายา
อรรคชาเยนทร์
อรรคมเหษี } n. Queen.

อรรคมหาเสนาบดี n. chief minister, Premier.

อรรคนี n. fire.

อรรคนิรุท n. lightning, celestial fire.

อัคเนสัน n. boil on the back.

อรรคราช n. supreme King.

อรรคราชทูต n. ambassador, minister-plenipotentiary.

อรรคเรศร์ n. chief, chief woman.

อรรคี n. fire.

อีก adv. again, more.

อึกกะทึก adj. noisy; n. disturbance.

อึกอัก v. to be ill at ease, to be uneasy, not to know what to say.

อุก v. to invade, to rush.

อุกฉกรรจ์ adj. severe, dangerous.

อุกกาบาต n. aerolite, meteor.

อุกอาจ v. to dare.

เอก adj. first, one, excellent, superior.

เอกอุ adj. highest.

เอกศก n. first year of the decennial cycle.

เอกอรรคมหาบุรุษ n. the greatest of men.

เอกเขนก v. to incline the body; to lean.

เอกพจน์ n. singular number.

เอกทัต n. the first, the chief.

เอกราช adj. independent (of a country.)

เอกเทศ adj. independent.

เอกสาร	n. written acknowledgement.
แอก	n. carriage pole ; yoke of a plough.
โอ๊ก, เอ๊ก	int. cock-a-doodle-doo!.
โอฆสงสาร	n. evil passions which overwhelm humanity like a flood.
โอฆชล	n. current of water.
ออก	n. big bird of prey ; adv. out, outside, off, outer, away.
ออกผี	v. to have small-pox.
ออกมือ	v. to work together with.
ออกชื่อ	v. to mention.
ออกไฟ	v. to rise from child bed.
ออกคำ	v. to speak.
ออกจากกัน	v. to separate.
ออกลูก	v. to give birth.
ออกดอก	v. (1) to flower, to blossom, (2) to have a rash or skin eruption.
ออกผล	v. to bear fruit, to produce.
ออกร้าน	v. to set up a shop.
ออกเงิน	v. to spend money.
ออกความ	v. to utter, to tell.
ออกตัว	v. to get one's self out of trouble.
อ้วก	v. to be sick, to vomit.

เอือก v. to gargle.

เอิกเกริก adj. noisy.

แม่ อง § 3 Ng. FINAL.

องค์ n. points, heading, particulars d.p. of Royal person and images of Buddha.

องศา n. degree (of arc).

องคุลี n. measure of the top joint of the finger.

องคุลิมาล n. name of a supreme Buddha.

องคชาต n. male genital organs.

องคุลิบัพ n. joint of the fingers.

องปตาระกาหตา n. leader of the fairies.

องอาจ adj. bold, daring.

อัง v. to toast, to roast.

อังคนิศร n. one who keeps the register of the soldiers.

อังวะ n. Ava, old capital of Burma.

อังสะ n. priest's stole or scarf.

อังษกุฎ n. point of the shoulder.

อังคา n. members of body.

อังษา n. shoulder.

อังกุ n. small drum.

อังกุระ	n. shoot at the base of a tree.
อังรึง	n. cradle.
อังคาร	n. eclipse.
อังคาศ	v. to give food to the priests.
อังกฤษ	adj. English.
อังกวด	n. jews harp.
อังกุฐ, อังกุษ	n. ankus, elephant goad, a hook with handle used as a weapon.
‖ อังคุฐ	n. thumb.
อังคาร	n. (1) Mars (planet), (2) cinders, glowing charcoal, embers, ashes.
วันอังคาร	n. Tuesday.
อังแพดม	n. dark lantern made of bamboo.
อางขนาง	n. shame.
อังกาบ	n. a kind of plant used for making borders in a garden.
อั้งโล่	n. Chinese earthen-ware stove.
อ่าง	n. bowl, basin ; adj. stammering, stuttering.
อ้าง	v. to rely upon, to use the service of
อ้างไม่สม	adj. conflicting, discordant, discrepant (of evidence.)
อิง	v. to lean upon.
อิงอ้าง	v. to summon a witness.
อึง	adj. noisy ; n. disturbance, uproar.

อึ่งอ่าง n. bull-frog.

อึ้ง v. to keep back the truth of a matter, to stop; adj. speechless.

อุ้ง adj. swollen.

อุ้ง มือ n. palm of the hand.

เอง pro. you (superior to inferior) reflexive pronoun "self" *e.g.* ฉันเอง myself.

เปน เอง adj. voluntary, of its own accord.

แอ่ง n. hollows in the bed of the river.

แอ้ง แม้ง adj. tightly bound down, confined.

|| โองการ n. order, command.

โอ่ง n. jar, pitcher.

ออง, อ่อง adj. bright.

อ้อง แอ้ง adj. thin, weedy ; v. to slouch.

เอียง adj. bent, leaning, inclined, not straight.

เอี้ยง n. a kind of bird.

เอือง n. a kind of grass ; v. to chew the cud.

เอิ้ง เว้ง adj. opened, vast.

แม่ อด § 4. T. FINAL.

อด v. to go without, to abstain from, to sustain.

อด อาหาร v. to fast, to starve.

อด ตู v. to be ashamed.

อด ใจ v. to restrain one's feelings.

อด ปาก v. to keep silence.

อด ทน v. to suffer, to endure patiently.

อด ออม adj. careful, economical.

อัจฉรา n. nymph, houri.

อัจฉา n bear.

อัจจิ n. (1) flame, ray, (2) lard.

อัจฉริยัง adj. extraordinary, inexplicable, marvellous.

อัชชะ adv. to-day.

อัชฌา adj. transparent.

อัชฌาไศรย, อัชฌาไสย n. manner, character, temper, inclination, desire.

อัฐ n. one sixty fourth part of a tical, a small copper coin, coppers ; adj.

อัฐมะ adj. eighth. [eight.

อัฐบท n. chess-board.

อัฐทิศ n. eight points, eight directions.

อัฐิ n. bones.

อรรฒ adj. half.

อรรฒรัตติ n. midnight.

อรรฒคาฬ อรรฒคราฬ	n. partial eclipse.
อัฒจักร์	n. half circle of the solar system.
อรรฒจันท์	n. (1) crescent moon; (2) staging, seats in tiers.
อัด	v. to press, to condense. to hold in the breath, to sniff.
อัดถ์	*see* อรรถ
อัดตลัด	n. a kind of gold embroidered cloth.
อัดแอ	adj. crowded, dense, packed.
อัดถัน	n. boundary mark, landmark.
อัดอั้น	adj. speechless from emotion.
อัดถร	adj. dull, sad, desponding.
อัดจะกลับ	n. (1) large hanging lamp; (2) trivet.
อัดตะโช	v. to be conceived (of a child.)
อัดตะโนนาโถ	v. to earn one's living.
อัดตะโนมัด	n. intuition.
อัดตะตัด	v. to be in want, to be in need of.
อัดตะมัตย์	n. self explanation.
อัดตา, อัดตะ	n. one's self, individuality.
อัตะกาล์	adv. for long time.
อัตรา	adv. always; n. table, system or series of numbers formed on a mathematical principle.

อัศวะ, อัศวา n. horse.

อัศวราช n. royal horse.

อัศวแพทย์ n. veterinary surgeon.

อรรถ n. (1) words which are hard to translate, (2) phrase, meaning, matter.

อรรถาธิบาย n. words of explanation.

อัชยาศรัย *see* อัธยาไศรย

อัศสาสะวาต n. exhalation.

อัศวาณิก n. horse-men, cavalry.

อัสนีบาต n. fire-bolt.

อัสสุ n. tears.

อัศสุนีบาต n. thunder-bolt,

อัศสุชล n. tears.

อัศเจรีย์ n. mark of exclamation (!).

อัษฎ, อัษฎา adj. eight.

อัษฎงค์ v. to go yonder, to go down, to set (of the sun)

อัศฎงคต adj. fading or dying away of light,

อัษฎางค์ adj. eight-fold.

อัศจรรย์ adj. marvellous, curious, wonderful, v. not to take interest, not to care about.

อัศดร n. horse.

อัศดม n. apoplexy.

อาจ adj. bold, daring; v. to dare.

อาตม์, อาตมา, อาตมาภาพ pro. I (by priests to Royalty and to the nobility)

อาสน์, อาศน์ n. seat, rug, place for sitting down on covered with carpet.

อ๊าด, แอ๊ด int. noise of carts.

อิจฉา v. to envy, to be jealous.

อิฐ n. brick.

อิฐะ v. to wish, to desire.

อิฐหน้าวัว n. paving tile, paving stone.

อิฐารมณ์ n. honour, property; adj. hopeful.

อิดใจ adj. tired, weary; v. to be tired of.

อิดออด v. to pester, to bother.

อิดเอียบ v. to be disgusted, to loathe.

อิดเอื้อน adj. slow, dilatory, reticent.

อิดโรย adj. tired, weary, dispirited.

อิตถี adj. female.

อิตถีลิงค์ n. feminine gender.

อิทธิ n. magical power, super-natural power.

อิศระ adj. of age, independent.

อิศโร n. power, authority.

อิศริยศ n. honour, power, might, distinction, wealth.

อิศริยาภรณ์ n. medals, orders, decorations.

อิศาเรศ, อิศเรศ n. name of Siva, king, chief.

อึดตะบือ adj. abundant, plentiful.

อึด adj. (1) clumsy; (2) swollen.

อุจจา adj. lofty, high.

อุจฉุ n. sugar-cane.

อุจเฉท adj. final, absolute.

อุด v. to shut, to stop up.

อุด ตะหลุด n. cause of a disturbance.

อุด เตา n. box-iron.

อุด ปาก v. to bribe; n. hush money.

อุดราสาธ n. name of the second eighth month.

อุด หนุน v. to help, to support.

อุษณะ adj. hot.

อุตริ v. (1) to do anything in the wrong way, (2) to boast (3) to use in the wrong way.

อุตมางค์ n. upper part, head.

อุตตะพิศ n. plant with evil smelling flower (arum).

อุษณิษ n. crown, face.

อุทยาน n. park, garden.

อุทธรณ์ n. appeal; v. to renew, to repair, to [re-establish.

อูฐ n. camel.

อี๊ด n. grunting of pigs.

เอี๊ด, เอ็จ adj. (1) one in compounds, *e.g.* สิบเอ็ด *eleven* (2) noisy.

แอด, ออด, เอี๊ยด n. creaking, squeaking.

|| โอฐ, โอษฐ n. mouth.

โอด v. to cry, to weep, to sob.

ออด v. to beg, to implore.

อวด v. to boast, to show off, to give oneself airs.

อวด ดี adj. proud, vain, conceited.

เอี๊ยด adj. *see* เลอียด

เอื้อด n. salt.

แม่ อน § 5. N. Final.

อดเวง, อดวน n. outcry, uproar.

อดหม่าน n. trouble, disturbance.

อัน n. small rat-like animal.

อั้น อั้น adj. perplexed, worrid, at one's wits end.

อัญขยม pro. (Camb.) I (to Royalty)

อัญชลี, อัญชุลี v. to salute.

อัญญมณี adv. mutually.

อัญชด n. road, way.

อัญชัน n. a kind of creeping plant.

อัญเชิญ v. to invite cordially.

อัณฑ n. (1) egg, (2) testicle.

อัณฑชา adj. oviparous, born from an egg.

อัน d.p. of miscellaneous objects.

อันใด pro. something, anything, which.

อันดับ adv. in order; adj. arranged.

อันเดียว adj. single, one only.

อันนา n. area or extent of a field.

อันตรธาน v. to disappear, to vanish.

อันเตวาสิก n. disciple, student.

อันตราย n. danger, accident, injury.

อันธพาล adj. stupid, silly, doting.

อันธะ, อันธะการ adj. dark, gloomy.

อันติง v. to wait.

อภรรชุน n. name of an angel, cloud,

อภรณพ n. sea, ocean, stream.

อั้น v. to stop.

อั้น adj. very fat.

อาน n. saddle; v. to sharpen, to whet.

อ่าน v. to read, to understand.

อ่าน ไม่ ออก adj. unable to read.

อินทร์, อินทรา n. Indra.

อินทนิน n. a kind of tree.

อินทผาลำ n. date-palm

อินธนู n. epaulettes worn by actors.

อินทรี n. eagle.

อินทรีย์ n. part of the body, senses, part.

อื่น adj. another.

อุณห, อุษณ adj. warm.

อุณหิส n. crown, face.

อุ่น v. to warm up ; adj. warm, tepid.

อุ่น ใจ v. to warm the cockles of the heart

เอน, โอน v. to learn, to incline,

เอ็น n, nerve, tendon, sinew·

เอ็นดู adj. (1) compassionate, pitiful ; (2) pretty. beautiful.

แอ่น v. to bend ; adj. bent.

โอน v. to give, to separate, to hand over.

โอน บาญชี v. to transfer an account.

อร adj. beautiful, straight.

อ่อน adj. soft, tender flexible, less, light (of colour,) low, few ; v. to bend.

อ่อน มือ, อ่อนลง adj. getting weaker,

อ่อน ใจ adj. weak, feeble, weary, tired.

อ่อน หวาน adj. cloying, sweetish.

อ่อน ตาม v. to agree, to consent.

อ่อน น้อม v, to yield.

อ้อน v. to be childish ; adj. puerile, lachrymose.

อ้อน แอ้น adj. slender, small.

อ้อน วอน v· to implore, to flatter·

อวน n. fish-net.

อ้วน adj. fat, stout.

เอียน v. to feel sick,

เอือน n. rotten cocoanut.

เอื้อน v. to speak, to utter.

แม่ อบ § 6. P. FINAL.

อบ v. (1) to perfume, to scent, (2) to take care of.

อพยพ v. to run away, to immigrate, to emigrate.

อบเชย n. cinnamon.

อับ adj. mouldy, mildewed, damp, n. small box.

อับปรี adj. horrible, accursed, beastly, disgusting.

อับเฉา n. ballast,

อับ ฝน adj. cloudy.

อับ ปัญญา adj. simple, foolish, ignorant.

อัปษร n. nymph, fairy.

อัปมงคล adj. inauspicious, unfavourable.

อัปลักษณ์ adj. ugly.

อัปเปหิ v. to loose one's rank, to be deprived of office.

อัปรภาค n. shame, adj. ashamed, disgraceful.

อัปมิ่ง adj. not much.

อัประมาณ v. to lose one's honour, adj. honourless, unhonoured.

อัปปาง n. shipwreck; v. to be defeated.

อัปรทรัพย์ adj. poor, destitute of property, impoverished.

อัปรยศ v. to lose one's honour.

อัปเพศ adj. unfortunate, ominous, calamitous

อัพภา,อัพโภกาศ n, open air, atmosphere.

อัพพุท n. large number denoted by one followed by fifty six cyphers.

อาบ v. to wash, to bathe, to cover with liquid.

อาบ น้ำ v. to take a bath.

อาบ เคลือบ v. to gild.

อุบ v. to bite (of fish.); n. a kind of fish.

อุบ อิบ	adv. muttering, whispering,
อุปการคุณ	n. benefaction.
อุปการะ,อุปถัมภ์	v. to support, to aid.
อุปถัมภก	n. supporter, one who brings up.
อุปมา อุปไมย	n comparison, contrast.
อุปนิไสย, อุปนิสัย	n. inclination, tendancy, ability faculty,
อุปเท, อปเทศ	v. to explain, to show.
อุปะถาก	n. one who supports the priests,
อุปะทูต	n. second ambassador.
อุปโภค	n. furniture.
อุปราช	n. viceroy.
อุปทม	n. syphilis.
อุปสมบท	n. ordination (of priests); adj. of an age to enter the priesthood.
แอบ	v. (1) to hide, to conceal ; (2) to approach secretly.
แอบ แฝง	v. to lie in wait.
โอบ	v. to surround ; to encircle, to embrace,
โอบ อ้อม อารีย์	v. to be kind to, to perform; n. acts of charity,
ออบ แอบ	adj. flimsy, jerry-built.

ออฟฟิศ	n. (English) office.
อ๊อบ	int. croaking of frogs.
เอิบ	v. to effuse (of liquid), to transpire.

แม่ อม § 7. M. Final.

อม	v. to keep a thing in the mouth.
อัมพ	n. mango.
อัมพวัน	n. a garden of mango-trees.
อัมพุสินี	n. lotus pond.
อัมพร	n. sky, air, space.
อิ่ม	adj. full, satisfied, satiated, surfeited.
อิ่ม ใจ	adj. contented,
อุ้ม	v to carry on the hip, to lift.
อุ้ม ท้อง	v. to be pregnant.
อุม	adj. swollen.
เอม	adj. satisfied, large, delicious.
เอมโอช, เอมรศ	adj. delicious, luscious.
แอม	int. sound of coughing.
โอม	n. a magical word of incantation.
ออม	v. to live within one's means.
อ่อม	n. a pungent kind of Siamese curry.

อ้อม	adj. winding, circuitous; n. distance round an object, circuit.
อ้อม รอบ	prep. around.
เอี่ยม	adj. fresh, new, clean, beautiful.
เอื้อม	v. to stretch out far,

แม่ เอย § 8. DIPHTHONGS.

เอย	n. last word in a certain kind of poetry (กลอน)
เอ่ย	v. to begin (of speech)
เอี๊ย	int. stop!
เอ๋ย	int. of pleasure.
อาย	v. to be ashamed; n. shame.
อาย ใจ	v. to be ashamed of one's self.
อาย บาป	v. not to commit sin.
อ้าย	pro. you (contemptuous form of address to men) (Laos) n. eldest brother.
เดือน อ้าย	n. first month.
อาว	n. *see* อา
อ่าว	n. gulf, bay.
อ้าว	adj. stuffy, sultry, hot; int. of indignation.
อุย	adj. fat, fleshy.
อุ้ย	adj. heavy, slow, waddling.

อุ๊ย, โอย, โอ่ย, โอ้ย, โอ๊ย, โอ๋ย — int. exclamation of pain or surprise.

เอว — n. waist.

เอวอร, เอววัด — adj. slim waisted.

แอ่ว — n. Laos song.

แอ้ว — adj. rather bent.

แอ๊ว — adj. shrill, screeching; int. noise of frog in pain.

อ่อย — adv. slowly.

อ้อย — n. sugar-cane.

อวย — n. (1) Chinese pot; (2) *see* อำนวย

อวย ไชย — v. to bless.

เอี้ยว — v. to turn aside, to turn round.

เอื่อย — *see* อ่อย

เอ๊อย — n. eldest sister.

เอี้ย — v. to be insatiable

เอื้อ, เอื้อ เฟื้อ — v. to be kind to, to assist.

เออ — adv. yes; int. eh!

เอ้อ เร้อ — adj. gorged, replete.

เอ๊อ — int. oh! yes.

เออะ — int. of anger.

อ้ว เอี้ย — adv. slowly, clumsily.

อั๊ว	(Chinese) pro. I.
เอะ อะ	adj. noisy, tumultuous.
เอ๊ะ	int. exclamation of fright.
แอะ	int. exclamation of disbelief.

ฮ

ฮ	H. a low class consonant.
ฮ่อ	v. to gallop; n. a Chinese tribe.
ฮ้อ	adj. (Chinese) good.
ฮ้ะ	int. not so!, no! no!, tut! tut!
ฮา	int. of laughter.
ฮากัน	v. to cheer, to shout.
ฮ้า รอ ที่	int. to stop!
ฮี้	n. whinny, neighing of horses.
ฮึ่ม	n, noise of a moving object, groaning int. oh!, eh!
เฮดา, เฮโล	v. to cheer, to shout; int. of encouragement, come on!
แฮ	int. calling attention, look here!, hi! there!
ไฮ้	int. no!, what!, don't do that! (by women).
โฮ	n. sound of weeping.
โฮเต็ล	n. (French) hotel, inn.

ฮึก	adj. (Chinese) quick, impetuous, rash.
ฮูก (นก)	n. owl.
โฮก	n. sound of vomiting, retching.
โฮกฮาก	v. to speak too loudly.
ฮวง	n. (Chinese) wind.
ฮัด	v. to sneeze.
ฮึด ฮัด	v. to stamp with rage, to show great dislike or passion.
ฮุด	v. to blow.
ฮินดู	n. Hindu.
ฮวน	n. Mongol; adj. Mongolian.
ฮ้วน	v. (Chinese) to fight.
ฮุม	n. trumpeting of elephants.
เฮ้ย	int. come here!
ฮ้าย	int. stop!, come back!
ฮึ้ว	int hurrah!, huzza!
ฮึ่ย	int. gee up! (to oxen or buffaloes).
ฮุย	adv. very nearly, almost.
ฮุ่ย หุย	adv. nearly.
ฮวย	n. (Chinese) fire.
เฮะฮะ	n. sound of drunken revelry

SUPPLEMENT คำเติม

กรกฎ n. crab.

กรอ adj. (camb.) miserable, unfortunate.

กล้อ n. rough hewn (of boats); adj. round, brisk.

กะมะลาศน์ n. a name of Brahma.

กษณะ adv. once.

กษยะ v. to finish, to complete, to come to an end.

กษมา, ขะมา v. to forgive, to pardon.

กลา n. collection, multitude, crowd.

กยุ v. to tread, to set foot on.

กนก *see* กะหนก; n. gold.

กะแอก n. (Camb.) crow.

กะเมิ่ง n. a species of plant.

กษัตร์, กษัตรี, กษัตริย์ *see* กะษัตริย์

|| กนิษฐา n. (1) little finger, (2) lady, wife, (3) [*see* ขนิษฐา

|| กนิษฐภคินี n. younger sister.

|| กนิษฐภาดา n. younger brother.

กมุท n. a species of lotus.

เกษตร์, กระเษตร์ n. farm, field, arable land.

กตัญชลี,กตัญชุลี v. to clasp the hands in adoration.

กมล n. heart.

กบิล n. collection, tribe, custom, project scheme *see* กะบิล

กะเษียร n. milk.

กระดา prep. (Camb) at, near.

กระยา n. food, victuals.

กระดาบาต n. fire ball, globular lightning.

กระฎี *see* กุฎี

กระลียุค *see* กุลิยุค

กระแหน่ n. trick, plot, stratagem, jugglery.

กระพอก n. vessel made of plaited bamboos.

กระดึง v. to hold, to catch.

กระดัง กราดัง v. to tie, to fasten, to bind up.

กระหน v. to excite, to rouse.

กระวิน n. ring.

กระชับ adj. tight.

กระออบ v. (Camb) to have a sweet savour.

กระโจม v. to rush in upon.

กระดัย, กระศัย adj. thin, lean ; v. to become thin.

กระแดว, กะแดว v. to rouse, to disturb.

กระเทาะ v. to crack, to break.

กระเจาะ, กะเจาะ adj. in holes, wounded, v. to break [out, to hurt
กระโหย v. to cry, to sob.
กาลาคนิรุท n. universal conflagration.
การุณ *see* กรุณ
กิรณ์า adj. scattered here and there.
กฤตา adj. finished.
กุก่อง adj. bright, shining.
กุงาน n. (Camb) goose.
กุมาร n. child.
กู่ n. to call by making a loud sound.
‖แกด n (Camb) window.
แกล่ adv. near, by, close to.
ไกวัล n. total, whole ; adv. altogether.
ไกร *see* กำไร
ไกรศพ n. a name of Vishnu.
เกลา v. to make smooth, to level :adj. [smooth.
กำเดา n. heat. adj. hot.
กำเลาะ adj. (Camb)· young, juvenile,
กำเพลิง n. (Camb) gun. firearm. .
‖กำโบล n. inside of the cheek.
กำขร adj. loud, dreadful (of noise)

เกริก	adv. loudly, noisily, adj. clamorous
กัง	v. to take shelter, to cover; n. a kind of prawn.
เกรียง	adv. mostly.
กจัฉะ	n. armpit.
‖ กรรษ	v. to cough.
กาษฐี	n. firewood.
กฤส, กฤษฎี	n. waist.
กฤษดาภินิหาร	n. beneficent power.
กฤษฎีกา	n. scheme. plan, custom.
กุจฉา	n. blame.
โกษฐ	n. box, treasury, born, granary.
โกฏิปะโกฏิ	n. a large number denoted by one followed by 21 cyphers.
กัณหา	n. scented wood.
กัลปนา	n. completion, accomplishment.
กัลปาวสาร	n. end of the world, cessation of life.
กัลยาณธรรม	n. etiquette, code of good manners.
กรรติกมาศ	n. the 12th month of the Buddhist calendar.
กรรเจียก	n; ear.
กัลบก	n. barber, hair-dresser.
กรรบิด	n. (Camb) knife.
กันดาล	adj· middle, central, back.

กรรโหย	*see* กระโหย
กาณ	adj. blind.
กราญ	*see* กำชาญ
กราน	n. (Camb) fire.
กินเพรา	n. breakfast.
กุณฑี	n. goblet,
กุลสัตรี	n. woman of noble birth.
กุลบุตร์	n. children of noble birth.
แกดน	v. to fear, to be afraid of.
‖ กร	n. forearm.
ก้อน	n. lump, piece, fragment, loaf; d.p. of pieces or lumps.
‖ กัปปุระ	n. elbow.
กอปด้วย	adj, consisting of, made up of.
กรมใจ	v. to be sorrowful, to be distressed.
‖ กัมพล, กำพล	n. offering ; v. to make, to do.
แกล้ว	adj. brave, bold.
ระมา, ระเดา	adj. hot.
ระดิก	n. sob.
ระมึง	v. to show anger by the eye; to protest against a thing by making a sign with the eye.
โรยง	n. crowd, collection; adv. altogether

|| ขนอง n. back.

เขบ็จ ขบวน n. manner, way.

ขนน n. pillow of triangular shape.

ขยน n. wind.

ขนัน v. to prevent, to hinder, to shut off, to surround.

ขบวน *see* กระบวน

ขุก v. to rise up suddenly.

โขดง d.p. of herds of elephants.

ขด d.p. of hanks of wire or ropes.

ขัช n. things for chewing.

ขลาด v. to fear. adj. timid, cowardly.

ขวน ขวาย v. to endeavour, to try, to seek.

ขัณฑสีมา n. frontier, boundary.

ขอน n. pair, couple; d.p. of single objects which should usually go in pairs.

คฤหะ, คฤห n. house, building,

คฤหบดี n. household.

คนึง v. to think of, to meditate or.

คเชนทร์ n. large elephant; adj. elephantine.

ครุฑา *see* ครุฑ

โคปะกะ n. angle.

โคมัย	n. scent, perfume
คำรบ	n. total ; adj. complete.
คำนัด	v. watch, to guard.
คำนุณ	*see* คำนวณ
คิก, คะคิก	n. giggling, laughing.
คัด	*see* คำนัด
ครัน	adv. too much ; adj. much, many.
คราญ	adj. beautiful, lovable, handsome.
เคียน	n. to wrap up, to wrap round, to fasten.
แคว้น	n, limit, frontier, boundary.
คลุ่มประทม	n. rug, blanket, counter-pane.
คล้อย, คะคล้อย	adj. passed, last, adv. ago.
เจรียง	*see* จำเนียง
จรเทอญ	*see* จรทก
จรุก	n. (Camb) pig.
จากรพราก	n. wild goose.
จารึก, จาริก	n. traveller ; v. to sculpture, [to engrave.
‖ จุฬาธิปไตย, จุฑาธิปไตย	n. king, ruler.
จำนอง	v. to tie, to fasten.
จำเนียง	v. to sing, to chant, to sing a lullaby

จำโนทย์	*see* โจทย์
จำนน	v. to be defeated, to be at a loss.
จำเนียร	adv. for a long time, formerly, long ago.
จำนับ	*see* จับ
จำงาย	adv, afternoon, v. to pass the meridian *see* ฉาย
จักรปาณี	n. a name of Indra, (wielder of the magic wheel).
จักรี	n. a title ; lit. holder of the magic wheel.
จักรรัตน์	n. crystal wheel.
จุก	d.p. of heads of garlic or onions, top knot, cork of a bottle, stop.
จังโกฏก์	n. small box.
จุ่ง, จ่ง	*see* จง
จรด	*see* จด
เจตรมาศ	n. the fifth month.
จนใจ	v. to respect through fear, to do things through fear.
จรรยา	n. moral, behaviour, conduct.
จรรไร, จัญไร	adj. bad, evil, wicked.
เจียร	*see* จำเนียร
เจ็บใจ	adj. angry, annoyed, vexed.
ฉนำ	n. year.
ฉบอง	adj. eldest.

ฉบัด	adj, clearly, fluently.
เฉนียน	n. edge, bank, shore.
ฉงาย	adj, far, distant. separated.
ฉลีก	v, to tear, to rend.
ชรมัว	adj. dark.
ชลาลัย	n. water.
ชวาลา	n. illumination, lamp.
ชนัก	n. hunting spear,
ชะโมง	n. stays for a post, ropes to hold a tree which is leaning over.
ชะงัด	v. to instil fear into a person.
ชนินทร, ชเนนทร์	adj. superior to all.
ชะฎิล	n. hermit.
ชะลามพุช	adj. viviparous.
เชลยศักดิ์	adj. independent, private.
‖ ชามาดา	n, son-in-law.
ชาดก	n. Birth-tales of the Buddha.
‖ ชาณุ	n. knee.
ชีวิตักไษย	v. to die.
ชำดุ	v. to cast off, to throw away.
ชุติ, โชติ	adj bright,
ชุษณ	adj. white. increasing, waxing.

เชษฐา, เชษฐ	n. elder brother.
ชุลมุน	adj. noisy, tumultuous.
ซ่ม	n. orange.
ดาฤ	n. roof of the month.
ดฟ้ากะ	n. well.
ดะบิ่ง ดะบอน	*see* กระบิ่ง กระบอน
ดระโบม	n. to please,
‖ ดะพาบ	n, water. jug, goblet,
ดาโหด	adj. blear-eyed, hollow-eyed.
โดรม	*see* ตรอม
เถือกเถา	n, family, relations.
ทลิทก	n, beggar, mendicant.
ทรจิก	adj, bad, wicked, evil.
ทุติยาสาข	*see* อุตรสาข
แท่น	n, throne, bedstead, seat,
นารายน์	n, a name of Vishnu,
นนทลี	n. mother.
นิษกาม	adj. hopeless, without desire.
บริคุต	adj. governed, guarded on all sides.
บรรดานึก	n. soldiers, infantry.

บทรัช	n, dust (of the foot.
ปถมาสาธ ปฐมาสาธ	n. the first eighth month.
ประถอง	v, to try, to attempt, to exert one's strength.
ประถองยุทธ	n. tournament, military sports.
ประมวญ	*see* ปรามวญ
พิไชยสงคราม	n. art of war.
ภัทรบิฐ	n. name of a throne.
หลัก ถาน	n. situation,station(of life),character.

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 02835 8094